മാതംഗിനി

പത്മാലയാ ബുക്കഡിപ്പോവിനുവേണ്ടി,
കമലാലയാ ബുക്ക്ഡിപ്പോ,
തിരുവനന്തപുരം.

1947

കമലാലയാ പ്രിൻറിംഗ് വർക്സ്,
തിരുവനന്തപുരം.
5-ാംപതിപ്പ് കാപ്പി 1500.
1122.
40177

മാതംഗിനി

അദ്ധ്യായം 1

മധുമതീതീരത്തു് രാധാഗഞ്ജ് എന്നൊരു ചെറുമുണ്ടു്. നിരവധികമായി വിത്തം നേടീട്ടുള്ള പല മികളുടേയും പാർപ്പിടമാകയാൽ ഇതു് വലിയൊരു രായി വളൎന്നിരിക്കുന്നു.

മീനമാസത്തിലെ ഒരു സായാഹ്നം. സൂൎയ്യന്റെ തീക്ഷ്ണത അടങ്ങുകയാൽ, ഉഷ്ണം അല്പാല്പം ശമിച്ചുവരുന്നു. ഇളംകാററു് വീശിത്തുടങ്ങി. വയലുകളിൽ പണി ചെയ്യുന്ന കൎഷകന്മാർ തെന്നലിന്റെ മൃദുസ്പൎശത്താൽ, നെററിയിലെ വിയർപ്പെല്ലാം വററി ആശ്വാസം കൊള്ളുന്നു. പകലത്തെ ഉറക്കത്തിൽനിന്നു് ഉണൎന്നെഴുന്നേററിരിക്കുന്ന ആ ഗ്രാമത്തിലെ സ്ത്രീകളുടെ വിയർപ്പണിക്കുന്തൽ ഉലത്തിക്കൊണ്ടു് കുളിർകാററു് വീയുന്നു.

ഒരു ഓലപ്പുരയുടെ അകത്തു് മുപ്പതു വയസ്സായ ഒരു സ്ത്രീ ഉച്ചമയക്കം കഴിഞ്ഞു് എഴുന്നേററിട്ടു് തന്റെ ശരീരത്തെ അലങ്കരിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചു. ഇത്തരം അലങ്കരണത്തെ നിറവേററുന്നതിനു് സാധാരണമായി സ്ത്രീകൾക്കു് കുറേയേറെ നേരമാകും. എന്നാൽ, ഈ സ്ത്രീക്കു്

അത്രയൊന്നും സമയം വേണ്ടിവന്നില്ല. കുറച്ചുവെള്ളം
തകരക്കൂട്ടിട്ട ഒരു ചെറുകണ്ണാടി, വലിയതൊരു മരച്ചീർ
പ്പ് — ഇത്രയും സാമഗ്രികൾ അവൾക്കു് മതിയായി. നെറ്റി
മേൽ കുങ്കുമപ്പൊട്ടിട്ടു്, ഒട്ടക്കം, ചുണ്ടുകൾ ചൊകക്കുമാറു
ഒന്നു മുറുക്കി. അനന്തരം, കുടമെടുത്തു് ഇടുപ്പിൽ വെച്ചു്
മുററത്തേക്കിറങ്ങി, അയൽവീട്ടിലേക്കു് അവൾ ചെന്നു.

വേറെ വേറെയായി നാലുപുരകളോടു കൂടിയതാണു
ആ വീടു്. കളിമണ്ണുകൊണ്ടാണു് ആ പുരകളുടെ ത
നിലമെല്ലാം നല്ലവണ്ണം ഉരച്ചു് മിനുസപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടു്
മുളംതട്ടികളെക്കൊണ്ടാണു് ചുമരുണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നതു്
എന്നാൽ, ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ യാതൊരു ലക്ഷണവും അ
പുരകളിൽ ഒരിടത്തുമില്ല. എല്ലാ സാധനങ്ങളും ക്ര
മായും ശുദ്ധമായും വെച്ചിരിക്കുന്നു.

ആ നാലു പുരകളുടേയും നടുവിൽ മുററമാണു്. അ
മുററത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ടാണു് മൂന്നു പുരകളുടെ വാതി
ലുകൾ. നാലാമത്തേതിന്റെ വാതിൽ ഗ്രാമവീഥിക്ക
ഭിമുഖമായിട്ടാണു്. ഈ പുരയിലാണു് അവിടത്തെ
പുരുഷന്മാർ പെരുമാറുന്നതു്. സ്ത്രീകളുടേതാണു് മററ
മൂന്നും.

ഈ വീട്ടിന്റെ മുൻപുറത്തുള്ള മുററം പന്തലിട്ടു
വെടുപ്പാക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ മുററത്തിന്റെ ഇരുപുറത്തു
മുള്ള തൊടിയിൽ കാശ്മീറികൾ കൃഷി ചെയ്തുവരുന്നു. തൊ
ടിയേ ചുഴന്നുകൊണ്ടു് വേലി കെട്ടീട്ടുണ്ടു്. ആ വേലിയി
ലെ വാതിലിൽക്കൂടിയാണു് ആ സ്ത്രീ അകത്തേക്കു ക
ന്നതു്.

അവൾ നേരേ സ്ത്രീകളുടേ പുരയിലേക്കാണു ചെ
ന്നതു് [illegible] പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ആ വീട്ടിലെ മാറു

വർ മദ്ധ്യാഹ്നനിദ്ര കഴിഞ്ഞു് സ്വന്തം ജോലികൾക്കായി എങ്ങോട്ടു പോയിരിക്കയായിരുന്നുവെന്നു് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ; രണ്ടുപേർ മാത്രമേ അപ്പോൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. പതിനെട്ടു വയസ്സായ തരുണിയാണു് അവരിൽ ഒരാൾ. അവൾ വസ്ത്രത്തിൽ നൂലുകൊണ്ടു് പൂവണിയുന്നു. മറെറാരാൾ ഒരു കുട്ടിയാണു്. നാലുവയസ്സേ ആയിട്ടുള്ളു. തോന്നുംപോലെയെല്ലാം അവിടെ വിളയാടുന്നു. ആ കുട്ടിയുടെ വല്യേട്ടൻ പള്ളിക്കൂടത്തിലേക്കു് എടുത്തുകൊണ്ടു പോകുവാൻ മറക്കുകകൊണ്ടു് അങ്ങൊരിടത്തു് ഒരു മഷിക്കുപ്പി ഇരുന്നിരുന്നു. അതു് കണ്ടപ്പോൾ കുട്ടിക്കു് വലിയ സന്തോഷമായി. അവൻ മഷിയെല്ലാം കൈയിലൊഴിച്ചു് മുഖത്തു പൂശുകയായി. ഏട്ടൻ ഓടിവന്നു് തന്റെ കൈയിൽനിന്നു് മഷിക്കുപ്പി വലിച്ചെടുത്തെങ്കിലോ ... സംശയിച്ചു്, അവൻ ആ കുപ്പിയിൽ ഒരു തുള്ളി ...ി പോലും ബാക്കി വെച്ചില്ല.

അവിടെ ആഗതയായവൾ തുന്നൽപ്പണിയിൽ ബദ്ധശ്രദ്ധയായ ആ തരുണിയുടെ അരികെ ചെന്നു് അവിടെ ഇരുന്നിട്ടു്, "നീ എന്താണു് ചെയ്യുന്നതു്" എന്നു ചോദിച്ചു.

തരുണി:—(പുഞ്ചിരിയോടെ) ചേച്ചീ, ഇന്നു് ചേച്ചിയുടെ മുഖത്തിനു് എന്താണിത്ര തെളിമ! ഇന്നു് ഞാൻ ആരെയാണാവോ കണി കണ്ടതു്!"

"വേറെ ആരെയാണു് നീ കണി കണ്ടിരിക്കുക! ദിവസേന നീ കണികാണാറുള്ള അയാളെത്തന്നെയാണു് ഇന്നും!" എന്നു് ആഗത അവളെ കളിയാക്കി.

ഇതു കേട്ടതോടുകൂടി ആ തരുണിയുടെ ...ന്നി മമായ മുഖം ഒരു ഞൊടിനേരത്തേക്കു് ഇരുണ്ടു. ...

യുടെ അധരത്തിൽ കുറുമ്പു കലൎന്ന ഒരു മന്ദഹാസം പെട്ടെന്നുയൎന്നു, ഉടൻ അടങ്ങി. ഈ അവസരത്തിൽ ഞാൻ ഇവരെക്കുറിച്ചു ചെറെറാന്നു വൎണ്ണിച്ചുനോക്കട്ടെ.

ആഗതയ്ക്കു മുപ്പതു വയസ്സായിട്ടുണ്ടെന്നു മുൻപേ പറഞ്ഞുവല്ലോ. അവൾ വെളുത്തിട്ടല്ലെങ്കിലും, അധികം കറുത്തിട്ടുമല്ല. അവളുടെ മുഖത്തിനു അത്ര സൌന്ദൎയ്യമൊന്നുമില്ല. എങ്കിലും അവൾ ഒട്ടും വിരൂപിണിയല്ല. അവളുടെ മിഴികളിൽ തരളതയും മധുരതയും കലൎന്നിട്ടുണ്ടു. ഒരുവക കുറുമ്പു ഉയൎന്നിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു അവളുടെ നോട്ടം സവിശേഷമാണു. അവൾ ചാൎത്തിട്ടുള്ള ആഭരണങ്ങൾ എണ്ണത്തിൽ അധികമില്ലെങ്കിലും, വണ്ണത്തിൽ [illegible]ച്ചു കൂടുതൽതന്നെ. അവളുടെ കൈകളിലെ കനത്ത [illegible]ളകൾ ഉണ്ടാക്കിയവൻ സാക്ഷാൽ വിശ്വകൎമ്മാ[illegible] വല്ല അവതാരമൂൎത്തിയുമാണെന്നേ തോന്നും. [illegible]ർചേലകൊണ്ടു അവളുടെ സ്ഥൂലശരീരത്തെ പൊതിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു. ആ ചേലയ്ക്കും വണ്ണാനും തമ്മിൽ പിണക്കമാണെന്നപോലും! അതു അലക്കീട്ടു നാളെത്രയായോ!

പതിനെട്ടു വയസ്സായ ആ തരുണിയാവട്ടെ, അത്രയൊന്നും ആഭരണങ്ങൾ അണിഞ്ഞിട്ടില്ല. കിഴക്കേ ബംഗാളത്തിലെ ഒരുവക കൊഞ്ചലു ഒട്ടും ചേൎന്നിട്ടില്ലാത്തതാണു അവളുടെ ഭാഷണം. അതുകൊണ്ടു, അവളുടെ ജനനം മധുമതീതീരത്തിലല്ലാ എന്നു അനുമാനിക്കാം. ഗംഗാതീരത്തിൽ, കൽക്കട്ടയ്ക്കു അരികെയായുള്ള ഒരു നാഗരികപ്രദേശത്തുനിന്നു വന്നവളാണത്രേ അവൾ. ശോകത്താലോ, ക്ലേശാധിക്യത്താലോ അവളുടെ താരുണ്യോജ്ജ്വലവൎണ്ണം കുറച്ചൊന്നു മങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ആ സുന്ദ

താംഗിയുടെ ദേഹകാന്തി മദ്ധ്യാഹ്നസൂര്യാതപത്താൽ കൂട്ടാറു വാടിയ താമരപ്പൂവുപോലെയാണ്. തന്റെ വാർകുഴൽ അവൾ ഉദാസീനതയോടെ ആകപ്പാടെയെടുത്തു ചുററിച്ചുരുട്ടിത്തിരുകി, കഴുത്തിൽ അടക്കിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ആ കുന്തലിൽനിന്ന് ചുരുണ്ട ഇഴക്കൊളുന്തുകൾ രണ്ടുമൂന്നെണ്ണം കെട്ടിന്നടങ്ങാതെ നെററിയിലേക്കും കവിളിലേക്കുമായി കവിഞ്ഞു തൂങ്ങുന്നുണ്ട്. തിങ്കൾത്തെല്ലിന്റെ വക്കിന്മേൽ നാണം വളർന്ന വളഞ്ഞ പുരികങ്ങൾ. ഇമകൾ അല്പം അടഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള സുന്ദരലോചനങ്ങൾ. ആ ഇമകൾ വിടരുമ്പോൾ അവയിൽനിന്നു വെളിപ്പെടുന്ന ദിവ്യമോഹനദൃഷ്ടികൾ, മഴക്കാറിന്നിടയിൽ മിന്നലെന്നപോലെ ഒളിതൂകുന്നു. യൌവനം തിളയ്ക്കുന്ന ആ ദൃഷ്ടിയിൽ ആത്മസന്താപവും ഇടചേർന്നിട്ടുണ്ട്. അവളുടെ ആ കൊച്ചു കവിളുകളിൽ നോക്കിയാൽ ഹൃദയത്തിൽ എന്തോ ശോകം ഊറിയേറുന്നുണ്ടെന്ന് കാണാം. അംഗങ്ങളെല്ലാം പരിപുഷ്ടങ്ങളാണ്. അവ തീരെ അനലംകൃതമാണെന്നും പറയാം. സാധാരണമായുള്ള കൈവളകൾ മാത്രമേ അവൾക്ക് ഭൂഷണമായുള്ളൂ. എന്നാൽ, അവ നാഗരികസമ്പ്രദായത്തിലാണ്.

കൈയിലുള്ള സൂചിയെ താഴെ വച്ചിട്ട്, തരുണി ആഗതയോട് സംവാദം തുടങ്ങി. ആഗതയ്ക്ക് പറയുവാനുണ്ടായതെല്ലാം വീട്ടിൽ അവൾക്കുള്ള കഷ്ടപ്പാടുകളെപ്പററിയാണ്. അവയിൽ മുക്കാൽപങ്കും വെറും കല്പിതം. നേത്രങ്ങളിൽ ബാഷ്പത്തിന്റെ ലാഞ്ഛനപോലും ഉണ്ടാകാഞ്ഞിട്ടും, തന്റെ ആ മുഷിഞ്ഞ ചേലത്തുമ്പുകൊണ്ട് അവൾ ഇടയ്ക്കിടെ കണ്ണു തുടയ്ക്കും. അങ്ങിനെ തുടയ്ക്കുമ്പോഴെല്ലാം, പറഞ്ഞുവെച്ചതുപോലെ, എവിടെനിന്നോ

കണ്ണുനീർ ഓലോലെയൊഴുകി വരും. ഒടുക്കം ഒരുവൾ കഠിനമായൊരു മുറയിടലിന്ന് ആരംഭിക്കവേ, അവളുടെ ദൃഷ്ടികൾ, മുഖത്തെല്ലാം കറുകറേ മഷി തേച്ചു നിൽക്കുന്ന ആ കുട്ടിയിൽ പതിച്ചു. ആ അലങ്കോലത്തെ കണ്ടതോടു കൂടി, കുടുംബത്തിലെ കറവുകളെക്കുറിച്ച് ആവലാതി പ്പെടുവാൻ വന്നിട്ടുള്ള അവൾക്ക് ആ കരച്ചിലെല്ലാം ചിരിയായി മാറി. ഹാസ്യരസത്തിന്റെ പ്രവാഹത്താൽ അവളിലുണ്ടായിരുന്ന ഖേദമെല്ലാം അടിഞ്ഞു മറിഞ്ഞ് അകലെ മറഞ്ഞു.

കരച്ചിലും കലകലാരവങ്ങളുമെല്ലാം അടങ്ങി. സൂര്യാ സ്തമയകാലം അടുത്തു. ആഗത ആററിൽനിന്ന് വെള്ളം കൊണ്ടുവരുന്നതിന് തന്നോടൊപ്പം ചെല്ലുവാൻ തരു ണിയെ വിളിച്ചു. അതിന്നുതന്നെയാണ് അവൾ അവിടെ വന്നതു്. എന്നാൽ, തരുണി അനുകൂലിച്ചില്ല. അപ്പോൾ ആഗത നിർബന്ധിച്ചു. അതിൽനിന്നൊഴിയുവാൻ തരുണി, “പുഴയിൽ മുതലകളുണ്ടല്ലോ; അവ എന്നെ വലിച്ചുകൊണ്ടുപോയാലോ!” എന്ന് പേടി കാട്ടി. അപ്പോൾ അവളുടെ തോഴി ഉറക്കെ ചിരിക്കയാണ് ചെയ്തതു്.

തന്റെ ഒഴികഴിവ് വിഫലമായിയെന്ന് തരു ണിക്ക മനസ്സിലായി. തോഴിയെ തനിച്ചുതന്നെ അയ യ്ക്കുവാൻ, “നേരമായല്ലോ കനകം! നീ പോകുന്നില്ലേ?” എന്ന് അവൾ തിടുക്കിനോക്കി.

സൂര്യകിരണങ്ങൾ വൃക്ഷാഗ്രങ്ങളിന്മേൽ പ്രകാശിക്കു ന്നതു നോക്കിക്കൊണ്ട്, “നേരം ഇനിയും എത്രയോ ഉണ്ടു്” എന്ന് കനകം അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു.

തരുണിയുടെ മുഖം വാടി. "ഞാൻ എന്നെങ്കിലും വെള്ളം കോരിക്കൊണ്ടുവരാൻ പുറത്തു പോയിട്ടുണ്ടോ? ഇല്ല. നീ അറിയാത്തതല്ലല്ലോ."

"അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു് ഇന്നു് നിന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുവാൻ ഞാൻ വന്നതു്. എല്ലാ നേരത്തും ഈ കൂട്ടിൽ തന്നെ അടഞ്ഞു കിടക്കണമെന്നുണ്ടോ? മറ്റെല്ലാ സ്ത്രീകളും വെള്ളം കൊണ്ടുവരുവാൻ പോകാറില്ലേ?"

തരുണി:—(ഉദാസീനതയോടെ) "അതു് വാല്യക്കാരി ചെയ്യേണ്ട പണിയാണു്."

കനകം:—"എന്തു്! നിനക്കു് വെള്ളം കൊണ്ടുവന്നു തരുന്നതു് ആരാണു്? നിനക്കു് വാല്യക്കാരി ഉണ്ടോ?"

തരുണി:—"ഞങ്ങൾക്കു് നാത്തൂനുണ്ടല്ലോ വെള്ളം കൊണ്ടുവരുവാൻ."

കനകം:—"വീട്ടിലുള്ളവക്കു് ചെയ്യാവുന്നതു വീട്ടിൽ വന്നവൾക്കു് കുറച്ചിലോ!"

തരുണി:—"എന്തിനു് അതെല്ലാം പറയുന്നു! ഞാൻ വെള്ളം കോരിക്കൊണ്ടു വന്നുകൂടാ എന്നു് അദ്ദേഹം വിരോധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവം നിനക്കു അറിയാമല്ലോ."

ഇങ്ങിനെ അവൾ തീർത്തു പറഞ്ഞപ്പോൾ, കനകം ഒന്നും മിണ്ടാതെ, ആരെങ്കിലും അങ്ങോട്ടു വരുന്നുണ്ടോ എന്നു് നാലുപുറത്തേക്കും നോക്കി. ആരുമില്ലെന്നറിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ അവൾ എന്തോ പറയുവാൻ ഭാവിച്ചു. പെട്ടെന്നു് പേടിയാൽ അവൾ പിൻവലിഞ്ഞു്. കീഴോട്ടു നോക്കിക്കൊണ്ടു് കുലോചനയിലായി.

തരുണി:—"എന്താ, ചേച്ചീ, നീ വിചാരിക്കുന്നതു്?"

കനകം:—"നിനക്കു് അല്പമെങ്കിലും സാമർത്ഥ്യമുണ്ടെങ്കിൽ—"

തരുണി ഇടയ്ക്കു തടഞ്ഞുകൊണ്ടു്:—"ഹുസ്! നിർത്തു! നീ വിചാരിക്കുന്നതു് എനിക്കു മനസ്സിലായി."

"എന്നാൽ, നീ ഇനി എന്തു ചെയ്യുവാനാണു് ഭാവം" എന്നു് കനകം ചോദിച്ചു.

അപ്പോൾ കുറച്ചുനേരത്തേക്കു് തരുണിയിൽ മൌനമുണ്ടായതു്. അവളുടെ അധരപുടങ്ങൾ പതുക്കെ തുടിക്കയും നെററിത്തടത്തിൽ ചൊകപ്പേറുകയും ചെയ്കയാൽ അവൾ തീവ്രമായി എന്തോ ഒന്നു ചിന്തിക്കയാണെന്നു വെളിപ്പെട്ടു. അവളുടെ ശരീരം വിറച്ചു; അവൾക്കു് രോഷമുണ്ടായി. ആ ചേഷ്ടിതങ്ങളിൽനിന്നു് അവളുടെ ഹൃദയം കലശലായി ക്ഷോഭിക്കുന്നതു് കാണാമെന്നായി. ഒടുക്കം അവൾ ഉറച്ചു:—"ശരി; വരൂ; നമുക്കു പോകാം. എന്നാൽ, ഇതുകൊണ്ടു, ദോഷമൊന്നുമില്ലല്ലൊ?"

കനകം:—(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്) "ഏതു പുണ്യം, ഏതു പാപം എന്നു് നിശ്ചയിക്കുവാൻ ഞാൻ വല്ല പെരുവയററൻ ശാസ്ത്രിയുമാണോ! ഒന്നു മാത്രം എനിക്കറിയാം, അയ്മ്പതു പുരുഷന്മാർ ഉണ്ടായാൽ കൂടിയും ഞാൻ തനിയെ ചെല്ലും."

"നിന്റെ മനസ്സിനു് കുറെയൊന്നുമല്ലാ ധൈര്യം. അയ്മ്പതു പുരുഷന്മാരോ നിനക്കു വേണ്ടതു്!" എന്നു് ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു് കടമെടുക്കുവാൻ തരുണി അകത്തേക്കു പോയി.

ഇതിനു് ശോകസമ്മിശ്രമായ മന്ദഹാസത്തോടെയാണു് കനകത്തിൽനിന്നു് മറുപടിയുണ്ടായതു്:—"പരിഹാസമായിട്ടുപോലും അങ്ങിനെ പറയുന്നതു് പാപമാണു്. എന്നാൽ, എനിക്കു കിട്ടിയിരിക്കുന്ന ആ മയൻ ഭർത്താവിനെപ്പോലെ, ഒരു കോടി പുരുഷന്മാരെ സേവിക്കേണ്ടിവന്നാലും, എന്റെ പാതിവ്രത്യധർമ്മത്തിന്നു് ഭംഗമുണ്ടാകയില്ല."

"നല്ലൊരു കുടുംബത്തിൽ ജനിച്ചിട്ടും ഇവളുടെ തലയിലെഴുത്തു നോക്കു!" എന്നു് മനസ്സിൽത്തന്നെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് തരുണി അടുക്കളയിൽനിന്നു് കുടമെടുത്തു് പുറത്തേക്കു വന്നു. വഹിക്കുന്നവൾക്കു് ഉചിതമാംവണ്ണം ആ കുടം ചെറുതും ചന്തമുള്ളതുമാണു്.

ഇരുവരും പുഴയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ കനകം ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്; "അമ്മൂ, ഓമനേ, ആ വായ പിളർക്കുന്ന മുണ്ഡങ്ങൾക്കു് നിന്റെ ഈ ദിവ്യസൌന്ദര്യം ഒന്നു് കാണിച്ചുകൊടുക്കൂ" എന്നു് കളിയാക്കി.

"ഛീ, പോക്കു്, കുരങ്ങേ" എന്നാണു് അതിനു് യുവതിയുടെ പ്രത്യുക്തി, അവൾ നാണിച്ചു. അവളുടെ മുഖം ചൊകന്നു. മുട്ടുപുടവയാൽ അവൾ മുഖം മറച്ചു.

അദ്ധ്യായം 2

അസ്തമയസൂര്യന്റെ കിരണങ്ങൾ തെങ്ങുകളിൽനിന്നു് മറഞ്ഞുതുടങ്ങി. എങ്കിലും, ഇനിയും ഇരുട്ടായിട്ടില്ല. കനകവും അവളുടെ തോഴിയും കുടത്തിൽ വെള്ളം കോരിയെടുത്തുകൊണ്ടു് വീട്ടിലേക്കു് മടങ്ങി. ആ വഴിക്കു്

ഒരു ചെറിയ പൂങ്കാവുണ്ടു്. ഇത്തരം ഉദ്യാനങ്ങൾ കിഴ
ക്കെ ബംഗാളത്തിൽ വളരെ ദുർല്ലഭമായിട്ടേ കാണുകയുള്ളൂ.
ഇരുമ്പഴികൾക്കുള്ളിലാണു് ഈ പൂങ്കാവു്. പാന്ഥ
രുടെ കണ്ണുകളെ കവൎന്നുകൊണ്ടു് മല്ലിക, രോജാ മുതലായ
ചെടികൾ മൊട്ടുകളും പൂവുകളും ഇടകലൎന്നു നിൽക്കുന്നു.
പഴയ സമ്പ്രദായത്തിലാണു് ഈ ഉദ്യാനത്തിന്റെ
വിധാനം. വൃത്താകാരത്തിലും ചതുരാകാരത്തിലും ഉണ്ടാ
ക്കിയിരിക്കുന്ന പാത്തികൾക്കിടയിൽ ചെമ്മണ്ണു പര
ത്തിയ നടവഴികളുണ്ടു്. നടുവിൽ ഒരു കുളമാണു്.
അതിന്റെ കരയിൽ പുല്ലുകൾ ഇടതിങ്ങി വളൎന്നുനില്ക്കുന്നു.
ഒരു പുറത്തു് വെങ്കല്ലുകളാൽ പടികൾ കെട്ടിയ കടവു്.
കടവിന്നെതിരെ ഉല്ലാസഗൃഹം. അതിന്റെ കോലായിൽ
നിന്നുകൊണ്ടു് രണ്ടുപേർ സംസാരിക്കുന്നു.

അവരിൽ മുതിൎന്നവനു് മുപ്പതിലധികം വയസ്സാ
യിട്ടുണ്ടു്. ദീൎഘവും സ്ഥൂലവുമാണു് ശരീരം. ആ
സ്ഥൗല്യം അയാളുടെ ശരീരഘടനയെ ചേലില്ലാതാക്കി
യിരിക്കുന്നു. സൌന്ദൎയ്യത്തിന്നു് അയാളുടെ യാതൊരംശ
ത്തിലും ഇടം കിട്ടീട്ടില്ല. ആകപ്പാടെ അയാളെ കണ്ടാൽ
ആൎക്കും വെറുപ്പാണു് തോന്നുക. അയാൾ ഉടുത്തിരിക്കു
ന്നതു് ഢാക്കാവേഷ്ടിയാണു്. ഢാക്കാമല്ലുകൊണ്ടുള്ള
തലക്കെട്ടു് അയാളുടെ ശിരസ്സിൽ അല്പാല്പമായുള്ള രോമ
ങ്ങളെ മറച്ചിരിക്കുന്നു. മല്ലുകൊണ്ടാണു് കുപ്പായം. അയാ
ളുടെ കറുത്ത നിറം ആ കുപ്പായത്തിൽക്കൂടേ വെളിക്കു
കാണാം. അതോടുകൂടി, അകത്തെ പൊന്നണിച്ചട്ട പുറ
ത്തേക്കു് എത്തിനോക്കുന്നു. മന്ദരപൎവ്വതത്തെ ചുററി
ക്കൊണ്ടുള്ള വാസുകിയെപ്പോലെ ഒരു പൊൻചങ്ങല
അയാൾ അണിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അതു്, അകത്തെ ചട്ടയിൽ
നിന്നു് പുറത്തേക്കു് പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടതുപോലെ കാണാം.

40177

പൊൻചങ്ങലയിൽ ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന പൊൻകട്ടകളാണു് ചട്ടയെ മുറുക്കിയിരിക്കുന്നതു്. പത്തു വിരലുകളിലും പത്തു മോതിരങ്ങൾ. കൈയിൽ യമദണ്ഡസന്നിഭമായ കനത്ത ചൂരൽവടി. അയാളുടെ ചെറിയ കാലടികൾ ഇംഗ്ലീഷ് ചെരുപ്പുകളെക്കൊണ്ടു് മൂടിയിരിക്കുന്നു.

അയാളുടെ കൂടെയുള്ളവൻ ദർശനീയനാണു്. ഏതാണ്ടു് ഇരുപത്തിരണ്ടു വയസ്സേ ആയിട്ടുള്ളു. അവന്റെ സുന്ദരകളേബരം വ്യായാമമില്ലായ്കയാലോ, അമിതസുഖഭോഗത്താലോ അല്പം മങ്ങീട്ടുണ്ടു്. അവന്റെ വസ്ത്രങ്ങൾ അത്ര ഉയന്നതരമല്ല. സാധാരണമായ ഒരു മുണ്ടു്; അതിന്നൊത്തവണ്ണം ഒരു ഉത്തരീയം. ഒരു നേരിയ ഷർട്ടു്; ഇംഗ്ലീഷ് ചെരിപ്പു്. ഒരേ വിരലിൽ മാത്രം മോതിരം,—ഇത്രയുമാണു് അലങ്കാരം. തങ്കച്ചട്ടയോ തങ്കച്ചങ്ങലയോ അവന്നില്ല.

മുതിർന്നവൻ:—“എന്താ, മാധവ; നിനക്ക് വീണ്ടും കൽക്കട്ടാഭ്രമം പിടിപെട്ടപോലെ കാണുന്നുവല്ലോ! എന്താണിതു്!”

മാധവൻ:—“ഭ്രമമോ! മധുരേട്ടാ, കൽക്കട്ടയിൽ എനിക്കു ഭ്രമമുണ്ടെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്കു് രാധാഗഞ്ജിലും ഭ്രമമുണ്ടെന്നു് എനിക്കു് പറയരുതോ!”

മധുരൻ:—“അതെങ്ങിനെ?”

മാധവൻ:—“എങ്ങിനെയെന്നോ? രാധാഗഞ്ജിലേ മാന്തോപ്പിൻ നിഴലിൽ വളൎന്നിട്ടുള്ള ആളാണു് നിങ്ങൾ. അതുകൊണ്ടു്, രാധാഗഞ്ജിനോടു് നിങ്ങൾക്കു് ഇഷ്ടം കൂടും. ഞാനാവട്ടെ, കൽക്കട്ടയിലെ ദുർഗ്ഗന്ധത്തിൽ നാൾ കഴിച്ചവനാണു്. അതുകൊണ്ടു കൽക്കട്ടയെ ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു.”

മധുരൻ:—"ദുർഗന്ധം മാത്രമോ? അയ്യയ്യോ! അവിടെ പെരുകിപ്പെരുകി നിറഞ്ഞിട്ടുള്ള എലികൾക്കും കൊതുകുകൾക്കും കൈയ്യും കണക്കുമുണ്ടോ? അവയ്ക്കിടയിൽ എത്ര സുഖം! ദേവന്മാർക്കുപോലും ദുർല്ലഭമായ സുഖം!"

മാധവൻ:—(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്) "ആ സുഖത്തിന്നായിട്ടല്ല ഞാൻ കൽക്കട്ടയിലേക്കു പോകുന്നതു്. എനിക്കു് അവിടെ വേറെ ജോലിയുണ്ടു്"

മധുരൻ:—" എന്താണു് അങ്ങിനെയൊരുജോലി അവിടെ? പുതിയ കതിരകൾ, പുതിയ വണ്ടി, പകലെല്ലാം അങ്ങുമിങ്ങും ചുററിത്തിരിയൽ, പണം വാരിവിതറൽ, രാത്രിയിൽ ഉറക്കൊഴിച്ചു, പരിഷ്കാരികളായ ചങ്ങാതികളോടു ചേർന്ന കൂടി, പിന്നെ ശൃംഗാരലീലകൾ ഇതൊക്കെത്തന്നെയല്ലേ?.....നീ എന്താ, വായ പിളർന്നുകൊണ്ടു് അങ്ങോട്ടു നോക്കുന്നതു്? നീ കനകത്തെ കണ്ടിട്ടേയില്ലയോ? അവളുടെകൂടെയുള്ളവൾ എവിടെനിന്നു കുതിച്ചുചാടി വന്നവൾ? ആകാശത്തിൽനിന്നോ! അതേ; അവൾ ആരു്?"

മാധവന്റെ മുഖത്തു് പെട്ടെന്നു് രക്തപ്രവാഹമുണ്ടായി. അവൾ ആരു്?"

മാധവന്റെ മുഖത്തു് പെട്ടെന്നു് രക്തപ്രവാഹമുണ്ടായി. അവൻ വിഷയത്തെ മറെറാരു വഴിക്കു തിരിക്കുവാൻ പണിപ്പെട്ടു.

"കനകത്തെ നോക്കൂ! എത്രയെത്രയോ കഷ്ടപ്പാടുകൾ അവൾക്കുണ്ടായിരുന്നിട്ടും അവളുടെ മുഖത്തു് എപ്പോഴും പുഞ്ചിരിയേയുള്ളു."

മധുരൻ:—അതിരിക്കട്ടെ. അവളുടെ കൂടെയുള്ളവൾ ആരാണു്?"

മാധവൻ:—"ആരോ! ഞാൻ അറികയില്ല. അവളുടെ മൂടുപടത്തെ കീറിക്കൊണ്ടു് എത്തിക്കു നോക്കുവാൻ കഴിയുമോ?"

വെള്ളം തുള്ളിത്തുളുമ്പവേ, ഒക്കത്തു് കുടമേന്തി കൊണ്ടു് കനകവും തോഴിയും ചെല്ലുന്നു. കനകത്തെ എല്ലാവൎക്കും അറിയാം. ഇതരയുടെ മനോജ്ഞഗതിയും സുന്ദരരൂപവും മാധവനെയും മധുരനെയും മോഹിതരാക്കി. ഇണയുടെ വഴിക്കു് മനസ്സു ചെലുത്തിൽ കലമാനെന്നപോലെ ഇരുവരും അവളെത്തന്നെ നിൎന്നിമേഷരായി അപശരതയോടെ നോക്കിനിന്നു.

ഉടനുണ്ടായ ഇളംകാററു് ആ സ്ത്രീകളുടെ ശിരസ്സിൽ കൂടി വീശിച്ചെന്നു. തരുണി ഒക്കത്തെടുത്തിട്ടുള്ള കുടം പരിചയമില്ലായ്കകൊണ്ടു് ഇടയ്ക്കിടെ വഴുക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങിനെ വഴുക്കി വീഴാറായ കുടത്തെ പൊക്കി വെയ്ക്കുന്നതിന്നു് മൂടുപടത്തിൽനിന്നു് കൈയെടുത്തപ്പോഴാണു് ആ ഇളംകാററു് അടിച്ചതു്. ആ പാഴ്കാററു് അവളുടെ മൂടുപടത്തെ പറപ്പിച്ചു. മാധവൻ അവളുടെ മുഖം നല്ലവണ്ണം കണ്ടു. അവൻ അത്ഭുതത്താൽ സ്തബ്ധനായി.

മധുരൻ:—"അതാ, നോക്കു, നോക്കൂ! അവൾ ആര്? നീ അറിയുമോ?"

മാധവൻ:—"അറിയും."

മധുരൻ:—"അറിയുമോ? നിനക്കു് അറിയാമെങ്കിൽ ഞാൻ അറിയാതായതു് എങ്ങിനെ? ഞാൻ ഈ നാട്ടിൽത്തന്നെ ഉള്ളവൻ. നീയാവട്ടെ, ഇവിടെ ഈയിടെ വന്നവനാണു്. ആട്ടെ, നീ അറിയുമെങ്കിൽ, അവൾ ആരാണു് പറയൂ?"

മാധവൻ:—"എന്റെ ഭാൎയ്യയുടെ ജ്യേഷ്ഠത്തി."

മധുരൻ:—"നിന്റെ ഭാൎയ്യയുടെ ജ്യേഷ്ഠത്തിയോ? രാജമോഹനന്റെ ഭാൎയ്യയോ?".

മാധവൻ:—"അതേ"

മധുരൻ:—"ഞാൻ ഇതുവരെ അവളെ കണ്ടിട്ടില്ല."

മാധവൻ:—"എങ്ങിനെയാണു് കാണുക? അവൾ ഒരിക്കലും വീട്ടിൽനിന്നു് വെളിയിൽ വരാറില്ല."

മധുരൻ:—"വരാറില്ലയോ? എന്നാൽ, ഇന്നുമാത്രം എങ്ങിനെ?"

മാധവൻ:—"ഞാൻ എങ്ങിനെ അറിയും?"

മധുരൻ:—"ആൾ എങ്ങിനെയാണു്?"

മാധവൻ:—"മനസ്സിലായില്ലയോ? നിങ്ങൾതന്നെ കണ്ടുവല്ലോ. നല്ല സൌന്ദൎയ്യവതിയാണു്."

മധുരൻ:—"അതല്ലെടോ, ഞാൻ ചോദിച്ചതു്. ആൾ നല്ല മാതിരിയാണോ എന്നാണു് അറിയേണ്ടതു്."

മാധവൻ:—"നല്ല മാതിരി എന്നു വെച്ചാൽ?"

മധുരൻ:—"എടാ, വിഷമമേ? കോളേജിൽ പഠിച്ചു പഠിച്ചു് നീ ഈ നിലയിലായി! മുകറു വെളുത്ത സായ്പന്മാരിൽനിന്നു് പഠിച്ചിട്ടുള്ളവരോടു സംസാരിക്കുന്നതു് മഹാകഷ്ടം തന്നെ. ഞാൻ ചോദിക്കുന്നതു് എന്താണെങ്കിൽ, അവളുടെ നട........."

മാധവൻ പുരികം ചുളിക്കുന്നതു കണ്ടു്, മധുരൻ താൻ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയതു് പെട്ടെന്നു നിൎത്തി.

മാധവൻ:—(പരുഷസ്വരത്തിൽ) "എന്തു കരുതിക്കൊണ്ടാണു് ഇത്ര പച്ചയായി നിങ്ങൾ പറയുന്നതു് വഴിയേ പോകുന്ന കുലസ്ത്രീകളിൽ നിങ്ങൾക്കെന്തു കാൎയ്യം?"

മധുരൻ:—"ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലയോ; ഇക്കാലത്തെ കുട്ടികൾ ഒന്നു രണ്ടു് ഇംഗ്ലീഷ് പുസ്തകങ്ങൾ പഠിക്കുമ്പോ

ഷെക്കം എതിർമുകന്മാരായിത്തീരുന്നു. ഭാര്യയുടെ ജ്യേഷ്ഠത്തിയെപ്പററിയല്ലാതെ അമ്മമ്മയെപ്പററിയോ സംസാരിക്കേണ്ടതു്! അതു പോകട്ടെ. നിന്റെ മുഖം നീ ശരിയാക്കിയേക്കുക. ആരെങ്കിലും കണ്ടു് ചിരിക്കേണ്ട. അമ്പോ, എന്തൊരു യോഗം! ആ വിഡ്ഢ്യാൻ രാജമോഹനനോ ഇങ്ങിനെ പൈങ്കിളിയെപ്പോലെ ഒരു ഭാര്യ!"

മാധവൻ:—"എല്ലാം അവരവരുടെ വിധി."

ഇപ്രകാരം കുറച്ചുനേരം സംസാരിച്ചിട്ടു് അവർ അവിടെനിന്നു് പിരിഞ്ഞു.

അധ്യായം 3.

കനകവും തോഴിയും മൌനഭാവത്തോടെ വീട്ടിലേക്കു നടന്നു. കനകത്തിന്റെ തോഴിക്കു് പുരുഷന്മാക്കെതിരേ സംസാരിക്കുന്നതിൽ ഏററവും നാണം കൂടും. അവൾ മിണ്ടായ്കകൊണ്ടു കനകവും നിശ്ശബ്ദയായി. എന്നാൽ, കനകത്തിനു് നാവിനെ അടക്കുന്നതു് ദുഷ്കരമാണു്. ഇരുവരും വീടോടടുത്തു. അവിടെ ആരുമില്ലായ്കയാൽ ഇളയവൾക്കു് സംസാരിക്കാമെന്നായി.

"ചേച്ചീ, ആ കഴവേറിക്കാററു് എന്നെ കുഴക്കിയതു് നീ കണ്ടില്ലേ?"

കനകം:—(പുഞ്ചിരിയോടെ) "നീ നിന്റെ അനിയത്തിയുടെ ഭർത്താവിനെ ഇതുവരെ കണ്ടിട്ടേയില്ലേ?".

"അനിനെപ്പററി ആരു പറഞ്ഞു? അദ്ദേഹത്തോടു കൂടി മറെറാരാളും ഉണ്ടായിരുന്നുവല്ലോ."

"അതുകൊണ്ടെന്തു്? മധുരബാബുവാണു് അദ്ദേഹം അദ്ദേഹത്തെ നീ കണ്ടിട്ടില്ലേ?"

"എപ്പോഴം കണ്ടിട്ടുണ്ടു്? എന്റെ അനിയത്തിയുടെ ഭർത്താവിന്നു് മധുരബാബു വലിയപ്പന്റെ മകനല്ലേ? അല്ലേ?"

"അല്ലാതെന്തു്?"

"എനിക്കു് നാണമാകുന്നു. ഇതു് നീ ആരോടും പറയേണ്ട."

"അല്ലാ! ഇതാ, ഞാൻ ചെന്നു് നേരെ എല്ലാരോടും, നീ മൂടുപടം തുറന്നു് മുഖം കാണിച്ചുവെന്നു് പറയുകതന്നെ ചെയ്യും; മനസ്സിലായോ?

"നശിച്ചുപോ, നീ! നീ ഇങ്ങിനെ ചെയ്യുമെന്നു് അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ, ഞാൻ നിന്റെ കൂടെ വരികയില്ലായിരുന്നു."

ഇപ്രകാരം തോഴി പരിഭവിക്കുന്നതുകണ്ടു് കനകം ചിരിച്ചുതുടങ്ങി.

"പോ, കടന്നു്! നീ ചിരിക്കുന്നു! നിന്റെ ഈ ചിരി, വാസ്തവത്തിൽ, എനിക്കു പിടിക്കുന്നില്ല. ഈശ്വരാ! ഇതെന്തൊരാപത്തു്!"

ഈ വാക്കുകളോടെ ആ തരുണി നാലുപുറവും ഭീതിയായി നോക്കിക്കൊണ്ടു് വീട്ടിലേക്കു് നടന്നു. ഇങ്ങിനെ അവൾ പേടിക്കുന്നതു് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നു് കനകം ആലോചിച്ചു. വീട്ടിലെ വാതില്ക്കൽ, കണ്ണുകളിൽനിന്നു് തീപ്പൊരി പറന്നുകൊണ്ടു്, അന്തകമൂർത്തിയെപ്പോലെ രാജമോഹനൻ നിൽക്കുന്നു. കനകം തോഴിയുടെ ചെവിയിൽ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:—

"ആയി! ഇന്നൊരു പോക്കുമായി! ഞാനും നിന്റെ കൂടെ വരാം. കുറെയെങ്കിലും ഞാൻ നിന്നെ സഹായിക്കാം."

"വേണ്ടാ, വേണ്ടാ. ഇതെല്ലാം ഞാൻ സഹിക്കാനുള്ളതുതന്നെ. നീ എന്റെ കൂടെ ഉണ്ടായാൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു് അല്പസ്വല്പമായുള്ള അലിവുപോലും ഇല്ലാതായേക്കും. നീ വീട്ടിലേക്കു പോയേക്കൂ" എന്നു് രാജമോഹനന്റെ ഭാര്യ തടുത്തു.

മറ്റൊരു വഴിക്കു കനകം അവളുടെ വീട്ടിലേക്കു പോയി. അവളുടെ തോഴി സ്വന്തം വീട്ടിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ രാജമോഹനൻ ഒന്നും മിണ്ടുകയുണ്ടായില്ല. അവന്റെ ഭാര്യ ആ തണ്ണീർക്കുടത്തെ അടുക്കളയിൽ കൊണ്ടുപോയി വെച്ചു. രാജമോഹനൻ നിശ്ശബ്ദം അവളെ പിന്തുടന്നു. അവൾ കുടം താഴെ വെച്ച ഉടനെ അവൻ "എയ്! അവിടെ നിൽക്കു്!" എന്നു് പരുഷമായ ആജ്ഞാസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടു്, ആ കുടത്തെ തട്ടി മറിച്ചുരുട്ടി.

രാജമോഹനന്നു് വൃദ്ധയായ ഒരു പിതൃസഹോദരിയുണ്ടു്. അടുക്കളക്കായ്യമെല്ലാം ആ സ്ത്രീയാണു് നടത്തിവരുന്നതു്. വെള്ളം നശിപ്പിച്ചതു കണ്ടപ്പോൾ രാജമോഹനനെ ആ വൃദ്ധ ശകാരിച്ചു:—"എന്തിനെടാ, വെള്ളമെല്ലാം ഇങ്ങിനെ നശിപ്പിക്കുന്നതു്? വെള്ളം കൊണ്ടുവരുവാൻ എത്ര ആളുകൾ നിനക്കുണ്ടെടാ!"

"മിണ്ടരുതു്! കിഴവിപ്പിണം!" എന്നു് ചീറിക്കൊണ്ടു് രാജമോഹനൻ ആ ഒഴിഞ്ഞ കുടത്തെ എടുത്തു് അകലെ എറിഞ്ഞു. എന്നിട്ടു്, ഭാര്യയുടെ അടുക്കെ ചെന്നു്

നേശ്യാരമ്മ എങ്ങോട്ടു പോയിരുന്നു?" എന്നു് ഹൃദയ
ത്തിൽ ക്രോധം പെരുകിക്കൊണ്ടു് മൃദുവാക്കാൽ ചോദിച്ചു.

"ഞാൻ വെള്ളംകൊണ്ടുവരുവാൻ പോയിരുന്നു"
എന്നു് മനോദാർഢ്യത്തോടെ അവൾ പതുക്കെ പറഞ്ഞു.
"നില്ക്ക" എന്നു ഭർത്താവു് ചൂണ്ടിയ അതേ ഇടത്തിൽ
തന്നെ ബിംബമെന്നപോലെ അവൾ നിശ്ചലം നിന്നു.

രാജമോഹനൻ:—(അവഹേളനത്തോടെ) "ഓഹോ
വെള്ളംകൊണ്ടുവരുവാനോ പോയതു്! ആരോടു പറ
ഞ്ഞിട്ടാണു് പോയതു്, യജമാനത്തി!"

"ആരോടും പറഞ്ഞിട്ടില്ല."

രാജമോഹനൻ:—(തീവ്രക്രോധത്താൽ ചീറിക്കൊ
ണ്ടു്) "ഞാൻ ഒരായിരം പ്രാവശ്യം പറഞ്ഞിട്ടില്ലേ,
വീട്ടിൽനിന്നു് വെളിയിലേക്കെങ്ങും പോകരുതെന്നു"

തരുണി:—(മുൻപോലെ നിന്നുകൊണ്ടു്) "ഉവ്വു്."

"പിന്നെ എന്തുകൊണ്ടുപോയി? കഴുതേ, മൂധേവി"

തരുണി:—(സഗൌരവം)"ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഭാര്യ
യാണു്. (മുഖം ചോകന്നു് തൊണ്ടയിടറിക്കൊണ്ടു്)
പോകുന്നതുകൊണ്ടു് ഒരു ദോഷവുമില്ല എന്നുവെച്ചുത
ന്നെയാണു പോയതു്."

അവൾ ധൈര്യത്തോടെ ഇത്രയും പറഞ്ഞപ്പോൾ
രാജമോഹനനിൽ ക്രോധം അത്യുഗ്രമായി ഉജ്ജ്വലിച്ചു
അവൻ ഇടിവെട്ടുംപോലെ പല്ലിറുമ്മി. "പോകരു
തെന്നു് ഞാൻ എത്രയോ പ്രാവശ്യം നിന്നെ തടഞ്ഞിട്ടി
ല്ലയോ" എന്നു ഗർജ്ജിച്ചു്; പുലിയെപ്പോലെ കുതിച്ച
ടുത്തു. ചിത്രബിംബംപോലെ നിശ്ചലയായി അവിടെ
നില്ക്കുന്ന ആ അബലയുടെ മൃദുകരങ്ങളെ തന്റെ ഇരുമ്പ

കൈയാൽ പിടിച്ചമർത്തിക്കൊണ്ടു്, മറേറ കൈയാൽ അവളെ അടിക്കുവാൻ ഓങ്ങി. അവളാകട്ടെ ഒന്നും ചെയ്യാനാകാതെ സംഭ്രമിച്ചുനിന്നു. അവന്റെ പിടിയിൽനിന്നു് അവൾ കുതറിയതുമില്ല. തന്നെ ഹിംസിക്കുന്നവനെ അവൾ ദീനയായി ഒന്നു നോക്കി. ആ ദയനീയമായ നോട്ടം അവന്റെ ഹൃദയത്തെ കലക്കി. ഓങ്ങിയ കൈയു് മന്ത്രത്താൽ ബദ്ധമായതുപോലെ നിശ്ചേഷ്ടമായിത്തീർന്നു. കുറച്ചുനേരം മിണ്ടാതെ നിന്നിട്ടു് അവൻ തന്റെ ഭാര്യയുടെ കൈകളെ വിട്ടയച്ചു. അടുത്ത നിമിഷം അവൻ കടുത്ത സ്വരത്തിൽ "നിന്നെ ഞാൻ വെറുതേ വിടുകയില്ല; വടികൊണ്ടു് നിന്നെ ഞാൻ അടിക്കും" എന്നു് മിരട്ടി.

അപ്പോഴും ആ ഭാഗ്യഹീന യാതൊരു മറുപടിയും പറഞ്ഞില്ല. എന്നാൽ, അവളുടെ മുഖത്തുനിന്നു് ധാരധാരയായി അശ്രുവർഷമുണ്ടായി. മനസ്സിലെ വേദനയെ ഇങ്ങിനെ അവൾ നിശ്ശബ്ദം അനുഭവിക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ ആ കഠിനഹൃദയന്റെ ഹൃദയത്തിനുപോലും അലിവുണ്ടായിവന്നു.

അവളെ അടിക്കുവാൻ അവന്റെ മനസ്സു് അനുകൂലിച്ചില്ല. എന്നാൽ, അവന്റെ വായിൽനിന്നു് എന്തൊക്കെയോ ദുർവ്വാക്കുകൾ ഇടവിടാതെ പുറപ്പെട്ടു. ആ വാക്കുകളൊന്നും വായനക്കാർ കേൾക്കാനിരിക്കയാണെന്നല്ലതു്. ദൃഢചിത്തയായ ആ തരുണി അതെല്ലാം സഹിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു. രാജമോഹനന്റെ രൗദ്രഭാവം കുറച്ചു കുറച്ചായി മറഞ്ഞുതുടങ്ങി. അപ്പോഴാണു് അവന്റെ പിതൃസഹോദരിയായ വൃദ്ധയ്ക്കു് അല്പം ധൈര്യമുണ്ടായതു്. പതുക്കെ വൃദ്ധ അടുത്തുചെന്നു് തന്റെ മരുമകന്റെ ഭാര്യയെ കൈപിടിച്ചു് മറെറാരിടത്തേക്കു്

കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി. അങ്ങിനെ ചെല്ലുമ്പോൾ ഒന്നു രണ്ടു ശകാരങ്ങൾ മരുമകനിലേക്കു് എറിഞ്ഞു. അതു് അവനിൽ എത്തിയോ, ഇല്ലയോ,

രാജമോഹനന്റെ ക്രോധം ശമിച്ചുതുടങ്ങി. അപ്പോഴെക്കും വൃദ്ധയുടെ മുഖത്തുനിന്നു് ശകാരം പ്രവഹിക്കുയായി. മരുമകന്റെ ശകാരത്തെയെല്ലാം മുതലും പലിശയുമായി മടക്കിക്കൊടുത്തിട്ടേ വൃദ്ധയുടെ ദേഷ്യം അടങ്ങിയുള്ളൂ. രാജമോഹനൻ അപ്പോൾ തന്നെത്താൻ മറന്നവങ്കയായിരുന്നതിനാൽ വൃദ്ധയുടെ ആ മധുരവാക്കുകളൊന്നും അവനിൽ ഏററില്ല. ഇത്തരം ശകാരം ഇതിനുമുമ്പു് എത്രയോ പ്രാവശ്യം കേട്ടു കേട്ടു് മടുത്തവനാണവൻ. മരുമകളെ ആശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ വൃദ്ധ അകത്തേക്കു ചെന്നു. തന്റെ ക്രോധത്തെ വേറെയാരിലെങ്കിലും പ്രയോഗിക്കുവാൻ കരുതിക്കൊണ്ടു് രാജമോഹനൻ ദേഷ്യത്തോടെ വെളിയിലേക്കു പോകയുംചെയ്തു.

അദ്ധ്യായം 4

വായനക്കാക്കു് ഇതുവരെ പരിചിതരായിത്തീന്നവരുടെ പൂവ്വവൃത്താന്തം ഇനി ഇവിടെ പറയാം.

ബങ്കാളത്തിലെ ചില ജന്മികൾ നീചപരമ്പരയിൽ നിന്നു് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളവരാണെന്നതു് പരസ്യമായ വാസ്തവമാണു്. കിഴക്കെബങ്കാളത്തിൽ വിത്തസമ്പന്നനായ ഒരു ജന്മിക്കു് വംശീവാദനഘോഷ് എന്ന പേരായ ഒരു ഭൃത്യൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇക്കാലത്തു് ആ ജന്മിയുടെ

വംശവും, പേരും, വീട്ടുമെല്ലാം മറഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, നാം പറയുന്നതായ അക്കാലത്തു് ആ ജന്മിക്കു് ഏററവും പ്രാബല്യമുണ്ടായിരുന്നു. പുത്രസന്താനമില്ലായ്കയാൽ വാർദ്ധക്യത്തിൽ ആ ജന്മി രണ്ടാമതൊരു ഭാര്യയെ പരിഗ്രഹിച്ചു. എന്നിട്ടെന്തു്! വിധിയുടെ ഗതിയെ ആക്കാണു് തടുക്കുവാൻ കഴിയുക! ദ്വിതീയപത്നിക്കും സന്താനഭാഗ്യം ഇല്ലെന്നായി.

സപത്നികൾക്കിരുവൎക്കും അടിക്കടി ശണ്ഠ മുഴങ്ങി. ചില്ലറയായി ആരംഭിച്ചു് ആ ശണ്ഠ കലശായി മുഴങ്ങി. ഇവരുടെ ഈ കലഹത്തിൽ വൃദ്ധൻെറ അവസ്ഥ മദ്ദളത്തിൻേറതുപോലെയാണു്. ഇളയ ഭാര്യയുടെ കാലടികളിൽ വീണുകൊണ്ടാണു് വൃദ്ധൻ എപ്പോഴും സമാധാനം കൊള്ളുക. ഈ സങ്കടങ്ങളിൽനിന്നു് യമൻ ഒരുനാൾ മൂത്തവളെ രക്ഷിച്ചു. തൻെറ ജ്യേഷ്ഠപത്നി മരിച്ചുപോയപ്പോൾ വൃദ്ധനു് കണ്ഠിതമുണ്ടായി. "എനിക്കും ഒരിക്കൽ അവളെപ്പോലെ പോകതന്നെ വേണം. മരിക്കുന്നതിൽ എനിക്കു് ദുഃഖമില്ല. എന്നാൽ എൻെറ സമ്പത്തൊക്കെയും ഈ പിശാചു് നശിപ്പിച്ചുകളയുമല്ലോ."

തൻെറ ഈ കണ്ഠിതം വൃദ്ധൻ ഒരുനാൾ ഇളയവളെ അറിയിച്ചു. അതിന്നു് അവൾ, "ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതോ നിങ്ങൾക്കു് സങ്കടം? ഞാനാണോ ഇതൊക്കെയും തിന്നൊടുക്കുവാൻ വന്ന ഭൂതം?"—എന്നിങ്ങനെ പരിഭവങ്ങൾ അടുക്കിത്തുടങ്ങി.

വൃദ്ധൻ പേടിച്ചു. "എടി, വിഡ്ഢി, ഞാൻ മരിച്ചുപോയാൽ ഒരു തുണ്ടു നിലംപോലും നിന്നെക്കൊണ്ടു് നില്ക്കുവാൻ കഴികയില്ല. ഈ നിലങ്ങളെയെല്ലാം

വെച്ചുകൊണ്ടു് നിന്നേക്കൊണ്ടു് എന്തുചെയ്‌വാൻ
കഴിയും?"

"അങ്ങിനെയെല്ലാം നിങ്ങളുടെ മനസ്സ് കലങ്ങേണ്ടാ. നിങ്ങൾ ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ നിലങ്ങളെയെല്ലാം വിററു് പണമാക്കി എൻെറ പേരിൽ ഉറപ്പിച്ചുകൊള്ളണം" എന്നു ആ മിടുക്കത്തി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

'തഥാസ്തു' എന്നു് വൃദ്ധൻ സർവ്വസ്വവും വിററു പണമാക്കി. അങ്ങിനെ ഇളയവളുടെ സാമർത്ഥ്യത്താൽ, വൃദ്ധ മരിച്ചപ്പോൾ അയാളുടെ സ്വത്തൊക്കെയും പവനും ഉറപ്പികയുമായി അവളുടെ പെട്ടിയിൽ അടങ്ങിയിരുന്നു.

മഹാബുദ്ധിമതിയാണു് കരുണാമയി! ഇപ്പോൾ സ്വത്തു മുഴുവൻ അവളുടേതായി. അവൾക്കു് ധാരാള പണമുണ്ടു്; ആളുകളുണ്ടു്; യൌവനവുമുണ്ടു്. അനുഭവിക്കാഞ്ഞാൽ തൻെറ യൌവനം വ്യർത്ഥമാകുമല്ലോ എന്നു അവൾ തീവ്രമായി ആലോചിച്ചു.

ശ്രീരാമൻ സീതാപരിത്യാഗത്താൽ ശോകസാഗ ത്തിൽ നിമഗ്നനായിയെന്നും, സീതയെപ്പോലെ ഒ കാഞ്ചനവിഗ്രഹമുണ്ടാക്കി, അതിനെ നോക്കിക്കൊണ്ടു താൻെറ ശോകത്തെ അദ്ദേഹം ഒതുക്കിവന്നുവെന്നും; നാ കേട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതുപോലെ, കരുണാമയിക്കും തൻെ ഭർത്താവിനെയെന്നപോലെ ഒരു വിഗ്രഹത്തെ നോക്കി കൊണ്ടു് തനിക്കുള്ള പരിതാപത്തെ ആററിക്കൂടയോ ഒരു നിർജ്ജീവബിംബമാണു് രാമനെ ആശ്വസിപ്പിച്ചതു എന്നാൽ, സജീവനായ ഒരാളെ ഏർപ്പെടുത്തിയാൽ ക ണാമയിക്കു് പല വിഷയങ്ങളിലും സുഖം നേടാമല്ലോ ആതുകൊണ്ടു് അവൾക്കു് ഒരു ഉപഭർത്താവിനെ തിരഞ്ഞ

MARGAHANDIRAM LIBRARY NO. KAYTHOLE

ടുക്കേണമെന്നായി. കല്ലായാലും പുല്ലായാലും ഭർത്താവ് ഭർത്താവുതന്നെ. ഭർത്താവില്ലാത്ത ജീവിതം എന്തൊരു ജീവിതം! ഇപ്രകാരമെല്ലാം വിചാരിച്ചിട്ട് തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ സ്ഥാനത്തേക്ക് ആരെയാണ് വരിക്കേണ്ടതെന്നു അന്വേഷിച്ചതിൽ വംശീവാദനനാഘോഷിക്കെ കിട്ടി തന്റെ ധർമ്മാർത്ഥകാമങ്ങളെയെല്ലാം അയാളെ അവൾ ഏല്പിച്ചു. ഭൃത്യനായിരുന്ന വംശീവാദനൻ പെട്ടെന്നു് ഗൃഹസ്ഥനായി ഉയർന്നു.

കാലന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ സർവ്വരും സമം. എളിയവനെന്നോ വലിയവനെന്നോ കാലനു് വ്യത്യാസമില്ല. തന്റെ കാമുകനെ പിരിഞ്ഞു്, ഇളയ ജമീൻദാരിണി സ്വന്തം ഭർത്താവിനെ പരലോകത്തേക്ക് അനുഗമിച്ചു. കരുണാമയിക്ക് ആദ്യം അല്പം ജ്വരമുണ്ടായി. പെട്ടെന്നതു വർദ്ധിച്ചു. സ്വത്തെല്ലാം അപഹരിക്കുന്നതിനു് വംശീവാദനൻ കരുണാമയിക്ക് വിഷം കൊടുത്തുവെന്നു് നാട്ടുകാർ പറകയുണ്ടായി. എങ്ങിനെയായാലെന്തു്! കരുണാമയി മരിച്ചു.

കാമിനിയുടെ വിയോഗത്താൽ സന്തപിച്ചിട്ടോ, ക്ഷമാഗുണത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ ഗ്രഹിച്ചിട്ടോ, വംശീവാദനൻ ജോലിയിൽനിന്നു പിരിഞ്ഞു് തന്റെ ജന്മദേശത്തേക്കു പോന്നു. കരുണാമയി നേടിവച്ചിരുന്ന പണമെല്ലാം അയാൾ സ്വന്തമാക്കിയെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അത്രയും ധനമുണ്ടായിരുന്നിട്ടും അതിനു തക്ക ആഡംബരങ്ങളിലൊന്നും അയാൾ ഏർപ്പെട്ടില്ല. മിതവ്യയത്തോടേയാണു് കുടുംബഭരണം നടത്തിയതു്.

അയാൾ മരിച്ചപ്പോൾ, മിതവ്യയശീലം മക്കൾക്കുണ്ടായില്ല. അവർ കുറച്ചുകുറച്ചായി നിലങ്ങൾ വാങ്ങി

ത്തുടങ്ങി. അവക്കു പാക്കുവാൻ മാളിക വേണമെന്നായി. കുളങ്ങളും തോട്ടങ്ങളും അവർ ഉണ്ടാക്കി.

ജ്യേഷ്ഠപുത്രനായ രാമകാന്തൻ ധനവിഷയമായ ആയവ്യയങ്ങളിൽ നിപുണനാണു്. തനിക്കു കിട്ടിയ പങ്കു് സ്വന്തം സാമത്ഥ്യത്താൽ അയാാം ഇരട്ടിപ്പിച്ചു. അയാാം മരിച്ചപ്പോാം അയാളുടെ ആ സ്വത്തെല്ലാം മകനിലേക്കു പകന്നു. ആ മകനാണു്. മധുരമോഹനൻ. ഇംഗ്ലീഷ്‌വിദ്യാഭ്യാസം കുട്ടികളെ കെടുക്കുമെന്ന അഭിപ്രായമാണു് രാമകാന്തനുണ്ടായിരുന്നതു്. അതുകൊണ്ടു് ഇംഗ്ലീഷ്‌സ്കൂളിൽ മധുരമോഹനൻ പ്രവേശിക്കയുണ്ടായില്ല. ബാല്യംമുതൽക്കേ അച്ഛനോടൊന്നിച്ചു് തൊഴിലുകളിൽ ഏപ്പെട്ടുവരികയാൽ ലൌകികകായ്യങ്ങളിൽ അവൻ മിടുക്കനായി. കടിയാന്മാരെ പിഴിഞ്ഞെടുക്കും. കൌടില്യത്തിൽ കൈതെളിഞ്ഞവൻ. പണം നേടുവാൻ ഏതൊരു ഹീനകമ്മവുമാവാം.

വംശീവാദനന്റെ ദ്വിതീയപുത്രനായ രാമകാന്തായി മറെറാരു മട്ടുകാരനാണു്. അമിതവ്യയത്തിലാണു്. അയാാംക്കു രസം. അതുകൊണ്ടു് അയാളുടെ സ്വത്തെല്ലാം ചുരുങ്ങിയ കാലംകൊണ്ടു നശിച്ചു. അവൻ നേടിയതുപോലെ വീടാവട്ടെ, തോട്ടമാവട്ടെ, സാമാനങ്ങളാവട്ടെ ആ നാട്ടിൽ മററാക്കും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ക്രമേണ നിലങ്ങളിൽനിന്നു് അവനു് ആദായമില്ലാതെയായി. അപ്പോാം, ചില ചങ്ങാതികാം ദേവവസ്സുനിന്നു് അവനെ കൽക്കട്ടയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി അവിടെയൊരു കച്ചവടത്തിൽ അകപ്പെടുത്തി. അച്ഛൻ കച്ചവടത്തിൽ വളരെ പണം വാരിക്കൂട്ടുമെന്നുവെന്നു വിചാരിച്ചു് മകനും അങ്ങോട്ടു പോയി കച്ചവടം പൊളിഞ്ഞു. കടംവീട്ടുവാൻ സ്വത്തൊക്കെയും വിൽക്കേണ്ടിവന്നു.

രാമകാന്തറായി കച്ചവടത്തിനു് കൽക്കട്ടയിൽ വസിച്ചു് മറെറാരുകാര്യത്തിൽ നന്മയായി തന്റെ ഏകമകനായ മാധവനെ പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിപ്പിച്ചു. നല്ലൊരിടത്തിൽനിന്നു് വധുവിനെ വരിച്ചു് ആഘോഷത്തോടെ വിവാഹംനടത്തി. കൽക്കട്ടയ്ക്കരികെ ഒരു ഗ്രാമം. അവിടെ ഒരു എളിയ കുടുംബം. വിത്തഭാഗ്യം മറഞ്ഞിരുന്നാലും ആ കുടുംബം രണ്ടു് മഹിളാരത്നങ്ങളാൽ പ്രകാശിതമായി. രൂപത്തിലും ശീലത്തിലും അവരോടു തുല്യരായി ആ പ്രദേശത്തു് വേറെ സ്ത്രീകളാരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പണമുണ്ടായാലെന്തു്; ഗുണമുണ്ടായാലെന്തു്; യോഗം വേണ്ടയോ! എത്രയോ ബങ്കാളികന്യകകൾ മൃഗങ്ങൾക്കു് അടിമയാകുന്നതുപോലെ, ആ എളിയ കുടുംബത്തിലെ ജ്യേഷ്ഠവധുവായ മാതംഗിനിക്കു് നീചവൃത്തനായ രാജമോഹനനു് അധീനയാവേണ്ടിവന്നു.

രാജമോഹനൻ വലിയ വിരുതനാണു്. അവൻ എങ്ങിനെയൊക്കെയോ കുടുംബകാര്യം നടത്തിവന്നു. ആ ഗ്രാമത്തിന്റെ അരികെയാണു്. അവന്റെ വാസം. രാജാവിനു് അനുരൂപയായി, ദിവ്യസൗന്ദര്യവതിയായ മാതംഗിനി ആ ദുഷ്ടനു് അടിമയായി. ഇളയവളായ ഹേമാംഗിനി, ഭാഗ്യത്താൽ മാധവനെ ഭർത്താവായി നേടി.

മാധവന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാകുന്നതിനു്, അല്പം മുമ്പെ അവന്റെ അച്ഛൻ രാമകാന്തറായി മരിച്ചു. തനിക്കു് പണമില്ലാതിരുന്നിട്ടും അവൻ ധൈര്യം വെടിഞ്ഞില്ല. അവൻ കൃതവിദ്യനാണല്ലോ.

വംശീവദനന്റെ കനിഷ്ഠപുത്രനായ രാമഗോപാലൻ മൂത്തജ്യേഷ്ഠനായ രാമകാന്തനെപ്പോലെ അത്രയും ഐശ്വര്യത്തിനു് അധിപതിയായില്ലെങ്കിലും, ഇളയ

ജ്യേഷ്ഠനെപ്പോലെ ദുർവിധിഗ്രസ്തനായില്ല. രാമകാന്തായിയുടെ പിന്നാലെ രാമഗോപാലനും പരലോകംപ്രാപിച്ചു. രാമഗോപാലന് സന്താനമില്ല. അയാൾ മരിക്കുമ്പോൾ, തന്റെ ഭാര്യയെ മാധവൻ സംരക്ഷിക്കേണമെന്നും, തന്റെ സ്വത്തു മുഴുവനും മാധവനുള്ളതാകുന്നെന്നും ഒസ്യത്തെഴുതി.

അധ്യായം 5.

അച്ഛൻ മരിച്ചതിൽപ്പിന്നെയും, തന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാകുന്നതിന്ന് മാധവൻ കൽക്കട്ടയിൽ തന്നെ പാർത്തു. സ്വന്തനാട്ടിൽ അവന്റെ ജ്ഞാതികൾ അവനുള്ള ധനമെല്ലാം സംരക്ഷിച്ചുവന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയായപ്പോൾ അവൻ ഹേമാംഗിനിയെ രാധാഗഞ്ജിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുവാൻ അവളുടെ പിതൃഗൃഹത്തിലേക്കു ചെന്നു. അന്നുതന്നെ മാതംഗിനിയും അവളുടെ ഭർത്താവായ രാജമോഹനനും അവിടെ ആഗതരായി.

തന്റെ മാതാപിതാക്കളേയും പ്രാണാധികപ്രിയയായ ജ്യേഷ്ഠത്തിയേയും വേർപെടേണ്ടി വന്നുവല്ലോ; ഇനി എന്നു കാണുമോ എന്ന് ഹേമാംഗിനി കരഞ്ഞുതുടങ്ങി. ബഹുദൂരം അകലെയാണു് ഭർത്തൃഗൃഹം. ബാല്യകാലമെല്ലാം ആഹ്ലാദത്തോടെ കളിച്ചു വളൎന്ന പിതൃഗൃഹത്തിലേക്ക് ഇനി മടങ്ങിവരുവാൻകഴിയുമോ, ആവോ? അവളുടെ പിതൃജനത്തിന്നു് അത്ര അധികം അകലെ വന്ന് അവളെ കാണുന്നതു് സുകരമാണോ?

"ഞങ്ങൾ വരാതിരിക്കുമോ, മകളെ!" എന്നു് അച്ഛൻ ആശ്വസിപ്പിച്ചുവെങ്കിലും, അമ്മയ്ക്കും ജ്യേഷ്ഠത്തിക്കും മറുപടിയൊന്നും തോന്നിയില്ല. അവർ അവളെ ആശ്ലേഷിച്ചു് കണ്ണീർ വാർത്തുകൊണ്ടു് "പോയ്‌വരൂ, അമ്മൂ! നിനക്കു് ശുഭമുണ്ടാവട്ടെ" എന്നു് ആശീർവദിച്ചു.

അനന്തരം, തന്റെ അരുമയായ അനിയത്തിയെ കൈപിടിച്ചു വിജനത്തിലേക്കു് കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി, "എനിക്കു് നിന്നെക്കൊണ്ടൊരു കാര്യമുണ്ടു്" എന്നു് മാതംഗിനി ആരംഭിച്ചു. അതുകേട്ടു് തന്റെ നീലായതേക്ഷണങ്ങളാൽ ജ്യേഷ്ഠത്തിയെ ഹേമാംഗിനി ഉററുനോക്കി.

മാതംഗിനി തുടർന്നു:—"ഹേമേ, നാളേക്കു് നാം പിരിയുകയായി. (ഹേമാംഗിനി കണ്ണീർ ചൊരിയുന്നു.) കരയേണ്ടാ, എന്റെ തങ്കം! (പൊങ്ങിവരുന്ന കണ്ണുനീർ, അടക്കിക്കൊണ്ടു്) കരയേണ്ടാ; ഈശ്വരൻ നിനക്കു് യാതൊരു കുറവും വരുത്തുകയില്ല. നിന്റെ ഭർത്താവിന്നു് സൽഗുണങ്ങളെല്ലാമുണ്ടു്. നിനക്കു് അദ്ദേഹത്തോടുകൂടി സൌഖ്യമായി വാഴാം"

ഇത്രയും പറയുമ്പോഴേക്കും അശ്രുധാര അവളുടെ കവിളിൽക്കൂടി ഒഴുകി അവൾ പിടിച്ചിരുന്ന ഹേമാംഗിനിയുടെ മൃദുകരപല്ലവങ്ങളിൽ പതിച്ചു.

"നിനക്കു് എന്നെക്കൊണ്ടു് എന്താണു വേണ്ടതു്, ചേച്ചീ?" എന്നു് കണ്ണുകൾ തുടച്ചുകൊണ്ടു് ഹേമ ചോദിച്ചു:—

മാതംഗിനി:—"ഞാൻ ഒരു പാവം! ഹേമേ, ഞാൻ ദാരിദ്ര്യം പിടിച്ചവളാണു്. എന്നാലും, എന്റെ സ്വന്തം കാര്യമാണെങ്കിൽ, ഞാൻ ഇത്രയും ദൂരെവന്നു് ഇങ്ങിനെ അപേക്ഷിക്കയില്ലായിരുന്നു. ദുഷ്ടനായാലും അദ്ദേഹം

എന്റെ ഭർത്താവാണല്ലൊ. ഈശ്വരൻ അങ്ങിനെയാണ് എന്റെ തലയിൽ എഴുതിയതു്. ഭർത്താവിനെ സേവിക്കേണ്ടതു് എന്റെ കടമയാണു്. ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്നു് ജോലിയൊന്നുമില്ല. ഊണിന്നുപോലും ഞങ്ങൾക്കു് കഷ്ടപ്പെടേണ്ടി വന്നിരിക്കുന്നു. ഈ അവസ്ഥ നീ വഴിക്കു് നിന്റെ ഭർത്താവിനെ അറിയിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം പറയുന്നു?"

ഹേമാംഗിനി:—"ഇതോ, ഇത്ര വലിയ കാര്യം! ഞാൻ തീർച്ചയായും പറയാം. നീ എന്തു വേണമെന്നാണു് പറയുന്നതു്?"

മാതാംഗിനി:—"വല്ലതുമൊരു ജോലിയാണു് ഉണ്ടാക്കിത്തരേണ്ടതു്; ചുരുങ്ങിയ മട്ടിലെങ്കിലും ദിവസം കഴിക്കുവാൻ പാകുന്നതായിട്ടു്—"

ഹേമാംഗിനി:—"നിശ്ചയമായും, ഞാൻ ഇതു പറഞ്ഞു ചെയ്യിക്കാം. ചേച്ചീ."

പിന്നീടു് ആ സഹോദരികളിരുവരും വേറെയോരോ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു് പരസ്പരം സംവാദമായി.

തന്റെ ജ്യേഷ്ഠത്തിയിൽ തനിക്കുള്ള അളവല്ലാത്ത സ്നേഹത്താൽ, എങ്ങിനെ നിറവേററാം എന്നു പോലും ആലോചിക്കാതെ, ഒരു മഹത്തായ ചുമതലയെയാണു് ഹേമാംഗിനി ഏററിരിക്കുന്നതു്. ഈ പ്രായത്തിൽ അവളെപ്പോലെയുള്ള വധുക്കൾ ഭർത്താവിനോടു് സംവാദം ചെയ്യുവാൻ പേടിക്കും. വിശേഷിച്ചു്, ഇത്തരം വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു് എങ്ങിനെയാണു് പറയുക! എങ്കിലും, ഹേമാംഗിനി ധൈര്യം വിട്ടില്ല. താനും തന്റെ ജ്യേഷ്ഠത്തിയും തമ്മിൽ സംവാദമുണ്ടായതു് അവൾ ഭർത്താവിനെ അങ്ങിനെയിങ്ങനെ അറിയിച്ചു. തന്നെക്കൊണ്ടു് കഴി

യുന്നിടത്തോളം സഹായിക്കാമെന്നു് മാധവൻ സമ്മതിക്കയും ചെയ്തു.

പിറേറന്നാൾ മാധവൻ രാജമോഹനനെ വിളിച്ചു് ഈ വിഷയത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു്, അവൻെറ കഷ്ടപ്പാടുകളെക്കുറിച്ചു ചോദിച്ചു. മിഥ്യാഭിമാനത്താലോ, ലജ്ജയാലോ അവൻ പറഞ്ഞതു് ഇങ്ങിനെയാണു്:—"അങ്ങിനെയൊന്നുമില്ലല്ലോ! ഞാൻ സുഖമായ്ത്തന്നെ കഴിഞ്ഞു വരുന്നുണ്ടു്. എന്നാലും, ഇപ്പോൾ വിശേഷിച്ചു് ജോലിയൊന്നുമില്ലാ."

തനിക്കുള്ള നിലങ്ങളുടെ മേൽനോട്ടത്തിനു് സമർത്ഥനായ ഒരാൾ തനിക്കു് വേണ്ടിയിരിക്കുന്നുവെന്നും, ആ ആൾ തൻെറ ബന്ധുവായിരുന്നാൽ അതു് അധികം സന്തോഷാവഹമാകുമെന്നും, വിരോധമില്ലെങ്കിൽ ആ ജോലി രാജമോഹനൻ കൈയേററാൽ കൊള്ളാമെന്നും മാധവൻ പറഞ്ഞു.

പ്രതീക്ഷിച്ചതിനെക്കാൾ അധികമായി തൻെറ ആഗ്രഹം നിറവേററിയതിൽ രാജമോഹനനു് അത്യന്തം സന്തോഷമുണ്ടായി. "നിലങ്ങളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നിന്നു് നല്ല വരുമാനമുണ്ടായേക്കാം; എന്നാൽ സ്വന്തം നാട്ടിൽനിന്നു് അകന്നു പോകേണ്ടിവരുമല്ലോ" എന്നു് അവൻ വിചാരിച്ചു. എന്നിട്ടു്, അവനിൽനിന്നുണ്ടായ മറുപടിയായിതു്:—"അങ്ങോട്ടു വരുന്നതിൽ എനിക്കു് വിരോധമില്ല. എന്നാൽ, ഒന്നിൽമാത്രമേ വിചാരമുള്ളു; ഭാര്യയെ എവിടെയാണു് ഞാൻ ഇരുത്തേണ്ടതു്?"

മാധവൻ:—"അതിനെക്കുറിച്ചു് നിങ്ങൾക്കു് വിഷാദം വേണ്ടാ. ജ്യേഷ്ഠത്തിക്കും അനുജത്തിക്കും ഒരേവീട്ടിൽ ഒരുമിച്ചു പാക്കാമല്ലോ. നിങ്ങൾക്കു് അവിടെ എല്ലാകാര്യത്തിലും സൌകര്യമേ ഉണ്ടാകയുള്ളു."

രാജമോഹനൻ ക്രുദ്ധനായി, പുരികങ്ങൾ ചുളിഞ്ഞു "അതു് ഈ ജന്മത്തിൽ നടക്കാത്തതാണു്" എന്നു് പാരുഷ്യത്തോടെ പറഞ്ഞു് അവൻ പുറത്തേക്കുതന്നെ പോയി.

ഈ അഗ്നിവർഷത്തെ കണ്ടു് മാധവന്നു് വല്ലാത്ത സംഭ്രമമുണ്ടായി.

രാജമോഹനന്നു് വേറെ വഴിയൊന്നുമില്ല. തന്റെ ഭാര്യപോലും അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഏതോ കാരണത്താൽ അവൻ സ്വന്തം ഇടത്തിൽനിന്നു് അകലെ പോകുവാൻ തുടങ്ങുകയാണിപ്പോൾ. അതിന്നു് തന്റെ ദാരിദ്ര്യത്തെ അവൻ വെറുതെ ഹേതുവാക്കിയെന്നേയുള്ളൂ. മററാരു മുഖ്യവിഷയമാണു്, വാസ്തവത്തിൽ, അതിന്റെ ഹേതു.

ഉച്ച തിരിയുന്നതുവരേക്കും എവിടെയൊക്കെയോ അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു് മുഖം വരണ്ടുകൊണ്ടു് അവൻ വീണ്ടും മാധവന്റെ അടുക്കൽവന്നു. "ഭാര്യയോടുകൂടി ദൂരദേശത്തേക്ക വരുന്നതു് സങ്കടംതന്നെ. എന്തുചെയ്യാം! വെറുതേ ഇരുന്നാൽ ആരാണു് ചോറു തരിക! ഞാൻ വന്നേക്കാം. എന്നാൽ, ഞങ്ങൾക്കു് തനിയെ പാർക്കുവാൻ ഏർപ്പാടു ചെയ്യുതരണം."

"ശരി; അങ്ങിനെയാവട്ടെ. സാമാനങ്ങളെല്ലാം തയ്യാറാക്കി നിങ്ങൾ പുറപ്പെടുന്നതുവരെ ഞാൻ കൽക്കട്ടയിൽത്തന്നെ താമസിക്കാം" എന്നു് മാധവൻ സമ്മതിച്ചു.

ഏർപ്പാടെല്ലാം പൂർത്തിയായപ്പോൾ, രാജമോഹനനും മാധവനും രാധാഗഞ്ജിലേക്കു് യാത്രയായി.

രാജമോഹനൻ മൂർഖനാണെന്നു് മാധവന്നറിയാം. തന്നോടു് അവൻ ധിക്കാരത്തോടെ പെരുമാറിയതു് അ

സാധ്വിയായ മാതംഗിനിക്കു വേണ്ടി മാധവൻ പൊരുത്തു.

രാധാഗഞ്ജിൽ എത്തിയ ഉടനെ രാജമോഹനനെ തന്റെ കാര്യക്കാരായി നല്ല ശമ്പളത്തിൽ നിയമിച്ചു. വാസ്തവത്തിൽ, വെറും പേരിൽ മാത്രമാണു് രാജമോഹനന്റെ ജോലി. കാര്യങ്ങൾ ശരിയായി നിർവഹിക്കുവാൻ മാധവനു് വേറെ ആളുകളുണ്ടു്. വീടു കെട്ടുന്നതിനു് നല്ലൊരു തൊടിയും. എല്ലാ സാമാനങ്ങളും മാധവൻ രാജമോഹനനു കൊടുത്തു. അങ്ങിനെ, ഒട്ടും ക്ലേശം കൂടാതെ നല്ലൊരു വീടു് രാജമോഹനനുണ്ടായി. ഈ വീട്ടിൽനിന്നാണു് ഈ കഥ ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നതു്. തന്നെത്താൻ കൃഷിചെയ്തു് അനുഭവിക്കുന്നതിനു് കുറെ നിലങ്ങളും മാധവനിൽനിന്നു് രാജമോഹനനു കിട്ടീട്ടുണ്ടു്.

ഇത്രയെല്ലാം സഹായവും മാധവനിൽ നിന്നു് ഉണ്ടായിട്ടും രാജമോഹനൻ കൃതജ്ഞനായില്ല. രാധാഗഞ്ജിൽ പാർത്തുതുടങ്ങിയതിൽപ്പിന്നെ അവൻ മാധവനോടു പോലും പല കാര്യങ്ങളിലും നിർമ്മര്യാദമായി ഇടപെട്ടിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ, അതൊന്നും മാധവൻ പരിഗണിച്ചില്ല. ഒന്നിൽ മാത്രമെ അവനു് വിഷാദമുണ്ടായുള്ളൂ. ഇണ പിരിയാത്ത മാതംഗിനിയും ഹേമാംഗിനിയും ഒരേ നാട്ടിൽ പാർക്കുന്നവരായിട്ടും അവർക്കു് പരസ്പരം കാണുന്നതിനു് ഏററവും ദുർല്ലഭമായിട്ടേ യോഗമുണ്ടായുള്ളൂ. മാധവന്റെ അനുജ്ഞയോടെ, തന്റെ ജ്യേഷ്ഠത്തിയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ ഹേമാംഗിനി ഇടയ്ക്കിടെ പല്ലക്കോടെ ആളേ അയയ്ക്കും. എന്നാൽ, ആ മൃഗം, രാജമോഹനൻ മാതം

ഗിനിക്ക് തന്റെ അനുജത്തിയുടെ വീട്ടിലേക്കുചെല്ലുവാൻ സമ്മതി കൊടുക്കയില്ല. ഹേമാംഗിനിയാവട്ടെ, യജമാനനായ മാധവന്റെ ഭാൎയ്യയാണല്ലോ. തന്റെ ആ ഗൌരവത്തിന്നു ഹാനിയാകമാറ് അവൾക്ക് രാജമോഹനന്റെ വീട്ടിൽ പോകുന്നതിന്നു് എങ്ങിനെ കഴിയും?

അധ്യായം 6

മുമ്പു പറഞ്ഞ ആ ഉദ്യാനത്തിൽനിന്നു് മാധവൻ വീട്ടിലേക്ക് മടങ്ങിവന്നപ്പോൾ ഭൃത്യൻ കത്തെഴുത്തു കൊണ്ടുവന്നു് അവന്നു് കൊടുത്തു. എഴുത്തിന്റെ പുറത്തു 'അടിയന്തിരം' എന്നു് കുറിച്ചിരിക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ അവന്നു സംഭ്രമമുണ്ടായി. തുറന്നുനോക്കിയതിൽ, തന്റെ വക്കീലിൽ നിന്നുള്ള കത്താണതെന്നു് മനസ്സിലായി. അവൻ വായിച്ചുതുടങ്ങി:—

"മാന്യരെ,

താങ്കളുടെ കോൎട്ടുവ്യവഹാരങ്ങളെയെല്ലാം ശരിയായും ജാഗ്രതയായും ഞാൻ നടത്തിവരുന്നുണ്ടു്. എല്ലാ വ്യവഹാരത്തിലും താങ്കൾക്ക് ജയമുണ്ടാകുമെന്നു് ഞാൻ ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുന്നു........"

'എല്ലാ വ്യവഹാരത്തിലും? അതേ; ന്യായമായ വാദത്തിൽ ജയമുണ്ടാകുവാൻ വല്ല വിരോധവുമുണ്ടോ? എന്നാൽ, കോടതിയിൽനിന്നു് എന്റെ കാൎയ്യത്തിൽ നീതിയോടെ നടക്കേണമല്ലോ. എന്തോ, ആരു കണ്ടു! വക്കീൽ പറയുന്നതു് വിശ്വസിക്കയെ നിവൃത്തിയുള്ളു. എന്നാൽ, ആൾ മഹാസമൎത്ഥനാണു്. വ്യവഹാരങ്ങ

ളെല്ലാം നൈപുണ്യത്തോടെ നടത്തുന്നുണ്ട്. എങ്കിലും, കോടതി, കേസ്സ് എന്നിതൊന്നും എനിക്ക് പിടിക്കുന്നില്ലാ. എന്തു ചെയ്യാം! ഈ കഴുവേറികൾ എന്നെ വ്യവഹാരത്തിലേക്ക് വലിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നുവല്ലോ! ഇരിക്കട്ടെ. ഇതെന്താണ് മറെറാരു ശല്യം?"

"ഒരു കാര്യത്തിൽ മാത്രം താങ്കൾക്ക് കുറെ ക്ലേശിക്കേണ്ടി വരും. ഉമർക്കോടതിയിൽ, താങ്കളുടെ ചെറിയമ്മ താങ്കളുടെ പേരിൽ കേസ്സ് കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. പരേതനായ രാമഗോപാലബാബു താങ്കളെ സംബന്ധിച്ച് എഴുതി വെച്ചിട്ടുള്ള ഒസ്യത്ത് കൃത്രിമമാണെന്നും, സ്വത്തൊക്കെയും തനിക്ക് ചേരേണ്ടതാണെന്നുമാണ് ആ സ്ത്രീയുടെ വാദം........."

"എന്ത്! സിദ്ധിയോ!" എന്ന് മാധവൻ ഉദ്വേഗത്തോടെ ഉൽക്രോശിച്ചു. അവന്റെ കൈയിൽനിന്ന് ആ എഴുത്ത് തനിയെ നിലത്തു വീണു. "എന്ത്! എന്റെ സിദ്ധിയോ! ഹാ ദൈവമേ, ഇതെന്തൊരു വിപത്ത്! എന്റെ സ്വത്തിന്മേലോ അടിക്കുന്നത്! കൃത്രിമമായ ഒസ്യത്തോ! ഇരിക്കട്ടെ. എടീ, നന്ദി കെട്ടവളേ! നിന്നെ ഈ വീട്ടിൽനിന്ന് അടിച്ചു പുറത്താക്കീട്ടേ ഇനി വേറേ കാര്യമുള്ളു."

മാധവനിൽ അതിരില്ലാതെ ക്രോധം വർദ്ധിച്ചു. വളരെ നേരം അവൻ ചിന്തയിൽ നിമഗ്നനായി. പിന്നീട്, നെററിയിൽനിന്ന് വിയർപ്പെല്ലാം തുടച്ച്, വീണ്ടും ആ എഴുത്തെടുത്തു വായിക്കയായി:—

"ഇതിലേക്ക് മുന്നിട്ടു നിന്ന് കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതു ആരാണെന്ന് അറിയുന്നില്ല. ഞങ്ങൾ ഇതിനെ പ്പററി ആലോചിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഇരിക്കുന്നത്.

പക്ഷബലമില്ലാതെ ഒരു സ്ത്രീ ഈമാതിരി ദുർവ്യവഹാരത്തോടെ കോടതിയിലേക്ക് വരികയില്ല. കിട്ടിയേടത്തോളം തെളിവുകളെക്കൊണ്ട്, ഇതിന്റെ പിന്നിൽ, ഉറച്ച കൈകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അറിയുവാൻ കഴിയും........"

"ആരാണ് ഇതിന്റെ പിന്നിൽ" എന്ന് മാധവൻ വിചാരിച്ചു നോക്കി. ഒന്നും വെളിവായില്ല. അയൽനാട്ടിലെ ജന്മിയാണോ എന്ന് സംശയിക്കും. അതല്ലെന്ന് ഉടൻ തോന്നിക്കൊണ്ട് മറെറാരാളിലേക്കു തിരിയും. ഒരു തീർച്ചയുമുണ്ടാവാതെ അവൻ കുഴങ്ങി. ആ അവസ്ഥയിൽ അവൻ എഴുത്തുവായന മുഴുമിച്ചു:—

"താങ്കൾക്ക് ഇതിൽ ഭയമോ, വ്യാകുലതയോ ഉണ്ടാകരുത്. ന്യായമുള്ളേടത്തു് ജയം നിശ്ചയമാണ്. എങ്കിലും, എതിർകക്ഷിയുടെ സ്ഥിതിഗതികളെയെല്ലാം ജാഗ്രതയോടെ നോക്കണം. കോടതിയിൽ ഈ വ്യവഹാരം വിചാരണയ്ക്കു വരുമ്പോൾ, നല്ല ബാരിസ്റ്റർമാരെ താങ്കൾ വരുത്തണം. അതിലേയ്ക്കു മുൻകരുതലായി വക്കീൽനാമം ഇതോടുകൂടി അയയ്ക്കുന്നുണ്ട്. അതിൽ കൈയൊപ്പിട്ട് മടക്കിയയയ്ക്കുവാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. ഉടനെ അതു് ഹാജരാക്കേണ്ടി വരും. താങ്കൾക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത കാര്യമൊന്നുമില്ല. താങ്കളുടെ കാര്യങ്ങളെല്ലാം ഞാൻ ശ്രദ്ധയോടെ നോക്കിവരുന്നുണ്ട്. കണ്ടേടത്തോളം, താങ്കൾക്ക് യാതൊരു ദോഷവും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല.

കോടതിച്ചെലവിന്ന് ആയിരം ഉറുപ്പിക വേണ്ടതുണ്ട്. മററു കാര്യങ്ങൾക്ക് താങ്കളുടെ ആജ്ഞയെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു—

എന്ന്, താങ്കളുടെ ആജ്ഞാനുവർത്തി

ഗോകുലചന്ദ്രദാസ്."

എഴുത്തു വായിച്ചു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ, "എന്തിന്നിതു ചെയ്തു" എന്നു് സിദ്ധിയോടു ചോദിക്കുന്നതിന്നു മാധവൻ കോപാവേശത്താൽ ഇളകിക്കൊണ്ടു് നേരെ അന്തഃപുരത്തിലേക്കു് കടന്നു.

അവിടെ അപ്പോൾ സ്ത്രീകൾക്കിടയിൽ കലകലാരവം മുഴങ്ങുകയാണു്. ആ ബഹളത്തിന്നിടയിൽ അവന്റെ പ്രവേശം ആരും അറിഞ്ഞില്ല.

കറുകറുത്ത ഒരു ദാസി ഇന്നതാണു് പറയുന്നതെന്നു് വെളിവാകാത്തവണ്ണം ഒരേ സ്വരത്തിൽ എന്തോ ചില സാമാനങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. മറെറാരിടത്തു, പർവ്വതാകാരയായ ഒരുവൾ ശരീരത്തിൽനിന്നു് ഉടുതുണി കിഴിഞ്ഞുവീഴവെ ആരോടോ എന്തൊക്കെയോ പറയുന്നു. ത്രിശൂലം ധരിച്ചു് ദുർഗ്ഗാദേവി അസുരന്മാരെ ധ്വംസിക്കയുണ്ടായല്ലോ; അതുപോലെ അവൾ ചൂലെടുത്തുകൊണ്ടു്, മുക്കുമൂലകളിൽ ചിതറിക്കിടക്കുന്ന ചപ്പുചവറുകളെയെല്ലാം അടിച്ചുതള്ളുന്നു. അതേ കാലത്തു് അവളിൽനിന്നു് തീക്ഷ്ണങ്ങളായ വാഗസ്ത്രങ്ങൾ പലരിലേക്കും പറയുന്നുണ്ടു്. ചവറു നിറഞ്ഞ മുററത്തിൽ കുത്തിയിരുന്നുകൊണ്ടു് ഒരുവൾ പാത്രങ്ങൾ ചുഴററിച്ചുഴററിക്കൊണ്ടു് തേയ്ക്കുന്നു; അത്രയും പാത്രങ്ങൾ അടുക്കളയിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്നു് അവൾ വെയ്പുകാരിയെ കലഹത്തോടെ ശകാരിക്കുന്നു. ഈ ശകാരങ്ങളൊന്നും ചെവിയിലെത്താത്ത മറെറാരിടത്തിൽ അവിടത്തെ ഒരു വലിയമ്മയും വെയ്പുകാരിയും തമ്മിൽ അന്നു രാത്രി അടുക്കളയിൽ വേണ്ടുന്ന നെയ്യിന്റെ അളവിനെപ്പററി ഉഗ്രമായി വാദിക്കുന്നു. നെയ്യു് അധികമുണ്ടായാൽ, കുറെ തനിക്കുമാകാമല്ലോ എന്നാണു് വെയ്പുകാരി കരുതു

ന്നു്. വേറെ ഒരിടത്തു് ഒരുവൾ നീളൻകത്തികൊണ്ടു് വലിയ ശബ്ദത്തോടെ പച്ചക്കറിസ്സാമാനങ്ങൾ നുറുക്കുന്നു. ചില ബാലികകൾ വെള്ളിവിളക്കുകളേന്തി, നൂപുരശിഞ്ജിതത്തോടെ, 'ശ്യാമേ, രാമേ', എന്നു കൂട്ടുകാരേ വിളിച്ചുകൊണ്ടു് വീടെങ്ങും നടന്നു് വിളക്കു വെയ്ക്കുന്നു. തളത്തിൽ ബാലന്മാർ ഒരുമിച്ചുകൂടി ഓടിക്കളിക്കുന്നു. അവരിൽ ഇരുവർ ദ്വന്ദ്വയുദ്ധം നടത്തി, ഒരുവനെ മററവൻ തള്ളിമറിക്കുന്നു. താഴ്വാരത്തിൽ ബാലികകൾ കുതിരകളായും ആനകളായും കളിക്കുന്നു.

ഇത്രയും കണ്ടപ്പോൾ മാധവന്നു് ദ്വേഷ്യം കൂടി- ഈ ചന്തപ്പേട്ടയിലെ ബഹളത്തിൽ അവൻ പറയുന്നതുണ്ടോ അവർ കേൾക്കുന്നു? അവൻ മൂന്നാംസ്ഥായിയിൽ "ഹേ, കൊച്ചമ്മമാരേ, നിങ്ങളുടെ നാവു് അടങ്ങുകയില്ലയോ' എന്നു വിളിച്ചു ചോദിച്ചു. അവിടെ 'കണ്ണും മൂക്കുമില്ലാതെ' ചാടിയോടിക്കൊണ്ടിരുന്ന രണ്ടു കുട്ടികളെ പിടിച്ചു് അവൻ ക്രോധത്തോടെ ആഞ്ഞു തല്ലി. പെട്ടെന്നു് അവിടത്തെ അവസ്ഥ, എരിയുന്ന ഉലയിൽ വെള്ളമൊഴിച്ചതുപോലെയായി; അവിടത്തെ സമുദ്രനിർഘോഷമെല്ലാം ഉടൻ അടങ്ങി.

ചൂലേന്തിയിരുന്ന ആ സ്ത്രീഗജത്തിന്റെ ശകാരവാക്കുകൾ പാതിയിൽ വെച്ചു് കണ്ഠത്തിൽ മുറിഞ്ഞുനിന്നു. മററൊരുവൾ തന്റെ പർവ്വതാകാരത്തെ ഇരുട്ടിലെങ്ങോ മറച്ചു. കത്തിയേന്തിക്കൊണ്ടു് പച്ചക്കറിസ്സാമാനങ്ങളോടു പൊരുതുന്നവൾ തന്റെ ആ വധകർമ്മത്തെ വീണ്ടും തുടർന്നുവെങ്കിലും, അതു് നിശ്ശബ്ദമായിട്ടാണു്. അടുക്കളയിലെ അധിദേവത നെയ്യിനുവേണ്ടിയുള്ള ഗർജ്ജനത്തെയെല്ലാം അടക്കി, 'നെയ്പാത്രത്തോടുകൂടി അകലെ

ഓടി. വിളക്ക വെച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന തരുണികളെല്ലാം അങ്ങിങ്ങ മറഞ്ഞു, അവരുടെ നൂപുരശിഞ്ജിതം അവരെ കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അവർ അറിഞ്ഞില്ല. ഇരുട്ടിൽ വിളയാടിക്കൊണ്ടിരുന്ന ബാലന്മാരെല്ലാം കമ്പി നീട്ടി. അവരിൽ ഒരുവൻ ഓടിപ്പോകുമ്പോൾ മറ്റൊരുവന്റെ മുതുകത്ത് ഒന്ന് അറഞ്ഞുകൊടുക്കുവാൻ മടിച്ചില്ല. കളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ബാലികകൾ പൊങ്ങിപ്പൊങ്ങി വരുന്ന ചിരിയെ അടക്കിയടക്കിക്കൊണ്ട് ബാലന്മാരെ പിന്തുടന്നു. അങ്ങിനെ, മഴ പെയ്തു തോന്നതുപോലെ, അവിടത്തെ കോലാഹലമെല്ലാം അടങ്ങി. മാധവന്റെ അമ്മായിയായ തറവാട്ടിലമ്മ മാത്രം ധൈര്യത്തോടെ മാധവന്നെതിരേ വന്നു.

"ഇത് വീടോ, ചന്തപ്പേട്ടയോ!" എന്ന് മാധവൻ അമ്മായിയോട് പുരുഷതയോടെ ചോദിച്ചു.

"മകനേ പെണ്ണുങ്ങളായാൽ ഇങ്ങിനെയൊക്കെ തന്നെയാണ്" എന്ന് അമ്മായി ചിരിച്ചുകൊണ്ട പറഞ്ഞു.

മാധവൻ:—"സിന്ധു എവിടെ?"

അമ്മായി:—"ഞാനും അതുതന്നെയാണ് ചോദിക്കുന്നത്. ഇന്ന് രാവിലെമുതൽക്ക് അവളെ ഞങ്ങളാരും കണ്ടിട്ടില്ല."

"എന്ത്! രാവിലേ മുതല്ക്ക് കാണുന്നില്ലേ! എന്നാൽ ഉണ്ടായതെല്ലാം സത്യമാണല്ലോ!"

"എന്താണത് മകനേ!"

"ഒന്നുമില്ല. അതു് പിന്നെ പറയാം. സിദ്ധി എവിടെ പോയിരിക്കാം? ഇന്നു് നിങ്ങളാരും സിദ്ധിയെ കണ്ടിട്ടേയില്ലെന്നോ?"

അമ്മായി:—(അകത്തേക്കു് നോക്കിക്കൊണ്ടു്) "എടീ, അംബികേ, എടീ, ശ്രീമതീ, നിങ്ങളാരെങ്കിലും സിദ്ധിയെ കണ്ടുവോ?"

"ഇല്ലാ."

"ഇതെന്തൊരു മറിമായം" എന്നു് മാധവൻ ഉൽകണ്ഠിതനായി.

ഉടനെ അകത്തുനിന്നു് മന്ദസ്വരത്തിൽ ഇങ്ങിനെ കേൾക്കായ്വന്നു:—"ഞാൻ കുളിക്കുവാൻ പുഴയിലേക്കു പോയപ്പോൾ സിദ്ധ്യമ്മയെ വലിയവീട്ടിൽ കണ്ടു."

മാധവനിൽ ഒന്നുകൂടിയും അത്ഭുതം വർദ്ധിച്ചു. "വലിയവീട്ടിലോ! മധുരേട്ടന്റെ വീട്ടിലോ!"

തൽക്ഷണം ഒരു പുതിയ വിചാരം മാധവന്റെ മനസ്സിൽ ഉദിച്ചു:—"മധുരേട്ടന്റെ പണിയാണോ ഇതു്! ഛീ! ഞാൻ അങ്ങിനെ വിചാരിക്കുന്നതു് തെററാണു്."

പിന്നെ അവൻ അകത്തേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടു് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞേല്പിച്ചു:—"കരുണേ, നീ വലിയവീട്ടിൽ ചെന്നു് സിദ്ധിയെ വിളിച്ചു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരൂ. വരുന്നില്ലെന്നാണു് പറയുന്നതെങ്കിൽ, അതിന്നു് കാരണമെന്താണെന്നു് ചോദിച്ചറിയണം"

അദ്ധ്യായം 7

ഭർത്താവിന്റെ ദർശനങ്ങളെല്ലാം ഏൽക്കുകയും വൃദ്ധയായ കിശോരിയുടെ സാന്ത്വനവാക്കുകളെയെല്ലാം കേൾക്കുകയും ചെയ്തതിൽപിന്നെ മാതംഗിനി കിടപ്പറയിൽ പ്രവേശിച്ചു് തന്റെ ദുഃഖത്തെ ശമിപ്പിക്കുന്നതിനു് കരഞ്ഞുതുടങ്ങി. രാത്രി ഊണു് തയ്യാറായപ്പോൾ കിശോരി അകത്തുവന്നു് അവളെ വിളിച്ചു. അവൾ എഴുന്നേററതേയില്ല. കിശോരി വളരെയെല്ലാം സാന്ത്വനവാക്കുകൾ പറഞ്ഞിട്ടും അതൊന്നും ഫലിച്ചില്ല. അന്നു രാത്രി മാതംഗിനിക്കു് പട്ടിണിയാണു്.

അവൾ കിടക്കയിൽ കിടന്നുകൊണ്ടു് തന്റെ ദുർവിധിയോർത്തു് പരിതപിച്ചു. മാതംഗിനിയിൽ രാജമോഹനന്നു് കോപമുണ്ടായാൽ അന്നു് അവൻ അവളുടെ അടുക്കൽ വരാറില്ല. അതുപോലെ, ഇന്നു് അവൻ വരികയില്ല എന്നു് അവൾക്കറിയാം.

നേരം പാതിരാവോടടുത്തു. വീട്ടിലുള്ളവരെല്ലാവരും ഗാഢനിദ്രയിലായി. എങ്ങും നിശ്ശബ്ദം! മാതംഗിനിയുടെ അറയിൽ വിളക്കില്ല. ജന്നലിലെ അഴികൾക്കിടയിൽക്കൂടി നിലാവൊളി അകത്തേക്കു കടന്നിട്ടുണ്ടു്. ആ പ്രകാശത്താൽ അറയിലെ ഒരിടത്തുമാത്രം കുറച്ചു വെളിച്ചം കാണാം; മറ്റെങ്ങും ഒരേ ഇരുട്ടു്.

അവമതിയാൽ മനസ്സിൽ വളന്ന തീവ്ര ശോകവിഷം അടങ്ങുന്നതുവരെ ആക്കും ഉറക്കമുണ്ടാകുന്നതല്ല. ചൂടു് ദുസ്സഹമായതിനാൽ വക്ഷസ്സിൽനിന്നു് ചേലയെ അകററി, ഇടത്തുകൈത്തണ്ടിൽ തലയണച്ചു്, അശ്രുപൂ

ണ്ണമായ നേത്രങ്ങളാൽ, മാതംഗിനി ആ അറയിലെ നിലത്തു് നിലാവൊളി പൊഴിഞ്ഞതു നോക്കിക്കൊണ്ടു കിടന്നു. വെണ്ണിലാവിന്റെ അമൃതമയമായ ശീതളസ്പൎശത്താൽ അവളുടെ മനസ്സിൽ ചില മധുരചിന്തകൾ ഉദിച്ചു. അനിൎവചനീയമാണു് ആ ചിന്തകൾ. ബാല്യത്തിൽ ഹേമാംഗിനിയോടുകൂടി അന്തിനേരത്തു് വീട്ടിലെ മുററത്തിൽ ഒരേ മെത്തയിൽ കിടന്നുകൊണ്ടു് ഓരോരോ കഥകൾ പറകവേ, നീലിമ പൂണ്ട ആകാശത്തിൽ ചന്ദ്രൻ തനിയെ സഞ്ചരിക്കുന്നതു നോക്കി രസിക്കയുണ്ടായതു് അവൾ ഓൎത്തു. നിലാവിൽനിന്നു് പൊഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന അമൃതം അന്നു് അവരിൽ എത്രയെന്നില്ലാതെ ആഹ്ലാദമുണ്ടാക്കി. ഒരേ ഞെട്ടിൽ വിരിഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന ഇരുപുഷ്പങ്ങളെപ്പോലെ, ഇരുവരും പരസ്പരം ആശ്ലേഷിച്ചു്, എന്തൊക്കെയോ അത്ഭുതവിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു് സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു് അവ്യാകുലം ചിന്തിക്കയുണ്ടായതെല്ലാം അവളുടെ മനോദൃഷ്ടിയുടെ മുമ്പിലേക്കു് പാഞ്ഞുവന്നു.

അങ്ങിനെയൊരു കാലം! ഇങ്ങിനെയുമൊരു കാലം! ആ സന്തോഷവും ചിരിയുമെല്ലാം ഇപ്പോൾ എവിടെ! തന്റെ പ്രിയസഹോദരിയെ ഇനിയെപ്പോഴാണു് അവൾ കാണുക! ഹേമയുടെ മനോജ്ഞസ്വരം വീണ്ടും കേട്ടുകൊണ്ടു് ആനന്ദിക്കുന്നതിനു് അവൾക്കു കഴിയുമോ! ഭൎത്താവു് ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കുന്ന ഈ കാലാഗ്നിയിൽ ഹൃദയത്തെ വേവിക്കുകയല്ലാതെ, വല്ല സുഖവും അവൾക്കുണ്ടോ!

ഈ തീവ്രശോകത്തിന്നിടയിൽ മാതംഗിനിയുടെ മനസ്സിൽ അതിസൂക്ഷ്മമായ ഒരു ചിന്താശകലം ഇളകി

40177.

കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടു്. അതു് അത്യന്തം ആനന്ദത്തെ വളർത്തുന്നതായിരുന്നിട്ടും അവൾ അതിനെ ഹൃദയത്തിൽ നിന്നു് അകററുവാൻ പാടുപെട്ടു നോക്കി. എന്തുചെയ്യാം! അവൾക്കതു വിസ്മരിക്കുവാൻ കഴിയുന്നില്ല. കനകത്തിന്നല്ലാതെ മററാക്കും അതു, അറിഞ്ഞുകൂടാ. മനസ്സു് ശോകസാഗരത്തിൽ മുങ്ങിത്താഴുമ്പോഴെല്ലാം ഉയൎന്നുവരുന്ന ആ നിഗൂഢചിന്തയെ അവൾ ദിവ്യരത്നത്തെപ്പോലെ പൂജിക്കും; അടുത്ത നിമിഷം അതിനെത്തന്നെ അവൾ ഉഗ്രവിഷത്തെപ്പോലെ വെറുക്കും. ഇങ്ങിനെ മാതംഗിനിക്കു് ഒട്ടും സ്വാസ്ഥ്യമില്ലാതെയായി. തന്റെ ദുൎവ്വിധിയെ അവൾ ശപിച്ചു. മുഖത്തുനിന്നു് ഓലോലെ കണ്ണുനീരൊഴുകി. മനസ്സിലെ താപം സഹിക്കവെയ്യാതെയായി. അവൾ ജന്നൽവാതിൽ തുറക്കുന്നതിന്നു് കിടക്കയിൽനിന്നു എഴുന്നേററു് അങ്ങോട്ടുചെന്നു. അപ്പോൾ, വെളിയിൽ ആരോ ഒരാൾ അടിമേൽ അടി വെച്ചുകൊണ്ടു് മെല്ലെ മെല്ലെ നടന്നുവരുന്നതു് അവൾ കേട്ടു.

അവളുടെ ആ അറയ്ക്കു തക്കവണ്ണം ജന്നലും ചെറുതാണു്. ഒരു മുഴം നീളവും, അരമുഴം അകലവുമെയുള്ളു. കിഴക്കേ ബങ്കാളത്തിലെ വീടുകൾക്കൊന്നിന്നും സാധാരണമായി മൺചുമരില്ല. മുളംതട്ടികകളെക്കൊണ്ടാണു് ചുമർ. രാജമോഹനന്റെ വീട്ടിലും അങ്ങിനെതന്നെ. ജന്നലിന്നു് വാതിലിന്റെ സ്ഥാനത്തു് മൂടിയാണുള്ളതു്.

കാലടിയൊച്ച കേട്ടു് മാതംഗിനി പേടിച്ചു. നിലാവൊളി അകത്തേക്കു കടക്കുന്ന പഴുതിൽക്കൂടി അവൾ വെളിയിലേക്കു നോക്കി. വൃക്ഷാഗ്രങ്ങളിൽ പ്രകാശിക്കുന്ന ചന്ദ്രികയല്ലാതെ മറെറാന്നും അവൾ കണ്ടില്ല.

ശബ്ദം പുറപ്പെട്ട ആ ഇടത്തു് അന്യരാരും ചെന്നു മാറാറില്ലെന്നു് മാതംഗിനിക്കു് അറിയാം. എന്നാലും, സംശയം അവളിൽ വർദ്ധിച്ചു, അവൾ ശ്വാസമടക്കി, ചെവി കൂർമ്മിച്ചു്, ഒതുങ്ങിനിന്നുകൊണ്ടു നോക്കി.

ആ കാലടിയൊച്ച പിന്നെപ്പിന്നെ അടുക്കലേക്കു് വരുന്നുണ്ടെന്നു് അവൾ അറിഞ്ഞു. തന്റെ കർണ്ണേന്ദ്രിയത്തെ അങ്ങോട്ടേക്കു് ഏകാഗ്രമായി അവൾ ചെലുത്തി. ആരോ രണ്ടുപേർ പതുക്കെ സംസാരിക്കുന്നു. അവരിൽനിന്നു് രണ്ടു നാലു വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോൾ, അവരിലൊരാൾ തന്റെ ഭർത്താവാണെന്നു് അവൾക്കു മനസ്സിലായി. കാര്യമെന്തെന്നറിയുവാൻ അവളിൽ ഉൽക്കണ്ഠ വളർന്നു.

മാതംഗിനി നിൽക്കുന്നിടത്തുനിന്നു് നേരേ അപ്പുറത്തു് കുറേ വ്യക്തവും കുറേ അവ്യക്തവുമായി രണ്ടുപേർ സംസാരിക്കുന്നു. മുളംതട്ടികകൊണ്ടുള്ള ചുമരാകയാൽ, അവരുടെ സംവാദം അവൾക്കു് കുറേയെല്ലാം കേൾക്കാമെന്നായി. വെളിവാകാത്തതു് അനുമാനത്താൽ അവൾ ഗ്രഹിച്ചു.

ഒരാൾ:—"എന്തിനാണിങ്ങിനെ ഉറക്കെ സംസാരിക്കുന്നതു്? വീട്ടിലെ ആരെങ്കിലും കേട്ടാലോ?"

മററവൻ:—"ഈ നടുരാവിൽ ആരും ഇവിടെ ഉറക്കമിളച്ചിരിക്കയില്ല."

ഇതു പറഞ്ഞതു് രാജമോഹനനാണെന്നു് സ്വരത്താൽ മാതംഗിനി അറിഞ്ഞു.

"എന്തോ! ആരെങ്കിലും ഒളിച്ചുകേട്ടു നിൽക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലോ? നമുക്കു് കുറച്ചങ്ങോട്ടു് തൊടിയിലേക്കു പോകാം."

രാജമോഹനൻ:—"ഈ സ്ഥലമാണു് നല്ലതു്. പുരയുടെ നിഴലിൽ നമ്മളെ ആരും കാണുകയില്ല."

അന്യൻ:—"ഈ അറയിൽ ആരാണുള്ളതു്?"

രാജ:—"ആരായാലും നിനക്കെന്തു വേണം?"

അന്യൻ:—"അതു് പറഞ്ഞാലെന്തു്?"

രാജ:—"എന്റെ അറ തന്നെയാണു്. എന്റെ ഭാൎയ്യയെഴികെ വേറെയാരും ഇവിടെ ഉണ്ടാകയില്ല."

അന്യൻ:—"നിങ്ങളുടെ ഭാൎയ്യ ഉറക്കമാണെന്നു് നിങ്ങൾക്കു് നല്ല ഉറപ്പുണ്ടോ?"

രാജ:—"അവൾ ഉറങ്ങുകയാണെന്നാണു് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നതു്. നിൽക്കൂ! ഞാൻ ചെന്നു് നോക്കീട്ടു വരാം."

രാജമോഹനൻ അറയിലേക്കു വരുന്നുണ്ടെന്നറിഞ്ഞു മാതംഗിനി ജന്നലിന്നരികേനിന്നു് അടിവെച്ചു നടന്നു്, കിടക്കയിൽ വന്നു് നിശ്ശബ്ദം കിടന്നു. ഗാഢനിദ്രയിലെന്നപോലെ കണ്ണടച്ചുകൊണ്ടാണു് അവളുടെ ആ കിടപ്പു്.

രാജമോഹനൻ അറവാതിലിൽ പതുക്കെ തട്ടി. മാതംഗിനി എഴുന്നേററു് വാതിൽ തുറക്കുകയുണ്ടായില്ല. അപ്പോൾ, രാജമോഹനൻ മന്ദസ്വരത്തിൽ മാതംഗിനിയെ വിളിച്ചു. വിളി കേൾക്കയോ വാതിൽ തുറക്കുകയോ ചെയ്തില്ല.

അവൾ ഉറങ്ങുകയാണെന്നു് അവൻ കരുതി. എങ്കിലും ഒരു സംശയം! അന്നു വൈകുന്നേരത്തെ സംഭവത്താൽ അവൾ ദ്വേഷ്യംകൊണ്ടു് ഉറങ്ങാതെയിരിക്കയാണെങ്കിലോ! അതുകൊണ്ടു് അകത്തു കടന്നു നോക്കേണമെന്നു് അവന്നു തോന്നി. അവൻ അടുക്കളയിൽ കടന്നു് വിളക്കു കൊളുത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു. വാതിൽ തുറക്കുവാൻ അവന്നു് അധികം ആയാസമുണ്ടായില്ല. ഭൎത്താവു് അറ-

യിലേക്കു വരികയാണെങ്കിൽ വിഘ്നമുണ്ടാകരുതെന്നു കരുതി, വെളിയിൽനിന്നു് വാതിൽപ്പഴുതിൽക്കൂടി വിരലാൽ തള്ളിനീക്കാവുന്നവണ്ണം ഇരുമ്പുകൊക്കിയിട്ടിട്ടേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. അതു നീക്കി, വാതിൽ തുറന്നു് കൈയിൽ വിളക്കോടുകൂടി രാജമോഹനൻ അറയിൽ കടന്നു. മാതംഗിനി നിശ്ചേഷ്ടം കിടന്നുറങ്ങുന്നതുകണ്ടു. രണ്ടുമൂന്നു പ്രാവശ്യം വിളിച്ചുനോക്കി; അനക്കമില്ല. ഇതു് ദേഷ്യത്താലുള്ള കിടപ്പായിരിക്കുമോ എന്നു സംശയിച്ചു; അവൻ ലാളനസ്വരത്തിൽ വിളിച്ചു. അപ്പൊഴും അവൾ ഇളകുന്നില്ല. അവളുടെ ശ്വാസോച്ഛ്വാസത്തെയും അവൻ പരീക്ഷിച്ചു. അപ്പോൾ, അവൾ നിദ്രാധീനതന്നെയെന്നു് അവന്റെ ഉറപ്പു് ഒന്നുകൂടിയും മുറുകി. ഉറങ്ങുന്നവളെപ്പോലെ കാട്ടിക്കൂട്ടേണ്ട കാര്യം എന്താണവൾക്കു്?

രാജമോഹനൻ പിന്നീടു് മറ്റെല്ലാ അറകളിലും ചെന്നു. അവിടെ കിടക്കുന്നവരെ പതുക്കെ വിളിച്ചുനോക്കി. ആരും വിളികേട്ടില്ല. എല്ലാവരും ഉറക്കമാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടു് അവൻ വെളിയിലേക്കു പോയി.

അധ്യായം 8.

വീണ്ടും മാതംഗിനി എഴുന്നേറ്റു. അവൾ നിശ്ശബ്ദം നടന്നു് ജന്നലിന്നരികെ ചെന്നു. പുറത്തു നടക്കുന്ന സംവാദം അവൾക്കു് കേൾക്കായ്‌വന്നു.

എല്ലാവരും ഉറങ്ങുകയാണെന്നു് രാജമോഹനനിൽനിന്നു് അറിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ ആ അന്യൻ സംവാദമാരംഭിച്ചു.

"നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നതിൽ മുടക്കമൊന്നുമില്ലല്ലോ?"

രാജമോഹനൻ:—"പെട്ടെന്നു് അതു് എങ്ങിനെയാണു് പറയുവാൻ കഴിയുക? അവനെ ഞാൻ വെറുക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, എനിക്കു് അവൻ പല ഉപകാരങ്ങളും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. നിന്നോടു് ഇ കാര്യത്തിൽ ഞാൻ ഇണങ്ങിയാൽ അവൻെറ ഉപ്പും ചോറും തിന്നുകൊണ്ടു് അവനു ഞാൻ ദ്രോഹം ചെയ്യുകയാകുമല്ലോ."

അന്യൻ:—"അവൻ നിങ്ങൾക്കു് ഉപകാരം ചെയ്തിരിക്കാം. എങ്കിലും നിങ്ങൾ അവനെ വെറുക്കുന്നുണ്ടല്ലോ."

രാജ:—"അവൻ ഉപകാരമെന്നപോലെ അപകാരവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ആ അപകാരമാണു് അവൻെറ ഉപകാരങ്ങളെയെല്ലാം കവിഞ്ഞുകൊണ്ടു് എന്നെ ബാധിക്കുന്നതു്."

അന്യൻ:—"അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതു് ദ്രോഹമല്ല. ഞങ്ങളെ സഹായിക്കുവാൻ സമ്മതമല്ലേ?"

രാജ:—"വേണ്ടുവോളം പ്രതിഫലം കിട്ടിയാൽ ഞാൻ തയ്യാറാണു്. അവൻെറ കീഴിൽനിന്നു് വേറെയെവിടെയെങ്കിലും മാറിപ്പോയാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ, അതിനു് എങ്ങിനെ കഴിയും? കൈയിൽ പണമില്ല. ഉപജീവനത്തിനു് വേണ്ടുന്നിടത്തോളം കിട്ടിയാൽ ഞാൻ ഒരു കൈ നോക്കാം. മറെറങ്ങാനും ചെന്നു് കുറേനാൾ ജീവിക്കുന്നതിന്നെങ്കിലും വക കിട്ടണം. നിങ്ങൾ ഏല്പ്പിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽനിന്നു് പണം കിട്ടുമെങ്കിൽ ഞാൻ സഹായിക്കാൻ തയ്യാറാണു്."

അന്യൻ:—"ശരി; നിങ്ങൾക്കു് എത്ര വേണം?"

രാജ:—"ആദ്യം, ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടതു് എന്താണെന്നു് അറിയട്ടെ."

അന്യൻ:—"നിങ്ങൾ മുമ്പു ചെയ്യുതുപോലെ ഇപ്പൊഴും ചെയ്താൽ മതി. ഞങ്ങളേയും ഞങ്ങൾക്കുള്ള പണത്തേയും നിങ്ങൾ രക്ഷിക്കണം. ഈ രാത്രിതന്നെ കാര്യം നടത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്തു വിചാരിക്കുന്നു?"

രാജ:—"എന്റെ സഹായത്തോടു കൂടിയല്ലാതെ നിങ്ങൾക്കു് ഈ കാര്യം ചെയ്യുവാൻ കഴികയില്ല. വലിയ ആളുടെ വീട്ടിൽ കവർച്ച നടത്തുകയെന്നതു് നിസ്സാരമായ കാര്യമല്ല. നാട്ടുമുഴുവൻ കലങ്ങും. പോലീസുകാർ കൂട്ടത്തോടെ വരും. തോന്നുന്നിടത്തെല്ലാം അവർ പരിശോധന നടത്തും. ആകപ്പാടെ ബഹളമാകും. എന്റെ പേരിൽ ആക്കും സംശയമുണ്ടാകയില്ല. നിങ്ങളേയും നിങ്ങളുടെ ധനത്തേയും മറച്ചുവെയ്ക്കുവാൻ എനിക്കേ കഴിയൂ. എന്നാൽ, ഞാൻ ചോദിക്കുന്നിടത്തോളം നിങ്ങൾ തരുമോ?"

അന്യൻ:—"ഞങ്ങളുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളെയെല്ലാം ഓർത്തുകൊണ്ടു് ചോദിക്കൂ."

രാജ:—"എനിക്കു് ഒരേ വാക്കേയുള്ളു ഞാൻ പിശകുന്നവനല്ല. കാൽ പങ്കു് എനിക്കു തരണം."

അന്യൻ:—"എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം എനിക്കു സമ്മതംതന്നെ. മററുള്ളവർ ഇതിനു് അനുകൂലിക്കേണ്ടായോ?"

രാജ:—"അവരുടെ കാര്യത്തിൽ എനിക്കു് സംശയമേയില്ല. ഒരുവാക്കുകൂടി; സ്വത്തെല്ലാം പണമാക്കുന്നതിനുമുമ്പു്, അവയ്ക്കു് വില മതിച്ചു്, മുൻകൂറായിത്തന്നെ കാൽഭാഗം എനിക്കു തരണം. വില മതിച്ചു

കുറഞ്ഞുപോയാൽ, കണക്കുപോലെ ഞാൻ തന്നേക്കാം. അധികമായാൽ, അതിൻെറ പാതിവും എനിക്ക കിട്ടണം. മനസ്സിലായോ?"

അന്യൻ:—"ധാരാളം! ഇനിയൊരു കാൎയ്യം; മാധവൻെറ സ്വത്തിൽ മുഖ്യമായ ഒന്നു തീൎച്ചയായും എടുക്കേണ്ടതുണ്ടു."

രാജ:— "അതെന്താണു?"

അന്യൻ:—"അവന്റെ ഇളയച്ഛന്റെ ആ ഒസ്യത്തു."

രാജ:—"ഒസ്യത്തോ?"

അന്യൻ:—അതേ, അതിന്നു കൈയിൽത്തന്നെ പ്രതിഫലം തന്നേക്കാം. അതു എവിടെയാണു വെച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു നിങ്ങൾക്കു അറിയാമല്ലോ. അതു പറഞ്ഞുതരികയാണു നിങ്ങളിൽ നിന്നു ഞങ്ങൾക്ക വേണ്ടുന്ന കാൎയ്യം.

രാജ:—ഞാൻ അതു അത്ര അറികയില്ല. ചില രേഖകൾ മാധവൻ ഒരു പെട്ടിയിൽ വെയ്ക്കുന്നതു കണ്ടിട്ടുണ്ടു. ആ ഒസ്യത്തു അലമാരിയിലൊ ഇരുമ്പുപെട്ടിയിലൊ ആയിരിക്കാം. എവിടെ ആണെന്നു ശരിയായി അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതിരിക്കട്ടെ. ഒസ്യത്തിന്നു ആരാണു പണം തരിക?

അന്യൻ:—അതു എനിക്കു വെളിപ്പെടുത്താമോ?

രാജ:—"എന്നോടുപോലും പറയരുതാത്തതോ?"

അന്യൻ:—ആരോടും.

രാജ:—മധുരഘോഷല്ലയോ ആ ആൾ?

അന്യൻ:—ആയിരിക്കാം. പെട്ടി എങ്ങിനെയുള്ളതാണെന്നു പറയൂ?

രാജ:—ആദ്യം പ്രതിഫലമെത്രയെന്നു് പറയണം.

അന്യൻ:—നിങ്ങൾക്കു് എത്ര വേണം?

രാജ:—റൊക്കം രണ്ടു നൂറു്.

അന്യ:—അതു് അധികമാണു്. നാം തമ്മിൽ വെറുതെ തക്കിക്കേണമോ? ആ പെട്ടി അവിടെ തിരഞ്ഞു കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു് കഴിയാത്തതല്ല. എന്നാലും, നിങ്ങൾക്കു് അറിയാമെങ്കിൽ, കാൎയ്യം എളുതായല്ലോ. എന്തിന്നു് ഞാൻ നിങ്ങളോടു് തക്കിക്കുന്നു? ചോദിച്ചതു് തന്നേക്കാം.

രാജ:—ആനക്കൊമ്പുകൊണ്ടുള്ള ഒരു പെട്ടി. അതിന്മേൽ തങ്കത്തിൽ മൂന്നു് അക്ഷരങ്ങൾ—മാധവന്റെ മുഴുപ്പേരിൽനിന്നു്.

അന്യൻ:—ശരി; അതും നിറവേറി. എന്നോടൊന്നിച്ചു വരൂ. നമ്മുടെ ആളുകളേയെല്ലാം ചെന്നു കാണേണ്ടയോ? ഞങ്ങൾ ഇപ്പോൾ എതാണ്ടൊരിടത്തേക്കു് ചെല്ലുകയാണു്. തക്ക സമയത്തു് നിങ്ങൾ വരണം. ചന്ദ്രൻ അസ്തമിക്കുന്നതോടുകൂടി കാൎയ്യം നടത്തണം. ഇന്നു് ഇരുട്ടു് വളരെ കുറച്ചേയുള്ളു.

ഇത്രയും സംവാദം കഴിഞ്ഞു് അവർ രണ്ടുപേരും പുരയുടെ നിഴലിൽനിന്നു് ഓരോ വഴിക്കു് പിരിഞ്ഞു.

അദ്ധ്യായം 9

മറവിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് ആ ദുഷ്ടന്മാർ കവർച്ചയ്ക്കു് ഉടമ്പടി ചെയ്യുന്നതു് മാതംഗിനി കേട്ടപ്പോൾ, ഇടിയേററതുപോലെ സ്തബ്ധയായി. നിൽക്കുന്നതിന്നു് അവൾ ശക്തയായില്ല. കാററത്തു് അരയാലിലപോലെ അവളുടെ ശരീരം വിറച്ചു. അവൾ മയക്കത്താൽ നിലത്തേക്കു് ചോന്നു വീണു.

ഭയത്താലും ശോകത്താലും കുറച്ചുനേരത്തേക്കു് അവൾക്കു് പ്രജ്ഞയുണ്ടായില്ല. ബോധമുണ്ടായപ്പോൾ, ആ തസ്കരന്മാരുടെ ദുഷ്കൃത്യത്തെക്കുറിച്ചു് അവൾ വിചാരിച്ചു. ഇതുവരേക്കും, തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ നടപടിയെപ്പററി അധികമായൊന്നും അവൾ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അതിൽ ഇന്നാണു് അവളുടെ കണ്ണുകൾ തുറന്നതു്. അവളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ രാജമോഹനൻ ഭയങ്കരമൂർത്തിയായി. അവൾക്കു് രോമാഞ്ചമുണ്ടായി. ദുർവൃത്തനായ ഭർത്താവോടു കൂടി വാഴുന്നതിന്നാണല്ലോ തന്റെ തലയിൽ ബ്രഹ്മാവു് എഴുതിവിട്ടതു് എന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു് ഇത്രയും നാൾ അവൾ ദുഃഖിച്ചുകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ, ഇന്നാണു് താൻ ഒരു തസ്കരന്റെ ഭാര്യയാണെന്നു് അവൾ അറിഞ്ഞതു്.

അറിഞ്ഞിട്ടു ഫലമെന്തു്? അയാളുടെ പിടിയിൽ നിന്നു് ഒഴിഞ്ഞുകളുവാൻ അവൾക്കു കഴിയുമോ? സ്ത്രീജന്മമായല്ലോ! ഭർത്താവിനെ നിരസിക്കുന്നതു് പാപമല്ലയോ? എന്നാൽ, എന്നും ഈ കള്ളനു് അടിമയായിരിക്കയോ വേണ്ടതു്! വിഷമയമായ ഈ ജീവിതത്തെ എന്നും അനുഭവിക്കയെന്നോ! അയ്യോ! ഇതെന്തൊരു ദുർവ്വിധി!

ഇങ്ങിനെയാരോ വിചാരത്താൽ അവൾ തളൎന്നു. ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ, ആ തസ്കരന്മാർ ഏൎപ്പെടുവാൻ പോകുന്ന ഘോരകൎമ്മം അവളുടെ മുന്നിലേക്കു് തള്ളിക്കേറി വന്നു. ഈ വഞ്ചനയ്ക്കു് ഇരകളാകുവാൻ പോകുന്നതു് ആരു്! ഹേമാംഗിനിയും അവളുടെ ഭൎത്താവും! അതു വിചാരിച്ചപ്പോഴേക്കും അവളുടെ ശരീരം വിറച്ചു. രക്തപ്രവാഹം നിലച്ചതുപോലെ തോന്നി. ശിരസ്സു് കറകറേ ചുഴന്നു. "അയ്യോ! ശിരസ്സിലേക്കു വീഴുവാനടുത്തിരിക്കുന്ന ഈ ആപത്തിനെപ്പററി യാതൊന്നും അറിയാതെ നിൎവിചാരം അവർ ഉറങ്ങുകയായിരിക്കും! അയ്യോ, പണത്തിനു പുറമേ, പ്രാണനേയും അവൎക്കു വെടിയേണ്ടി വരുമല്ലോ!" എന്നിങ്ങനെ അവൾ പരിതപിച്ചു. തനിക്കുള്ള സങ്കടങ്ങളെ മാതംഗിനി അപ്പോൾ അത്ര സാരമാക്കിയില്ല. ഹേമാംഗിനീമാധവന്മാരെ ബാധിക്കുവാൻ പോകുന്ന ആപത്തിനെപ്പററി ഓൎത്തപ്പോൾ അവളുടെ സങ്കടങ്ങളെല്ലാം മറഞ്ഞുപോയി. തനിക്കു് എത്ര ഘോരമായി ആപത്തുണ്ടായാലും അവരെ രക്ഷിക്കേണമെന്നു് അവൾക്കു തോന്നി. "ഞാനല്ലാതെ വേറെ ആരാണു് ഹേമയേയും മാധവനേയും ഈ ആപത്തിൽ നിന്നു് രക്ഷിക്കുവാൻ! ഇതിൽ എന്റെ പ്രാണനെ എനിക്കു വെടിയേണ്ടി വന്നാലും അവരെ ഞാൻ രക്ഷിക്കാതെ വിടുകയില്ല" എന്നു് അവൾ ഉറച്ചു.

പെട്ടെന്നെഴുന്നേററു ചെന്നു് വീട്ടിലുള്ളവരെയെല്ലാം ഇക്കാൎയ്യം അറിയിച്ചാലൊ എന്നു് ആദ്യം അവൾക്കു തോന്നി. ഉടനെ ആ വിചാരത്തെ തള്ളിക്കളഞ്ഞു. താൻ അതു ചെയ്യുന്നതു് നിഷ്പ്രയോജനമാണെന്നു് അവൾ അറിഞ്ഞു. രാജമോഹന്റെ ബന്ധുക്കൾ അവളുടെ

വാക്ക വിശ്വസിക്കുമോ? വിശ്വസിച്ചാലും, മാധവനെ സഹായിക്കുവാൻ അവർ രാജമോഹനനെ വിട്ടുകൊടുക്കുമോ! എന്തൊരു വിഡ്ഢിത്തം! അവർ തന്നെപ്പററി രാജമോഹനനോടു കലഹിച്ചാൽ തനിക്കു അധോഗതിയല്ലയൊ എന്നു അവൾ പേടിച്ചു.

ഉടനെ അവൾ കനകത്തെ ഓൎത്തു. ആരും അറിയാതെ അറയിൽ നിന്നു വെളിയിലേക്കു കടന്നു, കനകത്തിൻെറ വീട്ടിൽ പ്രവേശിച്ചു, അവളെ ഉണൎത്തി, താൻ കേട്ടതെല്ലാം അവളോടു പറഞ്ഞു, അവൾ വഴിക്കു അതൊക്കെയും മാധവനെ അറിയിച്ചേക്കാമെന്നു മാതംഗിനിക്കു തോന്നി. എന്നാൽ, കനകത്തെ വിളിക്കുമ്പോൾ അവളുടെ അമ്മ ഉണരുമല്ലൊ. തൻെറ ഭൎത്താവു കവൎച്ചയിൽ ഏൎപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നു വെളിപ്പെട്ടാൽ, താൻ തന്നെ ആയാളെ ബഹുജനസമക്ഷം വിട്ടുകൊടുത്തതായി വരുമല്ലോ.

കനകം അങ്ങിനെ പോകുവാൻ സമ്മതിച്ചാലും ഈ പാതിരാവിൽ അമ്മ അവളെ അയയ്ക്കുമോ? ആകപ്പാടെ കാൎയ്യമെല്ലാം തകരാറായേക്കും. അഥവാ, അവൾ എന്നെ പിശാചോ ഭ്രാന്തോ ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു നാടു മുഴുവൻ മറിച്ചേക്കുമെന്നും വരാം.

മാതംഗിനിക്കു ഒന്നും വെളിവായില്ല. ഒടുക്കം, ഈ കാൎയ്യം താൻതന്നെ നടത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നുവെന്നു അവൾ നിശ്ചയിച്ചു. "ഞാൻ തന്നെ പോകണം"—ഈ വിചാരത്താൽ അവളുടെ മനസ്സു നടുങ്ങി.

തനിക്കുണ്ടാകാവുന്ന ആപത്തിനെപ്പററി അവൾക്കു കണ്ടിതമില്ല. ഈ നടുരാവിൽ, ഇരുണ്ട തോട്ടങ്ങളിൽകൂടി ഒരു പെണ്ണു തനിയെ ചെല്ലുകയായി ചൈത്യത്തിൽ

അവരം കേട്ടിട്ടുള്ള ഭൂതപ്രേതകഥകൾ അവളുടെ പേടിയെ വർദ്ധിപ്പിച്ചു. എത്രേതണ്ട ഇടം അകലെയാണു്. വഴിയിൽ എത്ര തോട്ടങ്ങളോ! എവിടെയെല്ലാം കള്ളന്മാർ ഒളിച്ചിരിക്കുന്നോ! അവരുടെ കൈയിൽ അകപ്പെട്ടാലോ! അതു വിചാരിച്ചപ്പോൾ അവൾക്കു കഠിനമായ ഉദ്വേഗമുണ്ടായി. കള്ളന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ രാജമോഹനനും ഉണ്ടെങ്കിൽ? സർവനാശം തന്നെ! ഇങ്ങിനെയോരോ ശങ്കകളാൽ മാതംഗിനിയുടെ ശരീരം ഇടയ്ക്കിടെ വിറച്ചു.

പ്രകൃത്യാ സാഹസം കൂടിയവളാണു് മാതംഗിനി. തന്റെ പ്രിയ സഹോദരിക്കും അവളുടെ ഭർത്താവിന്നും വേണ്ടി പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുവാൻ അവൾ സന്നദ്ധയായി. അവർക്കെതിരേ ആപത്തു ചെല്ലുന്നതു് അറികയാൽ അവളുടെ ഹൃദയം കലങ്ങി, പ്രേമപ്രവാഹത്തിൽ നിമഗ്നയായ അവൾ സ്വന്തം സഹോദരിയിലേക്കു കനിച്ചൊഴുകി. "വേറെ എന്തു കാര്യത്തിന്നാണു് എന്റെ ഈ ദുർഭഗജീവിതം! ഇതിൽ എന്റെ പ്രാണൻ പോകയാണെങ്കിൽ, അങ്ങിനെയാവട്ടെ. ഈ ദുഷ്കരകർമ്മത്തെ നിറവേററുന്നതിനു് എന്തൊരു വിപത്തും ഞാൻ സഹിക്കും. ഈശ്വരൻ എന്നെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ—" എന്നവൾ ഒരുങ്ങി.

"ഈ പാതിരാവിൽ മാധവന്റെ വീട്ടിൽ ഞാൻ ചെന്നാൽ, അവൻ..... ..." മാതംഗിനിയുടെ മനസ്സിൽ ശോകം വളന്നു. ഒരു നിശ്ചയത്തിലും ഉറച്ചുനില്ക്കുന്നതിനു് അവൾക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. ദേഹമെല്ലാം വിയർത്തു. ജന്നൽ തുറന്നു് വെളിയിലേക്കു നോക്കി. മരങ്ങളുടെ കരിനിഴൽ നീണ്ടുനീണ്ടു കിടക്കുന്നു. അസ്തമിക്കാ

റായ ചന്ദ്രൻ വാനിങ്കീഴിൽ തൂങ്ങിനിൽക്കുന്നു. ദിഗന്തത്തിൽ ഇരുണ്ട വൃക്ഷച്ഛായ. ഇനി ഒരു നാഴിക കൂടിയും കഴിഞ്ഞാൽ ചന്ദ്രൻ മറയും. പിന്നീടു് അവരെ രക്ഷിക്കുന്നതു് അസാദ്ധ്യം. ആപത്തു് എതിരെ കാത്തുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്നതു കണ്ടുകൊണ്ടു് വെറുതെ സമയം കളയുവാൻ മാതംഗിനിക്കു കഴിഞ്ഞില്ല.

അടിമുതൽ മുടിവരെ ഒരു പുതപ്പുകൊണ്ടു് തന്റെ ശരീരത്തെ മറച്ചിട്ടു് അവൾ അറവാതിൽ തുറന്നു് പുറത്തേക്കു കടന്നു. അവളുടെ തലയ്ക്കു മീതേ അഖണ്ഡമായ ആകാശം. ചുറ്റുപാടും മഹാവൃക്ഷങ്ങൾ നിശ്ശബ്ദമായി അവളെ ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ടെന്നപോലെ നിൽക്കുന്നു. അവളുടെ ഉള്ളകം 'ജിൽ' എന്നു് തരിച്ചു. ഹൃദയം 'ടിക് ടിക്' എന്നു് അടിച്ചു. അവൾ കൂപ്പുകൈയോടെ ഇഷ്ടദൈവതങ്ങളെ ധ്യാനിച്ചു; അപ്പൊഴെ അവളുടെ മനസ്സിനു കുറച്ചു ധൈര്യമുണ്ടായുള്ളു. പാതവഴിക്കു് അവൾ നടന്നു.

ഇരുണ്ട തോട്ടങ്ങൾക്കിടയിൽക്കൂടി അവൾ ചെല്ലുമ്പോൾ കാറ്റേററിളകുന്ന താമരപ്പൂപോലെ അവളുടെ ശരീരം വിറച്ചു. എങ്ങും ഒരേ നിശ്ശബ്ദഭാവം. സ്വന്തം കാലടിയുടെ പ്രതിരൊലിയാൽ അവൾ പേടിച്ചു. കൊമ്പുകൾ പടർന്ന മരങ്ങൾ കൈകൾ പരത്തി വിഴുങ്ങുവാൻ വരുന്ന പിശാചുക്കളെപ്പോലെ നിൽക്കുന്നു. തലയ്ക്കു മീതേ ചില്ലകൾക്കിടയിൽ ഭൂതങ്ങൾ മറഞ്ഞിരുന്നു് തന്നെ നോക്കുന്നുവോ എന്നു് അവൾ ഉദ്വിഗ്നയായി. ചില മരങ്ങളുടെ നിഴലുകൾ തസ്കരന്മാരുടെ രൂപങ്ങളോ എന്നു് അവൾ സംശയിക്കും. ബാല്യത്തിൽ അവൾ കേട്ടിട്ടുള്ള കഥകളിലെ ഭയങ്കരമൂർത്തികളായ ഭൂതപ്രേതരാക്ഷസ-

ന്മാർ എല്ലാവരും ചേൎന്നു് തന്നേ ചുഴന്നുകൊണ്ടു് അടുക്കുന്നുവോ എന്നു് അവരം സംഭ്രമിക്കും.

വല്ല ഇലയും ഇളകിയാലും, വല്ല പറവയും ചിറകടിച്ചാലും, വല്ല ഇഴജന്തുക്കളും ഓടിയാലും മാതംഗിനി പേടിച്ചു തുള്ളും. എന്നിട്ടും ആ ധീരയായ അബല ഈശ്വരനെ വിശ്വസിച്ചു്, മനസ്സിനെ അടക്കി, തന്റെ ഇഷ്ടജനത്തിന്നു് ഉപകാരം ചെയ്യുവാൻ മുന്നോട്ടു തന്നെ നടന്നു.

ഭയങ്കരമായി, അന്ധകാരനിബിഡമായ ആ പാതയിലെ ഒരുപുറം വലുതായ മാന്തോപ്പാണു്. മറുപുറത്തു് ഒരു പെരുംകുളത്തിന്റെ ഉയൎന്ന കര. പാത ആ കരയുടെ ഓരത്തുകൂടി ഒതുങ്ങിച്ചെല്ലുന്നു. അവിടെ പടൎന്നു വളൎന്നു നില്ക്കുന്ന പേരാൽമരം, ഒട്ടൊട്ടായി പ്രകാശിക്കുന്ന ചന്ദ്രപ്രകാശത്തെപ്പോലും മറച്ചു വഴി കാണാത്ത വണ്ണം തടിച്ച ഇരുട്ടു്. കരയാകത്തിൽ ആകെ മുൾച്ചെടികൾ. മാതംഗിനിയുടെ നേത്രങ്ങൾ ഇരുട്ടിനെ തുളച്ചു തുളച്ചു നോക്കീട്ടും വഴിയേതെന്നു് ഗോചരമായില്ല. പെട്ടെന്നു്, മാന്തോപ്പിൽ നിന്നു് ഒരു വെളിച്ചം പ്രകാശിച്ചു് ഉടൻ മറഞ്ഞു. ആരൊ അവിടെ പതുക്കെ സംസാരിക്കുന്നതു കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.

ഏതൊന്നിനെ പേടിച്ചുവോ, അതു തന്നെ ഇതാ, വന്നുചേൎന്നുവെന്നു് മാതംഗിനി അറിഞ്ഞു. മാന്തോപ്പിൽ കള്ളന്മാർ മറഞ്ഞിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നതു് നിശ്ചയം. ആപത്തു് എപ്പോഴും ഒന്നിനൊന്നു് തുടരുമല്ലോ. അവിടെ കിടക്കുന്ന ഒരു നായ അവളെ കണ്ടു കരച്ചുതുടങ്ങി. തോപ്പിൽനിന്നുണ്ടായ മനുഷ്യസഞ്ചാരം പെട്ടെന്നടങ്ങി. നായ കരയുന്നതു കേട്ടിട്ടു് കള്ളന്മാർ ഈ വഴിക്കു് നിശ്ചയമായും വരുമെന്നറിഞ്ഞു് മാതംഗിനി അരികേയുള്ള കുള

ക്കരയിലെ അങ്ങേച്ചെരിവിലേക്കു് കേറിയിറങ്ങി. പാതയിൽ നിന്നോ തോപ്പിൽ നിന്നോ ഇപ്പോൾ അവളെ ആരും കാണുകയില്ല. എന്നാൽ, കുളക്കരയിലെ മുകളിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് കീഴെ നോക്കുന്നതായാൽ കള്ളന്മാക്കു് അവളെ കാണാം. അങ്ങിനെ ആപത്തു വർദ്ധിച്ചപ്പോൾ മാതംഗിനിയിൽ ധൈര്യവും പെരുകി.

കുളക്കരയിലെ ഈറൻ കളിമണ്ണു് കുറെ വാരിയെടുത്തു് തന്റെ പുതപ്പു് അതിന്മേൽ പൊതിഞ്ഞു കെട്ടി. ഉടുത്തിരുന്ന ഒരേ ചേലയോടുകൂടി അവൾ വെള്ളത്തിന്നരികെ ഇറങ്ങി നിന്നു. അപ്പോഴെക്കും കരയുടെ മറ്റേ ചെരിവിൽനിന്നു് മനുഷ്യശബ്ദം കേട്ടുതുടങ്ങി. ഉടനെ മാതംഗിനി തന്റെ പുതപ്പു് വെള്ളത്തിൽ മുക്കി. കളിമണ്ണിന്റെ കനത്താൽ അതു് നിശ്ശബ്ദം താണു. പിന്നെ അവൾ മന്ദം മന്ദം കുളത്തിലേക്കിറങ്ങി, താടിയോളം വെള്ളത്തിൽ ശരീരത്തെ മറച്ചു. മുഖമൊഴികെ വേറെ അംഗങ്ങളൊന്നും വെളിയിലേക്കു് കണ്ടില്ല. വിശേഷിച്ചു്, പേരാലിന്റെ നിഴലിലാണു് കുളത്തിൽ അവൾ ഇറങ്ങി നില്ക്കുന്നതു്. എന്നിട്ടും അവൾക്കു് തന്റെ അരുണവർണ്ണാഞ്ചിതമായ മുഖം കള്ളന്മാർ കണ്ടേക്കുമോ എന്നു് സംശയമുണ്ടായി. തന്റെ കാർകുഴൽ അവൾ അഴിച്ചു പരത്തി അതിനെക്കൊണ്ടു് അവൾ മുഖം മറച്ചു. ആ വൃക്ഷച്ഛായയിൽ—ആ കറുത്ത വെള്ളത്തിൽ അവളുടെ ആ ഇരുണ്ട തലമുടി ആക്കെങ്ങിനെ ദൃശ്യമാകും!

ഉടനെ ചിലർ കരയിലേക്കു കേറി വന്നു് കുറച്ചൊന്നു് താഴെ ഇറങ്ങി നിന്നു് കുളത്തിലേക്കു നോക്കി. അവിടെ യാതൊന്നും കാണായ്കയാൽ അവർ മടങ്ങി.

കുളക്കരയിൽ മനുഷ്യർ സഞ്ചരിക്കുന്നതും, അവർ സംസാരിക്കുന്നതും മാതംഗിനി കേട്ടു. എന്നാൽ, തലയുയർത്തി അവരെ അവൾ നോക്കുകയുണ്ടായില്ല.

ആഗതരിൽ ഒരാൾ:—"ഞാൻ കണ്ടുവല്ലോ ഒരാൾ മൂടിപ്പുതച്ചുകൊണ്ടു് ഈ വഴിക്കു് ചെല്ലുന്നതു്! ഞാൻ അതു് നല്ലവണ്ണം കണ്ടിട്ടുണ്ടു്."

രണ്ടാമൻ:—ഏതോ കണ്ടിട്ടു് നീ എന്തോ പറയുന്നു. വല്ല മൃഗത്തെയോ മറേറാ ആയിരിക്കാം നീ കണ്ടതു്. ഈ അകാലത്തിൽ മനുഷ്യരാരും ഈ വഴിക്കു് സഞ്ചരിക്കയില്ല. ഈ ഉഷ്ണത്തിൽ മനുഷ്യർ മൂടിപ്പുതയ്ക്കുമോ?"

"അങ്ങിനെയാവാം" എന്നു് മററവൻ ഒഴിഞ്ഞു. ഇരുവരും നാലുപുറത്തും കുറച്ചുനേരം ഉററു് നോക്കി. അങ്ങെങ്ങും ആരെയും അവർ കണ്ടില്ല. അങ്ങിനെ അവർ തോന്തോപ്പിലേക്കു് മറയുകയും ചെയ്തു.

അവരുടെ പദവിന്യാസശബ്ദം അടങ്ങുന്നതുവരേക്കും വെള്ളത്തിൽനിന്നു് മാതംഗിനി ഇളകിയില്ല. അവർ അകന്നുവെന്നു് നിശ്ചയമായപ്പോൾ അവൾ വെള്ളത്തിൽനിന്നു കേറി, അക്കരയിലേക്കു ചെന്നു. താൻ നടന്നുവന്ന പാതയിൽക്കൂടി ഇനിയുള്ള യാത്ര ആപൽകരമാണെന്നു കണ്ടു് മറെറാരു വഴിക്കു് അവൾ തിരിഞ്ഞു. ആ പ്രദേശം അവൾക്കു് സുപരിചിതമാണു്. മധുമതിപ്പുഴയിലേക്കു് പോകരുതെന്നുമാത്രമേ അവളെ ഭർത്താവു് വിരോധിച്ചിട്ടുള്ളു. ഈ കുളത്തിലേക്കു് അവൾ സാധാരണമായി വരാറുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് അവിടത്തെ വഴിയെല്ലാം അവൾക്കറിയാം.

മുള്ളുകൾ നിറഞ്ഞ വഴിയിൽക്കൂടിയാണു് അവൾ ഇപ്പോൾ ചെല്ലുന്നതു്. ആ കഷ്ടപ്പാടുകളൊന്നും ഈ ആവേശത്തിൽ അവൾ പരിഗണിച്ചില്ല. കാലിൽ മുള്ളുകൾ തറച്ചു് ചോരയൊഴുകി. എന്നിട്ടും അവളുടെ ഗതിക്കു് മാന്ദ്യമുണ്ടായില്ല. ഉദ്ദേശിച്ച കാര്യം യഥാകാലം നിറവേറ്റണമെന്ന തിടുക്കത്താലും, ആർക്കും പിടികൊടുക്കാതെ യഥാസ്ഥാനം എത്തിച്ചേരണമെന്ന സാഹസത്താലും അവൾ സത്വരം നടന്നു. അപ്പോഴേക്കും മറ്റൊരു സംശയം അവൾക്കുണ്ടായി. അവൾ രാധാഗഞ്ജിൽ വന്നതിന്നുപിന്നെ രണ്ടോ മൂന്നോ പ്രാവശ്യമേ അന്തർജ്ജനത്തിയുടെ വീട്ടിലേക്കു പോയിട്ടുള്ളു. കാൽനടയായിട്ടല്ല ആ യാത്ര. അതുകൊണ്ടു് താൻ വഴി തെറ്റി നടന്നു് കാലം വൈകിക്കുമോ എന്നു് അവൾക്കു പേടിയായി. നേർവഴി മനസ്സിൽ ഉറപ്പിക്കുവാൻ അവൾ നാലു ദിക്കിലേക്കും നോക്കി.

ഉന്മത്തയെപ്പോലെയാണു് അവളുടെ ആ നോട്ടം. ഭാഗ്യത്താൽ മാധവന്റെ മാളികയുടെ എതിർഭാഗത്തായുള്ള ദേവദാരുവൃക്ഷത്തിന്റെ അഗ്രം അവൾക്കു് ദൃഷ്ടിവിഷയമായി. അതു കണ്ടതോടുകൂടി അവൾ അങ്ങോട്ടു് പായുകതന്നെയായി. ഉടനെ അവൾ ആ മാളികയുടെ പിൻവാതില്ക്കൽ എത്തി. പിന്നെയും അവളുടെ മനസ്സു് പര്യാകുലമായിത്തീർന്നു. ഈ അകാലത്തിൽ എങ്ങിനെയാണു് വാതിലിൽ തട്ടുക! ആരാണു് ഉണർന്നുവന്നു് വാതിൽ തുറക്കുക!"

സംശയിച്ചുനിന്നു് നേരം കളയാതെ അവൾ വാതിലിൽ ഉടനുടനെ തട്ടി. "കരുണേ, കരുണേ" എന്നു്

അവൾ ഭൃത്യയെ വീണ്ടും വീണ്ടും വിളിച്ചു. ഈ പ്രയത്നം കുറേനേരത്തേക്കുണ്ടായി.

നല്ല ഉറക്കത്തിൽ ഉണർത്തുകകൊണ്ടു് കരുണയ്ക്കു് വൈരസ്യമുണ്ടായി. "ആരെടാ, ഈ സമയത്തു് വാതിലിൽ തട്ടുന്നതു്?" എന്നു് അവൾ പാരുഷ്യത്തോടെ വിളിച്ചു ചോദിച്ചു.

"വേഗം, വേഗം! കരുണേ, വാതിൽ തുറക്കു" എന്നു് മാതംഗിനി ആവേഗത്തോടെ തിടുക്കി.

അകാലത്തിൽ ഉറക്കം കെടുക്കുകയാൽ കരുണയിൽ ദേഷ്യം പൊങ്ങുകയാണപ്പോൾ. "നീ ആരെടീ!" എന്നു് അവൾ പൊട്ടിച്ചു ചാടി.

തന്റെ പേരു് വിളിച്ചു പറയുവാൻ മാതംഗിനി പേടിച്ചു ആരെങ്കിലും കേട്ടാലോ! എങ്ങിനെയെങ്കിലും അകത്തേക്കു കടന്നാൽ മതി എന്നാണു് അവൾ വെമ്പുന്നതു്. "ഞാൻ തന്നെ. വാതിൽ തുറക്കു; അപ്പോൾ ഞാൻ ആരെന്നു കാണാം" എന്നുമാത്രം അവൾ പറഞ്ഞു.

"നീ ആരെന്നു പറയൂ" എന്നു് കരുണ അല്പം സാമത്തോടേ ചോദിച്ചു.

"എടീ, കരുണേ, ഞാൻ കള്ളനൊന്നുമല്ല. നിന്നെപ്പോലെ ഒരു സ്ത്രീ" എന്നാണു് മാതംഗിനിയിൽനിന്നുണ്ടായ മറുപടി.

ഇത്രയും കേട്ടപ്പോഴാണു് കരുണയുടെ മന്ദബുദ്ധിയിൽ, "ഇതു് കള്ളനല്ല; കള്ളൻ ഈ മാതിരി മധുരസ്വരത്തിൽ സംസാരിക്കയില്ല" എന്നു തോന്നിയതു്. പിന്നെ വഴക്കൊന്നും കൂടാതെ അവൾ വാതിൽ തുറന്നു. മാതംഗിനിയെ കണ്ടതിൽ അവൾക്കു സംഭ്രമമുണ്ടായി. ഇതാരു്! നിങ്ങളോ കൊച്ചമ്മേ!"

മാതംഗിനി:—"എനിക്കു ഹേമയെ ഉടനേ കാണണം. തിടുക്കമുള്ള കാര്യം. അവളുടെ അടുക്കലേക്കു് എന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകൂ!

കരുണ:—"കൊച്ചമ്മ ഉറങ്ങുകയാണല്ലോ. ഞാൻ ചെന്നു് ഉണർത്തട്ടെ. നിങ്ങളുടെ ചേലയെല്ലാം നനഞ്ഞു് വെള്ളം ഇററിററു വീഴുന്നുവല്ലോ. വേറെ ചേല ഞാൻ എടുത്തുതരാം."

മാതംഗിനി:—"വേഗം തരൂ."

കരുണയിൽ നിന്നു് പുതിയ ചേല വാങ്ങി ഉടുത്തിട്ടു് മാതംഗിനി അവളെ പുരസ്കരിച്ചുകൊണ്ടു് മുകളിലേക്കു പോയി.

അദ്ധ്യായം 10

മുകളിലെ പുറംകോലായിൽ നിന്നു് മാതംഗിനി അനുജത്തിയെ വിളിക്കുവാൻ കരുണയെ നിയോഗിച്ചു. ഹേമാംഗിനി അപ്പോൾ ഭർത്താവോടൊന്നിച്ചു തല്പത്തിന്മേൽ കിടന്നുകൊണ്ടു് സുഖസ്വപ്നത്തിൽ രസിക്കുകയാണു്. കരുണ പതുക്കെ വാതിലിൽ മുട്ടി. അത്രയും കൊണ്ടു് ഹേമാംഗിനി ഉണർന്നില്ല. നേരം വൈകുന്നുവല്ലോ എന്നു പേടിച്ചു് മാതംഗിനി താൻതന്നെ വാതില്ക്കൽ ചെന്നു് രണ്ടു മൂന്നു പ്രാവശ്യം ഹേമയെ വിളിച്ചു. അപ്പോൾ മാധവൻ ഉണർന്നു. കിടന്ന കിടപ്പിൽതന്നെ "ആരാണതു്" എന്നു് അവൻ ചോദിച്ചു.

അതിന്നു മറുപടി കൊടുക്കുവാൻ മാതംഗിനിക്ക് സങ്കോചമുണ്ടായി. അവളുടെ ഹൃദയം ഊക്കോടെ അടിച്ചു തുടങ്ങി. ഇങ്ങിനെ അവൾ മിണ്ടാതെ നിൽക്കുന്നതു കണ്ടു്, "ആ വീട്ടിലെ കൊച്ചമ്മ വന്നിരിക്കുന്നു" എന്നു് കരുണ മാധവനെ അറിയിച്ചു. നിദ്രകൊണ്ടുണ്ടായ മയക്കത്തോടെ കണ്ണുകൾ ചോന്നുകൊണ്ടുള്ള നിലയിൽ, "ആരു്? മാത......മാതംഗിനിയോ?" എന്നു് മാധവനിൽനിന്നു് ചോദ്യമുണ്ടായി.

"അതെ" എന്നു് കരുണ പറഞ്ഞു

മാധവന്റെ മിഴികളിൽ നിന്നു് നിദ്ര ആ ക്ഷണം അകന്നു. തിണ്ണെന്നു് അവൻ കിടക്കയിൽ നിന്നു് എഴുന്നേററു് ഉടുപ്പെല്ലാം ശരിപ്പെടുത്തി വാതിൽ തുറന്നു. കരുണയുടെ കൈയിൽ വിളക്കുണ്ടു്. താഴ്‌വാരത്തിലെ ഒരു മൂലയിൽ മഞ്ഞുകൊണ്ടു നനഞ്ഞ താമരപ്പൂവുപോലെ മാതംഗിനി നിൽക്കുന്നതു് മാധവൻ കണ്ടു. അവന്നു് അത്ഭുതമുണ്ടായി. എന്തു്! ഈ നേരത്തു്......നീ...... ഇവിടെ......?"

അപ്പോഴേക്കും ഹേമാംഗിനി ഉണർന്നു അഴിഞ്ഞുലഞ്ഞ ചേലയെ ശരിയായി ഉടുത്തതിൽപ്പിന്നെ കട്ടിലിൻ കീഴിൽ നിന്നു മെഴുകുതിരിവിളക്കെടുത്തു കൊളുത്തി. എന്നാൽ, പെട്ടെന്നു് വെളിയിലേക്കു വരുവാൻ അവൾക്കു നാണമായി; താൻ ഭർത്താവോടൊരുമിച്ചു് ഒരേ ശയ്യയിൽ കിടന്നിരുന്നതു് തന്റെ ജ്യേഷ്ഠത്തി അറിയുമെന്നു വിചാരിച്ചോ എന്തോ!

മാതംഗിനി നാണിച്ചു നില്ക്കുന്നതു കണ്ടു് മാധവൻ ഭാര്യയെ വിളിച്ചു:—"ഹേമേ, നിന്റെ ചേച്ചി എന്തിനാണിപ്പോൾ വന്നതെന്നു് ചോദിക്കൂ?"

ഹേമാംഗിനി ഭയസംശയങ്ങളോടെ പുറത്തേക്കു വന്നു്, "ചേച്ചീ, ഈ പാതിരാവിൽ എന്തിനാണു വന്നതു്? നിനക്കു വല്ല ആപത്തും ഉണ്ടായോ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

"ഒന്നുമില്ല. നമുക്കു് താഴേ ചെല്ലാം. എന്നിട്ടു പറയാം" എന്നു് മാതംഗിനി വിളിച്ചു.

കരുണ വിളക്കു കാണിച്ചുകൊണ്ടു് മുമ്പേ നടന്നു. മാതംഗിനി ഹേമാംഗിനിയോടുകൂടി താഴെ ഇറങ്ങി.

മാതംഗിനി:—"നിങ്ങളെ ഉണർത്തുവാൻ വേണ്ടി യാണു ഞാൻ വരുന്നതു്. ഇതാ ഇനി ഇത്തിരി നേരം കൂടിയും കഴിഞ്ഞാൽ ഈ വീട്ടിൽ കള്ളന്മാർ കടന്നു് കൊള്ള ചെയ്യുവാൻ ഒരുങ്ങിനിൽക്കുന്നുണ്ടു്."

"കൊള്ളയോ!" എന്നു് ഹേമാംഗിനി പേടിച്ചു നിലവിളിച്ചു.

"അയ്യോ! അമ്മോ!" എന്നു് കരുണ മുറയിട്ടു.

"പതുക്കെ പറയൂ, കരുണേ! നിലവിളിക്കേണ്ടാ, ഹേമേ! വെറുതെ ഇവിടെ നിന്നതുകൊണ്ടു് കാര്യമില്ല. നീ ചെന്നു് നിൻെറ ഭർത്താവിനോടു് ഈ വർത്തമാനം പറഞ്ഞു്, തയ്യാറായി നിൽക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തെ ഉത്സാഹിപ്പിക്കൂ!"

എന്നാൽ, ആ കാര്യം നിർവഹിക്കുവാൻ ഹേമാംഗിനിക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. മുഖം വിളർത്തു്, ഇളകുവാൻപോലും ശക്തിയില്ലാതെ അവൾ വിറച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു. മാതംഗിനിക്കു് ഒന്നും തെളിവായില്ല. തൻെറ അനുജത്തി ഇങ്ങിനെയായാൽ കാര്യം കൈവിട്ടുപോകുമല്ലോ! ഇതിന്നിനി എന്താണു വേണ്ടതു്!

"ഹേമെ, നിൻെറ ഭർത്താവോടു ചെന്നു പറയൂ" എന്നു് മാതംഗിനി നിർബന്ധിച്ചു.

"എനിക്ക വയ്യ. നീ ചെന്നു പറയൂ. എനിക്കിതൊന്നും ശരിക്കു പറയുവാൻ അറിഞ്ഞുകൂട. പിന്നെ, ഞാൻ ഇതു പറഞ്ഞാൽ അദ്ദേഹം വിശ്വസിക്കുമോ, ആവോ!" എന്നു് ഹേമാംഗിനി പിന്മാറി നിന്നു.

മാതംഗിനി:—"ഞാൻ ചെല്ലുന്നതു ശരിയാണോ? ഞാൻ പറഞ്ഞതായി നീ അറിയിക്കൂ! ആപത്തു കണ്ടിട്ടല്ലേ ഞാൻ ഇത്രയും ദൂരം ഓടിവന്നതു്! നിനക്കെന്താണു പേടി?"

ഹേമാംഗിനി:—"എനിക്കുവയ്യ. നിനക്കു് അങ്ങോട്ടു പോകരുതോ?"

മാതംഗിനി:—"ഞാൻ പോകയില്ല. എനിക്കു പോയ്ക്കൂടാ, വിഡ്ഢി!"

കരുണ:—"വലിയ കൊച്ചമ്മ നുണ പറയുകയാണു്. അവർ നിങ്ങളെ കളിപ്പിക്കുന്നു. കരുതിക്കൊണ്ടു് നിങ്ങളെ പേടിപ്പിക്കയാണു്."

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ഹേമാംഗിനിയുടെ മുഖം കുറച്ചൊന്നു തെളിഞ്ഞു.

ഒട്ടുനേരം മൌനമായി നിന്നതിനുപ്പിന്നെ, മാതംഗിനി തന്റെ മനസ്സിനെ ഉറപ്പിച്ചു. "ശരി; ഞാൻ തന്നെ ചെന്നു് അദ്ദേഹത്തോടു പറയാം. നീയും എന്റെ കൂടെ വരൂ, ഹേമേ!"

എന്നാൽ, ഹേമാംഗിനി ലജ്ജാധിക്യത്താൽ, ഭർത്താവിന്റെ മുമ്പിൽ ജ്യേഷ്ഠത്തിയോടൊന്നിച്ചു് ചെല്ലുകയുണ്ടായില്ല.

"നീ ഇവിടെ നിൽക്കൂ" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു് മാതംഗിനി മുകളിലേക്കു് കേറിച്ചെന്നു് താഴ്‌വാരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. അപ്പോൾ, ഇരുണ്ടവൃക്ഷശാഖകൾക്കിടയിൽ ചന്ദ്രൻ മറയുന്നതു് തുറന്നുകിടക്കുന്ന വാതിലിൽക്കൂടി

അവൾ കണ്ടു. മാധവന്റെ അറയുടെ അരികെ എത്തു മ്പോഴേക്കും അവളുടെ കാലുകൾ, മാന്തോപ്പിൽനിന്നു വെളിച്ചംകണ്ടപ്പോൾ ഉണ്ടായതിനെക്കാൾ അധികമായി വിറകൊണ്ടു. തന്റെ മുഖത്തെ മൂടുപടത്താൽ നല്ലവണ്ണം മറച്ചിട്ടു അറയുടെ വാതില്ക്കൽ അവൾ ചെന്നുനിന്നു. മുന്നോട്ടു കടക്കുവാൻ അവൾക്കു മടിയായി. വീണ്ടും മനസ്സിനെ ഉറപ്പിച്ചു. അവൾ പതുക്കെ വാതിൽ തുറന്നു. മാധവൻ മഹാർഘമായ ഒരു സോഫായിന്മേൽ ചാഞ്ഞു കിടക്കുന്നു. സവിശേഷം അലംകൃതമാണു് ആ അറ. അവിടെ വിളക്കു കത്തുന്നുണ്ടു്. മാതംഗിനി തന്റെ അനുജത്തിയുടെ ഭർത്താവിനെ ലജ്ജയാൽ നിവിർന്നു നോക്കാതെ ഒരു മൂലയിൽ ഒതുങ്ങിനിന്നു.

മാതംഗിനിയെ കണ്ടു് മാധവൻ ആ സോഫയിൽ തന്നെ നേരെ ഇരുന്നു. ഇരുവരും കുറച്ചു നിമിഷത്തേക്കു് ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. അപ്പോഴേക്കും മാതംഗിനിക്കു് തിടുക്കംകൂടി. "ഈ വർത്തമാനം ഉടനെ അറിയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു; വൈകിച്ചാൽ എല്ലാം വ്യർത്ഥമാകും" എന്നു അവൾ പൊരിഞ്ഞു. ഒടുക്കം ആ മൌനം ഇരുവർക്കും ഒരുപോലെ ദുസ്സഹമായി. മാധവനാണു് ആദ്യം അതു് ലംഘിച്ചതു്. അവൻ നേരമ്പോക്കായി മാതംഗിനിയോടു് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:—

"നീ ഒരു മദാമ്മയാണെങ്കിൽ നിന്നെ ഞാൻ ഈ സോഫയിൽതന്നെ ഇരുത്തുമായിരുന്നു."

ഉടനെ അവന്റെ ഹൃദയത്തിൽ പൂർവ്വസംഭവങ്ങൾ തെരുതെരെ ഉയർന്നു. മാതംഗിനിയുടെ കവിളുകളിൽ രക്തം തുടിച്ചു. ഇളകിമറിയുന്ന മനസ്സിനെ ഉറപ്പിച്ചു നിർത്തുവാൻ അവൾക്കു് കുറെ ക്ലേശിക്കേണ്ടിവന്നു.

പിന്നെ അവൾ മൃദുസ്വരത്തിൽ തന്റെ ആഗമനകാൎയ്യം അവനെ അറിയിച്ചു:—

"അങ്ങയെ കഠിനമായ ഒരാപത്തു് അടുത്തിട്ടുണ്ടു്. കള്ളന്മാർ അങ്ങയുടെ വീട്ടിൽ കവൎച്ചചെയ്യുവാൻ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു."

"സത്യമോ?" എന്നു് മാധവൻ ആവേശത്തോടെ ചോദിച്ചു.

മാതംഗിനി:—"അതെ. ഇന്നു് രാത്രിതന്നെയാണു അവർ കൊള്ളയ്ക്കു വരുന്നതു്."

മാധവൻ:—"ഇന്നോ!"

മാതംഗിനി:—"ഇതാ, ചന്ദ്രൻ അസ്തമിച്ചാൽ ഉടനെ."

മാധവൻ:—"എന്നാൽ ഞങ്ങൾക്കു് അധോഗതി തന്നെ! ഇതെല്ലാം നീ എങ്ങിനെ അറിഞ്ഞു, മാതംഗിനി?"

മറുപടിയൊന്നും തോന്നായ്കയാൽ മാതംഗിനി തല താഴ്ത്തി നിന്നു. ഒട്ടിട കഴിഞ്ഞു്, മാധവനെ ഉററു നോക്കിക്കൊണ്ടു് മൃദുസ്വരത്തിൽ "അതിനെക്കുറിച്ചു് എനിക്കൊന്നും വെളിപ്പെടുത്തിക്കൂടാ" എന്നു് അവൾ പറഞ്ഞു.

മാധവൻ:—"നീ ഇങ്ങോട്ടു പോന്നതു് രാജമോഹനൻ അറിയുമോ?"

മാതം:—"അറികയില്ല."

മാധ:—"നിനക്കു് ഈ വൎത്തമാനം എങ്ങിനെ കിട്ടി?"

മാതം:—"എന്റെ ചെവികൊണ്ടു് ഞാൻ കേട്ടു."

മാധ:—"നീ പറയുന്നതൊന്നും എനിക്കു് വെളിവാകുന്നില്ലല്ലോ!"

മാതംഗിനി തന്റെ മുഖത്തെ തുറന്നു കാണിച്ചു് മാധവനെ നോക്കിക്കൊണ്ടു്, "ഞാൻ നിങ്ങളെ കളിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടിയോ ഈ പാതിരാവിൽ ഏകയായി ഇങ്ങോട്ടു വന്നതു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

മാധവൻ പുരികങ്ങൾ ചുളിച്ചു്, "ഞാൻ വിചാരിച്ചതു് തെററുതന്നെ" എന്നു് തന്നെത്താൻ സമ്മതിച്ചു് വെളിയിലേക്കു ചെല്ലുവാൻ എഴുന്നേററു. അപ്പോൾ മാതംഗിനി വീണ്ടുമെന്തോ പറയുവാൻ അവനെ ആംഗ്യത്താൽ അവിടെ നിർത്തി.

മാധവൻ വിസ്മയത്തോടെ "ഇനിയെന്താണു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

മാതംഗിനി:—"അങ്ങയുടെ ഇളയപ്പന്റെ ഒസ്യത്തു് അങ്ങു് എവിടെയാണു് വെച്ചിരിക്കുന്നതു്? അതിനെ അങ്ങു ജാഗ്രതയായി രക്ഷിക്കണം. അതിന്മേലും അവർ കണ്ണു വെച്ചിട്ടുണ്ടു്.

"എന്തു്!" എന്നു മാധവൻ മിഴിച്ചുനിന്നു. പെട്ടെന്നു് അവൻ സിദ്ധിയുടെ വ്യവഹാരത്തെ ഓർത്തു. "ഇല്ല; അതു് അവർക്കു കിട്ടുകയില്ല" എന്നു് അവൻ ഉറച്ചു പറഞ്ഞു.

മാതംഗിനി:—"ഒരു ഒന്തപ്പെട്ടിയിലല്ലേ അങ്ങു് അതു വെച്ചിരിക്കുന്നതു്?"

അത്ഭുതത്താൽ മാധവൻ സ്തബ്ധനായി. "നീ അതു് എങ്ങിനെ അറിഞ്ഞു?"

മാതംഗിനി:—"ഞാനോ? അതു് അവർ അറിയും എന്നാണു പറഞ്ഞതു്."

മാധവൻെറ മനസ്സ് കലങ്ങി, മുഖം വിവർണ്ണമായി. ഇങ്ങിനെ മാധവൻെറ മനോജ്ഞമുഖം മേഘാവൃതമാകുന്നതു കണ്ടു് മാതംഗിനിയുടെ മുഖചന്ദ്രൻ മങ്ങി.

മാതംഗിനി:—"ഇനി ഒന്നുകൂടിയും എനിക്കു് അങ്ങയെക്കൊണ്ടു വേണ്ടതുണ്ടു്."

മാധവൻ:—"നീ എന്തിനു ചോദിക്കാൻ നില്ക്കുന്നു. ചെയ്യുകയെന്നു് ആജ്ഞാപിച്ചാൽ അതു നടത്തുവാൻ ഞാൻ തയ്യാറാണു്."

മാതംഗിനി:—"ഞാൻ ഇവിടെ വന്നതു് ആരും അറിയരുതു്. അങ്ങയെ ഞാൻകണ്ടതും രഹസ്യമായ്ത്തന്നെ വെയ്ക്കണം. അതു വെളിപ്പെട്ടാൽ എൻെറ പ്രാണനാണു് ഹാനിയുണ്ടാകുക.

ഇതു പറഞ്ഞപ്പോഴെക്കം അവളുടെ മുഖത്തുനിന്നു് കണ്ണുനീർ ഇററിററു വീണു.

"നിൻെറ പ്രാണനോ! അതു ചെയ്യുന്നതിന്നു് ആരുണ്ടു്" എന്നു മാധവൻ ചൊടിച്ചുകൊണ്ടു ചോദിച്ചു.

"അയ്യൊ, ഉറക്കെ സംസാരിക്കരുതു്" എന്നു് മാതംഗിനി അമർത്തി.

"ശരിയാണു്; ഞാൻ അതു് മറന്നു" എന്നു തന്നെത്താൻ അടക്കിട്ടു്, "നീ പറയുമ്പോലെ ചെയ്യാം" എന്നു മാധവൻ സമ്മതിച്ചു.

"കരുണയുടെ വായയാണു് അടയ്ക്കേണ്ടതു്" എന്നു മാതംഗിനി ഓർമ്മിപ്പിച്ചു.

"അവളുടെ വായ് അടയ്ക്കുന്നതു് അത്ര എളുതല്ല. അവളെ പേടിപ്പിക്കുകതന്നെ വേണം. ആവട്ടെ. നീ പോകു. അനിയത്തിയോടുകൂടി അറയിലെങ്ങാനുമിരിക്കു-

നിന്നെ ആരും കാണുകയില്ല. ഞാൻ ചെന്നു് അവരുകളെ ഒരുക്കട്ടെ. നിങ്ങളെല്ലാവരും കരുതലോടെ ഇരുന്നോണം."

ഇത്രയും പറഞ്ഞു് മാധവൻ തന്റെ അറയിലുള്ള രണ്ടു ശീമറാന്തലുകൾ കൊളുത്തി. അതിലൊന്നു് മതംഗിനിയുടെ കൈയ്യിൽ കൊടുത്തു് അവളെ അയച്ചു.

അദ്ധ്യായം 11.

മതംഗിനി താഴത്തേക്കു പോയ ഉടനെ മാധവൻ കരുണയെ വിളിച്ചു്, "ഒട്ടും ബഹളമുണ്ടാക്കാതെ നീ ചെന്നു് ഭൂപസിംഗിനെ വേഗം കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വാ" എന്നു നിയോഗിച്ചു.

മാധവന്റെ പ്രിയഭൃത്യനാണു് ഭൂപസിംഗ്. വളരെ കൊല്ലങ്ങളായി അയാൾ ഈ കുടുംബത്തെ സേവിച്ചുകൊണ്ടു കഴിയുന്നു ഇപ്പോൾ വൃദ്ധനാകകൊണ്ടു് അയാളെക്കൊണ്ടു് അധികം ജോലികളൊന്നും ചെയ്യിക്കാറില്ല.

മാധവന്റെ ആജ്ഞയാൽ കരുണ ഉദ്വേഗത്തോടെ വിറച്ചുകൊണ്ടു് ഭൂപസിംഗിനെ കാണുവാൻ ചെന്നു. ഓരോ ഇരുണ്ട മൂലയിലും കള്ളൻ പതുങ്ങിനിൽക്കുന്നതുപോലെ അവൾക്കു തോന്നി ഇതിനുമുമ്പു് അവൾ കള്ളനെ നേരെ കണ്ടിട്ടില്ല. ആ ജന്തു എങ്ങിനെയാണെന്നു് അവൾക്കൊന്നു കണ്ടാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ, അന്നു് കള്ളന്മാർ വരുന്നുണ്ടെന്നു കേട്ടപ്പോൾ നഖശിഖാന്തം അവളുടെ ശരീരം വിറച്ചുതുടങ്ങി.

മാധവനാകട്ടെ, അലമാരി തുറന്നു് ഒരു ചെറിയ ദന്തപ്പെട്ടി പുറത്തേക്കെടുത്തു. ആ അറയിൽ ഒരു ഒളിമുറിയുണ്ടു്. ചുറ്റുപാടും ഉറ്റുനോക്കിയതിൽപ്പിന്നെ ആ ഒളിമുറി തുറന്നു് ഒരു കൈത്തോക്കും കുറെ ഉണ്ടകളും എടുത്തു. പിന്നെ ആ ദന്തപ്പെട്ടിയെ ആ ഒളിമുറിയിൽ മറച്ചുവെച്ചു് വാതിൽ അടച്ചു. എന്നിട്ടാണു് അവൻ വെളിയിലേക്കു കടന്നതു്.

അപ്പോഴേക്കും ഭൂപസിംഗ് അവിടെ എത്തി. അയാളുടെ പിമ്പിൽ കരുണയുമുണ്ടു്. അവളെ അയച്ചിട്ടു് മാധവൻ ഭൂപസിംഗിനോടു പലതും സംസാരിച്ചു. എല്ലാം കേട്ടതിൽപ്പിന്നെ ഭൂപസിംഗ് വെളിയിലെ അറയിലേക്കു സഞ്ചാരം ചെയ്തു. മാധവൻ കൈത്തോക്കിൽ ആറു ഉണ്ടകൾ നിറച്ചു് താഴത്തേക്കിറങ്ങി. വാതിലുകളെല്ലാം ശരിയായി തഴുതിട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്നു് അവൻ പരിശോധിച്ചു.

മുകളിൽ മാധവന്റെ അറയുടെ മുമ്പിൽ വിശാലമായ ഒരു വരാന്തയാണു്. തോട്ടത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചുകൊണ്ടു് അവിടെ രണ്ടു വലിയ ജനാലുകളുണ്ടു്. ഇവയ്ക്കു അഴികളുള്ളതുകൊണ്ടു് ഇവയിൽക്കൂടി ആർക്കും അകത്തേക്കു കടക്കുവാൻ കഴികയില്ല. ആ ജനാലിൽക്കൂടി മാധവൻ പുറത്തേക്കു നോക്കി. യാതൊന്നും വ്യക്തമാകുന്നില്ല. ചന്ദ്രൻ അസ്തമിക്കയാൽ എങ്ങും ഇരുട്ടു്.

രണ്ടു ജനാലുകളും അടച്ചിട്ടു് അവൻ വെളിയിലെ അറയിലേക്കു് ഇറങ്ങിച്ചെന്നു. അവിടെ അവന്റെ ആളുകൾ വടികളും കടപ്പാരയും ധരിച്ചുകൊണ്ടു് ഭൂപസിംഗിന്റെ ആജ്ഞപോലെ സന്നദ്ധരായി നിരന്നു നിൽക്കുന്നു. ദ്വാരപാലകനായ സനാതനൻ "നാട്ടു-

മുഴുവൻ തള്ളിക്കേറി വന്നാലും എന്റെ വടിക്ക് വകയില്ല" എന്ന് വീമ്പു പറഞ്ഞു മീശ മുറുക്കി. അതിന്റെ പിൻപാടായി എല്ലാവരും അവരവരുടെ മിടുക്കിനെപ്പററി ഘോഷിച്ചു. എന്നാൽ, അതൊക്കെയും പൊള്ളക്കയാണ്. എല്ലാവരുടേയും ദൃഷ്ടികൾ നാലുപുറത്തും പറക്കുകയാണെപ്പോഴും. സമയം ചെല്ലുന്തോറും അവരുടെ ഹൃദയം ശുഷ്കിച്ചുതുടങ്ങി. “വരുവിനെടാ!” എന്ന് അവർ ഏന്തി നിൽക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ശിരസ്സിന്മീതെ കൊല ചുഴലുമ്പോലെ അവരുടെ ഹൃദയം നടുങ്ങിക്കൊണ്ടാണിരുന്നത്. ഭൂപസിംഗ് ഒരുവൻ മാത്രമെ കാര്യത്തിൽ ദൃഢപ്രത്നനായി അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. “ആ കള്ളന്മാരെ ഞാനൊന്നു കാണട്ടേ” എന്നുള്ള അമർഷവും ശൌര്യവും അയാളുടെ ഗംഭീരമായ മുഖത്ത് വെളിപ്പെട്ടു.

വീട്ടിന്റെ മുൻപുറത്തുള്ള വാതില്ക്കൽ കണ്ണാടിക്കൂട്ടോടുകൂടിയ ഒരു വലിയ വിളക്ക് കത്തുന്നുണ്ട്. ദിവസേന രാത്രി മുഴുവൻ പതിവായി ഈ വിളക്ക് കത്താറുണ്ട്. അന്നാവട്ടെ, ആ വിളക്ക് ആകപ്പാടെ പുക ചുഴന്ന് മിന്നിമിന്നിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അത് തുടച്ചു വെടിപ്പാക്കുവാൻ മാധവൻ ഒരാളെ നിയോഗിച്ചു. ആ ഭൃത്യൻ കൈകൾ വിറച്ചുകൊണ്ട് അത് എടുക്കുമ്പോൾ, കൈ തെററി വീണ് അപ്പാടെ പൊട്ടിച്ചിതറി. അതു കണ്ട്, മാധവന്റെ വൃദ്ധഗുമസ്തൻ കലശലായ ദ്വേഷ്യത്തോടെ ആ ആളെ അടിക്കുവാൻ അങ്ങോട്ടു ചാടി. അപ്പോഴേക്കും ഭയങ്കരമായ ശബ്ദം അന്തഃപുരത്തിൽ നിന്ന് ഉയരുന്നതുകേട്ടു. സ്ത്രീകളുടെ നിലവിളിയാണ് അതെന്ന് എല്ലാവർക്കും മനസ്സിലായി. അവിടെ നിൽക്കുന്ന ആളുകളുടെ ഹൃദയമെല്ലാം നിലച്ചതുപോലെയായി. ഉമ-

ഷന്റെ ദേഷ്യത്തിന്നു പാത്രമായവൻ എവിടെയോ ഇരുട്ടിൽ ഒളിച്ചു. മാധവൻ ഭൂപസിംഗിനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് സത്വരം അന്തഃപുരത്തിലേക്കു് പാഞ്ഞു.

ഇവിടെ, ഭൂപസിംഗിനെപ്പററി കുറച്ചൊന്നു പറയേണ്ടതുണ്ടു്. മുമ്പൊരിക്കൽ ഈയാൾ വലിയ ജന്മിയായ രാമകാന്തബാബുവിന്റെ കുടിയാനായിരുന്നു. കടം വാങ്ങിയിരുന്ന പണം മടക്കിക്കൊടുക്കുവാൻ അയാൾക്കു കഴിയായ്കയാൽ, രാമകാന്തൻ ഒട്ടും ദയയില്ലാതെ അയാളുടെ നിലങ്ങളും വീടും സാമാനങ്ങളുമെല്ലാം അപഹരിച്ചു. കുഞ്ഞുകുട്ടികളോടുകൂടിയ ഈയാൾ ഇരിക്കുവാൻ വീടില്ലാതെ കഷ്ടപ്പെട്ടുഴലവേ, ദയാലുവായ രാമകാന്തായിബാബുവിനെ അഭയം പ്രാപിച്ചു. അന്നുമുതൽ അയാൾ രാമകാന്തായിയുടെ ഭൃത്യനായി. ഇരുപതു വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പേ നടന്നതാണിതു്. അന്നു് മാധവന്നു് രണ്ടു വയസ്സേ ആയിട്ടുള്ളൂ. പിന്നീടു്, മാധവന്റെ ഔദാര്യത്താൽ യാതൊരു കുറവുമില്ലാതെ അയാൾ വാണുവരുന്നു. വടിപ്രയോഗത്തിൽ ആയാളോടു് കിടനില്ക്കുവാൻ ആ പ്രദേശത്തു് ആരുമില്ല. ഇപ്പോൾ അയാൾക്കു് അറുപത്തഞ്ചിലധികം വയസ്സായിട്ടുണ്ടു്. എന്നാലും, ഇപ്പോഴും ആസുരബലത്തോടുകൂടിയതാണു് അയാളുടെ ശരീരം. തനിക്കുള്ള വിദ്യ അയാൾ ആരെയും ഗ്രഹിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. വേണ്ടിവന്നാലല്ലാതെ അതു് അയാൾ ഉപയോഗിക്കയുമില്ല. കൈയിൽ വടിയെത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ എതിരാളിക്കു് നിലയില്ലെന്നതു നിശ്ചയമാണു്.

മാധവൻ ഭൂപസിംഗിനോടുകൂടി അന്തഃപുരത്തിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ, വാതിൽക്കൽ കൂട്ടത്തോടെ മുറവിളി മുഴങ്ങുകയാണു്. ഇരുവരും അവിടെ നിന്നുകൊണ്ടു്

ഉറവു നോക്കി. കള്ളന്മാർ വാതിൽ പിളക്കുന്നുണ്ടെന്ന റിഞ്ഞു. മാധവന്റെ മനസ്സ് ഒട്ടൊന്നു തളൎന്നു. അവൻ ഭൂപസിംഗിന്റെ കരത്തെ ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു് അകത്തെക്കു കടന്നു. അവിടെ സൎവ്വത്ര ബഹളം. സ്ത്രീകളുടെ മുറവിളി ആ നിശാന്ധകാരത്തെ കലക്കുന്നു.

അന്തഃപുരത്തിൽ കള്ളന്മാർ കടന്നതു് മാധവനും ഭൂപസിംഗും കണ്ടു. കള്ളന്മാരിൽ രണ്ടുപേർ അട്ടക്കളെപ്പുരമേൽ കേറിനിന്നുകൊണ്ടു് മററുള്ളവരെ അങ്ങോട്ടു കേററുന്നു. ആ വഴിക്കു് മാളികയിലേക്കു കേറുവാനാണു് അവരുടെ ശ്രമം. അവർ കൊളുത്തിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്ന പന്തങ്ങളിൽനിന്നു് അഗ്നിജ്വാല അരികെയുള്ള വൃക്ഷങ്ങളിൽ ചെമ്പിച്ചു നിഴലിക്കുന്നു. അവരെല്ലാവരും ആയുധധാരികളാണു്.

മാധവൻ മാളികമുകളിലേക്കു കുതിച്ചു. അവിടെ കണ്ടു കള്ളന്മാർ തന്റെ അറയിൽ അലമാരിയെ അടിച്ചു തകൎത്തു് അതിലെ കടലാസ്സുകളെയെല്ലാം വാരിവിതറുന്നു. തന്റെ യജമാനന്റെ പിന്നിൽ തന്നെയാണു് അപ്പൊഴും ഭൂപസിംഗ്. മാധവന്റെ അറയിൽ കള്ളന്മാർ കടന്നിരിക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ ഭൂപസിംഗിന്നു് അതു ദുസ്സഹമായി. അയാൾ അറയിലേക്കു ചാടിച്ചെന്നു് കള്ളന്മാരിൽ ഒരുവനെ കഴുത്തിൽപ്പിടിച്ചു് താഴെമറിച്ചു. അങ്ങിനെ പെട്ടെന്നു് പിടിപെട്ടുകയാൽ കള്ളൻ അശക്തനായി മലൎന്നുകൊണ്ടു് ക്രൂട്ടാളിയെ ദയനീയമായി നോക്കി. തസ്കരനായകൻ അവിടെ അപ്പോൾ ഒന്ന്യത്തു തിരിയുകയാണു്. ക്രൂട്ടാളി ആപത്തിൽ അകപ്പെട്ടതു കണ്ടു് നായകൻ തന്റെ വടി ഭൂപസിംഗിന്റെ ശിരസ്സിലേക്കു് ഓങ്ങി. അതു് ഭൂപസിംഗ് സാമൎത്ഥ്യത്തോടെ തടുത്തു. അത്രയും കൊണ്ടു് തസ്കരനായകൻ ഒഴിഞ്ഞില്ല. ഇരുവരും തുല്യ

ബലവാന്മാരാണ്. പരസ്പരം അമർഷത്തോടെ പൊരുതു- അപ്പോഴേക്കും കൈത്തോക്കിൽ നിന്ന് ഉണ്ടയൊഴിയു- ന്നതു് മുഴങ്ങി. കള്ളന്മാർ പെട്ടെന്ന് പുരപ്പുറത്തുകൂടി ചാടിയോടി മറഞ്ഞു.

പിന്നെ മാധവൻ അന്തഃപുരത്തിലേക്കു ചെന്നു. അപ്പോഴേക്കും കള്ളന്മാർ അകത്തേക്കു കടന്നുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവിടെയുള്ള ഒരു വലിയ സഞ്ചിയെ അവർ കത്തിക്കീറിത്തുറക്കുന്നു. ഒരു അറയിലെ വാതിൽ വെട്ടിപ്പിളന്നിരിക്കുന്നു. മാധവൻ ഒട്ടും വൈകാതെ കൈത്തോക്കെടുത്തു് കള്ളന്മാരിൽ പ്രയോഗിച്ചു. എന്നാൽ, ഉണ്ട ആരിലും ഏല്ക്കാതെ ചുമരിന്മേൽ അടിച്ചതേയുള്ളൂ. വെടി പൊട്ടുന്നതു കേട്ടപ്പോൾ കള്ളന്മാർ അവിടെനിന്ന് വെളിയിലേക്കു് പാഞ്ഞു. അവരെ പിന്തുടർന്നുകൊണ്ടു് മാധവൻ കുതിച്ചു. അപ്പോൾ, അതൊരിടത്തു്, മാധവനെ പിന്നിൽനിന്നു് ആക്രമിക്കുവാൻ തരം നോക്കിക്കൊണ്ടു് ഒരു കള്ളൻ ഇരുട്ടിൽ മറഞ്ഞു നിന്നിരുന്നു. അവൻ മാധവന്റെ ശിരസ്സിനെ ലാക്കാക്കി വടിയോങ്ങി. അടി വീഴും മുമ്പെ ഭൂപസിംഗ് അവിടെ ഒരേകുതിക്കു ചാടിവന്നു. അയാൾ കള്ളന്റെ കൈകളെ ബന്ധിക്കുവാൻ തുനിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും അവൻ ഊരിക്കൊടെ കുടഞ്ഞു് ഓടിമറഞ്ഞു.

തന്നെ ആപത്തിൽനിന്നു ഭൂപസിംഗ് രക്ഷിച്ചതു് മാധവൻ അറിഞ്ഞു. അവൻ കള്ളന്മാരോടെതിർക്കുവാൻ വീണ്ടും മുന്നിട്ടു. കൈത്തോക്കാണു് മാധവൻ ധരിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു് കള്ളന്മാർ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഒന്നു രണ്ടു് വെടിപൊട്ടിയതു് അവർ കേട്ടിട്ടുണ്ടു് അതു് സാധാരണ തരം തോക്കാണെന്നേ അവർ വിചാരിച്ചുള്ളൂ. അക്കാലത്തു് ബംഗാളത്തിൽ കൈത്തോക്കു് അത്ര പരിചിതമാ

യിരുന്നില്ല. മാധവൻ വളരെ പ്രയത്നിച്ച് കൽക്കട്ടയിൽനിന്ന് വാങ്ങിയതാണ് ഈ കൈത്തോക്ക്. ഇതിനെക്കുറിച്ച് രാജമോഹനനൊ തസ്കരനായകനൊ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. മാധവന്റെ തോക്കിൽ ഇനി ഉണ്ട ഉണ്ടാകയില്ലാ എന്നു കരുതിക്കൊണ്ടു് ഒരുകൂട്ടം കള്ളന്മാർ അവനെ ചുഴന്നു.

മാധവൻ കള്ളന്മാൎക്കിടയിൽ അകപ്പെട്ടതു കണ്ടപ്പോൾ ഭൂപസിംഗ് അപായശങ്കയാൽ സംഭ്രമിച്ചു. തനിക്ക് അഭയം നൽകിയ ആ മഹാനുഭാവന്റെ ഏകപുത്രനെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന്ന് അയാൾ മനസ്സുറപ്പിച്ചുകൊണ്ടു്, അങ്ങോട്ടു ചാടി. ആ ഉഴക്കത്തിൽത്തന്നെ ഒരു കള്ളന്റെ കാലിന്മേൽ അയാൾ ആഞ്ഞടിച്ചു. രുദ്രമൂൎത്തിയെപ്പോലെ എതിൎത്തുവരുന്ന ആ വീരനെ കണ്ടു് കള്ളന്മാർ പേടിച്ചു. അതേസമയത്തു്, പുറത്തെ വാതിലു ഘോരശബ്ദത്തോടെ തുറക്കുന്നതു കേൾക്കായ്വന്നു. അതു വഴിക്ക് യമകിങ്കരന്മാരെപ്പോലെ തസ്കരപ്പട തള്ളിക്കേറിവന്നു. മററു കള്ളന്മാൎക്കും അപ്പോൾ ധൈൎയ്യമുണ്ടായി. അവരെല്ലാവരും ചേൎന്ന് മാധവനെ ചുഴന്നു. മാധവൻ കൈത്തോക്കെടുത്ത് വെടി പൊട്ടിച്ചു. അപ്പൊഴും കുറി തെററി. ലാക്ക പിഴയ്ക്കാതെ വെടി വെയ്ക്കുവാൻ മാധവൻ അത്ര ശീലിച്ചിരുന്നില്ല. അവൻ വീണ്ടും ഉണ്ടയൊഴിച്ചു, അതു് കള്ളന്മാരിലൊരുവന്റെ ചെവിക്കുററിയെ തീണ്ടിക്കൊണ്ടു പാഞ്ഞു. പിന്നെയും തോക്ക നീട്ടി. എന്നാൽ; അപ്പോൾ അവിടെ കള്ളന്മാരെയാരെയും കണ്ടില്ല. എല്ലാവരും പാഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ഭൂപസിംഗിൽനിന്ന് തല്ലുകൊണ്ടു് കാലൊടിഞ്ഞവനും അക്കൂട്ടത്തിലെങ്ങിനെയോ രക്ഷപ്പെട്ടു. അങ്ങിനെ തസ്കരന്മാർ തികച്ചും പരാജിതരായി.

ഇത്രയുമായപ്പോഴാണ് മാധവൻെറ ആളുകൾക്കു് ഉയിരുണ്ടായതു്. അവരിൽ ചിലർ വാതില്ക്കൽ അവശരായി വീണുകിടക്കുന്നു. തസ്കരഭയത്താൽ അവർ മൃതപ്രായരായി. ആ കിടപ്പിൽ അവരുടെ നോട്ടം ആരെങ്കിലും പുക വലിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നാണ്. ആരെല്ലാം എന്തെല്ലാം ചെയ്യുന്നുവെന്നും അവർ നോക്കായ്കയില്ല. മറെറാരാൾ താനാണ് കള്ളന്മാരെയെല്ലാം അടിച്ചോടിച്ചതു് എന്നു് വീരവാദം മുഴക്കുന്നു. പിന്നെയുള്ളവരുടെ ശബ്ദമേയില്ല. എന്നാൽ, ഒരാൾമാത്രം കള്ളന്മാർ വീട്ടിനുള്ളിൽ തകർക്കുമ്പോൾ അകലെയൊരിടത്തു് കണ്ണടച്ചു് വടി വീശിക്കൊണ്ടു് നില്ക്കയുണ്ടായി.

കള്ളന്മാരിൽ ഒരുവൻ പേടിച്ചോടുമ്പോൾ, അവിടെ പൊട്ടിച്ചിതറിക്കിടന്നിരുന്ന റാന്തൽച്ചില്ലുകളിന്മേൽ ചവിട്ടീട്ടുണ്ടെന്നു് അവിടെ ഇറ്റിററു വീണു കണ്ട ചോരത്തുള്ളികളാൽ അറിഞ്ഞു.

എല്ലാം ശാന്തമായി. താഴെ വീണുകിടന്നവർ പതുക്കെ തലയുയർത്തി നാലുപുറവും നോക്കീട്ടു്, വടിയൂന്നിക്കൊണ്ടു് എഴുന്നേററു. മുക്കുമൂലകളിലും വൃക്ഷശിഖരങ്ങളിലും ഒളിച്ചിരുന്ന മാധവൻെറ 'വിശ്വസ്തഭൃത്യ'ന്മാർ മേഘത്തിൽനിന്നു് വിമോചിതങ്ങളായ താരങ്ങളെന്നപോലെ വെളിപ്പെട്ടു. അവർ അപ്പോൾ "പിടി അടി" എന്നു് ഗർജ്ജിച്ചുകൊണ്ടു് ഇരുട്ടിനെ തുളച്ചു് അങ്ങുമിങ്ങും ചാടി കള്ളന്മാർ മാന്തോപ്പു കടന്നതിൽപ്പിന്നെയാണു് ഇവിടത്തെ യുദ്ധഘോഷമെല്ലാം! വളരെ അകലെ നിന്നു് ആരോഷ്ഠക്കവിളിച്ചതു് കാതു തുളച്ചുകൊണ്ടു് അവിടെ അപ്പോൾ മുഴങ്ങി. ഉടനെ, "പിടിയെടാ, അടിയെടാ,", എന്നു് ആകാശത്തെ പിളരുമാറു് അലറിക്കൊണ്ടു് ആ

ആളുകൾ പടിക്കൽചെന്നു് മാന്തോപ്പിലേക്കു് ഒന്നു് എത്തിനോക്കുക മാത്രം ചെയ്തു് സംതൃപ്തരായി. ചന്ദ്രനിൽ കളങ്കമെന്നപോലെയും നിർമ്മലമായ ആകാശത്തിൽ മേഘങ്ങളെന്നപോലെയും ഈ 'പരാക്രമശാലി'കൾ, ചിലരുടെ തലയിൽ എട്ടുകാലിവലയും, ചിലരുടെ മുഖത്തു് കരിയും, ചിലരുടെ ശരീരത്തിൽ പൊടിയുമായി അവർ ഒളിച്ചിരുന്ന ഇടങ്ങളിലെ ലാഞ്ഛനകളോടുകൂടി വിളങ്ങി.

ഭൂപസിംഗാവട്ടെ; ഈ 'വീരാഗ്രണി'കളുടെ അട്ടഹാസത്തിലൊന്നും ചെവി കൊടുത്തില്ല. അയാൾ തന്റെ നീണ്ട വടി ഊന്നിക്കൊണ്ടു് എന്തോ ഗാഢമായ ചിന്തയിൽ നിമഗ്നനായി നിന്നു.

അദ്ധ്യായം 12.

തനിക്കു് മുന്നറിയിപ്പുതന്നു് തന്നെ ആപത്തിൽനിന്നു സംരക്ഷിച്ച ആ സ്ത്രീരത്നത്തെ കാണുന്നതിനു മാധവൻ അന്തഃപുരത്തിലേക്കു ചെന്നു. അതേകാലത്തു് ഹേമാംഗിനിയും അവളുടെ ജ്യേഷ്ഠത്തിയും മാധവനു് എന്തു പററിയോയെന്നു് കേട്ടതായ ഭയത്താൽ മുഖം വിളർത്തുകൊണ്ടു് മാളികയിലേക്കു് വരികയായിരുന്നു.

ഹേമാംഗിനിയെ കണ്ടു് മാധവൻ "നീ എനിക്കു ചെയ്ത ഈ മഹോപകാരത്തെ ഞാൻ ഒരിക്കലും മറക്കയില്ല" എന്നു് കൃതജ്ഞതയോടെ അഭിനന്ദിച്ചു. ഭർത്താവു ആപത്തിൽനിന്നു് മോചിതനായതു കണ്ടു; ഹേമാംഗിനിക്കു് സന്തോഷാധിക്യത്താൽ മയക്കമുണ്ടായി. സ്വല്പം

ഈ ശുഭവൃത്തമാനം മററുള്ളവരെ അറിയിക്കുന്നതിന്ന് അന്തഃപുരത്തിലേക്ക് ഓടി.

മാളികയുടെ അറയിൽ മാധവനും മാതംഗിനിയും തനിച്ചായി. തൻെറ കൃതജ്ഞതയെ, വാക്കുകളാലാവാതെ മുഖചേഷ്ടയാൽ മാധവൻ പ്രകാശിപ്പിച്ചു.

മാതംഗിനി അല്പം ലജ്ജയോടെ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:—"ഞാൻ അത്ര വലിയ സഹായം എന്തൊന്നാണ് ചെയ്തതു്? ഹേമാംഗിനിയും അങ്ങയും ആപത്തിൽ അകപ്പെടരുതെന്നുവെച്ച് എൻെറ കടമ ഞാൻ ഇങ്ങിനെ നിറവേററിയെന്നേയുള്ളൂ. ഇനി എന്നെ ആരുംകാണാതെ എനിക്കു മടങ്ങിപ്പോകണം. അതൊന്നിൽ മാത്രമാണ് എനിക്കു ഭയം. നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരും ഇവിടെ കരുതലോടെ ഇരിക്കണം. ഞാൻ പോയ്ക്കൊള്ളാം." ഇതു പറയുമ്പോഴെക്കും അവളുടെ മുഖം അശ്രുപൂർണ്ണമായി.

മാധവൻ:—"മാതംഗിനി, എന്താണിത്ര തിടുക്കം? കുറച്ചുനേരം ഇവിടെ ഇരുന്നിട്ട്, പിന്നെ പോകാമല്ലോ. നിൻെറ ജ്യേഷ്ഠത്തി നിന്നെ കണ്ടിട്ട് എത്രയോനാളുകളായി. നേരം പുലരുംമുമ്പ് പല്ലക്കിൽ നിനക്ക് അങ്ങോട്ടു ചെല്ലുന്നതിന്നു് ഞാൻ ഏർപ്പാടുചെയ്യാം നടന്നു പോകേണ്ട."

മാതംഗിനി:—"എന്തുചെയ്യാം! എൻെറ തലയിലെഴുത്തു് മറെറാരുവിധമാണല്ലോ. പല്ലക്കും മററും എനിക്ക് ആകാമോ? (തൊണ്ടയിടറിക്കൊണ്ടു്) എനിക്കുവേണ്ടി അങ്ങ് കഷ്ടപ്പെടേണ്ട."

മാധവൻ:—"നീ എന്തിനാണ് ദുഃഖിക്കുന്നതു്—അതു് എന്നോടു പറയരുതോ?"

മാതംഗിനി:—"അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകളെല്ലാം അങ്ങേക്ക് അറിയാമല്ലോ. ഞാൻ ഇവിടെ വന്നതു് അറിഞ്ഞാൽ എന്റെ പ്രാണന്നാണു് അപായമുണ്ടാകുക. എനിക്കു് ഇപ്പോൾതന്നെ പോയേ കഴിയൂ."

"ഇവിടെ വരുന്നതിനും അയാൾ ദേഷ്യപ്പെടുമോ?" എന്നു് മാധവൻ ചോദിച്ചു. മാതംഗിനി ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. അതേ ചോദ്യം മാധവൻ വീണ്ടും തുടർന്നു. അപ്പൊഴും മറുപടിയില്ല. പിന്നെ അവൻ നിർബന്ധിക്കാതെയായി. അവൻ കുറച്ചുനേരം മൌനിയായി എന്തോ ആലോചിച്ചു. അപ്പോൾ, അവനെ മാതംഗിനി തന്റെ ശോകപൂർണ്ണമായ സുന്ദരലോചനങ്ങളാൽ നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നു.

"ഞാൻ പോയ്ക്കൊട്ടേ. കരുണയെ എന്റെ കൂടെ അയയ്ക്കണം. നിങ്ങൾ ക്ഷേമത്തോടെ വാഴുന്നുണ്ടെന്നറിഞ്ഞാൽ, എനിക്കത്ര മതി"—എന്നിങ്ങിനെ, വിയോഗശോകത്താൽ ഇടറിയ സ്വരത്തിൽ അവൾ പറഞ്ഞു.

മാധവൻ അവളെ നിവർന്നു നോക്കി. ആ നോട്ടം അവന്റെ മനസ്സിൽ തിങ്ങിക്കിടക്കുന്ന പല വികാരങ്ങളേയും വെളിപ്പെടുത്തി. അവന്റെ മിഴികളിൽ ബാഷ്പം നിറഞ്ഞു. മാതംഗിനിയും, മനോവേദനയെ അടക്കുവാൻ കഴിയാതെ കണ്ണീർ ചൊരിഞ്ഞു.

"നീ എന്തിനു കരയുന്നു? നിനക്കു് എന്താണു് ദുഃഖം, പറയൂ" എന്നു് മാധവൻ സാന്ത്വനപൂർവ്വം ചോദിച്ചു.

മാതംഗിനിക്കു് മറുപടി പറയുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അവൾ തേങ്ങിത്തേങ്ങിക്കരയുകയാണു് ചെയ്തതു്. എന്തോ തോന്നലാൽ അവൾ പെട്ടെന്നെടുത്തു് മാധ

വന്റെ കൈകളെ തന്റെ കൈകളോടു ചേർത്തു അതിൽ മുഖത്തെ മറച്ചു. അവളുടെ ചുരുണ്ടിരുണ്ട കുന്തളത്തിന്റെ സ്പർശത്താൽ മാധവന്റെ ശരീരം പുളകാങ്കിതമായി അവളുടെ നിശ്ചിൽ അവളിൽനിന്നുണ്ടായ അശ്രുപ്രവാഹം മാധവന്റെ കൈകളിൽനിന്നു കവിഞ്ഞൊഴുകി,

"എന്നെ വെറുക്കൊല്ല, മാധവ!" എന്നു മാതംഗിനി ദീനസ്വരത്തിൽ പ്രാർത്ഥിച്ചു. അപ്പോഴത്തെ വികാരാവേശത്താൽ അവളുടെ കൃശശരീരത്തിനു വിറയലുണ്ടായി. മടുക്കമായി ഞാൻ ചെയ്യുന്ന ഈ പാപത്തെ അങ്ങു പൊറുത്താലും! നാം തമ്മിൽ കാണുന്നതു്, ഇതു് ഒടുക്കത്തേതാണു്. അങ്ങയെ വിചാരിച്ചു് എന്റെ ഹൃദയം ഉരുകുന്നതു് ആരറിയും! ഞാൻ അങ്ങയെ മറക്കുവാൻ എത്ര കഷ്ടപ്പെട്ടാലും; അങ്ങു് എന്റെ മനസ്സിൽ നിന്നു് അകലുന്നില്ല. അങ്ങയെ പിരിയുവാൻ......"

അശ്രുവേഗത്താൽ ആ വാചകം മുഴുവനാക്കുന്നതിനു് അവൾക്കു് കഴിഞ്ഞില്ല. മാധവനാകട്ടേ, അവളോടു് അണഞ്ഞുതന്നെയാണു് നിന്നതു്. അവനും തന്റെ മുഖത്തെ കൈകളാൽ മറച്ചുകൊണ്ടു് കരഞ്ഞുതുടങ്ങി. ശോകാവേഗത്താൽ ഇരുവരും കുറച്ചുനേരത്തേക്കു് മൌനം പൂണ്ടു. ഇരുവരുടേയും ഹൃദയം ഉറക്കെ അടിച്ചു. ക്രമേണ, രാഗത്തിന്റെയും ശോകത്തിന്റെയും തള്ളിക്കേറ്റം ശമിച്ചുകൊണ്ടു്,—അതു് കണ്ണീരായി വെളിയിലെല്ലാം ഒഴുകിപ്പോകകൊണ്ടു് മാതംഗിനിക്കു് അല്പം ആശ്വാസം കിട്ടി. ആ അവസ്ഥയിൽ പ്രശാന്തവും ഗംഭീരവുമായ ഭാവത്തോടെ അവൾ നിന്നു. അവളുടെ മുഖം അവാച്യമായ അന്തർപ്രഭാവത്താൽ പ്രകാശിതമായി.

ഒട്ടു മുമ്പു്, ധൎമ്മത്തെപ്പോലും അതിലംഘിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടായ ആ രാഗപ്രവാഹത്തിന്റെ യാതൊരു വികാരവും ഇപ്പോൾ അവളുടെ മുഖത്തു് കാണുന്നില്ല. മനോദാൎഢ്യത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു സൌന്ദൎയ്യമായ ഭാവവിശേഷമാണു് അവളുടെമുഖത്തു ഉജ്ജ്വലിക്കുന്നതു്. തന്റെ മുമ്പിൽ മാധവൻ നിൽക്കുന്നതും, മനസ്സിലെ വികാരം ഇരുവരിൽ നിന്നും കണ്ണീരായി ഒഴിഞ്ഞതും ഒരുവക സുഖസ്വപ്നമായി അവൾക്കു തോന്നി. നിന്നേടത്തുനിന്നു് പതുക്കെ മാറിച്ചെന്നു് അവിടെയൊരു സോഫയിന്മേൽ അഴകേറിയ മുഴംകൈകൾ ഊന്നി, മുഖത്തെ ഉള്ളംകൈയാൽ താങ്ങി, മാധവനിലേക്കു തിരിഞ്ഞുകൊണ്ടു് അവൾ ഇരുന്നു. അവളുടെ ആ ഇരിപ്പു് കണ്ടപ്പോൾ "ഇവളെക്കാൾ സൌന്ദൎയ്യവതിയായി ലോകത്തിൽമറ്റാരുണ്ടു്!" എന്നു് മാധവനു തോന്നി.

മാതംഗിനി:—(ഇടറിയ സ്വരത്തിൽ) "ഞാൻ വീണ്ടും ഇപ്രകാരം അങ്ങയോടു് സംസാരിക്കുമെന്നു് വിചാരിച്ചതേയില്ല."

മാധവൻ:—(രാഗത്തിന്റെ തീക്ഷ്ണവേഗം കുറെ ശമിച്ചിട്ടുള്ള നിലയിൽ) "മാതംഗിനി, നാം, മുമ്പോലെ അകന്നേക്കാമെന്നു് ഞാൻ കരുതി; എന്നാൽ, ഇങ്ങിനെയാണു് കലാശിച്ചതു്. (കണ്ണീർ ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ടു്) നീ എത്രയോ കാൎയ്യങ്ങളിൽ മനസ്സിനെ അടക്കീട്ടുണ്ടു്. അതുപോലെ ഇക്കാൎയ്യത്തിലും നീ മനസ്സിനെ പിൻവലിക്കണം. നീ എന്നെ മറക്കുക. നിന്റെ പരിശുദ്ധജീവിതത്തിൽ ഈ മാലിന്യം ബാധിക്കരുതു്. പഴയ വിചാരങ്ങളെയെല്ലാം മറന്നേക്കണം. കാമന്നു് അധീനയാവരുതു്. അവൻ നമ്മളെ ഇരുവരേയും കെടുക്കും. പിന്നെ നമുക്കു് നരകംതന്നെയാണു് ഗതി."

K. M. RAMAYDIRAM LIBRARY

മാതംഗിനി:—ഇതു് എന്റെ തെറേറാ? (കണ്ണീർ തുടച്ചുകൊണ്ടു്) എന്നാൽ അങ്ങു് എന്നെ അടിക്കണം. മാധവ, അങ്ങു് എന്നെ ഉപദേശിക്കൂ. ഞാൻ ദൈവസന്നിധിയിൽ അപരാധം ചെയ്യുവളാണു്. അങ്ങു് എന്നെ പഴിക്കയില്ലായിരിക്കാം. എന്നാൽ, ഞാൻതന്നെ എന്നെ വെറുക്കുന്നു. മനസ്സിനുള്ളിൽ പതുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ഈ ഘോരസർപ്പത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതിനു ഞാൻ എത്രയെത്രയോ പ്രയത്നിച്ചുനോക്കി. നീണ്ട കൊല്ലങ്ങളായി ഞാൻ അങ്ങു മറക്കുന്നതിനു കഷ്ടപ്പെടുന്നതെല്ലാം ഈശ്വരനറിയാം. എന്റെ ഹൃദയത്തെ പിളർന്നുനോക്കൂ. അതു് അങ്ങേക്കു് കാണാം."

ഇതു കേട്ടു് മാധവൻ കരഞ്ഞു. "മാതംഗിനീ! എന്റെ ഓമനേ!" എന്നിങ്ങനെ അവൻ വിളിച്ചു. അവന്റെ കണ്ഠം ഇറടി. നെഞ്ഞത്തിൽ എന്തോ തടഞ്ഞു.

"ഒരിക്കൽക്കൂടി എന്നെ അങ്ങിനെ വിളിക്കൂ, മാധവാ! എന്നിട്ടു്, ഈ രാത്രിതന്നെ ഞാൻ ആനന്ദത്തോടെ മൃത്യുസന്നിധിയിൽ ചെന്നേക്കാം. എന്റെ നാഥാ!"—ഇങ്ങിനെ മാതംഗിനി കാമപരവശയായി.

തന്റെ മനസ്സു് തന്നെ വഞ്ചിച്ചു് എങ്ങോട്ടോ വലിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നുവെന്നു് മാധവനു് പെട്ടെന്നു തോന്നി. "മാതംഗിനീ, നാമിരുവരും ഇങ്ങിനെ നില തെററിപ്പോകുന്നതു നന്നല്ല. നിന്റെ അച്ഛന്റെ വീട്ടിൽ വച്ചു് കത്തിയുയർന്ന ഈ അഗ്നി എന്നെയും നിന്നെയും ഒരുപോലെ ദഹിപ്പിക്കുന്നു. ഇതുവരെ നാം മനസ്സുകൊണ്ടു ദുഷിച്ചതല്ലാതെ ശരീരംകൊണ്ടു് കെട്ടിരുന്നില്ല. ഇതു ഘോരമായ പാപസമുദ്രത്തിൽ നാം വീഴരുതു്. നാം രണ്ടുപേരും അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും തീരെ മറക്കണം.

ഇതാണു് നമ്മുടെ ഒടുക്കത്തെ കൂടിക്കാഴ്ച." ഇത്രയും പറഞ്ഞു മാധവൻ നെടുതായി നിശ്വസിച്ചു.

മാതംഗിനി എഴുന്നേററു. രാഗത്തിന്റെ ആവേഗത്തെ കഷ്ടപ്പെട്ടു അടക്കിക്കൊണ്ടു് അവൾ സഗൌരവം നിന്നു. "മറക്കുന്നതു് അത്ര എളുതല്ല അങ്ങയെ മറക്കുവാൻ എനിക്കു് എങ്ങിനെ കഴിയും! എന്നാലും മറക്കുവാൻ ശ്രമിക്കാം."

ഇതു പറയുമ്പോൾ അവളുടെ സ്വരത്തിൽ ദയനീയമായ നിർബന്ധം വെളിപ്പെട്ടു. ഏന്തിയേന്തി വരുന്ന കണ്ണുനീർ മറയ്ക്കുന്നതിനു് വസ്ത്രത്താൽ മുഖം മറച്ചു് ആ അറയിൽനിന്നു് പെട്ടെന്നു് അവൾ വെളിയിലേക്കു പോയി.

അധ്യായം 13

പ്രഭാതകാലമായി. അരുണോദയത്തിനു് ഇനി ഒരു നാഴികയേയുള്ളു. മാതംഗിനി ഇരുണ്ട തോട്ടങ്ങൾക്കിടയിൽക്കൂടി, ഏററവും കനത്ത മനസ്സോടെ, അടി പതറിക്കൊണ്ടു നടന്നു ചെല്ലുന്നു. തുണയായി അവളെ കരുണ അനുഗമിക്കുന്നുണ്ടു്. നക്ഷത്രങ്ങളെ മാച്ചുകൊണ്ടു് നീലമേഘങ്ങൾ ആകാശമെങ്ങും പരന്നു് അതിവേഗം പായുന്നു. ദിഗന്തത്തിൽ ഇട തിങ്ങിക്കൂടിയ കാർമുകിൽനിരയകലെ നില്ക്കുന്ന വൃക്ഷങ്ങളോടു് ഇട ചേൎന്നുപോലെ അങ്ങാകമാനം തമോമയമായിത്തീൎന്നിരിക്കുന്നു. തോട്ടങ്ങളിൽ

വൃക്ഷങ്ങളെ കലുക്കിക്കൊണ്ടു് കൊടുങ്കാററടിച്ചു മേഘങ്ങൾ ചുരുണ്ടിരുണ്ടു തുടങ്ങി. ആകാശം ക്രുദ്ധവും ക്ഷുബ്ധവുമായി. പുത്തൻതളിരോടെ വളൎന്നു നില്ക്കുന്ന ചെടികളിന്മേൽ മഴത്തുള്ളികൾ ചടചടേ പതിച്ചു. എന്നാൽ, പ്രകൃതിയുടെ ഈ ഭയങ്കരവികാരത്തെയൊന്നും പരിഗണിക്കാതെ മാതംഗിനിയുടെ മനസ്സു് മറെറാരു ചിന്തയിൽ ലയിച്ചിരിക്കയാണു്. കുറച്ചുമുമ്പു് കാണുകയുണ്ടായ ആ ആനന്ദമയമായ ലോകത്തിലാണു് തന്നെത്താൻ മറന്നു കൊണ്ടു് അവളുടെ മനസ്സു് വിഹരിക്കുന്നതു്. വീട്ടിലെത്തിയാൽ തനിക്കുണ്ടാകാവുന്ന സങ്കടങ്ങളെപ്പററി അവൾ ഓൎക്കുന്നില്ല. "ഭൎത്താവറിഞ്ഞാൽ ഗതിയെന്താണു്" എന്ന വിചാരം ഇപ്പോൾ അവൾക്കില്ല. അവളുടെ അന്തരംഗത്തിൽ, ഇടയ്ക്കിടെ വിചിത്രവൎണ്ണാഞ്ചിതമായും ഇടയ്ക്കിടെ മങ്ങിയും ഉയൎന്നുകൊണ്ടിരുന്ന സുഖസ്വപ്നങ്ങൾ ഇനിയും മാഞ്ഞിട്ടില്ല. അതൊക്കെ മറക്കുന്നതിനു് അവൾ ചെയ്യുന്ന പരിശ്രമമെല്ലാം വിഫലമാകുന്നതേയുള്ളു. മാധവൻെറ വീട്ടിലേക്കു കേറിയതു മുതൽ അവനുമായുണ്ടായ സംഭാഷണത്തിലെ ഓരോ വാക്കും അവൾ എടുത്തെടുത്തു നോക്കിക്കൊണ്ടു് വിവശയായി. എന്നാൽ ഇടയ്ക്കിടേ, പെട്ടെന്നു്, ഈ രാഗപ്രവാഹം ഒട്ടൊന്നൊഴിഞ്ഞു്, ഈശ്വരനു് വെറുക്കാവുന്നത്ര മാലിന്യം തന്നിലുള്ളതു കണ്ടു് അവൾ പരിതപിക്കും.

ആകാശം തടിച്ചിരുളുമ്പോൾ അവർ പാതി വഴിയിൽ എത്തിട്ടേയുള്ളു. "കൊച്ചമ്മേ, വേഗം നടക്കണം ഇടിയും മിന്നലുമായി മഴ വരുന്നു. അപ്പൊഴെക്കും നമുക്കു വീട്ടിൽ എത്തണം" എന്നു് കരുണ തിടുക്കി.

"അതെ. നീ വലിഞ്ഞു നടന്നുകൊള്ളുക" എന്നു് ഉദാസീനതയോടെ മാതംഗിനി പറഞ്ഞു.

കരുണ വേഗത്തിൽ നടന്നുതുടങ്ങി. മാതംഗിനി അവളെ പിന്തുടന്നു. ശരീരം മാത്രമാണു് അങ്ങിനെ ചെല്ലുന്നതു്. മനസ്സ് എവിടെയോ ഉഴച്ചുകയാണപ്പോഠം. "ഇതാ പെരുമഴ തുടങ്ങി; ഓടിവരൂ" എന്നു് കരുണയിൽനിന്നു് അവഠം കേട്ടു. അപ്പൊഴേ ഈ ലോകത്തിലേക്കു് അവഠം ഉണന്നുള്ളൂ.

"അയ്യോ! നാം നനഞ്ഞു വിറച്ചുകൊണ്ടു് ഈ മഴയിൽ എങ്ങിനെ നടക്കും! ഈ മരത്തിങ്കീഴിൽ കുറച്ചു നേരം നിന്നാലോ!" എന്നു് കരുണ സംശയിച്ചു.

മാതംഗിനി അപ്പൊഴും നടക്കുകതന്നെയാണു്. കരുണയും നിന്നില്ല. കുറച്ചു ചെല്ലുമ്പോഴെക്കും ഒരു കൊട്ടുംകാററുണ്ടായി. തുടന്നുകൊണ്ടു് ഉഗ്രമായി മിന്നൽ തുടങ്ങി. ആകാശം ഗർജ്ജിച്ചു. കനത്ത തുള്ളികളോടെ മഴ തുടങ്ങി.

"എന്താണീ ശബ്ദം! മഴയുടേതാണോ? ആരോ ഓടിവരുന്ന കാലടിയൊച്ചയോ? നമ്മളെ ആരോ പിന്തുടരുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നുവല്ലോ" എന്നു് മാതംഗിനി പേടിച്ചു.

"അതെയോ, കൊച്ചമ്മേ! എന്നാൽ നമുക്കു് ഓടാം" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് കരുണ കുതിച്ചു നടന്നു. കള്ളന്മാരുടെ പിടിയിൽ അകപ്പെട്ടേക്കുമോ എന്നു് അവഠം ഭയപ്പെട്ടു.

മാതംഗിനിയും കരുണയോടൊപ്പം ആവുന്നത്ര വേഗത്തോടെ വലിഞ്ഞു നടന്നു. കൊമ്പുകഠം താന്നു് പടന്നു നിന്നു് ഒരു പുളിമരത്തിങ്കീഴിൽ എത്തിയപ്പോഠം അവർ അവിടെ നിന്നു. അപ്പോഠം കൊടുതായ ഒരു മിന്നലു

ങ്ങളായി. ആ പ്രകാശത്തിൽ ഒരു ഇരുണ്ട സത്വം വൃക്ഷമൂലത്തിൽ നില്ക്കുന്നതു് അവർ കണ്ടു.

"അയ്യോ, നമുക്കു് ഓടാം" എന്നു് കരുണ ഉൽക്രോശിച്ചു. ദിഗ്ഭ്രമം പിടിപെട്ട മാതംഗിനിയെ കൈയാൽ വലിച്ചുകൊണ്ടു് വീർപ്പടക്കിയ നിലയിൽ, ആ കാററിലും മഴയിലും കരുണ ഒരേ ഓട്ടമായി ഓടി. അങ്ങിനെ അവർ, ഭാഗ്യത്താൽ, വീട്ടിന്നരികെ എത്തി.

"നീ മടങ്ങിപ്പോകൂ, കരുണേ! നീ ഇവിടെ നില്ക്കുന്നതു കൂടിയും ആപത്താണു്. കനകത്തിന്റെ വീട്ടിലെ തിണ്ണയിന്മേൽ കുറച്ചുനേരം നിന്നിട്ടു് മഴ തോർന്ന ഉടനെ നീ പൊയ്ക്കൊൾക. അപ്പോഴേക്കും സൂര്യോദയമാകും" എന്നു് മാതംഗിനി പറഞ്ഞു.

അപ്രകാരം കരുണ അവിടെനിന്നു് അകന്നു. മാതംഗിനി, വീട്ടിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു് അറവാതിൽ പരശോധിച്ചു. അതു് താൻ അടച്ചതുപോലെതന്നെ കണ്ടു. പതുക്കെ വാതിൽ തുറന്നു് അവൾ അറയിൽ കടന്നു വാതിലടയ്ക്കുവാൻ തുടങ്ങിയപ്പോഴേക്കും ഒരു രൂപം അറയിലേക്കു വരുന്നതു് അവൾ കണ്ടു. ആ രൂപം വാതിലടച്ചു് അകത്തുനിന്നു് സാക്ഷയിട്ടു. കാലടിയൊച്ചയാൽ തന്റെ ഭർത്താവാണു് തന്നെ പിന്തുടർന്നു വന്നിരിക്കുന്നതെന്നു് മാതംഗിനി അറിഞ്ഞു.

രാജമോഹനൻ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. ഇരുട്ടത്തു തപ്പിത്തടവി അവൻ വിളക്കു കൊളുത്തി. തന്റെ ഭാര്യയെ അവൻ ഭയങ്കരമായി ഉററു നോക്കിക്കൊണ്ടു് കട്ടിലിന്മേൽ ഉപവേശിച്ചു.

ആപത്തു് തലയിൽ വീണു എന്നു് മാതംഗിനിക്കു നിശ്ചയമായി. അവളുടെ മനസ്സു് ആകമാനം കല

എന്നാൽ, അവളുടെ ശരീരത്തിന്ന് യാതൊരു ചലനവു-
മുണ്ടായില്ല. തന്നെ ആ ദുഷ്ടൻ ഇതിന്മുമ്പ് ധ്വംസിച്ചു-
പ്പോഴെന്നപോലെ അവൾ സാഹസത്തോടെ ഒരേനി-
ലയ്ക്കു നിന്നു. ഭയങ്കരമായ നിശ്ശബ്ദഭാവം! എന്നാൽ,
പുറത്തു കൊടുങ്കാററു മുഴങ്ങുന്നു; പെരുമഴ തകൎക്കുന്നു.

രാജമോഹനൻ ക്രോധാന്ധനായി ഒന്നു ഗർജ്ജി-
ച്ചു:—"എടീ, ദുഷ്ടേ, നിന്റെ ജാരനെ കാണ്മാൻ നീ
പോയിരുന്നു, അല്ലേ?"

മാതംഗിനിയിൽനിന്ന് മറുപടിയൊന്നും ഉണ്ടാ-
യില്ല

രാജമോഹനൻ അതേ ഭീഷണധ്വനിയിൽ:—"മറു-
പടി പറയുന്നോ, ഇല്ലയോ?" അവൻ തറയിൽ ഊക്കോ-
ടെ ചവിട്ടി.

"അങ്ങയുടെ ഈ ചോദ്യത്തിന്ന് എനിക്ക് ഒരു മറു-
പടിയുമില്ല" എന്ന് മാതംഗിനി പറഞ്ഞു.

രാജമോഹനൻ:—(കടുകടെ പല്ലിറുമ്മിക്കൊണ്ടു്)
"എടീ, ദ്രോഹി, നീ ഈ രാത്രി മാധവനെ കാണുവാൻ
പോയില്ലയോ?"

മാതംഗിനി:—(സാഹസത്തോടെ) "അതേ! ഞാൻ
അങ്ങോട്ടുതന്നെയാണു പോയതു്. അങ്ങ് അദ്ദേഹത്തി-
ന്റെ വീട്ടിൽ കവർച്ചയ്ക്കു വരുന്നുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹത്തെ
അറിയിക്കുവാൻ."

രാജമോഹനൻ:—(ക്രോധം വളൎന്ന് കട്ടിലിൽനിന്നു
എഴുന്നേററ് മുഷ്ടിചുരുട്ടി ഓങ്ങിക്കൊണ്ടു്) "എടീ, നീ
എന്നെ കളിപ്പിക്കുന്നുവോ! അതിന്ന് നിനക്ക് കഴി-
യുമോ? നിന്റെ കാപട്യം ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിവരുന്നതു്
നീ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. എടീ, കുലദ്രോഹി! നിന്റെ ഓരോ-

നടപടിയേയും നിന്റെ ചേഷ്ടകളേയും ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കികൊണ്ടു തന്നെയാണു് കഴിയുന്നതു്. ആദ്യം നീ ആ ചണ്ഡാലനെ കാമിച്ചു. അതു് ഞാൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നോ വിചാരം? അതുതന്നെയാണു് എന്നെ ദ്രോഹിക്കുന്നതിന്നു് നിന്നെ ഇളക്കിവിട്ടതു്. എടി, കള്ളീ,ഞാൻ നിന്റെ പിന്നാലെതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. നീ അങ്ങോട്ട പോയിരുന്നില്ല എന്നു് നിനക്കു മറുത്തു പറയുവാൻ കഴിയുമോ? എടി, ദുഷ്ടേ! അവന്റെ അടുക്കലേക്കു് നീ എന്തിന്നു പോയി? അവനോടൊന്നിച്ചു രമിക്കുവാൻ, അല്ലേ? എടി, പാപി, ഇതുപോലെ മുമ്പൊരിക്കൽ ഉണ്ടായപ്പോൾ ഞാൻ ക്ഷമിച്ചു. നീ ഇപ്പോൾ പാമ്പിനെപ്പോലെ പതുങ്ങി അകത്തേക്കു കടന്നു്, എന്റെ കണ്ണിൽ മണ്ണിടാമെന്നോ കരുതിയതു്? ഈ മഴയിലും കാററിലും ഞാൻ നിന്നെ പിന്തുടന്നു. എടി, കലടേ, ഞാൻ നിന്നെ എന്തുചെയ്യുമെന്നു് അറിയാമോ? ഈ കത്തിയെ എന്തിനാണു് കടഞ്ഞുവെച്ചിരിക്കുന്നതു്, അറിയാമോ? ഇതു നോക്കിക്കൊണ്ടു്, നീ ഇനിയെങ്കിലും മറുപടി പറയുമൊ, ഇല്ലയൊ? ഇതാ, ഞാൻ നിന്നെ കുത്തുകയായി!”

ഭയങ്കരമായ ദീപ്തി രാജമോഹനന്റെ കണ്ണുകളിൽ നിന്നു് വെളിപ്പെട്ടു. അതു കണ്ടിട്ടു് മാതംഗിനിയുടെ ഓരോ അംഗവും നടുങ്ങി. വെളിയിലെ പ്രകൃതിയും ഉന്മത്തയായി ഈ ഭയങ്കരതയെ ഒന്നുകൂടിയും വർദ്ധിപ്പിച്ചു.

മാതംഗിനി ഒട്ടുംകൂസലില്ലാതെ,—തന്റെ എതിരേ നില്ക്കുന്ന ആ രാക്ഷസനെപ്പോലും സാരമാക്കാതെ ഇങ്ങിനെ ഉറന്നു പറഞ്ഞു:—“അതെ അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴും എന്റെ മനസ്സു് അദ്ദേഹത്തിലാണു്. ഇതു് സത്യം. ഇത്രയുമല്ലാതെ ഞാൻ അങ്ങേക്കു്

യാതൊരു ദ്രോഹവും ചെയ്തിട്ടില്ല. എന്നെ വിശ്വസിക്കുമോ?"

"വിശ്വസിക്കയില്ല" എന്നു് ആ മൃഗം ക്രോധാവേശത്തോടെ ഗർജ്ജിച്ചു. "ഞാൻ നിന്നെ കത്തികൊണ്ടു കൊല്ലും" എന്നു് പല്ലുകടിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു് അവൻ മടിയിൽനിന്നു് കത്തി വലിച്ചെടുത്തു.

"അയ്യോ, അമ്മേ, ഈശ്വരാ" എന്നു് ദീനയായി മാതംഗിനി മുറയിട്ടു. പളപളേ മിന്നുന്ന ക്രൂരകത്തി ആ അന്തകസന്നിഭന്റെ കൈയിൽനിന്നു് അവളുടെ വക്ഷസ്സിന്നെതിരെ താഴുകയായി. അവൾ അതു കണ്ടു് മൂർച്ഛിതയായി കീഴെ വീണു. പെട്ടെന്നു്, ജന്നലിന്നരികേനിന്നു് എന്തോ ശബ്ദം ഉയർന്നുകേട്ടു് രാജമോഹനൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കി. മുളംതട്ടികയെ ഉടച്ചുകൊണ്ടു് കറുകറുത്ത രണ്ടു ഭയങ്കരരൂപങ്ങൾ ചോരപുരണ്ട ശരീരത്തിൽനിന്നു് വെള്ളം ഇറ്റിററുവീഴവെ, നേത്രങ്ങളിൽനിന്നു് തീപ്പൊരി പാറക്കവെ അറയിലേക്കു കുതിച്ചു ചാടി.

അധ്യായം 14

ആഗതരായ ഇരുവരും, "നിന്റെ ഭാര്യയെ കൊല്ലുവാനൊ ഭാവം? ദ്രോഹീ" എന്നു് ഗർജ്ജിച്ചു. കൃത്തികൾ കൈയിലേന്തിയവരാണു്. അവർ അതുകൊണ്ടു് അവർ നല്ല വിചാരത്തോടെ വന്നവരാണെന്നു് രാജമോഹനനു് തോന്നിയില്ല.

"നിങ്ങൾ ആരെടാ! എന്റെ വീട്ടിലും കൊള്ള ചെയ്യുവാനോ വന്നതു്" എന്നു് അവൻ ചൊടിച്ചിടഞ്ഞു. മാതംഗിനിയോടുണ്ടായ കോപത്തെയെല്ലാം അവൻ അവരിലേക്കു് തിരിച്ചു്, കത്തിയോങ്ങി നിന്നു.

"പതുക്കെ; പതുക്കെ! ആരെങ്കിലും ഉണർന്നെഴുന്നേററു വന്നേക്കും. അനിയാ, ഞങ്ങളെ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കൂ. ഞങ്ങൾ ഇവിടെ കവർച്ചയ്ക്കു വന്നവരല്ല. ഞങ്ങൾ ആരാണെന്നു് മനസ്സിലായില്ലയോ? നല്ലവണ്ണം കണ്ണു തുറന്നു നോക്കൂ" എന്നു് അവരിൽ ഒരുവൻ ഉപഹാസസ്വരത്തിൽ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. പിന്നെ അവൻ മാതംഗിനിയെ ഭർത്താവിനെ സഹായിക്കുവാൻ വിളിച്ചു:—
"കുട്ടീ, ആ വിളക്കെടുത്തു് എന്റെ മുഖത്തിന്നെതിരെ പിടിക്കൂ. നിന്റെ ഭർത്താവു് നല്ലവണ്ണം കാണട്ടെ."

മാതംഗിനി അപ്പോഴും സംഭ്രമിച്ചു കിടക്കയായിരുന്നതിനാൽ അവൻ പറയുന്നതൊന്നും ഉൾക്കൊണ്ടില്ല.

രാജമോഹനൻ:—(ക്രോധത്തോടെ) "അനുകൂലികളായാലും പ്രതികൂലികളായാലും നിങ്ങൾ എന്റെ വീട്ടിൽ നിന്നു് പുറത്തേക്കു പോകണം."

ആഗതരിൽ ഒരുവൻ:—"ആരും കാണാതെ നിനക്കു് നിന്റെ ഭാര്യയെ കൊല്ലുന്നതിന്നോ?"

"ഞാൻ അതു ചെയ്താൽ എന്നെ തടുക്കുന്നതിന്നു് ആരുണ്ടു്?" എന്നു് അലറിക്കൊണ്ടു് രാജമോഹനൻ കൈയിലുള്ള കത്തിയെ ചുഴററി, എതിരേ നില്ക്കുന്നവനിൽ കത്തിയിറക്കുവാൻ ചാടി. ആ എതിരാളി അത്ഭുതസാമർത്ഥ്യത്തോടെ പെട്ടെന്നു് വിലങ്ങനേ ചാടി, തന്റെ കൈവാളാൽ, രാജമോഹനന്റെ കത്തി അവന്റെ കൈയിൽ നിന്നു തെറിച്ചു വീഴുമാറു് അടി കൊടുത്തു

ഉടൻതന്നെ അവൻ രാജമോഹനൻെറ കൈകളെ മുറുകെ പിടിച്ചു് തൻെറ കൂട്ടാളിയോടു് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—"എടോ, ബിക്ക, ഈ വിളക്കു് പൊക്കി കാണിക്കൂ. ഇത്രയും നേരം ഇവൻ ഭാര്യയുടെ മുഖമാണല്ലോ കണ്ടതു്. ഇനി എൻെറ സുന്ദരമുഖവും കാണട്ടെ."

ബിക്ക വിളക്കെടുത്തു പൊക്കി. ആഗതന്മാർ തൻെറ കൂട്ടാളികളാണെന്നറിഞ്ഞു് രാജമോഹനനു് വിസ്മയമുണ്ടായി. "ആരു്, സർദാരോ!"

"അതെ, സർദാർ തന്നെ. അനിയാ, നീ ഇപ്പോഴെ അറിഞ്ഞുള്ളു, അല്ലേ! ഞങ്ങളെയെല്ലാം ഇത്ര വേഗം നീ മറന്നുവല്ലോ!" എന്നു് ആഗതരിൽ മുതിർന്നവൻ പരിഭവിച്ചു.

രാജമോഹനൻ:—(ക്രോധത്തോടെ) "നിങ്ങൾ എന്തിനാണു് ഇവിടെ വന്നതു്? അതിക്രമമായി എൻെറ വീട്ടിൽ എന്തിനു കടന്നു?"

സർദാർ:—"നിൻെറ ഭാര്യയെ നീ എന്തിനു കൊല്ലുവാൻ തുടങ്ങി? അതു് ആദ്യം പറയൂ."

രാജ:—"അതിൽ നിനക്കെന്തു വേണം? എൻെറ കാര്യത്തിൽ നീ തലയിടേണ്ടാ. ഞാൻ നിന്നെ അടിച്ചോടിക്കും."

"ഓ! സിംഹക്കുട്ടി! എന്നാൽ, നിൻെറ മിടുക്കു ഞാൻ ഒന്നു കാണട്ടെ" എന്നു് സർദാർ കലുങ്ങിക്കലുങ്ങി ച്ചിരിച്ചു.

"ഇതാ, നോക്കു്" എന്നു് രാജമോഹനൻ കത്തിയാൽ സർദാരെ അടിച്ചു. ദൃഢഗാത്രനായ സർദാർ അവിചാരിതമായി എത്തിക്കേണ്ടി വന്ന ആ അടി താങ്ങുവാൻ ആവാതെ വീണുപോയി! അതോടുകൂടി രാജമോഹ

നന്റെ കത്തിയും തെറിച്ചു. അവൻ കത്തി എടുക്കുവാൻ തിരിഞ്ഞപ്പോഠം, ബിക്ഷ അവനെ പിടിച്ചു് നിലത്തേക്കു് തള്ളി.

ഉടനെ സർദാർ പിടഞ്ഞെഴുന്നേററു് പുലിയെപ്പോലെ ചീറിക്കൊണ്ടു ചാടി രാജമോഹനന്റെ മാർത്തട്ടിന്മേൽ കാൽമുട്ടുകഠം ഊന്നി. അതേ കാലത്തു് ബിക്ഷ രാജമോഹനന്റെ കൈകാലുകളെ കയറുകൊണ്ടു് കെട്ടി മുറുക്കി.

"എടാ, വിശ്വാസഘാതകി, ഇനി നീ എന്തു ചെയ്യുമെടാ!" എന്നു് സർദാർ ഗർജ്ജിച്ചു.

"ഇതിലെന്തു മിടുക്കു്! നിങ്ങഠം രണ്ടുപേർ; ഞാൻ ഏകൻ! ഞാൻ നിങ്ങഠംക്കു് എന്തെടാ, ദ്രോഹം ചെയ്തതു്" എന്നു് കുറച്ചു് അടങ്ങിയ നിലയിൽ രാജമോഹനൻ ചോദിച്ചു.

സർദാർ:—"എന്തെന്നോ! നീ ഞങ്ങളെ ചതിച്ചതെല്ലാം മതി. നീ മാധവനു് മുന്നറിയിപ്പു കൊടുത്തില്ലയോ? എടാ, നന്നയാ, ഈ ദ്രോഹത്തിനു് നീ ഞങ്ങളുടെ കൈകൊണ്ടു് ചാകേണ്ടുന്നവനാണു്."

രാജമോഹനൻ:—(പല്ലിറുമ്മിക്കൊണ്ടു്) "ഞാനോ! അവനു് ഞാൻ മുന്നറിയിപ്പു കൊടുത്തുവെന്നോ!"

സർദാർ:—"മതിയെടാ, നിന്റെ അടവെല്ലാം! ഞാൻ നിന്നെ വിശ്വസിച്ചുവല്ലോ! എന്റെ മൂഢതയെയാണു് ഇന്നു് പഴിക്കേണ്ടതു്! ചതി കരുതിക്കൊണ്ടു് നയത്തോടെ മധുരമായി എന്നോടു് സംസാരിച്ചിട്ടു്, പിന്നിൽക്കൂടി നീ ഒളിയമ്പു് എയ്തു വിട്ടു! എന്റെ മുമ്പിൽ നീ മാധവനെ ദുഷിക്കുന്നതു കേട്ടിട്ടു് ഞാൻ മയങ്ങിപ്പോയല്ലോ!"

ആ ഘോരവൃത്തനിൽ നിന്നു് രക്ഷപ്പെടുന്നതു് എളുതായ കാര്യമല്ലെന്നു് അറിഞ്ഞുകൊണ്ടു് രാജമോഹനൻ:—"സർദാർ, അങ്ങിനെയൊന്നും ഒരിക്കലും ഞാൻ ചെയ്യുന്നവനല്ലാ. വീട്ടിൽനിന്നു് പുറപ്പെട്ടതു മുതൽ ഞാൻ നിന്നെ വിട്ടു് അര ഞൊടിപോലും പിരിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ?"

സർദാർ:—"എടാ, പിന്നെയും നീ എന്നെ കളിപ്പിക്കുന്നുവോ? എന്താ, ഞാൻ ഒരു കുട്ടിയാണോ! നിന്റെ ഭാര്യ ഉറങ്ങുന്നുവോ ഇല്ലയോ എന്നു് നോക്കുന്നതിന്നു് നീ ചെന്നപ്പോൾ ഇതെല്ലാം അവളിലേക്കു് കേറ്റിവിട്ടതു് ഞാൻ അറികയില്ലെന്നോ! അവളല്ലെങ്കിൽ വേറെ ഏതൊരു യക്ഷിയാണു് മാധവന്നു് മുന്നറിയിപ്പു കൊടുത്തതു്?"

രാജ:—അവൾ തന്നെയാണു് ഇതു ചെയ്തതു്. ഞാൻ ആണയിടാം, എന്നാൽ ഞാൻ ഇവിടെ വന്നു നോക്കുമ്പോൾ ആ മൂധേവി ഉറങ്ങിയപോലെ കിടക്കുകയായിരുന്നു. ആരെക്കൊണ്ടു് ആണയിടേണമെന്നു പറഞ്ഞാലും ഞാൻ അതു ചെയ്യാം.

സർദാർ:—"ഞാൻ നിന്നെ നല്ലവണ്ണം അറിഞ്ഞു. ഇതിലധികം നേരം നിന്നെ ഉയിരോടെ വിട്ടുകൂടാ. ഞങ്ങൾ ആ വീട്ടിൽനിന്നു് ഓടി വരുന്നതു കണ്ടുകൊണ്ടു നീ ചാടിപ്പോയതു് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നു ഞാൻ അറികയില്ലെന്നോ? അനിയാ, ഇങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ ഞാൻ വളരെയെല്ലാം അനുഭവിച്ചു പഠിച്ചവനാണു്. ഉപായങ്ങളൊന്നും എന്നോടു് പറകയില്ലാ.

"അയ്യോ! നെഞ്ഞടച്ചു് ഞാൻ ചാകുന്നുവല്ലോ! എഴുന്നേല്ക്കണേ!" എന്നു് രാജമോഹനൻ ദീനനായി മുറയിട്ടു.

സർദാരുടെ കനത്ത ശരീരം രാജമോഹനനെ ഞെരുക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ബലിഷ്ഠനായിരുന്നിട്ടും രാജമോഹനന്നു് കുടഞ്ഞെഴുന്നേല്ക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. "എഴുന്നേല്ക്കണേ! ഈശ്വരനെ മുൻനിർത്തി ഞാൻ പറയുന്നു; ഞാൻ അങ്ങിനെയൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. എന്റെ അമ്മയാണെ സത്യം!" എന്നു് അവൻ വിലപിച്ചു.

"പിന്നെ എങ്ങിനെയാണു് നിന്റെ ഭാര്യ ഇതു ചെയ്തതു്?" എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് സർദാർ രാജമോഹനന്റെ മാറത്തുനിന്നു് ഇറങ്ങി. അവൻ വീണ്ടും ഇടഞ്ഞെതിർക്കുമോ എന്നു സംശയിച്ചു് അവന്റെ കഴുത്തിൽനിന്നു് സർദാർ കൈ എടുത്തില്ല.

രാജ:—"ഞാൻ ഇവിടെ വന്നു നോക്കുമ്പോൾ, അവൾ ഉറങ്ങുംപോലെ അടവു കാണിച്ചതായിരിക്കും"

സർദാർ:—"ഹ, ഹ, ഹ! ഞാൻ തന്നെ വിഡ്ഢി! ചുമരോരത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് സംസാരിക്കണ്ട എന്നു് ഞാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ, അതാണു് മറവുള്ള ഇടം എന്നു് നീ എന്നെ നിർബന്ധിച്ചില്ലയോ. എന്തിനു്? അവൾക്കു കേൾക്കുവാൻ വേണ്ടി. അവൾവഴിക്കു നിങ്ങളെ മാധവന്നു് കാട്ടിക്കൊടുത്തു. ഇനി നീ പോലീസുകാർക്കും ഞങ്ങളെ കാട്ടിക്കൊടുക്കും. നിനക്കു മാത്രം രക്ഷയായി. മാധവൻ നിന്റെ ബന്ധുവാണല്ലോ. അവൻ നിന്നെ സഹായിക്കും. നിന്നെ ജീവനോടെ വിട്ടാൽ ഞങ്ങൾക്കു് ആപത്തുതന്നെ."

രാജമോഹനൻ:—(ദയനീയമായി നോക്കിക്കൊണ്ടു്) "നിങ്ങൾ വരുമ്പോൾ ഞാൻ എന്റെ ഭാര്യയെ കൊല്ലുവാൻ തുടങ്ങുന്നതു് നിങ്ങൾ കണ്ടില്ലയോ? ഞാൻ എന്തിനാണു് ആ ദുഷ്ടയെ കൊല്ലുന്നതു് എന്നു്

നിങ്ങൾ ഓർത്തില്ലല്ലോ! നിങ്ങൾ പറയുന്നതുപോലെയുള്ള കാര്യം അവളെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിച്ചിട്ട് എനിക്കെന്തു ഫലമാണ്? നിങ്ങൾ വന്നു തടുക്കാഞ്ഞാൽ ഇതിനുമുമ്പേ അവൾ പിണമായിത്തീർന്നേനെ. ഇതിൽനിന്ന്, ഞാൻ കുറ്റം ചെയ്തിട്ടില്ലാ എന്നു നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാക്കാമല്ലോ."

സർദാർ ഒന്നു മൂളി അവൻ ക്രോധത്തെ അടക്കിക്കൊണ്ടു തന്റെ കൂട്ടാളിയായ ബിക്കുവിനെ നോക്കി.

ബിക്കു:—"താതെ; സർദാർ, ഇവൻ പറയുന്നതു സത്യമാണെന്നു തോന്നുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ, ഇവൻ എന്തിനാണു തന്റെ ഭാര്യയെ കൊല്ലുവാൻ തുനിഞ്ഞതു്?"

രാജ:—(വിറച്ചുകൊണ്ടു്) "അവൾ അങ്ങിനെയൊരു കാര്യം ചെയ്യാത്തതിനാണു് അവളെ ഞാൻ കൊല്ലുവാൻ തുടങ്ങിയതു്."

"പിടി അവളെ! അവളെ ഇപ്പോൾത്തന്നെ തീർത്തേക്കാം" എന്നു ഗർജ്ജിച്ചുകൊണ്ടു്, മാതംഗിനി മയങ്ങി വീഴുകയുണ്ടായ ഇടത്തേക്കു് സർദാർ കുതിച്ചു.

മങ്ങിയ ദീപപ്രകാശത്തിൽ മാതംഗിനിയാണെന്നു തോന്നിക്കൊണ്ടു് അവൻ അവിടെ കിടന്നിരുന്ന ഒരു തുണിക്കെട്ടിനെ ആക്രമിച്ചു. "എടി, പെണ്ണേ, എന്റെ മുമ്പിൽനിന്നു് ചാടിപ്പോകുവാൻ നിനക്കു് കഴികയില്ല. ഞാൻ ആരാണെന്നറിയാമോ? സർദാർ! ഈ അറയിൽ എത്ര നേരം നീ ഒളിച്ചു ചുററുമെന്നു നോക്കട്ടെ. ഇവിടെനിന്നു് രക്ഷപ്പെടാമെന്നു് നീ വിചാരിക്കേണ്ടാ" എന്നെല്ലാം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് സർദാർ മാതംഗിനിയെ തിരഞ്ഞു.

രാജ:—(പൌരുഷത്തോടെഗംഭീരമായി)"നിൽക്കു്, നിൽക്കു്. എന്റെ ഭാര്യയെ ആരെങ്കിലും തൊട്ടാൽ......!

നല്ലവണ്ണം കരുതിക്കൊള്ളുവിൻ! എന്നെ വിടുന്നുവോ, ഇല്ലയോ?"

സർദാർ:—"അവനെ വിട്ടയയ്ക്കുക! അവളെ ഞാൻ തലമുടിയിൽ പിടിച്ചു് ഇഴുത്തു കൊണ്ടുവരാം."

ആ ഇരുട്ടിൽ ഒരു മൂലയിൽ വെളുത്തതായി എന്തോ ഒന്നു കണ്ടു് സർദാർ അതിലേക്കു ചാടി. അപ്പോഴേയ്ക്കും ബിക്കു രാജമോഹനനെ കെട്ടഴിച്ചു വിട്ടു.

"ഛീ! ഛീ! പിന്നെയും ഞാൻ തുണിക്കെട്ടിലാണു് ചാടിയതു്!" എന്നു് സർദാർ വിഡ്ഢിയായി. അവൻ മറെറാരിടത്തു് എന്തോ കണ്ടു് അതിനെ വാളുകൊണ്ടു വെട്ടി. അതു് പെട്ടിയാണു്. കട്ടിലിൻെറ നാലുഭാഗത്തും വാളു വീശിനോക്കി. അവിടെ ആരുമില്ല. "എടടാ, ആ കലഹപ്രേമി എങ്ങോ പാഞ്ഞു മറഞ്ഞു!" എന്നു് അവൻ വിഷണ്ണനായി നിന്നു. "എടോ ബിക്കു, വിളക്കിലെ തിരി കുറേക്കൂടി നീട്ടുക. കട്ടിലിൻകീഴിൽ അവൾ ഒളിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടോ, നോക്കട്ടേ" എന്നു് അവൻ വീണ്ടും തിരയുകയായി.

ബിക്കു വിളക്കെടുത്തു കാണിച്ചു. രാജമോഹനനും അവിടെ വന്നു നിന്നു. എല്ലാവരും കട്ടിലിൻകീഴിൽ കുനിഞ്ഞു നോക്കി. അവളെ അവിടെ കണ്ടില്ല.

ഉടനെ രാജമോഹനൻ വാതില്ക്കലേക്കു നോക്കി "അവൾ പാറിച്ചു! വാതിൽ തുറന്നുകിടക്കുന്നു. ഞാൻ അടച്ചു് തഴുതിട്ടിരുന്നു. അതു തുറന്നു് ആ കള്ളി ചാടിപ്പോയി!"

മാതംഗിനി അവിടെനിന്നു് ഓടിപ്പോയതു് ശരിയാണു്. അവർ തമ്മിൽ പൊരുതുന്ന സമയത്തു് അവൾ പതുക്കെ വാതിൽ തുറന്നു് പുറത്തേക്കു പോയി.

"ഓടെടാ! അവളെ പിടിച്ചേ കഴിയൂ. അവളെ വെറുതെ വിട്ടയച്ചാൽ, കാര്യമെല്ലാം കെടും" എന്നു് സർദാർ കൽപിച്ചു.

"അവളെ നമുക്കു് ഓടിച്ചെന്നു പിടിക്കാം. എന്നാൽ, അവളെ നിങ്ങളാരും തൊടരുതു്. ഒരുമിച്ചു് ഞാനും വരാം" എന്നു് രാജമോഹനനും തയ്യാറായി.

മൂവരും പുറത്തേക്കു പാഞ്ഞു. ആകാശം അപ്പോഴും ഇരുണ്ടുകൊണ്ടാണിരുന്നതു്. മഴ ചാറുന്നുണ്ടു്. ആ സാഹസികയായ സ്ത്രീയെ അവർ അവിടെയെല്ലാം തിരഞ്ഞു. ഉദയകാലം സമീപിച്ചുതുടങ്ങി. അവർക്കിനി ഒന്നു രണ്ടു നാഴികയേയുള്ളു.

ആദ്യം കനകത്തിന്റെ വീടു് പരിശോധിക്കണമെന്നു് രാജമോഹനനു തോന്നി. അവനും സർദാരും നിശ്ശബ്ദമായി ആ വീട്ടിലേക്കു കടന്നു. ജന്നൽവാതിൽ തുറന്നു് അകത്തേക്കു നോക്കിയപ്പോൾ അവിടെ ഒരു ചെറുവിളക്കു് മങ്ങിമങ്ങിക്കത്തുന്നു. കനകവും അവളുടെ അമ്മയും ഗാഢനിദ്രയിലാണപ്പോൾ.

മാതംഗിനിയെ അവിടെ കാണായ്കയാൽ മറ്റു ദിക്കുകളിൽ അവർ തിരഞ്ഞു നടന്നു. ചെടിപ്പടർപ്പുകളുടെ ഇടയിലെല്ലാം അവർ നോക്കി. ഒരിടത്തും അവളെ കണ്ടില്ല. പൂർവദിക്കു് വെളുക്കുന്നതുടങ്ങി. അവർക്കു് സഹായമായിരുന്ന ഇരുട്ടു് മറഞ്ഞുപോകയായി. കള്ളന്മാരിരുവരും രാജമോഹനനെ വിട്ടു് തൽക്കാലം അകലേണമെന്നു വന്നു. അവനിൽ അവർക്കു് അപ്പൊഴും സംശയമുണ്ടു്. അവർ അവനെ തോന്നിയപോലെയെല്ലാം ശകാരിച്ചു. നിശ്ചിതസങ്കേതത്തിൽ തങ്ങളെ കാണേണമെന്നു് അവനെ ഏല്പിച്ചിട്ടു് അവർ പോകയും ചെയ്തു.

അദ്ധ്യായം 15

മഴ പെയ്കയാൽ ഭൂമിയെല്ലാം കുളിൎത്തു. പുതുമണ്ണം പുലൎന്നു് രമണീയമായ പൂൎവ്വാഹ്നം. കാർനിരകളെ അകററിക്കൊണ്ടു് നീലാകാശത്തിൽ സൂൎയ്യൻ സഞ്ചരിക്കുന്നു. ഓരോ വീട്ടിന്റെയും പുരയിന്മേലും, തെങ്ങോലകളിലും, മാവിൻതളിരുകളിലും, വൃക്ഷങ്ങളുടെ അഗ്രങ്ങളിലും ദീപ്തിപ്രവാഹമുണ്ടായി.

ഇലകളുടേയും വള്ളികളുടേയും തുമ്പുകളിൽ തൂങ്ങി നില്ക്കുന്ന നീൎത്തുള്ളികൾ വിവിധ വൎണ്ണങ്ങളോടുകൂടിയ രത്നങ്ങളെന്നപോലെ സൂൎയ്യപ്രകാശത്തിൽ കാണപ്പെടുന്നു. തോട്ടങ്ങളിൽ ഇടതിങ്ങിയ വൃക്ഷശാഖകൾക്കിടയിൽകൂടി ആദിത്യകിരണങ്ങൾ കടന്നു വന്നു് കീഴെയുള്ള പുൽത്തറയിന്മേൽ പതിഞ്ഞു. പറവകൾ എങ്ങും ആഹ്ലാദത്തോടെ കൂകുന്നു. പഞ്ഞിക്കെട്ടുപോലെ വെൺമുകിലുകൾ നിൎമ്മലമായ ആകാശത്തിൽ അങ്ങിങ്ങു് തനിയേ ചരിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കൊരു ഇളംകാററു് ഇലകളെ ഇളക്കി നീൎത്തുള്ളികൾ ഉതിൎത്തു.

പുളിമരത്തിന്നരികെയുള്ള ആ കുളം വായനക്കാർ ഓൎക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. തലേന്നു രാത്രി മാതംഗിനിയേയും കരുണയേയും പേടിപ്പിക്കയുണ്ടായ ആ പുളിമരമാണു്, ഭൎത്താവിൽനിന്നു് മോചിതയായ ആ ഭാഗ്യഹീനയ്ക്കു് തൽകാലം അഭയസ്ഥാനമായതു്. സൂൎയ്യൻ ഉദിച്ചിട്ടു് രണ്ടു മണിക്കൂർ കഴിഞ്ഞു. ഇടതിങ്ങിപ്പടൎന്ന ആ പുളിമരത്തിന്റെ കീഴിൽ, ചുററുമുള്ള പൊന്തകളുടെ മറവിൽ, നനഞ്ഞ തറയിൽ മാതംഗിനി കുത്തിരിക്കുന്നു. അവളുടെ

ഞ്ചലയെല്ലാം നനഞ്ഞു്, ചേറു പുരണ്ടിരിക്കുന്നു. വാർകുഴ ലിൽനിന്നു് വെള്ളം ഇററിററു വീണു് കഴുത്തിൽക്കൂടെയും തോളുകളിൽക്കൂടെയും ഒഴുകുന്നു. കുനിഞ്ഞിട്ടാണു് അവൾ ഇരിക്കുന്നതു്. സൂൎയ്യകിരണങ്ങൾ അവളുടെ കാർകൂന്തലിൽ സ്പൎശിക്കുന്നു.

മാതംഗിനിയുടെ അരികെ കനകവുമുണ്ടു്. മെയ്യിലെല്ലാം എണ്ണ പുരട്ടിയ നിലയിലാണു് അപ്പോൾ കനകം. ഒരു ഒഴിഞ്ഞ കുടം അവളുടെ അടുക്കൽ ചരിഞ്ഞു കിടക്കുന്നു. പല്ലുകളിൽ ഉമിക്കരിക്കറയുണ്ടു്. ഇതിൽനിന്നു് അവൾ പ്രാതഃസ്നാനത്തിന്നായി വന്നിരിക്കയാണെന്നു് മനസ്സിലാക്കാം. സഖികൾ ഇരുവരും ആന്തരമായി എന്തോ സംസാരിക്കയാണപ്പോൾ. ആ സംഭാഷണം വായനക്കാർ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ള കാൎയ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചാണു്. തലേന്നു രാത്രി നടന്നിട്ടുള്ളതെല്ലാം തന്റെ വിശ്വസ്ത സഖിയോടു് രഹസ്യമായി മാതംഗിനി പറഞ്ഞു. അവരുടെ ആ സംവാദത്തിലെ ഒടുക്കത്തെ അംശം മാത്രം ഇവിടെ കാണിക്കാം.

"അയ്യോ; അമ്മേ!" എന്നും കനകം നടുങ്ങി. കുറച്ചു നേരം മൌനമായി ഉൽകണ്ഠയോടെ കേട്ടതിൽപ്പിന്നെ, 'ഞാനായിരുന്നുവെങ്കിൽ അപ്പോൾത്തന്നെ മരവിച്ചു ചത്തുപോകുമായിരുന്നു; നീയായതുകൊണ്ടു് ധൈൎയ്യത്തോടെ ഓടിവന്നു,—എന്നു് ആരംഭിച്ചു്, 'ഇനി നീ വീണ്ടും ഭർത്താവിന്റെ അടുക്കലേക്കു് പോകുന്നുവോ എന്നു് ചോദിച്ചു.

മാതംഗിനി:—(ദീർഘമായി നിഃശ്വസിച്ചു്)"വേറേ എവിടെയാണു് എനിക്കു് ഗതി!"

കനകം:—(പരിതാപത്തോടെ) "അയ്യോ, വേണ്ടാ; നീ ഇനി അങ്ങോട്ടു് പോകരുതു്. ഞാൻ നിന്നോടു് ഇതാ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. നീ പോകരുതു്. അവൻ നിന്നെ കൊല്ലും."

മാതംഗി:—(കണ്ണീരോടെ) "എങ്ങിനെയായാലും എനിക്കു് മരിക്കേണ്ടിവരും. വിധിയെ തടുക്കാൻ ആർക്കു കഴിയും! എനിക്കു് വേറെ ആശ്രയമുണ്ടോ? നീ പറയൂ."

"എന്റെ വീട്ടിലേക്കു് കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകാമെന്നു വച്ചാൽ, നിന്നെ അവിടെയും ആപത്തു പിന്തുടരും" എന്നു് കണ്ണീരോടെ കനകം പറഞ്ഞു. തന്റെ പ്രാണസഖി അനുഭവിക്കുന്ന തീവ്രശോകം അവൾക്കു് ദുസ്സഹമായി. "നീ ആ നശിച്ച വീട്ടിലേക്കു് എന്തിന്നുപോകുന്നു? നിന്റെ അനുജത്തിയുടെ അടുക്കലേക്കു് പോകരുതോ?" എന്നു് അവൾ ചോദിച്ചു.

മാതംഗിനിയുടെ മുഖഭാവത്തിന്നു് പെട്ടെന്നൊരു മാററമുണ്ടായി. മാധവനെ വിട്ടകലുമ്പോഴുണ്ടായ അതേ കരുണസ്വരത്തിൽ അവൾ ഉറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു:—"അതു് എന്നിൽ ഉയിരുള്ള കാലത്തോളം ഉണ്ടാകാത്ത കാര്യമാണു്. അതു ഉണ്ടാകയില്ല."

മാതംഗിനി ഇങ്ങനെ തീർത്തു പറഞ്ഞപ്പോൾ കനകത്തിന്റെ മനസ്സു് തളർന്നു വീണു. അവൾ ആലോചിച്ചു കണ്ട ഉപായങ്ങളെല്ലാം നിഷ്പ്രയോജനമായി. അവൾ വസ്ത്രത്താൽ മുഖം മറച്ചു് കരഞ്ഞുതുടങ്ങി.

അപ്പോൾ ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ പിന്നിൽനിന്നു് ഇങ്ങിനെ കേൾക്കായുന്നു:—"എടീ, കുട്ടികളേ, നിങ്ങൾ ഇവിടെ എന്താണു് സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്?

നിങ്ങൾ ഇങ്ങിനെ കരയുന്നതു് എന്തിന്നു്? എന്താണു ണ്ടായതു്" പറയുവിൻ?"

ശബ്ദം കേട്ടപ്പോൾ അവരിരുവരും ആദ്യമൊന്നു ഞെട്ടി. പിന്നെയാണു് അവർ ആളെ അറിഞ്ഞതു്. മദ്ധ്യവയസ്കയായ ഒരു സ്ത്രീയാണവൾ. കറുത്ത നിറം. പാതിയോളം നരച്ചിട്ടുള്ള തലമുടി. ചുളിവുകളോടുകൂടിയ മുഖം. പരുത്തതായ ഒരു നാടൻപുടവയാണു് ഉടുത്തിരിക്കുന്നതു്. ദേഹത്തിൽ എണ്ണ പുരട്ടിക്കൊണ്ടാണു് വരവു്. തോളിൽ ഒരു മുഷിഞ്ഞ തോർത്തു്. കൈക്കുന്നു് കുടമേന്തീട്ടുണ്ടു്; കളിച്ചു്, വെള്ളം കോരിക്കൊണ്ടു പോകുവാൻ വരികയാണു് ആ സ്ത്രീ.

"ഇതാ, സുഖിയുടെ അമ്മ!" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് കനകം കരച്ചിൽ നിർത്തി, പെട്ടെന്നൊന്നു ചിരിച്ചു. നിങ്ങളോ, അമ്മായി! ഇത്ര ദൂരം നടന്നു് നിങ്ങൾ ഇന്നു് കുളത്തിലേക്കു വന്നതു് എന്താണു്?"

സുഖിയുടെ അമ്മ:—(അന്തസ്സോടെ) "ഞാൻ എണീററിട്ടു് നേരം വളരെയായി. വീട്ടിൽ ഇനിയും എന്തൊക്കെയോ ജോലിയുണ്ടു്. കുളത്തിലെങ്കിലും ചെന്നു് കുളിച്ചിട്ടു വരാമെന്നുവെച്ചു് പോന്നതാണു്. എടീ, കുട്ടികളേ, നിങ്ങൾക്കു് എന്താണിത്ര ദുഃഖം? എന്തിനാണു് കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്?"

കനകം മാതംഗിനിയെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ടു് "അമ്മായി, ഇവളുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളെക്കുറിച്ചാണു് ദുഃഖിക്കുന്നതു്" എന്നു് ആരംഭിച്ചു.

ഉടനെ മാതംഗിനി അവളെ ഒന്നു നോക്കി. തന്റെ യാതൊരു കാര്യവും വിഡ്ഢിത്തത്താൽ ആരോടും പറയ

രുതു് എന്നുള്ള നിരോധനം ആ നോട്ടത്തിൽ വെളിപ്പെട്ടു. തന്റെ മുഖത്തുനിന്നു് യാതൊരു രഹസ്യവും വെളിപ്പെടുന്നതല്ലാ എന്നു് നോട്ടത്താൽത്തന്നെ കനകം മാതംഗിനിയെ അറിയിച്ചു.

കനകം സഖിയുടെ അമ്മയോടു തുടന്നു:—"ഇവളുടെ തലയിലെഴുത്തിനെപ്പററി ഞാൻ എന്തുപറയട്ടെ! ഇന്നലെ രാത്രി ഇവളുടെ ഭർത്താവു് ഇവളെ വീട്ടിൽനിന്നു് അടിച്ചു പുറത്താക്കി. ഇനി എവിടെ പോയിട്ടാണു് കഴിയേണ്ടതെന്നു് ഇവൾ കുഴങ്ങുന്നു."

സഖിയുടെ അമ്മ:—"ഔവ്വ! ഇതോ കാര്യം! ഇതിനെയോ ഇത്ര ഗംഭീരമാക്കി നിങ്ങൾ കരയുന്നതു്! ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാരായാൽ ഇങ്ങിനെയൊക്കെത്തന്നെ! ഇന്നു് ശണ്ഠകൂടും; നാളെ ഇണങ്ങും. ഇതു ലോകത്തിൽ സാധാരണമാണു്. ഇപ്പോൾ അവനു് ദേഷ്യമായിരിക്കാം. ദേഷ്യം അടങ്ങിയാൽ, ഇതാ, അവൻ വിളിച്ചുകൊണ്ടു പോകുവാൻ വരികയായി. ഛീ! വിഡ്ഢി! ഇതിനൊക്കരഞ്ഞുകരഞ്ഞു് ഉരുകുന്നതു്! എടീ; കനകം, എന്റെ മരുമകൻ വീട്ടിൽ വരുമ്പോഴെല്ലാം എന്റെ മകളോടു് കണ്ടതിനെല്ലാം പിണങ്ങാറുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് അവൻ അവളെ വെടിഞ്ഞുകളഞ്ഞുവോ! അവൻ അവളെ എത്ര വളരെ സ്നേഹത്തോടെയാണു് കൊണ്ടാടുന്നതു്. അത്രയും സ്നേഹം വേറെ ഏതൊരു ഭർത്താവിന്നും ഭാര്യയോടുണ്ടാകയില്ല. കേൾക്കൂ. ഈ കഴിഞ്ഞ ബുധനാഴ്ചയാണു് അവൻ അവൾക്കു് ഒരു മൂക്കുത്തി വാങ്ങിക്കൊണ്ടു വന്നു് കൊടുത്തതു്. കനകം, അതിന്റെ ചന്തം ഞാൻ എത്രയെന്നു പറയും? അത്ര മേൽത്തരം മൂക്കുത്തി!"

സഖിയുടെ അമ്മ ഇങ്ങിനെ തന്റെ മരുമകനെ കുറിച്ചു് പുകഴ്ത്തിപ്പുകഴ്ത്തി ചൊല്ലുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ അതു തടയുന്നതിന്നു് ഇടയ്ക്കു കേറിക്കൊണ്ടു് കനകം പറകയായി:—“അമ്മായീ, നിങ്ങളുടെ മരുമകനെപ്പോലെ അത്രയും ഗുണവാനായ പുരുഷൻ ലോകത്തിൽ വേറെയാരുണ്ടു്! അതിരിക്കട്ടെ. രാജമോഹനേട്ടൻ മററൊരു കന്യകയെ വിവാഹം ചെയ്യുവാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നുവത്രെ. അതു് ദൂരെയെങ്ങോ ആണു്. അതുകൊണ്ടാണു് ഇവളെ അദ്ദേഹം ഇത്രയെല്ലാം കഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതു്. വീണ്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേക്കു ചെല്ലുവാൻ ഇവൾക്കു് ഇഷ്ടമില്ല. ഇങ്ങിനെയുള്ള അവസ്ഥയിൽ ഏതൊരു ഭാര്യയാണു്,—മാനമുള്ള ഏതൊരു പെണ്ണാണു് ഭർത്താവോടൊന്നിച്ചു വാഴുവാൻ ചെല്ലുക! നിങ്ങൾ തന്നെ പറയൂ, അമ്മായീ! പോയാൽ അടിയും ഇടിയും തന്നെ. എന്നാൽ, ഇവൾക്കു് അച്ഛന്റെ വീട്ടിലേക്കു പോകരുതോ എന്നാണെങ്കിൽ, അതു് അടുത്തൊങ്ങാനുമാണോ? പറയൂ, അമ്മായി?”

സഖിയുടെ അമ്മ:—(അനുതാപത്തോടെ) “തലയിലെഴുത്തെടീ, തലയിലെഴുത്തു്! അവൻ മററൊരുവളെ കൊണ്ടുവന്നു് തലയിൽ ഏററിവെക്കട്ടെ! മാനശാലിനിയായി അവൾ വീട്ടിൽ വാഴട്ടേ! എന്നിട്ടു് അവൻതന്നെ വീടു് അടിച്ചുവാരട്ടെ! പഞ്ചവണ്ണക്കിളിപോലെയുള്ള ഇവളെ വിട്ടിട്ടു് അവൻ വേറെ കല്യാണംചെയ്തു് എങ്ങിനെ വാഴുന്നുവെന്നു് കാണട്ടേ! അവനു് കിട്ടുവാൻ പോകുന്ന രണ്ടാംഭാര്യ ഇവളെപ്പോലെ കുടുംബത്തോടു് ഇണങ്ങുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ? എടീ, എന്റെ മകളേ, നീ ആ രാക്ഷസന്റെ അടുക്കലേക്കു പോകേണ്ടാ. നീ

നിന്റെ അനുജത്തിയുടെ വീട്ടിലേക്ക പോകൂ! പിന്നെ അവറു എന്തു ചെയ്യും? അതു കാണാമല്ലോ."

കനകം:—അമ്മായി, അതിനെക്കുറിച്ചു് എന്തിന പറയുന്നു! ഇവരം അനുജത്തിയുടെ വീട്ടിലേക്ക പോകയില്ലത്രെ........"

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ, ലജ്ജയാലും ശോകത്താലും മാതംഗിനി തല താഴ്ത്തി.

കനകംതുടൎന്നു:—"കഴിഞ്ഞ കൊല്ലം ചാത്തത്തിന്നു് മാധവൻ ഇവളുടെ ഭൎത്താവിനെ ക്ഷണിച്ചില്ല. അതിൽനിന്നു് ചേട്ടത്തിക്കും അനുജത്തിക്കും തമ്മിൽ വഴക്കുണ്ടായിരിക്കയാണു്. ഞാൻ ഇവളെ എന്റെ വീട്ടിലേക്ക കൂട്ടികൊണ്ടു പോകാമെന്നു വെച്ചാൽ,—അമ്മായി, അതു് നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലൊ—ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ വയറിന്നു പോലും വക കാണുന്നില്ല. ഇവളേയും അവിടെ ഇരുത്തിയാൽ, പട്ടിണി കിടന്നു് ചാകതന്നെ വേണം."

സുഖിയുടെ അമ്മ:—"കഷ്ടം, കഷ്ടം! ഇത്ര പാപമാണോ ഈ പെണ്ണു്! ഇത്ര യോഗ്യനായ ഭൎത്താവിന്നു വേണ്ടിയോ ഇവൾ അനിയത്തിയോടു പിണങ്ങിയതു്! അവൻ എന്റെ മരുമകനായിരുന്നാൽ,—അതേ: ഞാൻ അവന്റെ മുതുപ്പുറെക്കൂടിയും കാറിത്തുപ്പും. (മാതംഗിനിയോടു്) വരൂ, മകളേ! എന്റെ യജമാനത്തിയുടെ വീട്ടിൽ നിനക്കു് ഒരു കുറവും ഉണ്ടാകയില്ല. അവിടത്തെ വലിയമ്മ നിന്നെ നല്ലവണ്ണം നോക്കും. നിന്നെ കാണുമ്പോൾ അവരും കൊതിക്കും. നിന്റെ ഭൎത്താവു് ദേഷ്യമെല്ലാം അടങ്ങീട്ടു് അവിടെ വന്നു വിളിച്ചാൽ അപ്പോൾ നിനക്ക പോകാം. എന്നാൽ, കുറെ ഭംഗിവാക്കുകൾ കേൾക്കുമ്പോഴെക്കും നീ അവന്റെ കൂടെ ഓടരുതു്.

ആദ്യം അവന്റെ മുഖത്തുനിന്നു് കണ്ണീർ ഒഴുകട്ടെ. പിന്നെ നിനക്കു പോകാം."

കനകം:—"അതെ, അമ്മായി! നിങ്ങൾ പറയുന്നതെല്ലാം ശരിയാണു്. ഇവളെ നിങ്ങൾ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകണം. മാതംഗിനീ, നീ എന്തുപറയുന്നു? വലിയവീട്ടിലെ വലിയമ്മ നിന്നെ കണ്ടാൽ നിശ്ചയമായും സ്നേഹിക്കും. നീ എന്താണു് ഒന്നും മിണ്ടാത്തതു്?"

മാതംഗിനി പുരികം ചുളിച്ചു. കനകമായിരുന്നവളുടെ ആ ഭാവത്തെ പരിഗണിക്കാതെ അധികാരഭാവത്തോടെ "അമ്മായീ, നിങ്ങൾ കുളിച്ചുവരൂ; പോകുമ്പോൾ ഇവളെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകണം" എന്നു് ഏല്പിച്ചു.

സുഖിയുടെ അമ്മ കുളിക്കുന്നതിനു് കുളത്തിലേക്കിറങ്ങി. തോഴികളിരുവരും തനിയെയായപ്പോൾ, "കനകം ഞാൻ എന്തൊരു ദുർഗ്ഗതിയിലാണു് അടിഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്!" എന്നു് മാതംഗിനി വിലപിച്ചു.

കനകം (സാന്ത്വനത്തോടെ):—"പോകയില്ലെന്നു് പറയരുതു്. നീ ഇപ്പോൾ പോകാഞ്ഞാൽ എന്റെ തലയെ അറുത്തു തിന്നതുപോലെ—; നീ ഇപ്പോൾത്തന്നെ പോകണം. വൈകുന്നേരം ഞാൻ അവിടെവന്നു് നിന്നെ കാണാം. നീ എതിരൊന്നും പറയേണ്ടാ. പോകൂ. നിനക്കു് നന്മയാണു് ഞാൻ പറയുന്നതു്."

മറുപടി കേൾക്കുവാൻ നില്ക്കാതെ, കനകം കുടമെടുത്തു് സുഖിയുടെ അമ്മയോടുകൂടി, കുളിക്കുന്നതിനു് കുളത്തിലേക്കിറങ്ങി.

അദ്ധ്യായം 16.

മധുരഘോഷിന്റെ മാളിക ജന്മിക്കുള്ള ആഡംബരങ്ങളും ജന്മിയെ സംബന്ധിച്ച ആരവാരങ്ങളും നിറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്.

അകലെയുള്ള വയലുകളിൽനിന്നു് നോക്കുന്നതായാൽ, അഴുക്കു കലൎന്നു് കറുത്തുകൊണ്ടുള്ള ചുമരുകളും, അഴികളും വൃക്ഷങ്ങൾക്കിടയിൽക്കൂടെ കാണാം. അടുത്തു വന്നു നോക്കിയാൽ ആ പഴയ കെട്ടിടത്തിലെ ചുമരുകളിൽ പൂശിയിട്ടുള്ള കാരയെല്ലാം അടൎന്നു വീണുപോയിരിക്കുന്നതും കാണാം. ചില ജനാലുകളിലെ ഒരു വശത്തുള്ള വാതിൽ ഒടിഞ്ഞു് ഒരേ വിജാഗരിയിൽ തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നു. അതിന്റെ തോഴനെ ഏതോ കാററോ മഴയോ അടിച്ചു കററിക്കൊണ്ടു പോയിരിക്കയാണു്. അതിനു പകരം മുളംതട്ടികകളാണു് തൂക്കിയിരിക്കുന്നതു്. മാളികയുടെ മുൻപുറം മാത്രം ചുണ്ണാമ്പു് തേച്ചു് വെളുപ്പാക്കി വെച്ചിട്ടുണ്ടു്. ജനാലുകളിൽ ഒന്നിലും കണ്ണാടിവാതിൽ ഇല്ല. ഈ വലിയ വീട്ടിന്നും കണ്ണാടിക്കും തമ്മിൽ പൊരുത്തമില്ലായിരിക്കാം. മാളികയുടെ പിമ്പുറത്തുള്ള ചുമരുകൾ മുക്കാൽ ഭാഗത്തോളം കാര പൂശാത്തവയാണു്. അവിടെ, ചെടികളും വള്ളികളും കല്ലുകൾക്കിടയിൽക്കൂടി തന്നെത്താൻ വളൎന്നു നില്ക്കുന്നു.

ആ വലിയ മാളികവീടു് നാലു കക്ഷ്യകളായി വിഭജിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇരുമ്പുതകിടുകൾ അടിച്ചു്, കീല് പൂശിയ പലകകളോടുകൂടിയതാണു് മുൻപുറത്തെ വാതിൽ. അതു കടന്നാൽ മുററമായി. അതിന്റെ മൂന്നു ഭാഗങ്ങളിൽ

ണ്ടു് അടുക്കായുള്ള മേടകൾ. വാതിലിന്നെതിരേ അഞ്ചു കമാനങ്ങളോടുകൂടിയ നെടിയ ഗോപുരം. അതിന്റെ ചുമരുകൾ നല്ലവണ്ണം വെള്ളയടിച്ചവയാണു്. മഴയേൽക്കുകയാൽ പല ഇടങ്ങളിലും നിറം പകർന്നിട്ടുണ്ടു്.

ഇരുണ്ടു് ഈറനായ അറയിൽകൂടി അകത്തേക്കു കടന്നാൽ ഒരു മുററത്തിൽ എത്തും. അവിടെയാണു് അന്തഃപുരം. അതിന്റെ നാലുപുറവും രണ്ടടുക്കായി ഉന്നതങ്ങളായ മേടകൾ. അവയെ താങ്ങിനില്ക്കുന്ന തൂണുകളിൽ നല്ലവണ്ണം വെൺകളി പൂശിയിരുന്നുവെങ്കിലും, അതെല്ലാം വികൃതിക്കുട്ടികളുടെ വിനോദലീലകളാൽ പൊടിഞ്ഞുതീർന്നു്, ചെങ്കല്ലുകൾ വെളിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ചുമരിലെല്ലാം വെററിലക്കറയാലും ചാണകവെള്ളത്താലും അഴുക്കേറീട്ടുണ്ടു്. ചാണകവെള്ളം തളിക്കുന്ന വാല്യക്കാരിയിൽനിന്നു് എപ്പോഴോ ചാണകപ്പാത്രം കൈതെററി വീണു് ഉടഞ്ഞു ചിതറി. അതിന്റെ അടയാളം ചുമരിൽ ഒരിടത്തു് തെളിഞ്ഞുകാണാം. വീട്ടുകാർക്കു് വെററില ചുരുട്ടുന്നവരുടെ കൈയിലെ ചുണ്ണാമ്പു് ചുമരുകളിൽ പലെടത്തും തേച്ചുവെച്ചതും സ്പഷ്ടമാണു്. വിശിഷ്ടചിത്രകലയെ പരിഹസിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വരകളും, കീറലുകളും, കരിപ്പുണികളും കുട്ടികളുടെ കൈമിടുക്കിന്നെല്ലാം നിദർശനമായി ആ ചുമരുകളിൽ ധാരാളമുണ്ടു്.

അതിന്നടുത്തു് മേൽക്കൂടില്ലാത്ത ഒരു ഗോപുരം ഇടിഞ്ഞ ചുമരുകളോടുകൂടി ആകാശത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ടു് നില്ക്കുന്നുണ്ടു്. അതിലെ തറയിൽ പുല്ലുകളും ചെടികളും നിറയെ വളർന്നുനില്ക്കുന്നു. നേരെയും വിലങ്ങനെയുയി അവിടെ പല കാലടിത്താരകളും ഓരോ ഇട

ത്തോക്ക നീണ്ടുചെല്ലുന്നു. ഒരു മൂലയിൽ വീട്ടിലെ അഴുക്കു വെള്ളമെല്ലാം ഏന്തിനിന്നു ചീഞ്ഞുനാറുന്നു.

മൂന്നാമത്തെ കെട്ടിടം അടുക്കളയാണു്. അതിന്റെ മുറ്റത്തിലും പുല്ലുകളും ചെടികളും തഴച്ചു വളൎന്നിട്ടുണ്ടു്. ഒരിടത്തു കായ്ക്കറിച്ചവറുകൾ ചീഞ്ഞുകിടക്കുന്നു. ചുമരുകളെല്ലാം പുകപിടിച്ചു് കറുത്തുകൊണ്ടാണു്. ഈ അടുക്കളയുടെ പിന്നിലാണു് നാലാമത്തെ കെട്ടിടം. അതു് അടച്ചുകിടക്കയാണു്. വീട്ടിലെ സ്ത്രീകൾ അതു് അടിച്ചുതളിക്കകൂടിയും പതിവില്ല.

കനത്ത വാതിൽ തുറന്നു് അകത്തേക്കു കടന്നാൽ അവിടെ കിടങ്ങാണു്. വീട്ടിലുള്ളവരെല്ലാം ആ കെട്ടിടത്തെ 'കിടങ്ങു്' എന്നു വിളിക്കുന്നു. അതിന്റെ ചുറ്റും ഉയൎന്ന മതിലുകളുണ്ടു്. അവയിന്മേൽ ഉടഞ്ഞ കണ്ണാടിച്ചില്ലുകൾ പതിച്ചിരിക്കുന്നു. അകത്തു് ഒരു വരി മാത്രമേ മുറികളുള്ളു. അവയുടെ ചുമരുകൾ വണ്ണം കൂടിയവയാണു്. വാതിലുകളിലെല്ലാം ഇരുമ്പുതകിടുകൾ അടിച്ചു ചേൎത്തിട്ടുണ്ടു്. അവിടെ ജന്നലേയില്ല. സാമാനങ്ങൾ കരുതിവെക്കുന്ന കലവറയായിട്ടാണു് ഇതു് ഉപയോഗിക്കുന്നതു്. ഇതിന്റെ ചുറ്റും കവുങ്ങും വാഴയും വളൎന്നുനിൽക്കുന്നു. തൊടിയിൽ ഒരു വലിയ കുളമുണ്ടു്. അടുക്കളയിൽനിന്നു് കുളത്തിലേക്കും തോട്ടത്തിലേക്കുമായി രണ്ടു വഴികൾ തെളിഞ്ഞുകിടക്കുന്നു.

അന്തഃപുരത്തിൽനിന്നു മുകളിലേക്കു് ഒരു ഇടുങ്ങിയ ഏണിപ്പടിവഴിക്കാണു് കേറേണ്ടതു്. ഇവിടെയാണു് മധുഘോഷിന്റെ കിടപ്പറ. കാരപൂശി മിനുസപ്പെടുത്തിയതാണു് അതിലെ ചുമരു്. ഒന്നു രണ്ടു് കീറാലുകൾ മാത്രമേയുള്ളു.

അറയിലെ ഒരു മൂലയിൽ വലുതായൊരു തേക്കുമരക്കട്ടിൽ. കൊതുവലകൊണ്ടു് ആ കട്ടിൽ മൂടിയിരിക്കുന്നു. ആ കട്ടിലിന്നെതിരേ ചുമരോരത്തിൽ വാർണീഷെല്ലാം മാഞ്ഞുപോയ ചില അലമാരകളുണ്ടു്. ചന്ദനമരത്താൽ വിചിത്രമായി നിർമ്മിച്ചു് പിച്ചളക്കെട്ടോടുകൂടിയ ചില പെട്ടികളും അവിടെ കാണാം. പരസ്പരം നോക്കുന്നതുപോലെ കാളിയുടേയും ദുർഗ്ഗയുടെയും ഓരോ പടം ചുമരിന്മേൽ തൂക്കിയിരിക്കുന്നു. ചില യൂറോപ്യൻചിത്രങ്ങളാലും ആ അറ അലംകൃതമാണു്. എന്നാൽ, അവയുടെ വിലയോ നിലയോ വീട്ടുകാർ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. ആ ചിത്രങ്ങളിൽവെച്ചു് "മേരിയും യേശുവു"മാണു് ഏററവും മനോഹരം.

ഇരുപത്തെട്ടു വയസ്സായ ഒരുവൾ ആ അറയിൽ ഒരു തിണ്ണയിന്മേൽ ശോഭിക്കുന്നു. നല്ല ലക്ഷണവതിയാണവൾ. അവളുടെ വിശാലനേത്രങ്ങളിൽ അവ്യാകുലത നല്ലവണ്ണം പ്രകാശിക്കുന്നുണ്ടു്. ഇത്രയുമല്ലാതെ, വേറെ ആകർഷകമായ അംശമൊന്നും അവൾക്കില്ല. എപ്പോഴും അവളുടെ മുഖം മന്ദഹാസത്താൽ അഞ്ചിതമാണു്. അവളുടെ അംഗങ്ങൾക്കെല്ലാം നല്ല മുഴപ്പുണ്ടു്. അവൾ സ്നാനം ചെയ്തിട്ടു് അധികസമയമായിട്ടില്ല. അവളുടെ വാർകുഴൽ ഉലരുന്നതിനു് അഴിച്ചുപരത്തി ഇട്ടിരിക്കുന്നു. മഹാർഘങ്ങളായ ആഭരണങ്ങളാണു് അവൾ അണിഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്. പാദസരമുണ്ടെങ്കിലും മൂക്കുത്തിതൊങ്ങു് അവളിൽ കാണുന്നില്ല. ജന്നൽക്കമ്പിയിൽ കുടുക്കിക്കൊണ്ടു് ഒരു കൃത്രിമമുടി അവൾ പിന്നുന്നു. അവളുടെ ഛായയിൽ പത്തുവയസ്സായ ഒരു ബാലിക അവൾക്കരികെ ഇരിക്കുന്നുണ്ടു്. ആ കുട്ടിക്കു വേണ്ടിയാണു് മുതിർന്നവൾ മുടി പിന്നുന്നതു് എന്നു് വിചാരിക്കാം. അല്പം മാറി, മറെറാരുവൾ ശോക

പൂൎണ്ണമായി, വാടിയ മുഖത്തോടെ സ്മിതിചെയ്യുന്നു. അവൾ ഒരൊറ്റ് വായനക്കാൎക്ക് ആയാസം കൂടാതെ ഊഹിക്കാവുന്നതാണു്. സുഖിയുടെ അമ്മ, താൻ പറഞ്ഞതുപോലെ, മാതംഗിനിയെ മധുരഘോഷിന്റെ ജ്യേഷ്ഠഭാൎയ്യയുടെ അടുക്കൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു് വിട്ടിരിക്കുന്നു. മുടി പിന്നുന്ന ആ സുസ്മിതമാണു് മധുരന്റെ ജ്യേഷ്ഠഭാൎയ്യ.

അവളും മാതംഗിനിയും തമ്മിൽ പലതുമൊക്കെ സംസാരിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കിടെ സുഖിയുടെ അമ്മ വീമ്പടിച്ചുവിടുന്നുണ്ടു്. അതൊന്നും നമുക്കു് കേൾക്കേണ്ടതില്ല.

സുഖിയുടെ അമ്മ തന്റെ സ്വാമിനിയോടു് മാതംഗിനിയുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളെക്കുറിച്ചു താൻ കനകത്തിൽ നിന്നു് കേട്ടതൊക്കെയും വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞു. തന്റെ സ്വാമിനി ഇതെല്ലാം വിശ്വസിക്കുമെന്നും, അവൾ ഗുണവതിയാണെന്നും ആ സ്ത്രീക്കു് നല്ലവണ്ണം അറിയാം.

മാതംഗിനിയാവട്ടെ, തന്റെ അവസ്ഥയെപ്പററി ആ ദാസിയുടെ മുമ്പിൽ വെച്ചു് മധുരഘോഷിന്റെ ഭാൎയ്യയോടു് പറയുന്നതിന്നു് ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. സുഖിയുടെ അമ്മ തന്നെക്കുറിച്ചു് എന്തൊക്കെയോ പറയുമ്പോൾ, തന്റെ ദുൎവ്വിധിയെ പഴിച്ചുകൊണ്ടു അവൾ മൌനത്തോടെ ഇരുന്നു. തന്റെ ഭൎത്താവിന്റെ ദുൎവൃത്തിയെ വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ അവൾക്കു് മനസ്സില്ല. താൻതന്നെ തന്റെ ഭൎത്താവിനെ നിന്ദിക്കയോ! തന്റെ ഭൎത്താവു് എത്ര അധമനായാലും അയാളെ അവൾ വിട്ടുകൊടുക്കുമോ?

മധുരന്റെ ഭാൎയ്യ ഏററവും സ്നേഹത്തോടെ മാതംഗിനിയെ ആദരിച്ചു. അവൾ സുശീലയാകയാൽ മാതംഗിനിക്കു് അഭയം നൽകുന്നതു് അവൾക്കു് സന്തോഷമാണു്.

കലീനയായ അതിഥിയെപ്പോലെ മാതംഗിനിയെ അവരം കൊണ്ടാടി. എന്നാൽ അവളെ വീട്ടിൽ പാപ്പിക്കന്നതിന്ന് മധുരനിൽനിന്ന് അനുജ്ഞ കിട്ടേണമെല്ലൊ. അകത്തുവന്ന് ഒരു വാക്ക കേട്ടിട്ട് പോയാൽകൊള്ളാമെന്ന് ഭർത്താവിനെ അറിയിക്കവാൻ അവരം സുഖിയുടെ അമ്മയെ അയച്ചു. ഈ ഏപ്പാട്ട് മാതാംഗിനി അറിയാതെയാണ് അവരം നടത്തിയത്ത്.

ഒട്ടും വൈകാതെ മധുരഘോഷ് ആ അറയിൽ പ്രവേശിച്ചു. അദ്ദേഹത്തെ കണ്ട്, മറ്റ്യാദപോലെ, മാതംഗിനി എഴുന്നേററു് വെളിയിലേക്ക പോയി. അപ്പോരം അവളെ മധുരൻ ഒളിവിലൊന്ന കണ്ണിട്ടു.

അധ്യായം 17

മധുരഘോഷിന്ന് രണ്ടു ഭാൎയ്യമാരുണ്ടെന്ന് വായനക്കാർ ഇതിന്നുമുമ്പെ ഊഹിച്ചറിഞ്ഞിരിക്കാം. രണ്ടു ഭാൎയ്യമാരെ വേരംക്കന്നതുകൊണ്ട് മധുരഘോഷ് സന്തോഷിക്കകയോ സന്താപിക്കകയൊ എന്താണ് ചെയ്യുന്നതെന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂട. അയാളുടെ ജ്യേഷ്ഠഭാൎയ്യയായ താരയെ വായനക്കാർ അറിഞ്ഞുവല്ലൊ. അവളെക്കാരം എട്ടുവയസ്സിന്ന താഴെയാണ് ഇളയഭാൎയ്യയായ ചമ്പകം. തന്റെ സപത്നിയെക്കാരം ചമ്പകത്തിന്ന് രൂപയൌവനസമ്പത്ത് അധികമായുണ്ട്. മദാലസമായ മോഹനചേഷ്ടയാൽ അവളുടെ മന്ദഗതി ഏററവും ആകർഷകമാണ്.

ആ ഒരു ഭാവത്താൽത്തന്നെ അവൾ എല്ലാവരാലും വന്ദനീയയായി. ഈ ഗുണഗൗരവംകൊണ്ടു ചമ്പകം ആ വീട്ടുമുഴുവൻ അടക്കിവാണു. വീട്ടിലുള്ളവർ അവളെ പേടിക്കും. എന്നാൽ, ഉള്ളുകൊണ്ടു് അവളെ അവർ വെറുക്കുന്നു. പുറത്തിന്നു് എത്ര സൌന്ദര്യമുണ്ടായാലും, അകത്തിന്നു് ഗുണമില്ലെങ്കിലൊ! കുലീനതയിലും സൌശീല്യത്തിലും താരയാണു് ഉയർന്നുനില്ക്കുന്നതു്. എന്നിട്ടും, ഗൃഹത്തിലെ അധീശ്വരിയായിവാഴുന്നതു് ചമ്പകമാണു്. അനുരാഗമെന്നാൽ എന്താണെന്നു ചോദിക്കുന്നു. മധുരഘോഷ്പോലും ചമ്പകത്തിന്റെ വിഭ്രമങ്ങളാൽ മോഹിതനായി

ഉൽകൃഷ്ടവിചാരങ്ങളും മഹത്തായ പരിജ്ഞാനവും, തികഞ്ഞവരിൽ മാത്രമെ പ്രേമമാഹാത്മ്യം പ്രകാശിക്കയുള്ളു. മൂഢാത്മാക്കൾ അന്ധരായി വെറും കാമവികാരത്തിനുവേണ്ടി സ്ത്രീകളുടെ മായയ്ക്കു് അടിമയായ്ത്തീരുന്നു. മധുരഘോഷിന്നു് ചമ്പകം പ്രാണനായതിൽ അത്ഭുതമില്ല. പുറമെയുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ അധിപതിയായി നാടാണ്ടുവരുന്ന പുരുഷന്മാർ, വീട്ടിനുള്ളിൽ ഭാര്യയോടുള്ള കാമമോഹത്താൽ ബദ്ധരായ നിലയിൽ വീണുകിടക്കുന്നതു് സാധാരണമാണല്ലോ. സൌഹൃദവും സൌമുഖ്യവും ഒരുമിച്ചു വിളങ്ങുന്ന നിഷ്കളങ്കമായ താരയിൽ മാത്രം മധുരഘോഷ് അത്ര ആസക്തനായിരുന്നില്ല.

രാജമോഹനന്റെ ഭാര്യയെ തന്നോടൊന്നിച്ചു പാർപ്പിക്കുന്നതിനു് ഭർത്താവിൽനിന്നു് അനുജ്ഞ നേടുവാൻ താരയ്ക്കു് ഒട്ടു പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. മധുരന്റെ മറുപടി ഇതാണു്:—"ഊണിനും ഉടുപ്പിനും എന്റെ വീട്ടിൽ വല്ല കുറവുമുണ്ടോ! ഈശ്വരന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ

എല്ലാം എനിക്കു് സമൃദ്ധമായുണ്ടു്. അവൾ നല്ല മാതിരിക്കാരാണെങ്കിൽ, അവളെ ഇവിടെ പാർപ്പിക്കുന്നതു് സന്തോഷംതന്നെ. എത്ര നാൾ വേണമെങ്കിലും അവൾ പാർത്തുകൊള്ളട്ടെ.”

എന്നാൽ, താര, ഇക്കാര്യത്തിൽ മറെറാരു ഹൃദയം അനുകൂലിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നു് ഓർത്തില്ല. തൻെറ സപത്നിയുടെ ഏർപ്പാടിൽ മാതംഗിനി അവിടെ വന്നതുകൊണ്ടു് ചമ്പകത്തിന്നു് വൈരസ്യമുണ്ടു്. തൻെറ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ നടക്കേണ്ടതായ കാര്യമാണു് ഒരുവൾക്കു്.

സൂര്യൻ അസ്തമയത്തിലേക്കു് തിരിയവെ അന്തിച്ചോപ്പു് മധുരൻെറ മാളികയിന്മേൽ പ്രകാശിച്ചു. മാതംഗിനിയെ പീഡിപ്പിച്ചു് പല ദുഷ്ടതകളും വിളയുകയുണ്ടായ ആ ദുർദ്ദിനം അവസാനിക്കയായി. അന്തഃപുരത്തിലെ മുകൾത്താഴ്വാരത്തിൽ മഞ്ഞ വെയിൽ പരന്നു. അവിടെ താര വെറുംനിലത്തു് ഇരുന്നുകൊണ്ടു് തൻെറ മകളുടെ തലമുടി കൃത്രിമമുടിവെച്ചു് മിടയുന്നു. ആ ജോലി ശരിയായി നിർവ്വഹിക്കുവാൻ അവൾക്കു് പരിചയമില്ല.

ചമ്പകത്തിൻെറ പാദങ്ങളിൽ ദാസി ചെമ്പഞ്ഞിച്ചാറു പൂശുന്നു. അപ്പോൾ, ചമ്പകത്തിൽനിന്നു് തുടന്തുടന്നു് പല ചോദ്യങ്ങളും മാതംഗിനിയിലേക്കു ചെല്ലുന്നു. കരുതലോടെ ഒതുങ്ങിക്കൊണ്ടാണു് അതിന്നെല്ലാം മാതംഗിനിയുടെ മറുപടി. തൻെറ ഭർത്താവിൻെറ ഔദാരത്തണലാലാണു് മാതംഗിനി അവിടെ അഭയം പ്രാപിച്ചതു് എന്നു് ചമ്പകം ഗർവ്വിക്കുന്നു. അവൾക്കു മാതംഗിനിയെ സുകരമായി അവിടെനിന്നു് അകററാമെന്നു് അഹന്തയുണ്ടു്. അവളിൽനിന്നു് ഹൃദയം തുളയ്ക്കുമാറു് കൂർമ്മകൂടിയ ചോദ്യങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടുതുടങ്ങി. ആ ഗർവ്വിഷ്ഠ

യുടെ അത്തരം ചോദ്യങ്ങൾക്ക് അതേതരം മറുപടി മാതംഗിനി അടിച്ചുവിട്ടു. ഇതിൽ ചമ്പകത്തിനു് ദേഷ്യം കൂടി.

"കാൎയ്യം അപകടത്തിലേക്കു തിരിയുന്നുവല്ലോ! എന്നെ ആശ്രയിച്ചു് ഇവിടെ വന്നിരിക്കുന്ന മാതംഗിനിയെ ചമ്പകം ക്ഷോഭിപ്പിക്കുന്നുവല്ലോ" എന്നു് താരയ്ക്കു് വിഷാദമുണ്ടായി. അവൾ സംഭാഷണത്തെ മറ്റൊന്നിലേക്കു തിരിച്ചു. "ഏയ്! എനിക്കു് ഇതു കൊണ്ടു വെച്ചു പിന്നുന്നതിനു് അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഉച്ചമുതൽക്കു തുടങ്ങിയതാണു്. മാതംഗിനീ, നിനക്കു് ഇതു് അറിയാമോ? നീ നല്ലവണ്ണം പിന്നുമോ?" എന്നു് മാതംഗിനിയെ വിളിച്ചു.

"എന്തോ, ഞാനൊന്നു നോക്കട്ടെ" എന്നു് മാതംഗിനി അങ്ങോട്ടു നീങ്ങി. അവൾ താരാപുത്രിയുടെ പിമ്പുറത്തു ചെന്നു് കുത്തിരുന്നു്, ആ കുട്ടിയുടെ തലമുടി അഴക്കോടെ കൊണ്ടുവെച്ചു പിന്നി.

"നീ പടിഞ്ഞാറൻ രീതിയിലാണു" പിന്നിയിരിക്കുന്നതു്. ഇത്ര കേമമൊന്നുമല്ലാ" എന്നു് ചമ്പകം അവഗണിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

മാതംഗിനി:—"ഞാൻ ഞങ്ങളുടെ നാട്ടിലെ രീതിപോലെ പിന്നിയിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇതു കുട്ടിക്കു് ഇതിനെക്കാൾ ചന്തം കൂട്ടും."

ചമ്പകം:—"അയ്യോ! ആ രീതിയൊന്നും ഇവിടെ വേണ്ടാ. വേശ്യകളും തെണ്ടികളുമാണു് അങ്ങിനെയൊക്കെ ചമഞ്ഞു നടക്കുക. കുലീനകൾക്കു് അതൊന്നും യോജിക്കയില്ലാ."

താര:—"അമ്പോ! സൌന്ദൎയ്യത്തിൽക്കൂടിയും വേശ്യയുടേതെന്നും കുലീനതയുടേതെന്നും വ്യത്യാസമുണ്ടോ?

ഏതോ ഒരു വേശ്യ അപ്രകാരം തലമുടി പിന്നിയിരിക്കാമെന്നു വെച്ചു് ആ രീതിയിൽ മുടി പിന്നുന്നവരെല്ലാം വേശ്യകളാകുമോ? നീ ഇപ്പോൾ നല്ല സൌന്ദൎയ്യത്തോടെ വിളങ്ങുന്നുണ്ടല്ലോ; അതുകൊണ്ടു് നീ ഒരു വേശ്യയാണെന്നു് പറയാമോ!..........മാതംഗിനീ, നിന്റെ ഇഷ്ടംപോലെ പിന്നിക്കൊള്ളുക.”

ചമ്പകം പിന്നെയൊന്നും മിണ്ടിയില്ല. എള്ളുംകൊള്ളും പൊരിയുമാറു് അവളുടെമുഖം കോപോജ്ജ്വലമായി. തന്നെ താര അവമാനിച്ചുവെന്ന അമർഷം അവളിൽ വളൎന്നു. അപ്പോഴേക്കും, അവിടെ ആരോ വരുന്നുണ്ടെന്നു് കാലടിയൊച്ചയാൽ അറിഞ്ഞു.

മധുരഘോഷ് ആ താഴ്‌വാരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. തന്റെ ചേലയെ നേരെയാക്കിക്കൊണ്ടു് ചമ്പകം എഴുന്നേററു്, നൂപുരത്തിന്റെ മഞ്ജുളശിഞ്ജിതത്തോടെ അറയിലേക്കു പോയി. മൂടുപടത്താൽ മുഖം മറച്ചു് താര അവിടെനിന്നു് ഒതുക്കത്തോടെ പതുക്കെമാറി. മാതംഗിനി എഴുന്നേററു് അങ്ങൊരു മൂലയിൽ മറഞ്ഞു.

മധുരഘോഷ് തന്റെ മകളോടു് കളിവാക്കുകൾ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് മാതംഗിനിയെ കടക്കണ്ണാൽ നോക്കി. അറവാതില്ക്കൽ മറഞ്ഞു നിന്നുകൊണ്ടു് ചമ്പകം ഇതു് അസൂയയോടെ വീക്ഷിച്ചു. മധുരൻ തന്റെ ഇളയഭാൎയ്യയെ കാണുവാൻ അറയിലേക്കു കടന്നു. തങ്ങളുടെ ജോലി വീണ്ടും തുടരുന്നതിന്നു് മററുള്ളവർ താഴ്‌വാരത്തിലേക്കു തന്നെ പോന്നു.

ഭർത്താവു് തന്നെ പിന്തുടരുമെന്നു് ചമ്പകത്തിന്നു് ദൃഢമായി അറിയാം. ആയാളെ കണ്ടു് ചില കാൎയ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു സംസാരിക്കേണമെന്നു് അവൾ കരുതീട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ ആയാളെ താൻ കാക്കുന്നുവെന്നു് കാണിക്കാതെ,

അവൾ പെട്ടിയിൽനിന്നു് പല ഡപ്പികളും തുറന്നു് തംബൂലത്തിനു് സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ എടുത്തുകൊണ്ടു നിന്നു. മധുരൻ അകത്തു വന്നപ്പോൾ, അവിടെ പല ഡപ്പികളും ചിതറിക്കിടക്കുന്നതു കണ്ടു. അയാൾ വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു് അറിഞ്ഞതായി ചമ്പകം ഭാവിച്ചതേയില്ല. അവളുടെ മുഖം മൂടുപടത്താൽ തീരെ മറച്ചിരിക്കയാണു്. ഭർത്താവിനു മുതുക കാണിച്ചുകൊണ്ടാണു് നില്പു്. ഏലം, ഇലവംഗം മുതലായവ അവൾ ശ്രദ്ധയോടെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. അവ നോക്കിക്കൊണ്ടു് കുറച്ചുനേരം മധുരൻ മൌനത്തോടെ നിന്നു. എന്നിട്ടു്, "ഇതെന്താ വീണ്ടും?" എന്നു് ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് അയാൾ അടുത്തു.

ചമ്പകം അയാളെ തിരിഞ്ഞു നോക്കുകപോലും ചെയ്യാതെ, ഡപ്പികൾ ഒന്നൊന്നായി തുറന്നുകൊണ്ടു നിന്നു.

"എനിക്കു് മനസ്സിലായി. നീ എന്തിനോ എന്നോടു് ദേഷ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്" എന്നു് മധുരൻ വീണ്ടും അണഞ്ഞു.

ചമ്പകത്തിൽനിന്നു് മറുപടിയില്ല. അവൾ ഡപ്പികളെല്ലാം അടച്ചുവെച്ചു് പുറത്തേക്കു പോകുവാൻ തിരിഞ്ഞു.

"എന്റെ ഓമനേ, അതു് ഞാൻ സമ്മതിക്കയില്ല" എന്നു് മധുരൻ അവളുടെ കൈകളെ ഗ്രഹിച്ചു. "ഇതു നാശം പിടിച്ച മൂടുപടം ഇവിടെയും വേണമോ?" എന്നു് നിന്ദിച്ചു് ആ മൂടുപടത്തെ അവളിൽനിന്നു അയാൾ അകററി.

ചമ്പകം (ദേഷ്യത്തോടേ നോക്കിക്കൊണ്ടു്):—"എന്നെ എന്തിനാണു് ഉപദ്രവിക്കുന്നതു്?"

മധുരൻ:—"എന്റെ തങ്കം, നിന്റെ മനസ്സിനു് വല്ല വേദനയും ഞാൻ ഉണ്ടാക്കീട്ടുണ്ടോ, പറയൂ?"

"എന്നെ വിട്ടു" എന്നു് ചമ്പകം കഴന്നു. അയാളുടെ പിടിയിൽനിന്നു് കുതറി മാറവാൻ അവൾക്കു് കഴിയായ്കയില്ലാ. അത്രയ്ക്കു് അയഞ്ഞുകൊണ്ടാണു് അയാൾ അവളെ പിടിച്ചിട്ടുള്ളതു്. എന്നാൽ, അയാളുടെ കാമവൈവശ്യത്തോടുകൂടിയ ആ പിടിയിൽനിന്നു് ഒഴിഞ്ഞു മാറുവാൻ അവൾക്കു് മനസ്സില്ലാ. "എന്നേ വിട്ടു; എനിക്കു് എന്തൊക്കെയൊ ജോലികളുണ്ടു്" എന്നു് അവൾ മുഖം തിരിച്ചു.

മധുരൻ (പല്ലിളിച്ചുകൊണ്ടു്):—"എന്റെ ഓമനേ, നിനക്കെന്തൊണു് അത്ര വലിയ ജോലി?"

ചമ്പകം (പരുഷമായി):—"വെററിച്ച പൂരുട്ടിത്തരങ്ങളേയോ!"

മധുരൻ:—"അതു് ഇവിടെത്തന്നെ തന്നേക്കൂ."

ചമ്പകം:—"എന്നെ വിട്ടു. ഞാൻ പോകട്ടെ."

മധുരൻ:—"എന്താ? എന്താണുണ്ടായതു്? എന്റെ പേരിൽ വല്ല തെററുമുണ്ടോ? പറയൂ. അതിനു വേണ്ടുന്ന പരിഹാരമെല്ലാം ഞാൻ ചെയ്യാമല്ലോ."

ചമ്പകം:—"പരിഹാരത്തിനു് വല്ല തെററും അങ്ങു് ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ? ഞാൻ അങ്ങേക്കു് അത്ര സാരമുള്ളവളൊന്നുമല്ല. അങ്ങു് ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്യുന്ന വല്ല കാര്യത്തേയും ഞാൻ തടഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? എനിക്കു് ഈ വീട്ടിൽ വല്ല അധികാരവുമുണ്ടോ?"

മധുരൻ:—നിനക്കു് ആരിലോ ദേഷ്യമുണ്ടു് അതാണിതെല്ലാം. എന്റെ തങ്കം! കാര്യമെന്തെന്നു പറയൂ? നിന്റെ ഇഷ്ടം ഞാൻ നടത്തിത്തരാം."

ചമ്പകം:—"അങ്ങയുടെ വലിയ റാണിയോടുചെന്നു പറയൂ. ഒന്നും വിടാതെ എല്ലാം അവർ നടത്തും. അങ്ങ

യുടെ വീട്ടിലേക്കു വരുന്ന അയാൾ വീട്ടുകാർക്കുള്ള അന്തസ്സുപോലും എനിക്കില്ല."

മന്ദബുദ്ധിയാണെങ്കിലും മധുരൻ കാര്യമെന്തെന്നറിഞ്ഞു. എന്നാൽ, താരയുടെ പ്രിയംപോലെയാണു് താൻ ഇതിൽ പ്രവർത്തിച്ചതെന്നു് അയാൾക്കു പറയുവാൻ ധൈര്യമുണ്ടായില്ല. "ഓഹോ, അതോ? ആ നിർഗ്ഗതിയായ പെണ്ണിനെ ഇവിടെ പാർപ്പിക്കുന്നതിലോ ഈ വഴക്കു്!" എന്നു് അയാൾ ആലോചനയോടെ തലയാട്ടി.

തന്റെ കോപകാരണം മധുരൻ അറിഞ്ഞതിൽ ചമ്പകത്തിന്നു് കൃതാർത്ഥതയുണ്ടായി. അതു് അവൾ ഒട്ടും പ്രകാശിപ്പിച്ചില്ല. വീണ്ടും പരുഷസ്വരത്തിൽത്തന്നെയാണു് വാക്കുകൾ. അങ്ങു് യജമാനൻ. ആരെ വേണമെങ്കിലും അങ്ങേക്കു് വീട്ടിലേക്കു വിളിച്ചുകൊണ്ടുവരാം. എനിക്കെന്താണു മറുത്തു പറയുവാനുള്ളതു്!"

മധുരൻ (ഏററവും അലിവോടെ):—"അതിരിക്കട്ടെ; അവൾ ഇവിടെ പാർക്കുന്നതു്, വാസ്തവത്തിൽ, നിനക്കു രുചിക്കുന്നില്ലേ? ആ അനാഥയ്ക്കു് ഇവിടെ ഇടം കൊടുത്തതു് നിനക്കു സങ്കടമാണോ? എന്തൊരു വിഡ്ഢിത്തമാണിതു്!"

ചമ്പകം:—"അനാഥയോ! അവൾ വല്ല തെററും ചെയ്തിട്ടായിരിക്കണമല്ലോ അവളെ അവളുടെ ഭർത്താവു് വീട്ടിൽനിന്നു് അടിച്ചു പുറത്താക്കിയതു്."

മധുരൻ:—"കുററം അവളിലാണെന്നു് നീ എങ്ങിനെ അറിഞ്ഞു?"

ചമ്പകം:—"പിന്നെ എന്തിനാണു് അവളുടെ ഭർത്താവു് അവളെ തള്ളിക്കളഞ്ഞതു്? ഒരു കാരണവും ഇല്ലാതെയോ?"

മധുരൻ:—"നീ ഊഹിക്കുന്നതു് ശരിതന്നെ. എന്നാൽ, ഭർത്താവു് ദുഷ്ടനാണെന്നു് വന്നുകൂടായ്കയുണ്ടോ? ക്രൂരതകൊണ്ടു് അവൻ അവളെ ഓടിച്ചതാണെങ്കിലോ? അവൾക്കു് ഇവിടെ അഭയംകൊടുത്താൽ എന്താണു് നമുക്കു ദോഷം?"

ചമ്പകം:—"അങ്ങയുടെ ഇഷ്ടത്തെ ഞാൻ വിരോധിച്ചു നിന്നുവോ? പിന്നെ എന്തിനാണു് എന്നോടു് ഇതെല്ലാം പറയുന്നതു്? അതിനു തക്ക അവസ്ഥ എനിക്കെന്തുണ്ടു്!!"

മധുരൻ:—"ഇതാ! പിന്നേയും ദേഷ്യമായല്ലോ! അതു് മുഖത്തു നല്ലവണ്ണം കാണുന്നുണ്ടു് നീയും ഒരു പെണ്ണല്ലേ? അവളേയും അനുതാപത്തോടെ നീ നോക്കേണ്ടതല്ലേ?"

ചമ്പകം:—"അതേ; ദയ കാണിക്കേണ്ട ദിക്കിൽ അതു് കാണിക്കുക തന്നെ വേണം. എന്നുവെച്ചു്, ദുർവൃത്തയായ ഒരു പെണ്ണിനെ............?"

മധുരൻ:—"അവളുടെ നടപടി ചീത്തയാണെന്നു് ഇതുവരെ യാതൊരു അപവാദവും കേട്ടിട്ടില്ലല്ലോ."

ചമ്പകം (മൂക്കത്തു് തൊട്ടു് ആട്ടമാറു് കണങ്ങി കൊണ്ടു്):—"അതു് സഖിയുടെ അമ്മ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞതായിരിക്കാം. ആ സ്ത്രീ പറയുന്നതെല്ലാം വേദവാക്യമായി നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കണം."

മധുരൻ (ഉൽകണ്ഠയോടെ):—"വേറെ വിധത്തിൽ നീ വല്ലതും അവളെക്കുറിച്ചു കേട്ടിട്ടുണ്ടോ?"

"ചമ്പകം:—പുരുഷന്മാരെക്കാൾ സ്ത്രീകൾക്കു് ഈ വക കാര്യങ്ങൾ അധികമായി അറിയുവാൻ കഴിയും."

മധുരൻ:—"നീ കേട്ടിട്ടുള്ളതെല്ലാം പറയൂ?"

ചമ്പകം:—"അതു് അറിയാൻ നിങ്ങൾക്കെന്താണു് അത്ര നിർബ്ബന്ധം? സ്ത്രീകളുടെ കാര്യങ്ങളിൽ പുരുഷന്മാർ തലയിടരുതു്."

മധുരൻെറ മുഖം വാടി. ആയാൾ, എന്തുകൊണ്ടോ, മാതംഗിനിയെ തൻെറ വീട്ടിൽ പാർപ്പിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടു്. അതിന്നു് അവിചാരിതമായി ഇതാ, വിഘ്നമുണ്ടായി. തൻെറ ഇളയ ഭാര്യയുടെ ഈ മക്കടമുഷ്ടിയാൽ അയാളുടെ മനസ്സു് പര്യാകുലമായ്ത്തീർന്നു. കുറച്ചൊന്നു് ആലോചിച്ചിട്ടു് ആയാൾ മറെറാരു യുക്തിയിലേക്കു തിരിഞ്ഞു. "അവർ നമ്മുടെ ബന്ധുവാണല്ലോ. അങ്ങിനെയുള്ളവളെ നാം ഇറക്കിയയയ്ക്കുന്നതു് മര്യാദയാണോ? നീ ആലോചിച്ചുനോക്കൂ."

ചമ്പകം:—"അതെന്തെ! നമ്മുടെ ബന്ധു തന്നെ! എന്നാൽ, എന്തുകൊണ്ടാണു് അവർ അനുജത്തിയുടെ വീട്ടിലേക്കു പോയില്ലാ? അവളെക്കാൾ നമുക്കെന്താണു ബന്ധുത്വം? സ്വന്തം അനുജത്തിയുടെ അടുക്കലേക്കു ചെല്ലുന്നതിന്നുപോലും അവർക്കു സുഖമില്ലാ. അത്രയ്ക്കു തകരാറു് അവർ ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്."

മധുരൻ:—"നീ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നതു് കഷ്ടമാണു്. നിർഗ്ഗതിയായി ഒരുവൾ ആശ്രയിച്ചുവന്നാൽ, അവളെ ഇങ്ങിനെ പഴിക്കുന്നതു് നന്നല്ല. നമ്മുടെ വീട്ടിൽ ചോറിന്നു വല്ല കുറവുമുണ്ടോ?"

ചമ്പകം:—"അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ എനിക്കു് ഈ വീട്ടിൽ സ്ഥാനമില്ല. എന്നെ എൻെറ അമ്മയുടെ വീട്ടിലേക്കു് അയച്ചേക്കണം. അവളെ അങ്ങു് ലാളിച്ചുകൊണ്ടു് ഇവിടെ പാർപ്പിച്ചേക്കൂ. അത്തരക്കാരി ഒരുവൾ ഈ

വീട്ടിൽ ഉള്ളപ്പോൾ ഞാനും ഇവിടെ പാൎക്കുന്നതു് എന്റെ അപ്പൻ അറിഞ്ഞാൽ പൊറുക്കുകയില്ലാ.”

മധുരൻ (അല്പം പാരുഷ്യത്തോടെ):—“ഇതൊക്കെ എന്തിനാണു് എടുക്കുന്നതു്?”

ചമ്പകം (ക്രോധത്തോടെ):—“എന്നെ എന്റെ അപ്പന്റെ വീട്ടിലേക്കു് അയയ്ക്കൂ.”

മധുരൻ (സാന്ത്വനത്തോടെ):—“നിന്നെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞു് ഞാൻ എങ്ങിനെ കഴിയും? വിഡ്ഢിത്തം പറയുന്നുവല്ലോ!”

ചമ്പകം (പിടി മുറുക്കിക്കൊണ്ടു്):—“എന്നാൽ, അവളെ ആദ്യം അയയ്ക്കണം.”

മധുരൻ:—“എന്തിനാണങ്ങിനെ? എനിക്കും അവൾക്കും തമ്മിൽ എന്തു ബന്ധം? ഇരിക്കട്ടെ. അതിനെപ്പററി ആലോചിച്ചു് ഇന്നു രാത്രി ഞാൻ പറയാം.”

ഇത്രയും സാന്ത്വനത്തോടെ പറഞ്ഞു് മധുരൻ അറയിൽനിന്നു് പുറത്തേക്കു പോയി.

അന്നു രാത്രി അവൻ കിടക്കുവാൻ വന്നപ്പോൾ അസുഖമായ അവസ്ഥയാണു് അവിടെ കണ്ടതെല്ലാം. ഒരു മൂലയിൽ ഒരു പഴയ പായ വിരിച്ചു് അവിടെ ചമ്പകം തനിയേ കിടക്കുന്നു.

“ഇതെന്തു കളി?” എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് മധുരൻ അടുത്തുചെന്നു. ചമ്പകത്തിൽനിന്നു് മറുപടിയുണ്ടായില്ലാ. അവൾ ആ പായയിൽത്തന്നെ കിടന്നുകൊണ്ടു് ഉറക്കമായി.

രാത്രി മുഴുവൻ ശയ്യാതലത്തിൽ മധുരഘോഷ് അനുഭവിക്കയുണ്ടായ മനോവേദനാ വായനക്കാർ ഊഹിച്ചറിക

യാണ നല്ലതു്. അയാൾ രാവിലെ എഴുന്നേററു് പുറത്തെ അറയിലേക്ക വന്നപ്പോൾ, തന്നേ കാത്തുകൊണ്ടു് ആരോ നിൽക്കുന്നുണ്ടെന്നു കേട്ടു് അയാൾ വെളിയിലേക്ക ചെന്നു.

രാജമോഹനനാണു് ആഗതൻ. കാൎയ്യമെന്തെന്നു് മധുരൻ ചോദിച്ചു. തന്റെ ഭാൎയ്യയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുവാനാണു് അവൻ വന്നിരിക്കുന്നതു്. അവളെ തന്റെ കൂടെ അയയ്ക്കുവാൻ അവൻ അപേക്ഷിച്ചു. മധുരനു് മറുത്തു പറയുവാൻ എന്തുണ്ടു്? ചമ്പകത്തിന്റെ വിദേഷത്തെ അയാൾ പേടിക്കുന്നതുമുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് മാതംഗിനിയെ അയയ്ക്കുന്നതിനു് അയാൾ ഉടനെ ഏൎപ്പാടു ചെയ്തു.

തന്നേ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുവാൻ ഭൎത്താവു വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടപ്പോൾ, ശരീരത്തിലെ രക്തമെല്ലാം ഉറച്ചതു പോലെ മാതംഗിനിക്ക തോന്നി. ജീവച്ഛവംപോലെ അവൾ സുഖിയുടെ അമ്മയെ പിന്തുടൎന്നുകൊണ്ടു് പുറത്തേ കെട്ടിടത്തിലേക്ക ചെന്നു. താര അനുകമ്പയോടെ അവളെ പടിക്കലോളം അനുഗമിച്ചു. "ഈശ്വരാ! അവളുടെ ഭൎത്താവു് അവളെ ദ്രോഹിക്കരുതേ!" എന്നു് അവൾ പ്രാൎത്ഥിച്ചിട്ടാണു് മാതംഗിനിയെ വിട്ടു് അകത്തേക്ക മടങ്ങിയതു്.

അദ്ധ്യായം 18.

മധുമതീനദീതീരത്തിൽ ഒരു വിജനപ്രദേശം. മനുഷ്യൎക്കു് തീരെ ദുൎഗ്ഗമമായി നാണൽപ്പുല്ലുകളും കൊടിയ പൊന്തകളും ഉയൎന്നുവളൎന്ന ഇടം. ഈ ഭയങ്കരസ്ഥലം രാധാഗഞ്ജിന്റെ തെക്കെ പാൎശ്വത്തിലാണു്. അവിടെ ആരെങ്കിലും ഉറങ്ങിയിരുന്നാൽ വെളിയിലാരും അറിക

യില്ല. ഒരു ചെറിയ കാലടി വഴി മാത്രം ആ പൊന്തകൾക്കിടയിൽക്കൂടി നീണ്ടുകിടക്കുന്നുണ്ടു്. സർപ്പങ്ങൾ നിർബ്ബാധം സഞ്ചരിക്കുന്ന ഇടമായതുകൊണ്ടു് മനുഷ്യരാരും അങ്ങോട്ടു തിരിയാറില്ല. ആ ഒററയടിപ്പാത അവിടെയൊരു പൊന്തയിൽ അവസാനിക്കുന്നു. നല്ല പരിചയമുള്ളവൎക്കു മാത്രമേ, ആ നാണത്തക്കാടിന്റെ നടുവിൽ ഒരു ചെറിയ പുരയുള്ളതു് അറിവുള്ളു. അതിന്റെ ഉയരം പൊന്തയോളം മാത്രമാണു്. പച്ച വള്ളികളാലും വൃക്ഷശാഖകളാലും നിർമ്മിതമായ ആ പുര ഒരു പൊന്തയാണെന്നേ തോന്നു. വിവിക്തമായ ഈ പുരയുടെ അകത്തു് നിബിഡമായ അന്ധകാരം; കലശലായ ഓതം. മുളംതട്ടികകൾകൊണ്ടാണു് നാലുപുറവും മറച്ചിട്ടുള്ളതു്. കരി പിടിച്ച മൺപാത്രങ്ങൾ ഒരു മൂക്കിൽ അടുക്കിയിരിക്കുന്നു. അവ വളരെ നാളായി ഉപയോഗിക്കാറില്ലെന്നു് അവയിൽ ഏറീട്ടുള്ള പൊടികൊണ്ടു് മനസ്സിലാക്കാം.

നേരം ഇനിയും നല്ലവണ്ണം പുലൎന്നിട്ടില്ല. സൂൎയ്യൻ ഉദിച്ചുയൎന്നാൽ അപ്പോഴത്തെ വെളിച്ചം മാത്രമേ ആ കുത്സിതമായ കുടിലിൽ നുഴയുകയുള്ളു. രണ്ടു് ആളുകൾ അവിടെ ഇരിക്കുന്നുണ്ടു്. കറുത്ത നിറം. ഉറച്ചു തടിച്ച ശരീരം. ഭയങ്കര ദൃഷ്ടി. ഓരോ ചെറിയ വസ്ത്രഖണ്ഡമാണു് അവർ ഉടുത്തിരിക്കുന്നതു്. വടികളും കത്തികളും അവരുടെ ചുററും കിടക്കുന്നു. ഘോരകൎമ്മാക്കളായ ഘാതകന്മാരാണു് അവർ എന്നു് ആൎക്കും മനസ്സിലാകും. അവർ ഇതിനുമുമ്പു് നമുക്കു പരിചിതരായിത്തീൎന്ന ആ ഭിക്ഷുവും ഘല്ലുനാഥസർദാരുമാണു്. കഞ്ചാവു വലിച്ചു് അവർ തള്ളിവിടുന്ന പുക ദുസ്സഹമായ ദുൎഗ്ഗന്ധത്തോടെ ആ കുടിലിൽ നിന്നു കവിഞ്ഞു പൊങ്ങുന്നു. ആ നിശ്ശബ്ദമായ ഇട

ത്തിൽ പ്രതിധ്വനിയുണ്ടായേക്കുമെന്നു ശങ്കിച്ചു് അവർ പതുക്കെയാണു സംസാരിക്കുന്നതു്.

ബിക്കു:—"ഈ കാൎയ്യത്തിൽ നിന്നു് നമുക്കു് എത്രത്തോളം സമ്പാദ്യമുണ്ടാകും?"

രഘുനാഥസർദാർ:—"നല്ലൊരു വരുമാനമുണ്ടു്. അയ്യായിരം റൊക്കം! ഒരു രാത്രിയിലെ ജോലിക്കു് അതു പോരായോ? ഇതിൽനിന്നു് നാം ആൎക്കും പങ്കു കൊടുക്കേണ്ടതില്ലാ."

ബിക്കു:—"അവൻ വക്കീലോടുകൂടി റോഡിലേക്കു വരുമ്പോൾ, പെട്ടെന്നെതിൎത്തു ചെന്നു് അടിച്ചുമറിച്ചു് തട്ടിപ്പറിക്കുകതന്നെവേണം. അല്ലാതെ എങ്ങിനെയാണു് അവനെ പിടി കിട്ടുക?"

സർദാർ:—"ആ കള്ളി,—രാജമോഹനന്റെ ഭാൎയ്യ,—അവനെ എല്ലാം അറിയിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഇനി അവൻ നല്ല കരുതലോടെയല്ലാതെ ഇരിക്കയില്ലാ. നാം രണ്ടുപേർ മാത്രമായി എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയും?·ഒരുമിച്ചു വരുന്ന ആളുകൾ നിസ്സാരന്മാരോ?"

ബിക്കു:—"പിന്നെ എങ്ങിനെയാണു് അതു് കൈക്കലാക്കുക? വീണ്ടും വീട്ടിന്നുള്ളിൽ കടന്നു് കൊള്ള ചെയ്യുവാൻ കഴിയുമോ?"

സർദാർ:—'അതൊക്കെയും വേണ്ടതുപോലെ ഞാൻ നടത്തിക്കൊള്ളാം. ബലംകൊണ്ടു കഴിയാത്തതു് ഉപായംകൊണ്ടു് ഞാൻ സാധിക്കുന്നതു നോക്കു്!"

ബിക്കു തന്റെ ഹുക്കയിൽനിന്നു് ഒരു 'ദം' അടിച്ചു. പുകയുടെ ചുരുൾ മന്ദം മന്ദം കുടിലിന്റെ വാതില്ക്കൽ കൂടി വെളിയിലേക്കു കടന്നു് കാററിൽ ലയിച്ചു. അവൻ തലയാട്ടിക്കൊണ്ടു് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:—"സർദാർ,

ഇതു് എങ്ങിനെ സാധിക്കുമെന്നു് എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല. കിട്ടിയതു വാങ്ങി നാം 'കമ്പിനീട്ടിയാ'ലെന്താണു്?"

സർദാർ:—"എടാ, വിഡ്ഢി! അങ്ങിനെയൊന്നും അയാളെ ചതിക്കാമെന്നു നോക്കേണ്ടാ. അയാൾ പറഞ്ഞതു് എന്താണെന്നു കേൾക്കൂ. ഒസ്യത്തു് അയാൾക്കു കാണിച്ചുകൊടുത്താൽ അപ്പോൾതന്നെ ആയിരം ഉറുപ്പികതരും. കോർട്ടിൽ വ്യവഹാരം ജയിച്ചതിൽപ്പിന്നെയാണു് ബാക്കി നാലായിരം തരിക. ഒസ്യത്തു് വെളിപ്പെടാഞ്ഞാലെ അയാളുടെ ഭാഗത്തു് ജയമുണ്ടാകയുള്ളൂ. പണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ എനിക്കു പേടിയില്ല."

ബിക്കു:—"എന്നാൽ, ആ ഒസ്യത്തു് നമുക്കു എങ്ങിനെകിട്ടും?"

സർദാർ:—"അതു് നിന്നോടു പറഞ്ഞാൽ, രാജമോഹനൻ നിന്റെ വായയെ ഇളക്കിക്കൊണ്ടു ചോദിക്കുമ്പോൾ നീ കരുതലില്ലാതെ ഉഴറിയേക്കും. അവൻ അതു് അറിഞ്ഞാൽ നമ്മുടെ പണിയൊക്കെയും വെറുതേയാകും."

ബിക്കു:—"രാജമോഹനനോ എന്നെ ഇളക്കുവാൻ?......"

പെട്ടെന്നു് എന്തോ ശബ്ദം കേട്ടു് ബിക്കു പകച്ചുകൊണ്ടു നോക്കി. "സർദാർ, ആരുടെയോ കാലടിയൊച്ച കേൾക്കുന്നു."

നത്തിന്റെ ശബ്ദംപോലെ മനുഷ്യകണ്ഠത്തിൽ നിന്നുണ്ടായ ഒരു ഷൂക്കവിളി വെളിയിൽ നിന്നു കേട്ടു. ശബ്ദവിശേഷത്താൽ രാജമോഹനനാണു വരുന്നതു് എന്നു് അവർ അറിഞ്ഞു. ആനുകൂല്യത്തോടെ പ്രതിശബ്ദം

മായി സർദാരും ഷൂക്ക വിളിച്ചു. ഉടനെ രാജമോഹനൻ ആ കടിലിലേക്ക കടന്നുവന്നു.

സർദാർ:—"രാജ്, വല്ല വൎത്തമാനവുമുണ്ടോ?"

രാജമോഹനൻ:—"എല്ലാം ശരിയായ്ത്തന്നെ വരുന്നുണ്ട്. എന്റെ ഭാൎയ്യയെ ഞാൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു."

സർദാർ:—"(സന്തുഷ്ടനായ ഭാവത്തിൽ) അതെയോ! അവൾ എവിടെയാണ് ഒളിത്തിരുന്നതു്?"

രാജ:—"അവൾ അനുജത്തിയുടെ വീട്ടിലേക്ക് പോയിരുന്നില്ല. വേറെ എവിടെയാണ് ചെന്നിരിക്കുകയെന്ന് നീ തന്നെ ഊഹിച്ചു പറയൂ?"

ബിക്കവും സർദാരും:—"(ആശ്ചൎയ്യത്തോടെ) പിന്നെ എവിടെയാണ് പോയിരുന്നതു്?"

രാജ:—"മധുരഘോഷിന്റെ വീട്ടിലേക്ക്."

സർദാർ:—"അവിടെ കുഴപ്പമൊന്നും ഉണ്ടാക്കിവിട്ടില്ലല്ലോ?"

രാജ:—"അവിടത്തെ ദാസികളെ കണ്ടു് ഗൂഢമായി അന്വേഷിച്ചതിൽ, അങ്ങിനെയൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന് അറിഞ്ഞു."

സർദാർ:—(കണ്ണുകളിൽ തീപ്പൊരി പറക്കവേ) "അവളുടെ കഥ ഉടനെ കഴിക്കണം."

രാജമോഹനൻ:—"വേറെ വഴിയൊന്നുമില്ലയോ?"

സർദാർ:—"നോക്ക്; നോക്ക്; ഞാൻ അപ്പോഴും പറഞ്ഞില്ലയോ?"

രാജ:—"മുഴുവൻ കേൾക്കൂ. നിങ്ങളെക്കാൾ ഞാനാണ് അവളെ വെറുക്കുന്നതു്. അന്നുതന്നെ അവളെ

ഞാൻ തീൎത്തുപിട്ടേനേ. ഇപ്പോൾ, അവളെ കൊല്ലുകയെന്നാൽ, അതിനു് മനസ്സു വരുന്നില്ല. എന്റെ കൈ വിറയ്ക്കുന്നു. അവൾ മാധവന്റെ വീട്ടിലേക്കു പോയിട്ടേയില്ലെന്നു് ഇപ്പോൾ അറിഞ്ഞു; ഇന്നലെ നടന്ന യാതൊരു കാൎയ്യവും അവൾ വായു് തുറന്നു് ആരോടും മിണ്ടിട്ടില്ല. ഇതുവരെ അവൾ വെളിപ്പെടുത്തീട്ടില്ലായ്കകൊണ്ടു് ഇനി എപ്പോഴാണു് അവൾ അതു് അന്യരോടു പറയുക?"

സർദാർ:—(കുറച്ചുനേരം ആലോചിച്ചിട്ടു്) "ശരി! ഞാൻ ഒരു സ്ഥലം പറഞ്ഞുതരാം. നീയും ഭാൎയ്യയും അങ്ങോട്ടു വന്നേക്കണം."

രാജ:—"ഏതു സ്ഥലം?"

സർദാർ:—"നിന്റെ ഭാൎയ്യയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു മിരിഞ്ഞിലേക്കു വരണം."

രാജ:—"അവിടെ വന്നു് ഞാനും ഒരു കള്ളനാകേണമെന്നോ പറയുന്നതു്?"

സർദാർ:—"അതേ. നീ കള്ളനല്ലേ?"

രാജ:—"ആയിരിക്കാം. എന്നാൽ, എനിക്കു് ആ തൊഴിലിൽ ഏൎപ്പെടുവാൻ എങ്ങനെ കഴിയും?"

സർദാർ:—"നീ വരില്ലെന്നാണോ പറയുന്നതു്?"

രാജ:—"അതേ. എന്റെ കുടുംബക്കാർ ഇങ്ങിനെയുള്ള കാൎയ്യങ്ങളിലൊന്നും ഇണങ്ങുകയില്ല. അവർ പാവങ്ങൾ."

സർദാർ:—(അധികാരഭാവത്തോടെ) "ഓഹോ! അങ്ങിനെയോ! നിനക്കു് ഞങ്ങളോടു ചേരേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അനിയത്തിയെന്നും മററും വിചാരിച്ചാൽ സാധിക്കയില്ല. അവളുടെ ഭൎത്താവു് നല്ലവനായാലും കെട്ട

വന്നായാലും അവന്റെ കൂടെ അവളെ അയയ്ക്കണം. അവളുടെ തലയിലെഴുത്തുപോലെ അവൾ അനുഭവിക്കും. ആ വൃദ്ധയേയും വിട്ടേക്കണം. അവളുടെ വയറിന്നു് എവിടെയെങ്കിലും ചോറു കിട്ടും."

രാജമോഹനൻ ഒരു നിശ്ചയത്തിലും എത്താതെ കലങ്ങിക്കൊണ്ടു നിന്നു. പിന്നീടു് കലശലായ വിവാദമുണ്ടായി. സർദാറിന്റെ ഭീഷണിയാൽ രാജമോഹനൻ ആത്തനായ്ത്തീന്നു. അവൻ മാധവഘോഷിന്റെ അധീനതയിൽനിന്നു് വേർപെട്ടു വന്നുകൊള്ളാമെന്നു് സമ്മതിച്ചു.

ഇത്രയും കഴിഞ്ഞു് രാജമോഹനൻ വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങുമ്പോൾ നേരം ഉച്ചയായി. വീട്ടിലെത്തിയ ഉടനെ മാതംഗിനിയോടു് എന്തോ പറയുന്നതിന്നു് അവൻ നേരെ അന്തഃപുരത്തിലേക്കു കടന്നു.

അധ്യായം 19.

പിന്നേ, ദിവസങ്ങൾ മൂന്നു കഴിഞ്ഞു. അന്നു രാത്രി അന്ധകാരമയം. മാധവന്റെ അറയിൽ പ്രകാശമേറിയ ഒരു വലിയ വിളക്കു കത്തുന്നുണ്ടു്. വിളക്കിലെ തിരി ഇടയ്ക്കിടേ കാറേറല്ക്കുകയാൽ ഇളകുന്നു. വെളിയിൽ നാടാണ്ടു വരുന്ന ഘോരാന്ധകാരത്തെ മാധവന്റെ അറയിലെ വെളിച്ചം ഒന്നുകൂടിയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. പട്ടുമെത്ത വിരിച്ച മഞ്ചത്തിന്മേൽ ഏകനായി മാധവൻ ചാഞ്ഞുകിടക്കുന്നു. ദീപപ്രകാശം ആ അറയിലെങ്ങും നിറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ചില ഇംഗ്ലീഷു്പുസ്തകങ്ങൾ അവന്റെ ഇരുവശത്തുമായി

മെത്തമേൽ കിടക്കുന്നുണ്ടു്. അവയിലൊന്നു് അവൻ എടുത്തുപിടിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അവന്റെ മനസ്സു് അപ്പോൾ എവിടെയൊ അലഞ്ഞുതിരിയുകയാണു്.

അവന്റെ ദൃഷ്ടികൾ ജന്നലിൽക്കൂടെ കടന്നുചെന്നു് നക്ഷത്രഖചിതമായ ആകാശത്തെ പ്രാപിച്ചു് അവിടെ ഊന്നി നിന്നു. മനസ്സാവട്ടെ, നാനാവിഷയങ്ങളിലുമായി അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും പാഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഊഞ്ഞാലാടുകയായി. വ്യവഹാരത്തിൽ അപജയമുണ്ടാകുമോ എന്നു് അവൻ ഏങ്ങും. പ്രതിയോഗികളോടു് എതിർത്തുനിൽക്കുന്നതിന്നു് തനിക്കു കഴിയുമോ എന്നു് അവൻ വിങ്ങും. പെട്ടെന്നു് മാതംഗിനിയുടെ രൂപം അവന്റെ മനസ്സിൽ പൊങ്ങും. അവൾ മധുരഘോഷിന്റെ വീട്ടിലേക്കു പോയതും, അവിടെനിന്നു് അവളെ രാജമോഹനൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ചെന്നതും ഓർത്തിട്ടു് അവനിൽ ഉൾക്കണ്ഠ തിങ്ങും. മാതംഗിനി എന്തിനാണു് അങ്ങോട്ടു പോയതു്? എന്തോ തകരാറു സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടാകണം എന്നു് അവൻ ഊഹിക്കും. മാതംഗിനിയെക്കുറിച്ചുള്ള വിചാരത്താൽ അവൻ ഇടയ്ക്കിടെ തളരും. അവൾക്കു് വല്ല അപായവും പിണഞ്ഞിരിക്കുമോ എന്നു തോന്നുമ്പോഴെക്കും അവന്റെ ശരീരം വിറയ്ക്കും. അവളിൽ അവനുള്ള അക്ഷയമായ അനുരാഗത്താൽ അവന്റെ മനസ്സു് പല പല സംഗതികളെക്കൊണ്ടു കലങ്ങും. അവളെ ഒടുക്കം കണ്ട ആ കാഴ്ച അവന്റെ മനോദൃഷ്ടിക്കെതിരേ വന്നു നിന്നു. അന്നത്തെ അവളുടെ ഓരോ മധുരവാക്കും അവൻ മനസ്സുകൊണ്ടു് അയവിറക്കി. അപ്പോഴെക്കും ധാരധാരയായി അശ്രുവർഷമുണ്ടായി. ഇപ്രകാരം, എല്ലാംകൊണ്ടും ശോകവിവശനായിട്ടാണു് ഏകനായി ആ ഇരുണ്ട ആകാശത്തെക്കു് നോക്കിക്കൊണ്ടുള്ള അവന്റെ സ്ഥിതി.

മനസ്സിൽനിന്നു് ഉയൎന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ദുഃഖമയമായ ചിന്തകളെക്കൊണ്ടു് തലയ്ക്കു് ചൂടേറുകയാൽ, കുറച്ചു് കുളിൎകാററു കൊള്ളുന്നതിന്നു് അവൻ വെളിയിലെ വരാന്തയിലേക്കു ചെന്നു. എന്നാൽ, മനോവാനരത്തിന്റെ വികൃതചേഷ്ടിതങ്ങൾക്കു് അവിടെയും വിരാമമുണ്ടായില്ല. അവൻ കൈമുട്ടു് ചുമരിൽ ഊന്നി, ഉള്ളംകൈയാൽ ശിരസ്സു താങ്ങിക്കൊണ്ടു് കൂരിരുട്ടിൽ എതിരെ ഇരുണ്ടു നില്ക്കുന്ന ദേവദാരുപംക്തിയേയും, ആകാശത്തിൽ പ്രകാശിക്കുന്ന നക്ഷത്രമണ്ഡലത്തേയും നോക്കിക്കൊണ്ടുള്ള നിലയിൽ ചിന്താവ്യാകുലനായി അവിടെ നിന്നു. ആ ഇരുട്ടിൽ അവൻ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ അവന്നു് അത്ഭുതം തോന്നുമാറു് അവിടെയൊരു കാഴ്ചയുണ്ടായി. ഒരു ദേവദാരുവിന്റെ ശിഖരത്തിൽ തഴച്ച ചില്ലപോലെ ഏതാണ്ടൊന്നു് കണ്ടിരുന്നതു് പെട്ടെന്നു് തിരോഭവിച്ചു. ഗാഢചിന്തയിൽ നിമഗ്നരായവൎക്കു് എതിരെ നടക്കുന്ന അത്യല്പമായ സംഭവംപോലും ദൃഷ്ടിഗോചരമായിത്തീരുന്നോക്കം. മരത്തിനിന്നു് മറഞ്ഞുപോയ ആ ചില്ലക്കൊമ്പു് മാധവനെ അത്ഭുതവിവശനാക്കി. ഇന്ദ്രജാലംപോലെ അതു് അദൃശ്യമായതു് എങ്ങിനെയെന്നു് അവന്നു് മനസ്സിലായില്ല. ഇതു് തന്റെ മതിഭ്രാന്തിയായിരിക്കാം എന്നു സംശയിച്ചു് അവൻ വീണ്ടും ചിന്താകല്ലോലങ്ങളിൽ മറിഞ്ഞുതുടങ്ങി.

കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞിട്ടു് അവന്റെ ദൃഷ്ടികൾ ആ ദിക്കിലേക്കു ചെന്നപ്പോൾ മറഞ്ഞുപോയ ആ തളിർകൊമ്പു് വീണ്ടും അവിടെ ഉയൎന്നിരിക്കുന്നു. ഈ ജാലം എന്താണെന്നു് അവൻ മനസ്സുവെച്ചു് നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. പിന്നെയും അതു് മറഞ്ഞു. നന്തോ ക

വാതിലോ ആയിരിക്കുമോ? ചില്ലയാണെങ്കിൽ ഇടയ്ക്കിടെ ദൃശ്യമാകയും അദൃശ്യമാകയും ചെയ്യുന്നതെങ്ങിനെ? ആ ഇരുട്ടിൽ അതു് എന്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാൻ അവനു് കഴിഞ്ഞില്ല.

അതാ, വീണ്ടും ആ ചില്ല വെളിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതു ചില്ലയോ തളിർക്കൊമ്പോ ഒന്നുമല്ല. പക്ഷിയുടെ ആകൃതിയും അതിന്നില്ല. മനുഷ്യന്റെ ഉരുണ്ട തല പോലെയാണിരിക്കുന്നതു്. ഒന്നുകൂടിയും ഉററു നോക്കിയപ്പോൾ ആരോ തല പൊക്കുന്നതുപോലെ മാധവനു് തോന്നി. എന്നാൽ അത്ര ഉയരെ ആർക്കാണു് കേറിച്ചെല്ലുവാൻ കഴിയുക? മാധവനു് സംശയമായി. "എന്താണെന്നു നോക്കട്ടെ" എന്നു് അവൻ വെളിയിലേക്കു ചെന്നു. കള്ളന്മാരാരെങ്കിലും പതുങ്ങിയിരിക്കയാണോ എന്നു് അവനു് പെട്ടെന്നു തോന്നി. അവൻ ഉടനെ അകത്തേക്കു പോന്നു് ഒരു ചെറിയ കൈവാൾ എടുത്തു പിടിച്ചിട്ടു് വീണ്ടും പുറത്തേക്കു പോയി വാതില്ക്കൽ നിന്നുകൊണ്ടു് വൃക്ഷങ്ങളിലേക്കു നോക്കിയപ്പോൾ ഒന്നും വ്യക്തമായില്ല. മനസ്സിനെ ധൈര്യപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു അവൻ ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ അടുക്കേ ചെന്നു് മേല്പോട്ടു നോക്കി.

തൽക്ഷണം, നത്തിന്റെ ശബ്ദംപോലെ ഒരു കൂക്കവിളിയുണ്ടായി. ഉടൻതന്നെ, മാധവൻ ധരിച്ചിരുന്ന കത്തി അവന്റെ കൈയിൽനിന്നു്, പിമ്പുറത്തു് ആരോ വന്നു് തട്ടിത്തെറിപ്പിച്ചു. അവൻ തിരിഞ്ഞു നോക്കുമ്പോഴേക്കും ഒരു പരുപരുത്ത ഹസ്തം അവന്റെ വായയെ ഊക്കോടെ അമർത്തിക്കൊണ്ടു് അടക്കിപ്പിടിച്ചു. ആ ഞൊടിയിൽതന്നെ ഒരു കറുത്ത ശരീരം വൃക്ഷത്തിൽനിന്നു് താഴെ ചാടി. അന്തകനെപ്പോലെ ഒരു ഇരുണ്ട സത്വം

ആയുധങ്ങളേന്തിക്കൊണ്ടു് തന്റെ എതിരേ നില്ക്കുന്നതു് മാധവൻ കണ്ടു.

"കെട്ടെടാ, ഇവനെ. ഇവൻ ഇവിടെ വന്നു ചാടുമെന്നു് നാം വിചാരിച്ചതേയല്ലാ. കെട്ടിമുറുക്കെടാ ഇവനെ" എന്നു് ആ സത്വം മാധവനെ വായയടച്ചു പിടിച്ചുനില്ക്കുന്നവരോടു് പറഞ്ഞു.

തുണികൊണ്ടും കയറുകൊണ്ടും മാധവന്റെ കൈകാലുകളെ മുറുകേ കൂട്ടിക്കെട്ടി അവനെ ഇളകുവാൻ വയ്യാതെയാക്കി. എതിർക്കുന്നതു് നിഷ്ഫലമാണെന്നറിഞ്ഞു, ഗത്യന്തരമില്ലാതെ, തന്നെ അവക്കു് അവശനായി മാധവൻ വിട്ടുകൊടുത്തു.

"ഇവനെ എടുത്തുകൊള്ളുക. നിനക്കു് തനിയെ എടുത്തു നടക്കാവുന്നത്രയെ ഇവനുള്ളു" എന്നു് മരത്തിൽ നിന്നു് ചാടിയവൻ കൂട്ടാളിയോടു പറഞ്ഞു.

ആ കൂട്ടാളി ഒട്ടും ആയാസം കൂടാതെ മാധവനെ എടുത്തു് യാതൊരു വിഷമവും കൂടാതെ നടകൊണ്ടു. അവനെ അന്യൻ പിന്തുടന്നു. ഇങ്ങിനെ, കുഴപ്പമേതുമില്ലാതെ കാര്യം നിർവ്വഹിച്ചതിൽപ്പിന്നെ, അവർ ഇരുട്ടിൽ മറയുകയും ചെയ്തു.

അദ്ധ്യായം 20

നമ്മുടെ കഥാനായകനു് ആപത്തുണ്ടായ ആ സമയത്തു് മധുരഘോഷ് തന്റെ അറയിലെ തല്പത്തിന്മേൽ കിടക്കുകയാണു്. തന്റെ ഭർത്താവിന്നു് എന്തുകൊണ്ടോ മനോവ്യാകുലത വളന്നിരിക്കുന്നുവെന്നു്, മനസ്സിലാക്കി,

താര അയാളെ സസുഖം ഉറങ്ങുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചു് വിശറി യാൽ വീശിക്കൊണ്ടു അരികെ ഇരുന്നു.

മധുരൻ കണ്ണുകളടച്ചു് നിശ്ശബ്ദം കിടക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇടയ്ക്കിടെ അയാൾക്കു് നെടുവീർപ്പിടേണ്ടിവരുന്നു. അയാളുടെ മനസ്സു് ഏററവും പര്യാകുലമാണെന്നു് അതു വെളിപ്പെടുത്തി. അപ്പോൾ മൌനത്തെ ഭഞ്ജിച്ചുകൊണ്ടു് "അങ്ങു് എന്താണു് ഉറങ്ങാത്തതു്?" എന്നു് താര ചോദിച്ചു.

മധുരൻ:—ഇനിയും കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞാലെ എനിക്കു് ഉറക്കം വരികയുള്ളു."

താര:—"അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ അങ്ങു് എന്തിനാണു് ഇത്ര നേരത്തെ കിടന്നതു്? എനിക്കൊന്നു ചോദിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. എന്നാൽ, അതു് ചോദിച്ചാൽ എങ്ങിനെയാ എന്നു് എനിക്കു് പേടിയാകുന്നു."

മധുരൻ:—"കാര്യമെന്താണെന്നു പറയു?"

താര:—"അങ്ങേക്കു് എന്താണു് ഇത്ര ദുഃഖം? എൻെറ പ്രാണനെക്കാൾ അധികമായിട്ടാണു് അങ്ങയെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നതു്. എന്നോടു് അതു് പറകയില്ലയോ?"

മധുരനു് സംഭ്രമമുണ്ടായി. എന്നാൽ, യാതൊരു മനഃക്ഷോഭവും ഇല്ലാത്തവനെപ്പോലെ അയാൾ ഭാവിച്ചു. "എനിക്കെന്തൊന്നുമായിട്ടില്ല! എന്തിനു വേണ്ടി ഞാൻ ദുഃഖിക്കണം?" എന്നിങ്ങനെ അയാൾ മറിഞ്ഞുനോക്കി.

എന്നാൽ, താരയോ—വിടുന്നവൾ? "എന്നോടു മറയ്ക്കരുതു്. അങ്ങേയ്ക്കു ഞാൻ നിസ്സാരയാണെങ്കിലും അങ്ങു് എനിക്കു് ദൈവംപോലെയാണു്. പുറമെയുള്ളവരെ,

വേണമെങ്കിൽ, അങ്ങേക്കു് കളിപ്പിക്കാം. എന്നോടു് അങ്ങു് മറയ്ക്കാൻ നോക്കേണ്ട."

മധുരൻ:—"എടീ, ഭ്രാന്തീ! എനിക്കെന്തോ തകരാറു പററിയതുപോലെ നീ വിചാരിക്കുന്നുവല്ലോ! ഇത്ര പെട്ടെന്നു് നിനക്കു് ഇങ്ങിനെയൊരു തോന്നൽ എങ്ങിനെയുണ്ടായി?"

താര:—"അങ്ങയെ കണ്ടാൽത്തന്നെ അറിയാമല്ലോ. അങ്ങേക്കു് എത്രയെത്രയോ ശല്യങ്ങളുണ്ടെന്നു് എനിക്കറിയാം. തറവാട്ടുശല്യമുണ്ടു്. വ്യവഹാരശല്യവുമുണ്ടു്. എന്നാൽ; അങ്ങയെപ്പററിയും മകളെപ്പററിയും മാത്രമേ എനിക്കു് ചിന്തയുള്ളു. അങ്ങു് എത്ര വലിയ കഷ്ടപ്പാടിലും ഇത്രയ്ക്കു തളർന്നിട്ടില്ല. അങ്ങയുടെ സാധാരണ ഭാവങ്ങളിൽക്കൂടിയും ക്ഷീണം കാണുന്നുവല്ലോ! കുറച്ചു ദിവസമായി ആരോടും വേണ്ടതുപോലെ അങ്ങു് സംസാരിക്കാത്തതെന്താണു്? ഇടയ്ക്കിടെ ദൃഷ്ടികൾ ഓർമ്മക്കേടോടെ എവിടെയൊക്കെയോ പറക്കുന്നുവല്ലോ! മുഖത്തു് മുമ്പിലത്തെപ്പോലെ ആ പുഞ്ചിരി ഇപ്പോൾ കാണുന്നില്ല. സ്നേഹത്തോടെ മകൾ അടുത്തു വരുമ്പോൾ അങ്ങു് അതിൽ വിമുഖനായിത്തീരുന്നു. ഇത്രയും കാലം അങ്ങയോടൊരുമിച്ചു് വാണുവന്നവർക്കു് ഈ വിപരീതചേഷ്ടകളൊന്നും മനസ്സിലാകയില്ലെന്നോ! എന്റെ അനുജത്തി—(അർത്ഥഗർഭമായ ഒരു പച്ചച്ചിരി അവളുടെ മുഖത്തു് മിന്നിമറഞ്ഞു—ദേഷ്യത്താൽ ആരോടുമൊന്നും മിണ്ടാതെ കിടന്നുകൊണ്ടു കഴിയുന്നുവല്ലോ. അവളെ അങ്ങു് ആശ്വസിപ്പിക്കാത്തതെന്താണു്? ഇതാ, വീണ്ടും അങ്ങു് നെടുവീർപ്പിടുന്നു. മനസ്സിലുള്ളതു് അങ്ങു് എന്റെ മുമ്പിൽ മറച്ചുവെയ്ക്കരുതു്. അങ്ങയെ ഇത്രയും പരവശനാക്കുന്ന ആ പുതിയ ശല്യം എന്താണു്?"

മധുരൻ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

താര:—"അങ്ങേക്കുള്ള ദുഃഖങ്ങളെ കുറിച്ച് അറിഞ്ഞുകൊണ്ട്, അങ്ങയെ ആശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ ഞാൻ അർഹതയുള്ളവളല്ലയോ? അങ്ങ് എന്നെ ധിക്കരിച്ചാൽ പോലും........."

അപ്പോഴും മധുരനിൽനിന്ന് മറുപടിയൊന്നും ഉണ്ടായില്ല. അവ്യാജമായ അനുരാഗത്താൽ നിർമ്മലചിത്തയായ ആ ഭാര്യയുടെ മുഖത്തേക്ക് അയാൾ ഉററുനോക്കി. അയാളുടെ ഹൃദയം തുടിച്ചു. ദീർഘമായ നിശ്വാസം അയാളിൽനിന്നുണ്ടായി.

താര:—"എന്തോ ഒന്ന് അങ്ങയെ വേദനിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അത് മറയ്ക്കരുത്. (ശോകാധിക്യത്താൽ കരഞ്ഞുകൊണ്ട്) വേണമെങ്കിൽ, എന്റെ പ്രാണനെ വെടിഞ്ഞിട്ടുപോലും അങ്ങയുടെ സങ്കടത്തിന് നിവൃത്തികാണുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിക്കാം. അങ്ങ് സുഖമായി വാഴേണമെന്നു മാത്രമേ ഞാൻ എപ്പോഴും കരുതുന്നുള്ളു."

മധുരൻ അപ്പോഴും മൌനത്തിൽത്തന്നെയാണ്. അയാൾ അവൾ പറയുന്നതൊന്നും മറുത്തില്ല; അവളെ തട്ടിയകററിയതുമില്ല. കുറച്ചുമുമ്പ് ഉപായത്താൽ തന്റെ വിചാരങ്ങളെ മറയ്ക്കുന്നതിന്ന് അയാൾ നടിക്കയുണ്ടായ ആ ഉദാസീനഭാവം ഇപ്പോൾ അയാളിൽ കാണുന്നില്ല. മനസ്സിലെ പരിതാപത്തിന്റെ പ്രതിഫലനം അയാളുടെ മുഖത്ത് ശരിയായിത്തന്നെ വെളിപ്പെട്ടു. അത് താരയുടെ അനുതാപത്തിന്ന് വിഷയമായിയെങ്കിലും, അവളെ വെറുപ്പോടെ ധിക്കരിക്കുന്നതുപോലെയുള്ള ചേഷ്ടാവിശേഷം അയാളിൽ കാണ്മാറായി. താരയുടെ കവിളിൽക്കൂടി അപ്പോൾ കണ്ണുനീർ ധാരധാരയായി ഒഴുകി. ഭർത്താവിന്റെ

മുഖത്തിലുണ്ടായ ആ വികാരഭേദത്തെ സ്ത്രീകൾക്കു് സഹജമായുള്ള ബോധവിശേഷത്താൽ മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടു്, "എങ്ങിനെയോ ഞാൻ ജീവനോടെ ഇരിക്കുന്നുണ്ടല്ലൊ. എന്നാൽ അങ്ങയെ ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നതിന്നു് ഞാൻ കൊടുത്തുവെച്ചിട്ടില്ല. അങ്ങയെ ഇപ്രകാരം ദുഃഖിപ്പിക്കുന്നതു് എന്താണെന്നു് ഞാൻ അറിയുന്നില്ലല്ലോ" എന്നു് ആ ധിക്കൃതയായ സാധ്വി അവ്യാജപ്രേമത്തോടെ വിലപിച്ചു.

മധുരൻ്റെ ഹൃദയം ഇളകി. "നിന്നോടു് ഇനി ഞാൻ ഇതു് മറയ്ക്കുന്നതു് ഉചിതമല്ല. നിനക്കു് ഇതുവരെ കേട്ടു പരിചയമില്ലാത്ത ചില സംഗതികൾ ഞാൻ നിന്നോടു പറയാം. നീ ദുഃഖിക്കരുതു്" എന്നു് അയാൾ ആരംഭിച്ചു.

ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോൾ താരയുടെ ഹൃദയത്തിൽ എന്തോ തീവ്രമായ ഉൽക്കണ്ഠ വളൎന്നുവന്നു. ഉടനെ അവൾ മനസ്സിനെ സ്വാധീനമാക്കി. യാതൊരു വികാരവും ഇളകുന്നില്ലാത്ത മട്ടിൽ, "എന്നാൽ, ഞാൻ അങ്ങയോടു് അപേക്ഷിക്കുന്നു......" എന്നു് അവൾ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയപ്പോഴെക്കും, എവിടെനിന്നോ നത്തിൻ്റെ ശബ്ദംപോലെ ഒരു ഘൂകവിളി കേട്ടു. മധുരൻ പെട്ടെന്നു് എഴുന്നേററു.

"അങ്ങു് എന്തിനാണു് എഴുന്നേററതു്?" എന്നു ചോദിച്ചിട്ടു് "ഏതോ നത്താണു് അങ്ങിനെ ശബ്ദിക്കുന്നതു്" എന്നു താര പറഞ്ഞു.

വീണ്ടും ആ ദുശ്ശബ്ദം കാററിൽകൂടെ വന്നടിഞ്ഞു. താര എന്തോ പറയുവാൻ തുടങ്ങിയപ്പോഴെക്കും, മധുരൻ അവളെ വിട്ടു് പുറത്തേക്കു പാഞ്ഞു.

താര ഉദ്വേഗത്തോടെ നിന്നു. നത്തിന്റെ ശബ്ദവും അതുപോലെയുള്ള ദുന്നിമിത്തങ്ങളും ഇടയ്ക്കിടെ ഉണ്ടാകാറുള്ളതു് അവൾ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണു്. എന്നാൽ, എന്തോ ഒന്നു് അവളെ പ്രേരിപ്പിക്കയാൽ, എന്തെന്നറിയുവാൻ അവൾ പുറത്തേക്കു കടന്നു. ഭർത്താവു് താഴത്തേക്കു ഇറങ്ങിപ്പോകുന്നതു കണ്ടു്, അവൾ സത്വരം മേൽത്തട്ടിലേക്കുള്ള കോണിപ്പടിയിന്മേൽ കേറിനിന്നു്, ആ ശബ്ദം പുറപ്പെട്ട ദിക്കിലേക്കു് ഉററുനോക്കി. അവിടെ ഒന്നും വെളിപ്പെട്ടില്ല. അതു പക്ഷിയുടെ ശബ്ദം തന്നെയെന്നു അവൾ നിശ്ചയിച്ചു. അരികേയുള്ള ഏതോ വൃക്ഷശാഖയിലൊ, വല്ല വീട്ടിന്റെയും പുരപ്പുറത്തോ ആ പക്ഷി കൂകുകയാണെന്നു് അവൾക്കു തോന്നി. ഭർത്താവു് തന്റെ വ്യാകുലതയിൽനിന്നു് അല്പമെങ്കിലും സ്വസ്ഥത കിട്ടുമൊ എന്നു നോക്കുവാൻ കാററുകൊള്ളുന്നതിന്നു് പുറത്തേക്കു് പോയിരിക്കയാണെന്നു അവൾ വിചാരിച്ചുള്ളു. അങ്ങിനെ അവൾ കോണിപ്പടിയിൽനിന്നു് ഇറങ്ങുമ്പോൾ, ആരൊ ഒരാൾ പടിവാതിൽ തുറന്നു് മുന്നോട്ടു ചെല്ലുന്നതു കണ്ടു. അവൾ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. തന്റെ ഭർത്താവു തന്നെയാണു് താൻ കണ്ട മനുഷ്യൻ എന്നും, അയാൾ എതിരേയുള്ള തോട്ടത്തിലേക്കാണു് ചെല്ലുന്നതു് എന്നും മനസ്സിലായി. അതു കണ്ടുകൊണ്ടു നിൽക്കുവാൻ അവൾക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. ഭയത്താൽ അവളുടെ ഓരോ അംഗവും നടുങ്ങി. അവൾ മയങ്ങി വീഴുംപോലെയായി. പല ഭയങ്കരവിചാരങ്ങളും അവളുടെ മനസ്സിനെ ചുഴന്നു. ഭർത്താവോടുള്ള പരിപൂർണ്ണമായ അനുരാഗത്താൽ, അയാൾ വല്ല ദുഷ്കർമ്മത്തിലും ഏർപ്പെട്ടിരിക്കയാണെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ അവൾക്കു് കഴിഞ്ഞില്ല. എന്നാൽ എന്തോ ആപത്തു്

നേരിട്ടുന്നുണ്ടെന്നുമാത്രം അവൾ സംശയിച്ചു. നിന്നേടത്തുതന്നെ അവളുടെ കാലുകൾ സ്തംഭിച്ചുപോയ്. മധുരൻ അവളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽനിന്നു് തീരെ മറഞ്ഞു. അയാളുടെ രൂപത്തെ തിരഞ്ഞുകൊണ്ടു് അവളുടെ മിഴികൾ ഇരുട്ടിൽ അലഞ്ഞു. അയാൾ ചെന്ന ആ ദിക്കിലേക്കു് നോക്കിക്കൊണ്ടു് സംഭ്രാന്തയായ അവൾ ശിലാബിംബം പോലെ നിന്നു. ആവുന്നത്ര ഉററു നോക്കീട്ടും തന്റെ പ്രിയഭാജനമായ ആ വസ്തു അവൾക്കു് വെളിപ്പെട്ടില്ല. ഇനി മടങ്ങിപ്പോയേക്കാമെന്നായി. അപ്പോഴതാ, കിടങ്ങിന്റെ ഭാഗത്തുള്ള വാതിലിൽക്കൂടി മധുരൻ കുതിച്ചു നടന്നു വരുന്നു.

ഭർത്താവു് യാതൊരാപത്തുംകൂടാതെ തന്റെ വീട്ടിന്റെ അതിർത്തിയിലെത്തിയതുകണ്ടു് ആ സതി ആമോദത്താൽ പൊങ്ങി. എങ്കിലും അവളുടെ മനസ്സിൽ ചില സംശയങ്ങൾ ഉറച്ചുനിന്നു. ആളുകൾ പെരുമാറുന്നില്ലാത്ത ആ കെട്ടിടത്തിലേക്കു് ഭർത്താവു ചെന്നതു്; അയാൾക്കുള്ള മനോവ്യാകുലത; ഇടയ്ക്കിടെയുള്ള സംഭ്രമം; പക്ഷിശബ്ദിക്കുന്നതുകേട്ടു് അയാൾ പെട്ടെന്നു ചാടിയോടിപ്പോയതു്— എന്നിവയെല്ലാം ഭാവിയിലെ ഏതോ വിപത്തിന്റെ ദുർന്നിമിത്തങ്ങളാണെന്നു് അവൾ വിചാരിച്ചു.

ഭർത്താവു് വരുന്നുണ്ടെന്നു കാൺകയാൽ ഇനി അങ്ങോട്ടു ഇറങ്ങിച്ചെല്ലാമെന്നു് അവൾ തിരിഞ്ഞു. അപ്പോൾതോന്നി, അയാൾ അറയിലേക്കു വരുന്നതുകണ്ടിട്ടു് ഇറങ്ങിയാൽ മതിയെന്നു്. അരമണിക്കൂർനേരം അവൾ അവിടെനിന്നു. അയാളെ കണ്ടില്ല. കാത്തു കാത്തു് അവൾ തളർന്നു. ഭർത്താവു് അപായമൊന്നുംകൂടാതെ മടങ്ങിവരേണമെ എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു് മനസ്സിനെ സമാധാ-

മാക്കി അവൾ കോണിയിൽനിന്നിറങ്ങി അറയിലേക്കു ചെന്നു.

പെട്ടെന്നൊരു വിചാരം അവളുടെ മനസ്സിൽ ഉദിച്ചു. "അങ്ങിനെ ചെയ്താൽ ഭർത്താവിൻെറ രഹസ്യങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിന്നു കഴികയില്ലയോ" എന്നു അവൾ ഏതാണ്ടൊരു നിശ്ചയത്തിൽ എത്തി, അല്പസമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മധുരൻ മടങ്ങിവന്നു. അവൻെറ മുഖത്തു് ഒരുവക പരിഭ്രമവും വ്യാകുലതയും വെളിപ്പെട്ടു. ദൃഷ്ടികളിൽ മാത്രം വിജയസിദ്ധിയാലുണ്ടായതുപോലെ ആഹ്ലാദം പ്രകാശിക്കുന്നു.

അദ്ധ്യായം 21

താണ പുരയോട്ടുകൂടിയ ഒരു ഇരുണ്ട അറ. നിശ്ശബ്ദവും വിജനവുമാണു് ആ ഇടം. അറയിൽ ഒരു വിളക്കു കത്തുന്നുണ്ടു്. ആ മങ്ങിയ വെളിച്ചത്തിൽ അറയിലെ ചുമരുകൾ ഭയങ്കരമായി ഇരുണ്ടുകൊണ്ടു നിന്നു. പുരയുടെ താഴ്ചപോലെ അറയും ഇടുങ്ങിയതാണു്. ബന്ധിതന്മാരെ അടച്ചിടുന്ന കാരാഗൃഹംപോലെയാണു് അതിൻെറ സ്ഥിതി. ഇരുട്ടും ഭീതിയുമാണു് അവിടെ കുടികൊള്ളുന്നതു്. കനത്ത താഴുകളോടുകൂടി ഇരുമ്പുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയതാണു് അതിന്റെ വാതിലുകൾ. അറയുടെ രക്ഷയ്ക്കു് അത്രയും പോരാതെ ചുമരുകളിൽ ഇരുമ്പുപാളങ്ങൾ അടിച്ചു ചേർത്തിട്ടുണ്ടു്. കവചം ധരിച്ച ഈ ഇടം മനുഷ്യരെ ഉയിരോടെ അടക്കം ചെയ്യുന്ന കല്ലറയോ എന്നു

തോന്നും. അടുത്തുള്ള അറകളിലേക്കു ചെല്ലുന്നതിന്ന്
ശിശുക്കൾക്കുപോലും ഇഴഞ്ഞു കേറുവാൻ ഞെരുക്കം
കൂടിയ അത്രയും ഇടുങ്ങിയ വാതിലുകളാണുള്ളതു്. ഈ
ഏകാന്തമായ നരകത്തിൽ ഒരു മനുഷ്യൻ കുടുങ്ങീട്ടു
ണ്ടെന്നു് ആ മങ്ങിയ ദീപപ്രകാശത്താൽ കാണാം. അതു്
ആരാണു്? മാധവഘോഷ് തന്നെ. ആ ഘാതകന്മാർ
മാധവഘോഷിനെ ഇങ്ങിനെയൊരിടത്തു് അടച്ചിരുത്തി
യതിൽ വായനക്കാൎക്കു് അത്ഭുതം തോന്നുവാനില്ല. ക്രൂരി
രുട്ടിലാണു് അവനെ അവർ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നതു്.
അറയുടെ വാതിലുകൾ വെളിയിൽ ഉറപ്പോടെ പൂട്ടീട്ടുണ്ടു്.

ഇങ്ങിനെയൊരു കല്ലറയിൽ ബദ്ധനായിത്തീൎന്നു
കൊണ്ടു് മാധവന്നു് അധൈൎയ്യമോ നൈരാശ്യമോ ഉണ്ടാ
യില്ല. അവന്റെ മനസ്സിൽ ക്രോധമാണു് വളൎന്നുവന്നു
കൊണ്ടിരുന്നതു്. അവൻ ആ അറയിൽ അങ്ങോട്ടു
മിങ്ങോട്ടും നടന്നുകൊണ്ടു്, ആ ദുഷ്ടന്മാരുടെ ഏതൊരു
വഞ്ചനയേയും എതിൎത്തടിക്കുമെന്നു് ദൃഢമായി നിശ്ച
യിച്ചു.

വെളിയിൽനിന്നു് ആരോ പൂട്ടു തുറക്കുന്നുണ്ടെന്നു
ശബ്ദത്താൽ അറിഞ്ഞു. കീലിൽ ഉരഞ്ഞുകൊണ്ടു് വാ
തിൽ പതുക്കെ തുറന്നു. അവനെ ബന്ധിച്ചവരായ ആ
ഘാതകന്മാരിരുവരും കരുതലോടെ അകത്തുകടന്നു് മുമ്പി
ലത്തെപ്പോലെ വാതിൽ അടച്ചു.

മാധവൻ അവരെ അമൎഷത്തോടെ ഒന്നുനോക്കി.
പിന്നെ അവരെ ലക്ഷ്യമാക്കാതെ അവൻ അങ്ങോട്ടു
മിങ്ങോട്ടുമായി വീണ്ടും നടന്നു. സൎദാരും ബിക്കുവും വിള
ക്കിന്നരികെ ഇരുന്നു് സമാധാനത്തോടെ കഞ്ചാവെടുത്തു
കശക്കിത്തയ്യാറാക്കി ഹുക്കയിൽ നിറച്ചു. . സൎദാർ വിള

ക്കിലെ തിരി നീട്ടിക്കൊണ്ടു്, "ഏയ്! ഇന്നു് നമ്മുടെ ബാബു നല്ലൊരു സാധുവിനെപ്പോലെ ആയിട്ടുണ്ടല്ലോ!" എന്നു് മാധവനെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ടു് പരിഹസിച്ചു പറഞ്ഞു.

മാധവൻ ഇടയ്ക്കൊന്നു നിന്നു് ആ ഘാതകന്മാരെ അമർഷത്തോടെ നോക്കി. അവർക്കു് ഉചിതമായ പ്രതിക്രിയ തന്നിൽനിന്നുണ്ടാകുമെന്നു് അവന്റെ ആ നോട്ടത്തിൽ വ്യക്തമായിപ്രകാശിച്ചു. എങ്കിലും, അവൻ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. മുൻപോലെ പിന്നെയും ലാത്തിത്തുടങ്ങി.

കഞ്ചാവു് ഹുക്കയിൽ നിറച്ചു തീ പിടിപ്പിച്ചു് കള്ളന്മാരിരുവരും പുക വലിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. മാധവന്റെ ധിക്കാരത്തോടുകൂടിയ നോട്ടം ഇപ്പോൾ അവർക്കു് രുചിക്കാതെയായി. അവന്റെ ആ ഗംഭീരമായ മുഖഭാവത്താൽ അവർ അല്പം മാറിയാണു് കുത്തിരിക്കുന്നതു്. തങ്ങളെക്കാൾ അവൻ ഉയർന്നവനാണെന്ന തോന്നൽ അവരുടെ അന്തരാത്മാവിൽ അവരറിയാതെ നിന്നുണ്ടു്; അതാണു് അവനെ അടുക്കുവാൻ അവർക്കിത്ര സങ്കോചം. എന്നാൽ, കഞ്ചാവാൽ ഉന്മത്തരായപ്പോൾ അവരുടെ ദുഷ്ടഭാവമെല്ലാം ഇളകിപ്പുറപ്പെടുകയായി.

ക്രൂരചേഷ്ടയോടെ ചിരിച്ചു്, രഘുനാഥസർദാർ മാധവനെ നോക്കിക്കൊണ്ടു പറകയാണു്:—"താങ്കളും ഒരു 'ദം' അടിച്ചുവിടണം. താങ്കളെപ്പോലെയുള്ള പണക്കാർക്കു രുചിക്കുമ്പോലെയാണു് ഇതു് തയ്യാറാക്കിട്ടുള്ളതു്."

മാധവൻ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. പിന്നെയെന്താണു് പറയേണ്ടതെന്നു് സർദാർക്കു് ഒന്നും തോന്നാതെയായി. അവൻ പിന്നെയും പിന്നെയും കഞ്ചാവു വലിച്ചുകൊണ്ടു്

തന്റെ തോഴരോട്ട് പല അസഭ്യഭാഷണങ്ങളും തുടങ്ങി. അവരെ അതിൽനിന്ന് ഇളക്കവാൻ മാധവൻ തുനിഞ്ഞു.

മാധവൻ:—"നിങ്ങളുടെ യജമാനൻ എന്നെ ഇവിടെ അടച്ചുവെച്ച് എന്തുചെയ്യുവാനാണ് കരുതുന്നതു്?"

സർദാർ:—(ധിക്കാരത്തോടെ) "ഞങ്ങൾക്ക് യജമാനനായി ആരുമില്ലാ."

മാധവൻ:—പിന്നെ, ഈ കാൎയ്യത്തിനു് ആരാണു നിങ്ങളെ ഏല്പിച്ചതു്?"

സർദാർ:—(ഹുക്കയിൽനിന്നു് പുക വലിച്ചുകൊണ്ട്, അലക്ഷ്യമായി)"ഞങ്ങളെ ആരും ഏല്പിച്ചിട്ടില്ല."

മാധവൻ:—"എന്നാൽ, ഇങ്ങിനെയൊരു കാൎയ്യം ചെയ്യുന്നതിന്നു് ആരാണു് നിങ്ങളോട്ട് അപേക്ഷിച്ചതു്?"

സർദാർ:—"ഞങ്ങളോട്ട് ആരും അപേക്ഷിച്ചിട്ടില്ല."

മാധവൻ:—"ആരുമില്ലേ! അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ, നിങ്ങൾക്ക് കളിക്കവാൻവേണ്ടിയൊ എന്നെ ഇവിടെ കരുതലോടെ അടച്ചിട്ടിരിക്കുന്നതു്"

സർദാർ:—"കളിക്കാനൊ! പണത്തിനു വേണ്ടിയാണു് താങ്കളെ ഇവിടെ അടച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നതു്"

മാധവന്റെ ധീരഹൃദയവും ഗംഭീരഭാവവും, വലിയ ആളുകളെ അപമാനിക്കുന്ന ഈ പോക്കിരികളുടെ നെമ്മാടിത്തമില്ലാത്ത ഉരക്കോടെ അമൎത്തി നിൎത്തിയിരിക്കയാണു്.

മാധവൻ:—"പണം നിങ്ങൾക്ക് ആരു തരും?"

സർദാർ:—"അതു് താങ്കൾതന്നെ പറയണം."

40177.

മാധവൻ:—"എനിക്കെങ്ങിനെ അറിയാം."

പെട്ടെന്നു് അവിടെ മറെറാരിടത്തുനിന്നു് എന്തൊ ശബ്ദം കേൾക്കായ്വന്നു് എല്ലാവരുടേയും ശ്രദ്ധ അങ്ങോട്ടു തിരിഞ്ഞു.

"അതു് എന്തു ശബ്ദം?" എന്നു് ഭിക്ഷ സംഭ്രമത്തോടെ ചോദിച്ചു.

"അതു് എന്താണു്?" എന്നു് സർദാർക്കും സംശയമായി.

മൂവരും നിശ്ശബ്ദം നിന്നുകൊണ്ടു അങ്ങോട്ടു് ഏകാഗ്രമനസ്സോടെ ചെവികൊടുത്തു. "ആരെങ്കിലും ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നുണ്ടോ? നിൽക്കൂ; നോക്കാം" എന്നു് സർദാർ വീർപ്പടക്കിക്കൊണ്ടു് മനസ്സുചെലുത്തി. പിന്നെയൊന്നും അവിടെ കേട്ടതും കണ്ടതുമില്ല.

ആ മങ്ങിയ ദീപപ്രകാശത്തിൽ അറ മുഴുവൻ കാണാമായിരുന്നിട്ടും, സർദാർ സംശയാധീനനാകയാൽ അവിടെയെല്ലാം നല്ലവണ്ണം നടന്നു തിരഞ്ഞു നോക്കിയതിൽപ്പിന്നെയാണു് അല്പം സ്വാസ്ഥ്യം നേടിയതു്.

"എന്തൊരത്ഭുതം! ആട്ടെ; അതിരിക്കട്ടെ" എന്നു സ്വയം സമാധാനിച്ചു് അവൻ കൂട്ടാളിയുടെ അരികെ വന്നു് കുത്തിരുന്നു.

മാധവൻ:—"എന്നെ ഇവിടെ അടച്ചുവെയ്ക്കുവാൻ ആരാണു് പറഞ്ഞതു്?"

സർദാർ:—"അതു് താങ്കൾക്കു പറയുവാൻ കഴിയുമോ, നോക്കട്ടെ!"

ഈ ഉന്മത്തവാക്കു കേട്ടു് ആദ്യം മാധവനു് രോഷമാണുണ്ടായതു്. ഉടൻ അതു് അടക്കി. ചോദ്യത്തിനു മറു

പടിയായി എന്തെങ്കിലുമൊന്നു പറഞ്ഞേക്കാമെന്ന് അവന്നു തോന്നി. "മധുരമേഘോഷോ ഇതു ചെയ്യുന്നതു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ബിക്കു ആശ്ചര്യത്താൽ വായ പൊളിച്ചു, "ഇതു് എങ്ങിനെ ഇദ്ദേഹം അറിഞ്ഞു?"

"എടാ, മറയ! ഇതിൽ നീയല്ലാതെ വായ പൊളിക്കുമോ? ഈ രാധാഗൃങ്ങളിൽ മനുഷ്യരെ അടച്ചുവെയ്ക്കുന്നതിന്നു് വേറെ ആക്കെടാ, ഈ മാതിരി ഇരുമ്പറയുള്ളതു്" എന്നു സർദാർ പരിഹസിച്ചു. എന്നാൽ മാധവൻെറ ചോദ്യത്തിന്നു് അവൻ മറുപടിയൊന്നും കൊടുത്തില്ല. പക്ഷെ, മാധവൻെറ നെഞ്ഞുറപ്പു പതുക്കെപ്പതുക്കെ ഇളക്കാമോ എന്നു ആ പാപാത്മാവു് തരംനോക്കുകയാവാം. അഥവാ, മാധവൻ തങ്ങളുടെ വഴിക്കു് വലിയെ ഇറങ്ങിവരട്ടെ എന്നു് അവൻ കരുതുന്നുണ്ടാവാം. ബിക്കുവിന്നു് ക്രമേണ കഞ്ചാവിൻെറ ലഹരി അധികമധികം വർദ്ധിച്ചു. അവനും എന്തൊക്കെയോ തോന്നുംപോലെയെല്ലാം ഉളറിത്തുടങ്ങി.

"അതേ, സർദാർ! ഇതിനെ വെച്ചുകൊണ്ടു് നാം എന്താണു ചെയ്യേണ്ടതു്? ചേട്ടാ, ഈ മാംസപിണ്ഡത്തെ വെച്ചുകൊണ്ടു് ?"

"തിന്നുകളഞ്ഞാൽ തീൻറ" എന്നു് തോഴൻ പറഞ്ഞു. ബിക്കു ഒന്നു് ഇളകിച്ചിരിച്ചു.

ഉടനെ ഒരു വല്ലാത്തശബ്ദം—വാതിലിലെ ചങ്ങല കിലുങ്ങുമ്പോലെ—ആ കിടങ്ങിൻെറ മറുഭാഗത്തുനിന്നു് പുറപ്പെട്ടു. പരിഹാസത്തോടെ ചിരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ കള്ളന്മാർ സംഭ്രമത്തോടെ മിഴിച്ചുകൊണ്ടിരിപ്പായി.

"ശില്ലു്! വീണ്ടും അതാ!" എന്നു് സർദാർ ഭയസംശയങ്ങളോടെ പതുക്കെ പറഞ്ഞു.

ഭീരുവായ ബിക്കു നിർജ്ജീവസത്വത്തെപ്പോലെയായി. പല പല ഭയങ്കര ചിന്തകൾ അവന്റെ മനസ്സിൽ തിരതല്ലി. മാധവനും സംശയത്താൽ മനസ്സു കലങ്ങി, "ഈ ഭാഗത്തു് വളരെ നാളായി ആരും പെരുമാറാറില്ല, അല്ലേ?" എന്നു് അവൻ ചോദിച്ചു.

"വല്ലതും ഇവിടെ കുടിപാൎക്കുന്നുണ്ടോ, ആവോ!" എന്നു് ബിക്കു ഭയത്തോടെ പതുക്കെ സംശയം പ്രകടിപ്പിച്ചു.

സർദാറിനും ഈ സംശയം ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും, തന്റെ ദൃഢചിത്തതയെ അവൻ ഇളക്കുവാൻ വിട്ടില്ല.

കളവിലും കൊലയിലും ഏർപ്പെട്ടു കഴിയുന്നവൎക്കു് ഇത്തരം സംഭവങ്ങൾ സാധാരണമായി യാതൊരു ഭയത്തേയും ഉണ്ടാക്കുന്നതല്ല. ഭൂതപ്രേതപിശാചുക്കളെയൊന്നും സർദാർ വിശ്വസിച്ചിട്ടില്ല. "ആരോ ഒളിച്ചു നിൽക്കുന്നുണ്ടു്. അതു് നോക്കാതെ വിട്ടുകൂടാ. എടോ, ബിക്കു, പുള്ളിയെ ഇവിടെ സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളുക" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു് സർദാർ എഴുന്നേററു.

തന്റെ അരയിൽ കെട്ടിത്തൂക്കിയിരുന്ന കൂടയിൽനിന്നു് കുറച്ചു് തുണി കീറിയെടുത്തു; അതു തെറുച്ചു്, എണ്ണയിൽ മുക്കി, അവൻ കൊളുത്തി. ഏററവും കരുതലോടെ വാതിൽ തുറന്നു് പുറത്തു കടന്നു് അവൻ താഴ്‌വാരത്തിലെ ഓരോ മൂലയിലും നല്ലവണ്ണം പരിശോധിച്ചു. ഒരേവരിയായുള്ള മൂന്നു അറകളിൽ മാധവൻ അകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു് ഇടയിലേതാണു്. താഴ്‌വാരത്തിൽ യാതൊന്നും കാണായ്കയാൽ എതിരേയുള്ള മുററത്തിൽ

എല്ലായിടത്തും ഉററു നോക്കി; അവിടെയും ഒന്നുമില്ല. അവൻ ക്ഷീണത്തോടെ അറയിലേക്കു മടങ്ങി.

ബിക്കു അപ്പോഴും ഭയാക്രാന്തൻതന്നെ. കഴിയുന്നത്ര വേഗത്തിൽ ഈ ഭയങ്കരസ്ഥലത്തുനിന്നു് അകലേണമെന്നു് അവന്നു് തിടുക്കമായി. അവൻ സർദാറിന്റെ കാലുകളെ ഗൂഢമായി അമർത്തി, എങ്ങിനെയെങ്കിലും ഉടൻതന്നെ വല്ലതുമൊരു തീർമാനത്തിൽ എത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നുവെന്നു് ആംഗ്യഭാഷയിൽ അറിയിച്ചു. സർദാറിന്നു് അതു സമ്മതംതന്നെ.

സർദാർ:—(മാധവനോടു്) "നേരം വൈകുന്നു. താങ്കളോടുകൂടി ഇവിടെ വെറുതെ താമസിക്കുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു വയ്യ. താങ്കൾക്കു മോചനം വേണമെങ്കിൽ......"

മാധവൻ:—(അലക്ഷ്യമായി) "എന്തുചെയ്യേണമെന്നാണു് പറയുന്നതു്?"

സർദാർ:—"താങ്കളുടെ ഇളയച്ഛന്റെ ഒസ്യത്തു് തരുന്നതായാൽ......"

"അതു് എന്റെ കൈവശമില്ല" എന്നു് മാധവൻ പെട്ടെന്നു പറഞ്ഞു്, മുമ്പിലത്തെപ്പോലെ അറയിൽ ലാത്തിത്തുടങ്ങി.

സർദാർ:—"എന്നാൽ, ഇവിടെത്തന്നെ കിടന്നേക്കണം. ഞങ്ങൾ വാതിൽ പൂട്ടി ഇതാ പോകയായി."

മാധവൻ:—"നില്ക്കു്! അങ്ങിനെ ഞാൻ അതു് തരുവാൻ സമ്മതിക്കുമെന്നു വിചാരിക്കുക. അതു് ഇവിടെ എങ്ങിനെ കൊണ്ടുവരും?"

സർദാർ:—(തന്റെ കാര്യം ഫലിക്കുന്നുവെന്നു് കണ്ടിട്ടുണ്ടായ സന്തോഷത്തോടെ) "അതു് താങ്കളുടെ

ജോലിയാണ്. താങ്കൾക്കറിയാത്ത യുക്തിയുണ്ടോ? ഞാനായിരുന്നാൽ ഒരു കറിപ്പെഴുതി വീട്ടിലേക്കയച്ച് അതു് എടുത്തുകൊണ്ടു വരുവിക്കും.''

മാധവൻ:—"എന്നാൽ, വീട്ടിലുള്ളവർ നിങ്ങളോടു് ഈ കറിപ്പെഴുതിയ ആൾ എവിടെ എന്നു ചോദിച്ചാൽ നിങ്ങൾ എന്തു പറയും?"

അതാ, വീണ്ടും ആ അസാധാരണശബ്ദം! കള്ളന്മാർ പേടിച്ചുകൊണ്ടു നിലവിളിച്ചു. മാധവനും അല്പം സംഭ്രമമുണ്ടായി.

"പിമ്പുറത്തു് വല്ല വഴിയുമുണ്ടോ?" എന്നു് അവൻ ചോദിച്ചു.

"ഇല്ല" എന്നു് ആ കള്ളന്മാരിൽനിന്നു് മറുപടിയുണ്ടായി.

"നില്ക്കു്! ഒന്നുകൂടി ഞാൻ ചെന്നു നോക്കട്ടെ" എന്നു സർദാർ പുറപ്പെട്ടു.

പുരയിന്മേൽ ചാടിക്കേറുവാൻ നല്ല പരിചയമുള്ളതുകൊണ്ടു് സർദാർ അതിലേക്കൊരുങ്ങി. താണ പുരയായതുകൊണ്ടു് അതിന്മേൽ കേറുവാൻ ഒട്ടും പ്രയാസമുണ്ടായില്ല. നാലുഭാഗത്തും, പ്രത്യേകിച്ചു്, കിടങ്ങിന്റെ പിമ്പുറത്തും അവൻ മേലും കീഴുമെല്ലാം ഉററു നോക്കി. ഒന്നും കണ്ടില്ല. നൈരാശ്യത്തോടെ അവനു മടങ്ങിപ്പോരേണ്ടിവന്നു.

മാധവനു് പെട്ടെന്നൊരു വിചാരമുണ്ടായി. "ഈ വരിയിൽത്തന്നെ വേറെ രണ്ടു അറകൾകൂടി ഇല്ലയോ?" എന്നു് അവൻ ചോദിച്ചു.

"അതേ: ഉണ്ടെന്നാണു തോന്നുന്നതു്."

"അവിടെ നിങ്ങൾ വേറെ ആരെയെങ്കിലും അടച്ചു വെച്ചിട്ടുണ്ടോ?"

"ഇല്ല"

"എന്നാൽ, അതു് മററാരെങ്കിലും ചെയ്തിരിക്കാം. എന്നെപ്പോലെ ഒരു ഭാഗ്യഹീനൻ ആ ഘാതകൻെറ ഘോരകർമ്മത്തിന്നു വിഷയമായിത്തീൎന്നു് ഇവിടെ ബദ്ധനായി വലയുന്നുണ്ടോ. ആ പോ! അവൻ വാതിൽ തുറക്കുവാൻ ഇടയ്ക്കിടെ പ്രയത്നിച്ചുനോക്കുകയായിരിക്കും. അതായിരിക്കാം ഈ ശബ്ദം."

"താങ്കൾ ഊഹിക്കുന്നതു ശരിയാണു്. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ അറയിലെ വാതിൽ പൂട്ടിയിരിക്കണമല്ലോ. ഞാൻ ചെന്നു വിളിച്ചുനോക്കാം. ആരെങ്കിലും അവിടെ ഉണ്ടെങ്കിൽ പുറത്തേക്കു വരും—" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു് സർദാർ വീണ്ടും തിരി കൊളുത്തി, ആ അറകളെ പരിശോധിക്കുവാൻ വെളിയിലേക്കു ചെന്നു. രണ്ടു് അറകളും മലക്കെ തുറന്നു കിടക്കുന്നു. പിന്നെ അവിടെ എന്താണു് തിരഞ്ഞുനോക്കുവാൻ!

സർദാർ തളൎന്ന മുഖത്തോടെ മടങ്ങിവന്നു. മാധവനു് ഇതൊന്നും വെളിവായില്ല. ശബ്ദം പുറപ്പെടുവാനുള്ള പല കാരണങ്ങളേയും അവൻ ആരാഞ്ഞുനോക്കി. ഒന്നിലും പിടി കിട്ടിയില്ല. കള്ളന്മാരിരുവരും ഇതു പിശാചചേഷ്ടയാണെന്നു് ഉറപ്പായി വിശ്വസിച്ചു് പേടിച്ചു വിറച്ചു. ബിക്കു കണ്ണുകളടച്ചു് സർദാരോടു് അണഞ്ഞുകൊണ്ടു പതുങ്ങി. പിശാചു് അറയിലേക്കു പാദേണ്ടതായ താമസം മാത്രമേ ഇനിയുള്ളുവെന്നു് അവനു തോന്നി.

"അയ്യോ, എനിക്കു പേടിയാകുന്നു! ഈ ഭയങ്കര ശബ്ദം എന്തോ, ഏതോ, ഈശ്വരനറിയാം! ഞങ്ങളുടെ കാൎയ്യത്തിൽ താങ്കൾക്കു് ഇനി വല്ലതും പറവാനുണ്ടോ? അതു വേഗമാകണം. അതാ, താങ്കളെ ഇവിടെ അടച്ചിട്ടു ഞങ്ങൾ പോയേക്കാം" എന്നു് സർദാർ മാധവനെ തിടുക്കി.

സമ്മതിക്കുകയല്ലാതെ ഗത്യന്തരമില്ലെന്നു മാധവനു തോന്നി. ഇവർ വാതിലടച്ചു പൊയ്ക്കഴിഞ്ഞാൽ, പിന്നെ ഈ ലോകത്തെ കാണുന്നതിനു് തനിക്കു സാധിച്ചില്ലെങ്കിലോ എന്നു് അവൻ സംശയിച്ചു. പക്ഷെ, താൻ എഴുതിവെയ്ക്കുന്ന കുറിപ്പു കണ്ടു് ആ വഴിക്കു് ആരെങ്കിലും തന്റെ സ്ഥാനം കണ്ടുപിടിച്ചു് ഇങ്ങോട്ടു വന്നു് തന്നെ രക്ഷിച്ചേക്കാമെന്ന ഒരു നേരിയ ആശ അവനിൽ മിന്നുകയുമുണ്ടായി. ഏതായാലും, അവസാനംവരെ വാദിച്ചു നോക്കുക തന്നെയെന്നു് അവൻ നിശ്ചയിച്ചു.

മാധവൻ:—"നിങ്ങൾക്കു പണമാണല്ലോ വേണ്ടതു്? നിങ്ങൾ ചോദിക്കുന്നതിനെക്കാൾ രണ്ടിരട്ടി ഞാൻ തരാം. എന്നെ വിട്ടയച്ചാൽ മതി. ഒസ്യത്തു് നിങ്ങൾ ചോദിക്കരുതു്."

സർദാർ:—"ബാബൂ, ഞങ്ങളെയോ ഉരുട്ടുന്നതു്? താങ്കളെ വിട്ടയച്ചാൽ, പിന്നെ പണം തരുന്ന പുള്ളിയോ താങ്കൾ? ഒസ്യത്തു് ഇങ്ങു തന്നേക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ പോകയായി."

വീണ്ടുമതാ, ആ ശബ്ദം! ആരോ അടുക്കലേക്കു വരുന്നതുപോലെ വസ്ത്രമിളകുന്നതു കേട്ടു. കള്ളന്മാരിരുവരും പരസ്പരം നോക്കിക്കൊണ്ടു്; പേടിയാൽ മരവിച്ചു് ശവ

ങ്ങളെപ്പോലെ നിന്നു. അവർ ആവുന്നത്ര പണിപ്പെട്ടു മനസ്സുറപ്പിച്ചു് അവിടെനിന്നു് ഓടിപ്പോകുവാൻ ഒരുങ്ങി ത്തുടങ്ങി. മാധവൻ "കടലാസ്സുണ്ടോ" എന്നു ചോദിച്ചു് അവരെ നിർത്തി. "അതു് ഞങ്ങൾ കരുതീട്ടുണ്ടു്" എന്നു പറഞ്ഞു് കടലാസ്സു് അവർ എടുത്തു കൊടുത്തു, മാധവൻ ഗുമസ്ഥന്നു് ഒരു കത്തു എഴുതുന്നതിന്നു് ആരംഭിച്ചു.

"ബാബു, ഞാൻ പറയുമ്പോലെ എഴുതണം. ഞങ്ങൾക്കു് യാതൊരു ദോഷവും ഉണ്ടാകാതെയിരിക്കാൻ ഞങ്ങൾ നോക്കേണ്ടതല്ലയോ. ഞാനും താങ്കളെപ്പോലെ എഴുതാനും വായിക്കാനും പഠിച്ചവൻ തന്നെ" എന്നു് സർദാർ പറഞ്ഞു.

മാധവൻ അവനെ അത്ഭുതത്തോടെ നോക്കി. അവൻ പറയുമ്പോലെ എഴുതുവാൻ സമ്മതിച്ചു; സർദാർ പറയുവാൻ തുടങ്ങി. പിശാചഭയത്താൽ സർദാർ കലങ്ങിയിരുന്നുവെങ്കിലും, ധൈര്യം വിടാത്തവനെപ്പോലെ നടിച്ചു.

അതാ, പിന്നെയും ആ ശബ്ദം ഉയന്നു. ഇക്കുറി കറെ ക്രൂരതലാണു്. ചങ്ങല കിലുങ്ങുമ്പോലെ ആദ്യം തുടങ്ങി. തുടന്നു് പല വികൃതശബ്ദങ്ങളും!

മുമ്പുതന്നെ പേടിച്ചു വിറയ്ക്കുന്ന ആ കള്ളന്മാക്കു് ഇപ്പോൾ ഭയത്താൽ ഉന്മാദമുണ്ടായി. ബിക്ക ഒരേ ഊക്കിൽ വരാന്തയിലേക്കു ചാടി ആ കിടങ്ങിന്റെ അതിത്തി കടന്നു് നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു പാഞ്ഞു. അതേപടി സർദാരും അവനേ പിന്തുടർന്നു ഭ്രാന്തനേപ്പോലെ അലറിക്കൊണ്ടു് അവൻ ആ അറയിൽനിന്നു വെളിയിലേ

ക്കോടി മറഞ്ഞു. മാധവനെ യഥേഷ്ടം വിട്ട് അറവാതിൽ അടയ്ക്കാതെയാണ് ആ സംഭ്രമത്തിൽ അവർ ഓടിയതു്.

ഈ അസാധാരണമായ ശബ്ദത്താലും, കള്ളന്മാരുടെ പേടിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഓട്ടത്താലും, യാതൊന്നും വെളിവാകാതെ, മാധവൻ ഉദ്വേഗത്താൽ സ്തംഭിച്ചുനിന്നുപോയി. പിന്നീടു തന്നെത്താൻ ആശ്വസിച്ചു്, ഈ മിഥ്യാസംഭ്രമത്തെ അകററിക്കളഞ്ഞു് അവൻ നാലുഭാഗത്തും നടന്നുനോക്കി. അവിടെ യാതൊന്നുമില്ല. പിന്നെയും അവൻ അവിടെയെല്ലാം പരിശോധിച്ചു. അപ്പോഠ, താഴ് വാരത്തിൻെറ ഓരത്തിൽ നീണ്ട പൊൻകമ്പിപോലെ ദീപപ്രകാശം കാണായ്വന്നു. തൽക്ഷണം അവൻ അങ്ങോട്ടു ചെന്നു നോക്കിയപ്പോഠ, തുറന്നു കിടക്കുന്ന ഒരു അറയിലെ വാതിലിന്നരികിൽ ഒരു സ്ത്രീരൂപം തനിയെ നില്ക്കുന്നതു കണ്ടു. അവന്നു് രോമാഞ്ചമുണ്ടായി. തുടന്നുകൊണ്ടു് ദേഹമെല്ലാം വിയൎത്തു.

ഒരു ചെറിയ റാന്തൽ താഴെ മങ്ങിക്കത്തുന്നുണ്ടു്. അതിൻെറ വെളിച്ചത്തിൽ ആ സ്ത്രീ ആരെന്നു് അവൻ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. ആളെ അറിഞ്ഞപ്പോഠ .അത്ഭുതവും സംഭ്രമവും അവനിൽ വളന്നു.

"ആരാ?" എന്ന വാക്കു് അവൻെറ മുഖത്തുനിന്നു പുറപ്പെട്ടു.

"മാധവാ!" എന്നു അവഠ സംഭ്രമത്തോടെ വിളിച്ചു. പിന്നെയൊന്നും പറയുവാൻ അവഠ അപ്പോഠ ശക്തയായില്ല.

അദ്ധ്യായം 22

ഇങ്ങിനെയുള്ള അവസരത്തിൽ ഈ കിടങ്ങിൽ വെച്ചു് താരയും മാധവനും പരസ്പരം കാണുമാറായതിൽ അവർ പകച്ചുപോയി! ഇപ്രകാരം സംഭവിക്കുമെന്നു് അവർ സ്വപ്നത്തിൽപ്പോലും വിചാരിച്ചിട്ടുള്ളതല്ല. തന്റെ വ്യാകുലമായ മനസ്സിനെ അടക്കിക്കൊണ്ടു്, "മാധവാ, നീയോ ഇവിടെ?" എന്നു് ചോദിച്ചു.

അതിന്നു് ഉടൻതന്നെ മറുപടി കൊടുക്കുവാൻ മാധവന്നു് കഴിഞ്ഞില്ല. ഭയാധിക്യംകൊണ്ടോ, താരയെ അവിചാരിതമായി ഈ അവസരത്തിൽ ഈ സ്ഥലത്തു വെച്ചു് കണ്ടതുകൊണ്ടുണ്ടായ സംഭ്രമത്താലോ മാധവന്റെ മനസ്സു് ആകപ്പാടെ കലങ്ങിമറിഞ്ഞിരിക്കയാണപ്പോൾ.

മാധവനെ ഈ വിജനസ്ഥലത്തു് ഈ നിലയിൽ കണ്ടതോടുകൂടി താരയ്ക്കു് യാതൊന്നും വെളിവാകാതെയായി. തന്റെ ചുററും നടക്കുന്നതെല്ലാം എന്തോ ജാലമെന്നപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. എങ്ങിനെയുള്ള ഭയങ്കരാവസ്ഥയിലും, ഹൃദയത്തെ പെട്ടെന്നു് ഒതുക്കി നിർത്തുവാൻ പ്രകൃത്യാ സ്ത്രീകൾക്കു ശക്തിയുണ്ടു്. അവിചാരിതമായി മാധവനോടു തനിയെ ഇങ്ങിനെ ഇടപെടേണ്ടി വന്നതിൽ അവൾക്കു് വേറെ സംശയമൊന്നും ഉണ്ടായില്ല. തന്റെ പാതിവ്രത്യത്തിന്നു് യാതൊരു ഭംഗവും ഭവിക്കുന്നതല്ലെന്നു് അവൾക്കറിയാം. മാധവൻ അവിടെ കടുങ്ങിയതു് എങ്ങിനെയെന്നു് അവൾക്കു് അറിയുവാൻ ഉൽകണ്ഠയുണ്ടായി.

"മാധവാ, ഇവിടെനിന്നു് യമദൂതന്മാരെപ്പോലെയുള്ള രണ്ടു പേർ ഇപ്പോൾ ഓടിപ്പോയല്ലോ; അവർ ആരാണു്? ഈ പാതിരാവിൽ, ഈ സ്ഥലത്തു് നീ എങ്ങിനെ വന്നു? അവരിൽ ഒരാൾ എന്നെ ത്തുറിച്ചു നോക്കുകയുണ്ടായി. എന്നെക്കണ്ടിട്ടു് ഭൂതമോ പിശാചോ എന്നു് പേടിച്ചിട്ടാണോ അവർ ഓടിയതു്?"

മാധവൻ:—"അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ...........നീ വാതിൽ തുറന്നു് വരുമ്പോഴോ ചങ്ങലയുടെ ശബ്ദം പുറപ്പെട്ടതു്?"

താര:—"അതേ. ഞാൻ വാതിൽ തുറന്നു വരുമ്പോൾ ഈ യമഭടന്മാരെ കണ്ടു് പേടിച്ചു പിന്മാറി."

മാധവൻ സംജ്ഞയാൽ താരയെ അവിടെ ഇരുത്തിയതിൽപിന്നെ, താൻ അവിടെ ബന്ധനസ്ഥനായ സംഭവമെല്ലാം ആദ്യന്തം വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞു. അവന്റെ ഓരോ വാക്കും ക്രോധത്താൽ ഉജ്ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടാണു്.

ഇതെല്ലാം കേട്ടു് താരയുടെ മനസ്സിന്നു് വല്ലാത്ത വേദനയുണ്ടായി. "നീ ഇവിടെ അകപ്പെട്ടിട്ടു് എത്ര ദിവസമായി?" "ഇന്നേക്കു, രണ്ടു ദിവസമായി എനിക്കെപ്പൊഴും സംശയം വളൎന്നിരുന്ന എന്നെ അറിയിക്കാതെ അദ്ദേഹം എന്തൊക്കെയോ നടത്തുണ്ടെന്നു മാത്രം ഞാൻ മനസ്സിലാക്കീട്ടുണ്ടു്.

താൻ അവിടെ വരുന്നതിന്നു കാരണമെന്താണെന്നു് താര മാധവനെ അറിയിച്ചു. അതെല്ലാം സവിസ്തരം ഇവിടെ ചേൎക്കുന്നതു് വൃഥാസ്ഥൂലമായിട്ടേ വരൂ. തന്നേ ഭർത്താവു് പരിഗണിക്കാത്തതാലും, ഭർത്താവിന്റെ അസാധാരണഗതിയെ അവൾ സംശയത്തോടെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിവന്നു. ഈ ഗൂഢവ്യാപാരമെല്ലാം എന്താണു്? ആരെ

യെങ്കിലും അപായത്തിൽ അകപ്പെടുത്തുവാൻ വല്ല വഞ്ചനയിലും ഏർപ്പെട്ടിരിക്കയാണോ? ഇങ്ങിനെയോരോന്നും അവൾ ഭർത്താവിനെക്കുറിച്ചു് സംശയിച്ചു. 'ആളുകളാരും കടക്കാറില്ലാത്ത ഈ കിടങ്ങു് ഒന്നു പരിശോധിച്ചു നോക്കേണ്ടുമെന്നു് അവൾക്കു തോന്നി. ഭർത്താവു് ഉറങ്ങുമ്പോൾ താക്കോൽ അവൾ തിരഞ്ഞെടുത്തു. ഭയങ്കരമായ ഇരുട്ടിൽ, എന്തു സംഭവിക്കുമെന്ന ചിന്തയേയില്ലാതെ അവൾ സാഹസത്താൽ ഇങ്ങോട്ടു പോന്നു. ഇതെല്ലാം അവളിൽനിന്നു് മാധവൻ അത്ഭുതത്തോടെയാണു് കേട്ടതു്. താര തുടർന്നു പറഞ്ഞു:—

“ഞാൻ ഇങ്ങോട്ടു നടക്കുമ്പോൾ എന്റെ കാലുകൾ പിന്നോട്ടു വലിഞ്ഞുകൊണ്ടാണിരുന്നതു്. അയ്യോ, എന്തൊരു ഭയമാണു് എന്നെ ബാധിച്ചിരുന്നതു്! കള്ളന്മാരേയും പിശാചങ്ങളേയും വിചാരിച്ചിട്ടാണു് എന്റെ പേടിയെല്ലാം. ഏതോ ഒരു ശക്തി എന്നേ ഊക്കോടെ വലിക്കുകകൊണ്ടാണു് ഞാൻ ഈ ഇരുണ്ട ഇടത്തിലേക്കു് ഇങ്ങിനെ വന്നതു്. എന്റെ പ്രാണൻ പോകയാണെങ്കിൽ, പോകട്ടെ! അദ്ദേഹത്തിനുള്ള മനോവ്യാകുലതയ്ക്കു് കാരണമെന്താണെന്നു കണ്ടുപിടിച്ചു്, അതിനു നിവൃത്തിയുണ്ടാക്കേണമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടു ഞാൻ തുനിഞ്ഞിറങ്ങി. അപ്പോൾ നിന്നെ യദൃച്ഛയാ ഇവിടെ കണ്ടു. ഇപ്പോൾ എനിക്കു് കാര്യമെല്ലാം മനസ്സിലായി. ഏതോ ദുഷ്ടവിചാരത്താൽ നിന്നെ ഇവിടെ അദ്ദേഹം അടച്ചുവെച്ചിരിക്കയാണു്. ദൈവമായിരിക്കാം നിന്നെ രക്ഷിക്കുന്നതിനു് എന്നെ ഇവിടേക്കു് അയച്ചതു്. മാധവാ എനിക്കൊരപേക്ഷയുണ്ടു് കൈയടിച്ചുതരുമോ?”

“എന്താണു പറയൂ, താരേ?” എന്നു് ആ പതിവ്രതാരത്നത്തോടു് മാധവൻ ചോദിച്ചു.

താര:—"എന്റെ ഭർത്താവു് പരമവഞ്ചകനായിരുന്നാലും എന്റെ പാഴു് മനസ്സു് അതു കേൾക്കയില്ല. അദ്ദേഹത്തിനു് വല്ല അപായമൊ അവമാനമൊ ഉണ്ടാകുമെങ്കിൽ അതു തടുക്കുന്നതിനു് എന്റെ മനസ്സു് എപ്പോഴും അലയുന്നു. പൊറുക്കുവാൻ വയ്യാത്ത കഠിനദ്രോഹമാണു് നിനക്കു് അദ്ദേഹം ചെയ്തിട്ടുള്ളതെങ്കിലും; നിന്റെ മനസ്സു് ഒരിക്കലും പ്രതിക്രിയയിലേക്കു തിരിയരുതു്. അതാണു് എനിക്കു് നിന്നോടുള്ള അപേക്ഷ. അതു് നീ എനിക്കു ചെയ്യുന്ന മഹോപകാരമായി ഞാൻ കരുതും. എന്നിൽ ആദ്യംമുതൽക്കേ നിനക്കു വിശ്വാസമുണ്ടെന്നു് എനിക്കു് അറിയാം. ഈ താരയുടെ ഭർത്താവാണെന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹം ചെയ്യുന്നതെല്ലാം നീ ക്ഷമിക്കണം."

തേങ്ങിത്തേങ്ങിക്കരഞ്ഞുകൊണ്ടാണു് താര ഇത്രയും പറഞ്ഞതു്. അനുതാപശീലനായ മാധവനെ ആ കരച്ചിൽ വല്ലാതെ ഇളക്കി. അവന്റെ കണ്ണുകളിൽനിന്നു് അശ്രുകണങ്ങൾ ഇററിററു വീണു. താരയുടെ ആഗ്രഹംപോലെ അവൻ കൈയടിച്ചുകൊടുത്തു. അപ്പോൾ താരയുടെ മുഖത്തു് അസാധാരണമായുണ്ടായ കാന്തിവിശേഷം അവൾക്കുള്ള കൃതജ്ഞതയെ പ്രകാശിപ്പിച്ചു. അവൾ വിളക്കെടുത്തു കാണിച്ചു് വെളിയിലെ തോട്ടംവരെക്കും മാധവനെ പിന്തുടർന്നു ചെന്നു. മാധവൻ സ്വന്തം വീട്ടിൽ എത്തുമ്പോൾ പൂർവ്വാകാശം വെളുത്തുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

അദ്ധ്യായം 23.

രാത്രിനേരം. മധുരഘോഷിന്റെ ഉദ്യാനത്തിലെ കേളീഗൃഹം. അതിന്റെ അരികേയുള്ള കുളക്കടവിലെ പടിയിന്മേൽ ഇരുന്നുകൊണ്ടു് രഹസ്യമായി രണ്ടുപേർ സംസാരിക്കുന്നു.

ഒന്നാമൻ:—"മഹാഭാരതത്തിൽ നിങ്ങൾ വായിച്ചിട്ടില്ലയോ.........?"

രണ്ടാമൻ:—"നീ ഏതിനെക്കുറിച്ചാണു പറയുന്നതു്?"

ഒന്നാമൻ:—"കൃഷ്ണഭഗവാൻ പറയുന്നു, ബലപ്രയോഗത്തെക്കാളും നയോപായങ്ങളാണു് കാര്യസിദ്ധിക്കു് ഉചിതമെന്നു്. താങ്കളുടെ ആളുകൾ മാധവഘോഷിനെ ബന്ധിക്കയുണ്ടായല്ലോ; അവരെക്കൊണ്ടു് വല്ല കാര്യവും നേടിയോ? അവരെപ്പോലെ ഒരു നൂറുപേർ കൂടിയാലും ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കാത്തതു് ഞാൻ സുകരമായി നടത്തിക്കാണിക്കാം."

രണ്ടാമൻ:—"നീ ഏകനായി ഈ കാര്യം നിറവേറ്റാമെന്നാണോ പറയുന്നതു്?"

ഒന്നാമൻ:—"അതേ. കൂട്ടുകച്ചവടം എനിക്കു് ഇഷ്ടമില്ല. എന്റെ പേരിൽ താങ്കൾക്കു വിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ, ഈ കാര്യം ഞാൻ നേടിവരാം. ഇതു് സമ്മതമല്ലെങ്കിൽ താങ്കളുടെ ആ വീരന്മാർ ഉണ്ടല്ലോ."

രണ്ടാമൻ:—"പല കൊല്ലങ്ങളായി എന്റെ ഉത്തരവുകളെ നടത്തിവരുന്നവനാണു് രഘുനാഥൻ. നിന്റെ സാമർത്ഥ്യങ്ങളെപ്പറ്റി ഇതിന്മുമ്പു് എനിക്കൊന്നും അറികയില്ലല്ലോ."

ഒന്നാമൻ:—"എന്നെക്കൊണ്ടു് സാധിക്കാത്തതാൽ തങ്ങൾ ഒന്നും തരേണ്ട. ഇപ്പോൾതന്നെ ഉറപ്പിക എണ്ണിത്തരേണമെന്നല്ലല്ലോ. ഞാൻ പറയുന്നതു്."

രണ്ടാമൻ:—"എന്നാൽ, നീ കരുതുന്നതു് എന്താണെന്നു കേൾക്കട്ടെ."

ഒന്നാമൻ:—"ഇന്നുമുതൽ ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ ഒസ്യത്തു് നിങ്ങളുടെ വശം ഞാൻ എത്തിക്കുമോ, ഇല്ലയോ, എന്നു നോക്കണം. എന്റെ ഈ കഷ്ടപ്പാടിനു് രണ്ടായിരം ഉറുപ്പിക എനിക്കു തരണം. ഇപ്പോഴത്തെ ചില്ലറച്ചെലവുകൾക്കു് കുറച്ചുമാത്രം കിട്ടിയാൽ മതി."

രണ്ടാമൻ:—"അത്ര വലിയ സംഖ്യയോ പ്രതിഫലം?"

ഒന്നാമൻ:—"കാര്യം കൈകടന്നു പോകുന്നു. കാലം തെറ്റിയാൽ അസാധ്യമായ്വരും. പുള്ളി ഒരിക്കൽ അകപ്പെട്ടവനാണു്. ഇനി അവൻ കരുതലോടെയാണിരിക്കുക. ഒസ്യത്തു് മറ്റൊരിടത്താണു് ഇപ്പോൾ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളതു്."

രണ്ടാമൻ:—"എവിടെയാണതു് ഒളിച്ചിരിക്കുന്നതു്?"

ഒന്നാമൻ:—"അതു തന്നെയാണു് അന്വേഷിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നതു്."

രണ്ടാമൻ:—"നീ പറയുന്ന സംഖ്യ അധികമാണല്ലോ."

ഒന്നാമൻ:—"തങ്ങളോടു് ഞാൻ പിശകുവാൻ വന്നവനല്ല. സർദാരോടു ചോദിച്ചാൽ എന്റെ സമ്പ്രദായമെല്ലാം അറിയാം. ആ പ്രതിഫലത്തിൽനിന്നു് ഞാൻ

കുറയുകയില്ല. ഇനി താങ്കളുടെ ഇഷ്ടം. സൎദ്ദാരെക്കൊണ്ടു തന്നെ താങ്കൾ അന്തസ്സിൽ കാൎയ്യം നടത്തിക്കൊള്ളുക.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞു് അവൻ എഴുന്നേററു. ആകാശത്തിൽ പ്രകാശിക്കുന്ന നക്ഷത്രങ്ങൾ കുളത്തിലെ വെള്ളത്തിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നു. ഉപജാപകന്മാരുടെ മനോമാലിന്യത്തിനും പ്രകൃതിയുടെ ഈ നിൎമ്മലവിലാസത്തിനും അന്യോന്യം എത്ര അകൽച്ച!

രണ്ടാമൻ:—“ശരി; നീ ചോദിക്കുന്നതു തന്നേക്കാം. കാൎയ്യം വേഗത്തിൽ നിറവേററണം.”

ഒന്നാമൻ:—“എന്റെ സ്വഭാവമൊന്നും താങ്കൾക്കു് അറിഞ്ഞുകൂടാ. താങ്കളുടെ ഉപ്പും ചോറും തിന്നിട്ടു് താങ്കളെ ദ്രോഹിക്കുന്നവനല്ലാ ഞാൻ. ഇതാ, ഞാൻ പോകയായി. ഓൎമ്മയുണ്ടായിരിക്കട്ടെ. തൽക്കാലത്തെ ചില്ലറ ആവശ്യങ്ങൾക്കു് കുറച്ചു പണം വേണ്ടതുണ്ടു്; അതു് ആൾവഴിക്കു് അയച്ചുതരണം.”

രണ്ടാമൻ:—“നീ എവിടെയായിരിക്കും?”

ഒന്നാമൻ:—“എന്റെ വീട്ടിലല്ലാതെ വേറെ എവിടെ!”

രണ്ടാമൻ:—“ശരി; പോയ്‌വരിക.”

രാജമോഹനനും മധുരഘോഷുമാണിവർ എന്നു് വായനക്കാർ മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കാം. വിത്തു നട്ടു കഴിഞ്ഞു. ഇവരുടെ ഈ ദുർവിചാരങ്ങൾ വൃക്ഷമായി വളൎന്നു. എന്തു ഫലത്തെയാണു് ഉല്പാദിപ്പിക്കുകയെന്നു നോക്കാം.

ഘോരവൃത്തിയിൽ ഏൎപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന രാജമോഹനൻ ഈ നാട്ടിൽനിന്നു് എങ്ങോട്ടാണു പോകുവാൻ ഉദ്ദേശി

ച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു് മാതംഗിനിക്കു് അറികയില്ല താൻ രക്ഷിച്ചുപോരുന്ന തന്റെ സഹോദരിയേയും പിതൃസഹോദരിയേയും അകാരണം കഷ്ടപ്പെടുവാൻ വിട്ടു് രാജമോഹനൻ എങ്ങോട്ടോ പോകുന്നുണ്ടെന്നു മാത്രം അവൾ കേട്ടു. അതിൽ അവൾക്കു് അത്ഭുതമുണ്ടായി. അതിനെക്കുറിച്ചു് അവൾ വേറെയൊന്നും അന്വേഷിച്ചില്ല രാധാഗഞ്ജിലേക്കു വരുന്നതിന്നു് ആദ്യമേ അവൾക്കു് ഇഷ്ടമില്ലായിരുന്നു. ഈ പ്രദേശത്തുനിന്നു അകന്നു്, തനിക്കുള്ളവൎക്കും കാണ്മാനെത്താത്ത അത്രയും ദൂരത്തു ചെന്നു പാൎത്താൽ കൊള്ളാമെന്നു് അവളുടെ മനസ്സു് വെമ്പിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണു്. മാധവന്റെ സമീപത്തു പാൎക്കുന്നതുകൊണ്ടല്ലയോ അവൾക്കു് ഭൎത്താവിൽനിന്നു് ഇത്രയെല്ലാം ഹിംസകൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്നതു്! അതുകൊണ്ടു്, ഇവിടെ നിന്നു് അകലുന്നതിന്നു് വളരെ നാളായി അവൾ കൊതിക്കുന്നു. ഒടുക്കം, തന്റെ അഭിലാഷം അപ്രതീക്ഷിതമായി നിറവേറുന്നതു് അവൾ കണ്ടു. രാജമോഹനനോടു് അവൾ, "എന്നെ എന്റെ നാട്ടിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകണം" എന്നു് അപേക്ഷിച്ചു.

"എന്തിന്നു്?"

"ഈ നാട്ടു് എനിക്കു പിടിക്കുന്നില്ല."

"ആട്ടെ. ഇവിടെനിന്നു് നമുക്കു പോകാം. ഇന്നു രാത്രി തന്നെ പുറപ്പെടാം. തയ്യാറായി ഇരുന്നുകൊള്ളുക. എനിക്കു് ആരുടെയും അധീനതയിൽ ഇരിക്കുന്നതിന്നു് ഇഷ്ടമില്ല" എന്നു് രാജമോഹനൻ യാത്രയ്ക്കൊരുങ്ങി.

ഭൎത്താവു് തന്റെ മുമ്പിൽനിന്നു മാറിയ ഉടനെ, മാതംഗിനി ഈ വൎത്തമാനം തന്റെ പ്രിയസഖിയായ

കനകത്തിനു് അറിവുകൊടുത്തു. അവൾ അപ്പോൾത്തന്നെ തന്റെ തോഴിയെക്കാണുവാൻ പോഞ്ഞെത്തി.

കനകം:—"എന്താ, നീ നാട്ടിലേക്കു പോകയാണത്രെ!"

മാതംഗിനി:—"അതേ; അദ്ദേഹം അങ്ങിനെയാണു് ഏപ്പാടു ചെയ്തിരിക്കുന്നതു്."

കനകം:—"നിനക്കു് എന്റെ പേരിൽ വല്ല ദേഷ്യവുമുണ്ടോ? അതുകൊണ്ടോ നീ പോകുന്നതു്?"

മാതംഗിനി:—"നിന്നോടു് എനിക്കെന്തിനാണു വിരോധം?"

കനകം:—"പിന്നെ, നീ എന്തിനാണു് ഞങ്ങളെയെല്ലാം വിട്ടുപോകുന്നതു്?"

മാതംഗിനി:—"ഇവിടെ കള്ളന്മാരെക്കൊണ്ടുള്ള പേടി അധികമായ്തീൎന്നിരിക്കുന്നു. ചേച്ചീ! എന്തു ചെയ്യാം!"

കനകം:—"നിന്നിൽനിന്നു് കട്ടുകൊണ്ടുപോകുവാൻ യാതൊന്നുമില്ലല്ലോ!"

"ഛീ, മിണ്ടാതിരിക്കൂ! ഇപ്പൊഴും പരിഹാസമോ?" എന്നു് നാലുപുറത്തും നോക്കീട്ടു് മാതംഗിനി പതുക്കെ പറിഞ്ഞു. അനന്തരം അവൾ തോഴിയെ ആശ്ലേഷിച്ചു് ദീനസ്വരത്തിൽ,—കനക, എന്റെ ദുഃഖത്തെ ഇളക്കിവിടരുതു്. തലയിലെഴുത്തു് എന്നെ എങ്ങോട്ടോ വലിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നു. കള്ളൻ എന്റെ അകത്തു് കടന്നു കഴിഞ്ഞു. ഇനി എന്തെല്ലാം തകരാറുകൾ ഉണ്ടാകുമോ, ആവോ! ഞാൻ ഈ ദിക്കിൽനിന്നു് അകലുന്നതു് എല്ലാം

KUMARAMANDIRAM LIBRARY
NO
AYYANTHOLE, TRICHUR

കൊണ്ടും നല്ലതാണു്—" എന്നു് ശോകാതുരതയോടെ പറഞ്ഞു.

തന്റെ പ്രാണസഖി അനുഭവിക്കുന്ന തീവ്രശോകത്തെ ശമിപ്പിക്കുന്നതിന്നു് ആ സംഭാഷണത്തെ മറ്റൊരു വഴിക്കു തിരിച്ചു്, കനകം മാതംഗിനിയുടെ മുഖത്തു് മന്ദസ്മിതം ഉളവാക്കി. വൃക്ഷാഗ്രങ്ങളിൽക്കൂടി ഇളംതെന്നൽ വിളയാടിച്ചെല്ലുന്നു. താരാഗണങ്ങൾ താഴെയുള്ള ഭൂതലത്തെ വ്യഗ്രതയോടെ നോക്കുന്നു. അറയിൽ വിളക്കു കൊളുത്തുവാൻ മാതംഗിനി എഴുന്നേററു. അപ്പോൾ കനകം, "നിന്നെ ഒടുക്കമായി ഞാൻ കാണുന്നതു് ഇതാണോ?" എന്നു് അല്ലലോടെ കേണുകൊണ്ടു് ചോദിച്ചു.

മാതംഗിനി:—"ഇവിടെ ഞാൻ വീണ്ടും വരുമെന്നു മനസ്സിൽ എന്തോ ഒന്നു പറയുന്നുണ്ടു്."

കനകം:—"അപ്പോൾ എനിക്കും നിനക്കും കൂടി മുമ്പിലത്തെപ്പോലെ പുഴയിലേക്കു് വെള്ളം കോരിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ പോകാം. അന്നു് പേടിയൊന്നുമുണ്ടാകയില്ല."

മാതംഗിനി:—(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്) "എന്നാൽ, ആ മുതലയെ എനിക്കു പേടിയുണ്ടു്. പുഴയിലേക്കു വലിച്ചുകൊണ്ടു പോയാൽ?"

അപ്പോൾ ഒരു കൊള്ളിമീൻ അഖണ്ഡമായ ആകാശത്തിൽ പെട്ടെന്നു വെളിപ്പെട്ടു് ഉടൻ മറഞ്ഞു. അതു കണ്ടു് ആ സ്ത്രീകളിരുവരും ഉദ്വേഗത്താൽ കോൾമയിർക്കൊണ്ടു. ഭാവിയെ സംബന്ധിച്ച വല്ല സൂചനയുമാണോ അതു്?

കനകവും മാതംഗിനിയും തമ്മിൽ പിന്നെയൊന്നും പറയുകയുണ്ടായില്ല. അവർ പിരിഞ്ഞു.

കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ യാത്രയ്ക്കു തയ്യാറായ നിലയിൽ രാജമോഹനൻ അവിടെ വന്നു. അവൻ മാതംഗിനിയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് അപ്പോൾത്തന്നെ പുറപ്പെട്ടു. വഞ്ചിയിലാണു് യാത്ര.

അടുത്തനാൾ രാവിലെ, രാജമോഹനൻ തന്റെ ഭാര്യയോടുകൂടി ആ നാട്ടിൽനിന്നു് പൊയ്ക്കളഞ്ഞുവെന്ന വർത്തമാനം സർവ്വത്ര പരന്നു. എല്ലാവർക്കും ഇതു് അത്ഭുതമായി.

രാത്രി മുഴുവൻ വഞ്ചിയിൽ സഞ്ചരിച്ചു് പുലർകാലത്തു് രാജമോഹനൻ ഹരിഗഞ്ജിൽ എത്തി. നദീതീരത്തിൽ വിജനമായ ദിക്കിൽ ഒരു ചെറിയ കുടിൽ അവൻ വാടകയ്ക്കെടുത്തു. മുളകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കുടിലാണതു്. "കുറച്ചു നാളേയ്ക്കു് നമുക്കു് ഇവിടെ താമസിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു" എന്നു് അവൻ മാതംഗിനിയോടു പറഞ്ഞു.

"നാട്ടിലേക്കു് എപ്പോഴാണു പോകുന്നതു്?" എന്നു് അവൾ ചോദിച്ചു.

രാജമോഹനൻ:—"അവിടെ ചെന്നാൽ നാം കഷ്ടപ്പെടുകയല്ലാതെ നമുക്കു് യാതൊരു സുഖവും ഉണ്ടാകയില്ല."

അതിനെ എതിർത്തുകൊണ്ടു് മാതംഗിനി ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല.

അധ്യായം 24

മധുമതീനദീതീരത്തു് കുറെ പ്രാധാന്യമുള്ള നാടാണു് ഹരിഗഞ്ജു്. അവിടെ ഒരു കോടതിയുണ്ടു്. മധുരഘോഷിന്റെ കാര്യത്തിന്നായി അവിടെ ഒരു ഗുമസ്ഥൻ ഇടയ്ക്കിടെ വന്നു പോയിക്കൊണ്ടിരുന്നു. വിശ്വനാഥൻ എന്നാണു് അവന്റെ പേരു്. രാധാഗഞ്ജിൻ സമീപമായുള്ള ഒരു ചെറിയ ഗ്രാമമാണു്. അവന്റെ ഇരിപ്പിടം. മുപ്പതുവയസ്സായിട്ടുണ്ടു്. ദുർബലമായ ശരീരം. ഹ്രസ്വമായ രൂപം. കണ്ണുകൾ കുഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വിരിഞ്ഞിട്ടാണു് മൂക്കു്. ഈ യുവാവു് നാലുഭാഗത്തേക്കും മിഴികളെ ഉരുട്ടിയുരുട്ടി നോക്കിക്കൊണ്ടു് നദീതീരത്തു് അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും നടക്കുന്നു. മന്മഥനെ നിന്ദിക്കുമാറുള്ള തന്റെ സൌന്ദര്യത്തെ കണ്ടു് വല്ല മടവാർമണിയും അനുരാഗം പെരുത്തു് കുടുംബത്തെ പരിത്യജിച്ചു തന്നോടുകൂടി വന്നേക്കുമെന്നു് അവൻ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ, ആവോ!

ഈ രൂപവാൻ ഹരിഗഞ്ജിലേക്കു് മുഖ്യമായൊരു കാര്യത്തിന്നാണു് വന്നുകൊണ്ടിരുന്നതു് അക്കാലത്തു തന്നെ രാജമോഹനനും അവിടെ വന്നു് പാർപ്പുതുടങ്ങി. മധുരന്റെ ആളായ വിശ്വനാഥൻ ഇവിടെ വരാറുള്ളതിലും, രാജമോഹനൻ ഇവിടെ വന്നതിലും വിശേഷിച്ചെന്തോ കാര്യമുണ്ടെന്നു് വായനക്കാർക്കു തോന്നിയിരിക്കണം. ചില നാളുകളായി ആരോ ഒരാൾ തന്നെ പിൻതുടന്നു നടക്കുന്നുണ്ടെന്നു് വിശ്വനാഥൻ—മണ്ടനാണെങ്കിലും—മനസ്സിലാക്കി. അവന്റെ കൈകാലുകൾ വിറച്ചു

ങ്ങി. അതുകൊണ്ടു്, രാജമോഹനനെ കാണുവാൻ ചെല്ലുന്നതിൽനിന്നു് അവൻ വിരമിച്ചു.

രാജമോഹനൻ ഇതൊന്നും ലക്ഷ്യമാക്കുന്നവനല്ല. തന്നെ ആരെങ്കിലും അന്വേഷിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു് അവൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കുകപോലും ചെയ്യുകയില്ല. പകൽ നേരത്തു് അവൻ വീട്ടിൽനിന്നു പുറത്തുചെല്ലുന്നതു ദുർല്ലഭമാണു്. അത്യാവശ്യമായ കാര്യം എപ്പോഴെങ്കിലും, തിട്ടക്കമായി ഉണ്ടായാൽ മാത്രമേ പകൽ അവൻ പുറത്തേക്കു ചെല്ലുകയുള്ളു. ഓരോനാളും രാത്രിയായാൽ, മാതംഗിനി ഗാഢമായി ഉറങ്ങുമ്പോൾ അവൻ നിശ്ശബ്ദം പുറത്തു കടന്നു് എവിടെയൊക്കെയോ സഞ്ചരിച്ചു് പുലരുംമുമ്പെ മടങ്ങിവരും. വീട്ടുജോലിക്കു് വാല്യക്കാരെയൊന്നും ആക്കീട്ടില്ല. അവൻതന്നെയാണു് പുഴയിൽനിന്നു് വെള്ളം കൊണ്ടുവരുന്നതു്. യാതൊരു കാര്യത്തിനും വീട്ടിൽനിന്നു് പുറത്തു പോകരുതെന്നു് മാതംഗിനിയെ നിർബന്ധിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

ഏററവും ചെറിയ കുടിലിലാണു് മാതംഗിനി പാക്കുന്നതു്. ഒരു കിടപ്പുറയും ഒരു അടുക്കളയും മാത്രമെ അതിലുള്ളു. രാജമോഹനൻ കല്ലൂട്ടയിലേക്കു ചെല്ലാതെ, മററൊരു പുതിയ നാട്ടിൽ വന്നു പാക്കുന്നതു് താൻ പ്രതീക്ഷിച്ചതിനു് എതിരാകയാൽ അവൾക്കു് ആദ്യം സംശയമുണ്ടായി. എന്നാൽ, അവന്റെ നടപടികളിൽ മുമ്പിലത്തെപ്പോലെ കേടുകളൊന്നും കാണായ്കയാൽ, ബന്ധുജനത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ലജ്ജതോന്നി മേലിൽ മാനത്തോടെ ജീവിതം നിർവഹിക്കണമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടായിരിക്കാം അവിടെ വന്നിരിക്കുന്നതെന്നു വിചാരിച്ചു്

അവരം സമാധാനിച്ചു. സ്ഥലം മാറിയതുകൊണ്ടു്, ആ ചെറിയ കടിലിൽതന്നെയാണു് തന്റെ സ്വൎഗ്ഗം എന്നു് അവരം കരുതി. എതിരെ ഏററവും അരികെ കരകവിഞ്ഞൊഴുകുന്ന പുഴ. ആ പുഴയിലേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടു തന്നെ അവരം പകൽമുഴുവൻ കഴിക്കും. എത്രയെത്രയോ തോണികളും വഞ്ചികളും പുഴയിൽക്കൂടി അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും എപ്പോഴും സഞ്ചരിക്കുന്നു. ഒന്നും വിടാതെ അവയെ അവരം എണ്ണിക്കണക്കാക്കും. കരയോരത്തുകൂടി വല്ല തോണിയും ചെല്ലുമ്പോരം അതിലുള്ള സഞ്ചാരികളെ കൗതുകത്തോടെ നിൎന്നിമേഷയായി അവരം നോക്കിനില്ക്കും. അവർ തനിക്കു് അപരിചിതരാകയാൽ അതിൽ അവരംക്കു് സ്വാതന്ത്ര്യം തോന്നും. എന്നാൽ, ഇടയ്ക്കിടെ പഴയ വിചാരങ്ങളാൽ അവരം ദുഃഖിക്കാറുണ്ടു്. പുഴയിൽ ചുഴൽക്കാററുണ്ടായാൽ, അവരം കരയിലായിരുന്നിട്ടും പേടിച്ചു വിറയ്ക്കും. വാഹനങ്ങരം ഒന്നൊഴിയാതെ കരയിൽ അണഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ മാത്രമേ, അവളുടെ പ്രാണൻ തിരിയെ വരികയുള്ളു. എപ്പൊഴെങ്കിലും വല്ല തോണിയും നദീമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നു് അലകളെ കടന്നുകൊണ്ടു് കരയണയുവാൻ കഴിയാതെ വിഷമിക്കുന്നതായാൽ, അങ്ങിനെ ഒരാപത്തു തനിക്കുതന്നെ ഉണ്ടായതുപോലെ തോന്നി, മാതംഗിനി ഇരുകൈകൊണ്ടും പരസ്പരം ഞെരിച്ചുകൊണ്ടു്,—"തോണീ, വേഗം കരയ്ക്കണയുക! അതാ, നിന്റെ പിന്നാലെ ക്രൂരനായ ഒരു തിര നിന്നെ വിഴുങ്ങുവാൻ വരുന്നു! വേഗം കരയിലേക്കു വാ, തോണീ!" എന്നു് അനുതാപത്തോടെ പറയും. മാതംഗിനിയുടെ ആ അപേക്ഷയെ നിരാകരിച്ചു് വല്ല തോണിയും നുരച്ചു പൊങ്ങുന്ന വെൺതിരകളെ കീറിക്കൊണ്ടു് വെള്ളം

കേറി, വക്കോളും താണു്, കഴങ്ങിക്കൊണ്ടു ചെല്ലുന്നതായാൽ അവളുടെ ഹൃദയം സ്പന്ദനമില്ലാതെയാകും. അവൾ മേല്പോട്ടുനോക്കി, "ഹാ, ഭഗവാനെ, ഹാ, ആപന്നിവാരക, ഈ രോഗിണിയെ ആപത്തിങ്കൽനിന്നു് രക്ഷിക്കേണമേ!" എന്നു് ദീനതയോടെ പ്രാർത്ഥിക്കും.

ഒരുനാൾ പാതിരാവിൽ കാറ്റും കോളും ഇളകി. അതു് അത്ര മുറുകിയതല്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും മാതംഗിനിയുടെ നേരിയ ഉറക്കത്തെ കെടുത്തു്, അവൾക്കു് പര്യാകുലത ഉണ്ടാക്കി. അന്ധകാരനിബിഡമായ വെളിയിൽ പലതരം ഘോരധ്വനികളോടെ പെരുങ്കാറ്റു മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടു സഞ്ചരിക്കുന്നു. അതു കേട്ടു് കലശലായ ഭീതിയോടെ മാതംഗിനി എഴുന്നേറ്റു് കിടക്കയിൽതന്നെ ഇരുന്നു. രാജമോഹനൻ തന്റെ അരികെ ഇല്ല എന്നു് അവൾ അപ്പോഴാണു് അറിഞ്ഞതു്. അവളുടെ ഭയം ഒന്നുകൂടിയും പെരുകി. കൈകൾ വിറയ്ക്കവെ, അവൾ വിളക്കുകൊളുത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചുനോക്കി; അതു ഫലിച്ചില്ല. മനസ്സിനെ ഉറപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് അവൾ ചെന്നു് അടുക്കളവാതിൽ തുറന്നു. അവിടെ കൂരിരുട്ടു തിങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അകത്തുള്ള ആ അന്ധകാരത്തെക്കാൾ വെളിയിലെ തമസ്സു് കുറെ സുസ്പഷ്ടമാകാമെന്നു് അവൾക്കു തോന്നി. അവൾ ജന്നൽ തുറന്നു. ഉടനെ ദൃഷ്ടിയെ ഇരുട്ടുമാറു് ഒരു മിന്നൽ! തുടർന്നുകൊണ്ടു്, ആകാശത്തിൽ അസംഖ്യം ഉലക്കകൾ ഒരുമിച്ചു തട്ടുംപോലെ മേഘഗർജ്ജനം! അവൾ പേടിച്ചു് ജന്നൽ അടച്ചു. കുറച്ചുനേരം വാതലിന്നരികേനിന്നു്, പുറത്തു് ഊക്കോടെ അടിക്കുന്ന കൊടുങ്കാറ്റിന്റെ കോലാഹലത്തെ ശ്രദ്ധിച്ചു. വീട്ടിലെ

വാതിൽക്കൽ ഒരു താഴ്വാരം. താഴ്വാരത്തിന്റെ മുമ്പിൽ തുറന്ന വെളി. അതിന്നപ്പുറം റോഡ്.

മാതംഗിനി വാതലിന്നരികെ നില്ക്കുമ്പോൾ, വെളിയിൽ രഹസ്യമായി ആരോ രണ്ടുപേർ സംസാരിക്കുന്നതു കേട്ടു. വാതിൽ തുറക്കുവാൻ അവൾ ശ്രമിച്ചു. അപ്പുറത്തു് സാക്ഷയിട്ടിരിക്കുന്നു. അതു് തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ പണിയാണെന്നറിഞ്ഞു് അവൾ തിരിയെ കിടക്കയിൽ വന്നു കിടന്നു് ചിന്തയിൽ ആണ്ടു.

ഒട്ടിട കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വെളിയിൽ വാതലിലെ ചങ്ങല ഇളകുന്നതു കേട്ടു. ഭർത്താവു് അകത്തേക്കു് വരികയാണെന്നു മനസ്സിലായി. താൻ നല്ല ഉറക്കത്തിലാണെന്നു് അവൾ നടിച്ചു. രാജമോഹനൻ അറയിൽ വന്നു് കിടക്കയിൽ കിടന്നു.

അടുത്ത നാൾ മാതംഗിനി മുൻകരുതലോടെയാണിരുന്നതു്. പാതിരാവിൽ രാജമോഹനൻ എഴുന്നേററു് വിളക്കുകൊളുത്തി നോക്കിയപ്പോൾ, മാതംഗിനി ഗാഢമായ നിദ്രയിൽ ആണ്ടുകിടക്കുകയാണെന്നു കണ്ടു. അവൻ അറയിൽനിന്നു് പുറത്തേക്കു കടന്നു. അപ്പോൾതന്നെ മാതംഗിനി എഴുന്നേററു് വീപ്പുടക്കികൊണ്ടു് മനസ്സു ചെലുത്തി. രാജമോഹനൻ വീട്ടിൽനിന്നു് എങ്ങോട്ടോ പോകുന്നതുകണ്ടു്, തന്റെ ഭർത്താവു് വീണ്ടും ദുർവൃത്തികളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നു് അവൾ നിസ്സംശയം ഗ്രഹിച്ചു. "ഇതിന്നോ ഇവിടെ വന്നതു്! മാധവന്നു് ഇനിയും എന്തെല്ലാം ആപത്തുകൾ വരുത്തിക്കൂട്ടുമോ ആവോ!" എന്നു് അവളുടെ മനസ്സു് കലങ്ങി മറിഞ്ഞു.

പിറെറന്നാൾ വൈകുന്നേരം രാജമോഹനനും വിശ്വനാഥനും വെളിയിലെ താഴ്വാരത്തിൽ ഇരുന്നു

കൊണ്ടു താണസ്വരത്തിൽ എന്തോ സംസാരിക്കുന്നു. മാതംഗിനി അതറിഞ്ഞു് വാതിലിന്നടിയിൽ ചെവി വെച്ചു് ആ സംഭാഷണത്തിൽ ഏകാഗ്രമായി ശ്രദ്ധ ചെലുത്തി. അവൾക്കു് അവർ പറയുന്നതൊന്നും വ്യക്തമായില്ല. ഒരിക്കൽ, "ഒസ്യത്തു്" എന്നും, മറെറാരിക്കൽ "ഇന്നു നോക്കട്ടേ" എന്നും പറയുന്നതു കേട്ടു. ഒടുക്കം, "നാളെ ഇരുട്ടായാൽ വരൂ" എന്നു പറഞ്ഞു് വിശ്വനാഥനെ അയച്ചു് രാജമോഹനൻ അകത്തേക്കു വന്നു. അപ്പോഴേക്കും മാതംഗിനി അടുക്കളയിൽ എത്തി.

കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ രാജമോഹനൻ മാതംഗിനിയെ വിളിച്ചു. "ഞാൻ അങ്ങാടിയിലേക്കു് ഒന്നു പോയ്‌വരാം. വാതിൽ അടയ്ക്കു."

ഇതുപറഞ്ഞു് അവൻ അപ്പോൾതന്നെ പോയി. ഇരുട്ടു കൂടിത്തുടങ്ങി. തുറന്ന ജന്നൽവാതിലിൽക്കൂടി അവൾ പുറത്തേക്കു നോക്കി. നദിയുടെ ഇരുണ്ട രൂപംതന്നെ ആശ്ലേഷിക്കുന്നതിന്നായി വിളിക്കുന്നതുപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. തന്നെ വലച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദുഃഖങ്ങളിൽ നിന്നു് വിമോചനമുണ്ടാകുവാൻ അവൾ ആശിച്ചു. നദിയോടു് ഏകീഭവിച്ചാൽ എല്ലാ ദുഃഖങ്ങളും അവസാനിക്കും. എന്നാൽ, മാധവൻെറ ഗതി എന്താകും? അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കടമാണു് അവൾക്കു ദുസ്സഹമായതു്. മരണത്തെക്കാൾ ജീവിതംതന്നെയാണു് സ്പൃഹണീയമെന്നു് അടുത്തനിമിഷം അവൾ കരുതി. ആത്മഹത്യചെയ്യുവാൻ നടിക്കു തോന്നിയതിൽ അവൾ ലജ്ജിച്ചു.

ഈ സമയത്തു് ആരോ വാതില്ക്കൽവന്നു് "അമ്മേ" എന്നു വിളിക്കുന്നതുകേട്ടു. മാതംഗിനി ആവേഗത്തോടെ ചെന്നു് വാതിൽ തുറന്നു.

ആഗതൻ:—"കൊച്ചമ്മേ, പേടിക്കേണ്ട. എന്നെ മനസ്സിലായില്ലയോ? ഭൂപസിംഗാണു് ഞാൻ. മാധവഘോഷ് അയച്ചിട്ടാണു് ഞാൻ വന്നതു്. അവിടെ കൊച്ചമ്മ തന്റെ ചേച്ചിയെ കാണാതായ മുതൽക്കു് സങ്കടത്താൽ തളൎന്നു് കിടക്കയിൽത്തന്നെയാണു് ഇപ്പോഴും കഴിയുന്നതു്. നിങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചുകണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനു കുറേ നാളായി ഞാൻ ചുററിത്തിരിഞ്ഞു നടക്കുന്നു. മധുരഘോഷിന്റെ ആളെ പിന്തുടൎന്നിട്ടാണു് നിങ്ങളുടെ പാൎപ്പിടം ഞാൻ അറിഞ്ഞതു്. രാജമോഹനൻ പെട്ടെന്നു് ഇങ്ങോട്ടു ചാടിയതു് ഏതോ ദുഷ്കൎമ്മത്തിന്നാണു്. മാധവഘോഷിനുള്ള ആ ഒസ്യത്തു് കട്ടുകൊണ്ടു പോകുവാനാണു് ഇവരുടെ ഗൂഢാലോചനകളെല്ലാം. കൊച്ചമ്മ യാതൊന്നുകൊണ്ടും പേടിക്കേണ്ടാ.

മാതംഗിനി തന്നെത്താൻ മറന്നുകൊണ്ടു്, "ഒസ്യത്തു് എവിടെയാണു വെച്ചിരിക്കുന്നതു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ഭൂപസിംഗ്:—"മാധവഘോഷിന്റെ വക്കീലായ ഗോകുലചന്ദ്രദാസിന്റെ വശമാണതു്. അദ്ദേഹം ഈ ഹരിഗഞ്ജിലാണു് പാൎക്കുന്നതു്."

അപ്പോഴേക്കും, വീട്ടിന്നെതിരെയുള്ള റോഡിൽ കൂടി ആരോ വരുന്നതായ കാലടിയൊച്ച അവിടെ കേൾക്കായ്വന്നു. രാജമോഹനൻ വരികയാണെന്നു് ഊഹിച്ചു് മാതംഗിനി അടുക്കളയിലേക്കു മാറി. ഭൂപസിംഗ് ഇരുട്ടിൽ മറയുകയും ചെയ്തു.

അദ്ധ്യായം 25

വക്കീൽ ഗോകുലചന്ദ്രദാസിന്റെ വീട്ടിൽ അന്ന് കെങ്കേമമായൊരു വിരുന്നാണ്. അദ്ദേഹം എപ്പോഴും ഔദാര്യത്തോടെ ഇത്തരം വിരുന്നുകൾ നടത്തിവരുന്ന ആളാണെന്ന് നിങ്ങൾ ധരിക്കരുത്. തനിക്കു വല്ലതുമൊരു ലാഭമില്ലാതെ കാലണപോലും ചെലവാക്കുന്ന ആളല്ല അദ്ദേഹം. വിരുന്നിനുള്ള ചെലവെല്ലാം ആരുടെ തലയിൽ വീഴുന്നുവെന്നാണ് നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നത്? കക്ഷികളുടെ ഹൃദയരക്തത്തെ പിഴിഞ്ഞെടുത്തു സമ്പാദിക്കുന്ന പണംകൊണ്ടാണ് ഈ ചെലവെല്ലാം നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. ഗോകുലചന്ദ്രദാസ് എന്നു കേട്ടാൽ ആ പ്രദേശത്തുള്ള ഏതൊരുവനും "കടുകോളം പോലും ദയാദാക്ഷിണ്യങ്ങളില്ലാത്ത മനുഷ്യനായല്ലോ" എന്ന് പരിതപിക്കും.

അന്ന് ഗംഭീരമായി നടക്കുന്ന ആ വിരുന്നിന് വിശേഷിച്ചൊരു കാരണമുണ്ട്. അവിടെ ഇതുവരെ ജില്ലാ കോർട്ടുജഡ്ജിയായിരുന്ന ആൾ മറ്റൊരിടത്തേക്ക് മാറിപ്പോകയാണ്. അദ്ദേഹത്തെ മാനിച്ച് യാത്രയയയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടിയാണ് ആ വിരുന്ന്. അതിൽനിന്ന് ഗോകുലചന്ദ്രദാസന് മാനവും വശിത്വവും എത്ര വളരെ കൂടുമെന്ന് നോക്കുവിൻ.

വക്കീലിന്റെ വീട് ചെറുതാണെങ്കിലും, ദർശനീയമായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള രണ്ടുനിലക്കെട്ടിടമാണ്. താഴത്തെ നിലയിൽ ആഫീസുമുറിയും, ഒരു ചെറിയ നാളവും, കലവറയും വേറെ ചില ചെറിയ മുറികളുമുണ്ട്. അദ്ദേഹ

ത്തിന്റെ പിതാമഹന്റെ കാലത്തു് കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ വീടാണു്, അദ്ദേഹത്തിനു് സമ്പാദ്യം കൂടിയപ്പോൾ, ഇന്ന നിലയിൽ പരിഷ്കൃതമായി വളൎന്നിരിക്കുന്നതു്. തന്നെ ആരെങ്കിലും പിശുക്കനാണെന്നു് പരിഹസിക്കുമോ എന്നു് സംശയിച്ചു്, ഇടയ്ക്കിടെ അദ്ദേഹം ഇതരന്മാരോടു തനിക്കു് എത്രയോ പത്തോ വലിയ മാളികകൾ നിൎമ്മിക്കുന്നതിനു് പണമുണ്ടെങ്കിലും, എളിമയോടെ ജീവിച്ചു് പെരുമയോടെ പ്രവൎത്തിക്കയാണു് പുരുഷധൎമ്മമെന്നു് ഗൎവിച്ചുകൊണ്ടു പറയും.

മുകളിലാണു് വിരുന്നു്. അവിടെയുള്ള സാമാനങ്ങളെയെല്ലാം ആഫീസ്മുറിയിലേക്കു് അന്നു കാലത്തു തന്നെ കടത്തി. മാധവഘോഷിന്റെ ഒസ്യത്തു് സൂക്ഷിച്ചു വെച്ചിരുന്ന ഇരുമ്പുപെട്ടിയും അക്കൂട്ടത്തിൽ താഴത്തേക്കു് ഇറങ്ങി.

സായാഹ്നമായതോടുകൂടി ആ നാട്ടിലെ ജനപ്രമാണികളും വക്കീൽമാരും ജഡ്ജിയെ മാനിക്കുന്നതിനു ഗോകുലചന്ദ്രദാസ് നടത്തുന്നതായ വിരുന്നിൽ സംബന്ധിക്കുവാൻ വന്നു നിറഞ്ഞു. ഗ്ലോബ്വിളക്കുകളാൽ മുകളൊക്കെയും ജാജ്വല്യമാനമായി. മേലിലുണ്ടാകാവുന്ന വിഖ്യാതിക്കുവേണ്ടി വക്കീൽ ഒട്ടും ലോഭംകൂടാതെ പണം ചെലവാക്കി വളരെ അന്തസ്സിലാണു് ഏൎപ്പാടുകളെല്ലാം ചെയ്തിരിക്കുന്നതു്. എല്ലാവരും ഊണുകഴിയുമ്പോഴേക്കും പാതിരാവായി. പുറമെയുള്ളതെല്ലാം മറന്നു് അതിഥികൾ പൂൎണ്ണമായ ആഹ്ലാദത്തോടെ പല തമാശകളും പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് കൂട്ടത്തോടെ ചിരിക്കുന്നു. ആ സമയത്തു്

താഴത്തെ നിലയിൽ യാതൊരു ശബ്ദവുമില്ല. അവിടെ വിളക്കുമില്ല. ഇരുണ്ട് വിജനമായ അവസ്ഥ.

ആ വീട്ടിന്റെ എതിരേ, ഇരുണ്ട വൃക്ഷച്ഛായയിൽ ഒരു രൂപം മറഞ്ഞു നില്ക്കുന്നു. കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മറെറാരു രൂപം വീട്ടിൽനിന്ന് പുറത്തേക്കുകടന്ന് നാലു ഭാഗത്തേക്കും ഉററു നോക്കിയതിൽപ്പിന്നെ, വൃക്ഷച്ഛായയിൽ ഒളിച്ചു നില്ക്കുന്ന ആ രൂപത്തെ അണഞ്ഞു. ഈ രണ്ടാമൻ വക്കീലിന്റെ ഭൃത്യനായ നിമായിയാണ്. ആദ്യം കണ്ട ആൾ നമ്മുടെ രാജമോഹനൻ തന്നെ.

ഇരുവരും താണ സ്വരത്തിൽ എന്തോസംസാരിച്ചു. അപ്പോൾ മുകളിൽ പല പല ശബ്ദങ്ങൾ കൂട്ടച്ചിരിയോടെ മുഴങ്ങുന്നു. ഇവരിരുവരും പതുക്കെ നീങ്ങിക്കൊണ്ട് വീട്ടിലേക്കു കടന്നു. ആഫീസ്മുറിയുടെ പുറത്ത് നിമായി കാവൽ നിന്നു. രാജമോഹനൻ അകത്തു ചെന്ന്, വിളക്കു കത്തിച്ച്, തിരി താഴ്ത്തി, ആ മങ്ങിയ വെളിച്ചത്തിൽ, കള്ളത്താക്കോലാൽ പെട്ടി തുറന്ന് ഒസ്യത്ത്, ഏററവും നൈപുണ്യത്തോടെ എടുത്തു. ഇത്രയും ചെയ്യുന്നതിന്ന് അവന്ന് ഏതാനും നിമിഷമേ വേണ്ടിവന്നുള്ളു. പുറത്തു വന്ന് നിമായിയുടെ കൈയിൽ പത്തുറുപ്പിക അടക്കായി വെച്ചുകൊടുത്ത് അവൻ ഇരുട്ടിൽ മറഞ്ഞു.

അധ്യായം 26

പിറെറന്നാൾ പുലച്ചേ് വിശ്വനാഥൻ രാജമോഹനനെ കാണുവാൻ വന്നു. "എന്താ, വർത്തമാനം? കായോ, പഴമോ?" എന്നു് അവൻ അന്വേഷിച്ചു.

രാജമോഹനൻ (തിളപ്പോടെ):—"ഞാൻ കൈയേററിട്ടുള്ള കാര്യം നിറവേറാതാകയോ!"

വിശ്വനാഥൻ:—"ഒസ്യത്തു് നീ നേടിയെന്നാണോ പറയുന്നതു്?"

രാജ:—"സംശയമെന്താണു്?"

വിശ്വ:—"എവിടെ, നോക്കട്ടെ!"

രാജ:—"ആദ്യം പണം എണ്ണിവെയ്ക്കുക!"

വിശ്വ:—"ഉറുപ്പിക ഇപ്പോൾ എൻെറ കയ്യിൽ ഇല്ല."

രാജ:—"എന്നാൽ ഒസ്യത്തും എൻെറ കയ്യിൽ ഇല്ല."

വിശ്വ:—"നീ എന്താണു് പറയുന്നതു്? ഒസ്യത്തു് ഞാൻ കാണുകയെ വേണ്ടാ എന്നോ?"

രാജ:—"നല്ലവണ്ണം കാണാമല്ലോ. എന്നാൽ, പണം എപ്പോഴാണു് തരിക?"

വിശ്വ:—"മധുരബാബു വന്ന ഉടനെ."

രാജ:—"അദ്ദേഹം എപ്പോൾ വരും?"

വിശ്വ:—"ഇതാ, നാളെ ഉച്ചയ്ക്കു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ വലിയ വഞ്ചി നാളെ കരയിൽ അണയുമ്പോൾ, അദ്ദേഹം എത്തിയെന്നു് നിനക്കു മനസ്സിലാക്കാം."

രാജമോഹനൻ ഉടനെ എഴുന്നേററു് അറയിലേക്ക വന്നു. മാതംഗിനി അപ്പോൾ അവിടെ നില്ക്കുന്നതു കണ്ടു് അവൻ കുഴങ്ങി. ഏതാണ്ടൊരു കാരണമുണ്ടാക്കി അവളെ അവൻ അടുക്കളയിലേക്കയച്ചു. അവൾ പോയപ്പോൾ, അവൻ ഒരു ഒളിസ്ഥലത്തുനിന്നു് ഒസ്യത്തു പുറത്തെടുത്തു. അതു് കൈയിൽ വെച്ചുകൊണ്ടു് അവൻ എന്തോ ആലോചിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു. എന്നിട്ടു്, ഈറൻമണ്ണെടുത്തു് തൻെറ കൈയിലും കാലിലുമെല്ലാം പൂശി. പിന്നെയാണു് അവൻ പുറത്തേക്കു ചെന്നതു്. നാലുഭാഗത്തേക്കും ഉററുനോക്കിയതിൽപ്പിന്നെ, മേൽമുണ്ടിൻെറ ഇടയിൽനിന്നു് ഒസ്യത്തെടുത്തു് വിശ്വനാഥനു് കാണിച്ചുകൊടുത്തു. "നിലം കഴിച്ചു് അവിടെയാണു് ഇതു് ഒളിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നതു് ആരെങ്കിലും എൻെറ ഭാഗ്യദോഷത്താൽ, കട്ടുകൊണ്ടുപോയാലൊ? എന്തോ, എങ്ങിനെയൊ എന്നു ആരു കണ്ടു?"

ഒസ്യത്തു് കണ്ട ഉടനെ വിശ്വനാഥൻ അവിടെനിന്നു് അകന്നു. അന്നു മുഴുവൻ രാജമോഹനൻ പുറത്തെങ്ങും പോയില്ല. ഒസ്യത്തിനെപ്പററി വല്ല കാരണത്താലും നിമായി വെളിപ്പെട്ടുത്തിയേക്കുമോ എന്നു് അവൻ പേടിച്ചുകൊണ്ടാണിരിക്കുന്നതു്. പണം കൈയിലായഉടനെ മാതംഗിനിയോടുകൂടി ആ പാഴ്പ്രദേശത്തെ വിട്ടു് പോകേണമെന്നാണു് അവൻെറ കരുതൽ.

അന്നുരാത്രി മാതംഗിനി രാജമോഹനനോടു് "ഉപ്പു് ഒരു തരിപോലുമില്ലല്ലോ; എങ്ങിനെയാണു് കൂട്ടാനുണ്ടാക്കുക" എന്നു് ആവലാതിപ്പെട്ടു.

രാജമോഹനൻ:—"ഇന്നലെയാണല്ലോ എണ്ണയും ഉപ്പും ഞാൻ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു വന്നതു്. ഇന്നേക്കു് അതു് തീൎന്നുവോ?"

മാതംഗിനി:—"ഉപ്പു ചട്ടിയിൽ എണ്ണപ്പാത്രം മറിഞ്ഞു വീണു?"

രാജ:—"എണ്ണപ്പാത്രം അങ്ങിനെ മറിയുവാനെന്താണു്?"

മാതം:—"ഞാനെങ്ങിനെ അറിയും? പൂച്ച ഉരുട്ടിയിട്ടിരിക്കാം."

രാജ:—"പൂച്ചയെ എന്തിനു് അകത്തേക്കു വിട്ടു? നിന്നെക്കൊണ്ടു് ഞാൻ വലഞ്ഞു!"

മാതംഗിനി മറ്റൊന്നുമിണ്ടിയില്ല. മൂൎഖനോടു് വാദിക്കുന്നതു് അനൎത്ഥമാണെന്നു് അവൾക്കു തോന്നിയിരിക്കാം. അഥവാ, പാവപ്പെട്ട പൂച്ചയെ വെറുതേ പഴിച്ചുവല്ലോ എന്നു് തന്നെത്താൻ വിഷാദിച്ചുകൊണ്ടു് അവൾ മൌനിയായി നിന്നതാവാം. പൂച്ചയെ വൃഥാ നിന്ദിക്കുന്നതു് പാപമാണെന്നു് ബങ്കാളത്തിലെഹിന്ദുസ്ത്രീകൾക്കിടയിൽ ഒരു അന്ധവിശ്വാസമുണ്ടു്. മാതംഗിനി മുൻകരുതലോടെയാണു്. അവിടെ ഉപ്പില്ലാതെയാക്കി അതിനു് പൂച്ചയുടെ മേൽ അപരാധം ചുമത്തിയതു്. അവൾ വാതലിന്നരികേ ചെന്നുനിന്നു് മുഖം താഴ്ത്തിക്കൊണ്ടു്, "ഇതൊരൊറു കറി മാത്രമല്ലേ? ഉപ്പില്ലാതേ ഇന്നു് ഊണുകഴിച്ചാൽ എന്താ?" എന്നു് പതുക്കേ പറഞ്ഞു നോക്കി.

രാജമോഹനൻ:—(പാരുഷ്യത്തോടെ) :—നീ പട്ടിണി കിടക്കുകകൂടിയും ചെയ്യും. എന്റെ വയറു് അതു്

കേൾക്കില്ല. ഉപ്പിന്നു പകരം നിന്റെ തലയ്ക്ക തിന്നാനാണു് അതു് പറയുന്നതു്.''

എതിർത്തു പറഞ്ഞാൽ അവന്നു് ദേഷ്യം കൂടുമെന്നു മാതംഗിനിക്കു് അറിയാം. മറുപടി പറയാഞ്ഞാൽ അതു കഷ്ടമായിത്തീരും. ഹിന്ദുസ്ത്രീകളെ മൃദുവായ മണ്ണിനോടു് ഉപമിക്കാം. അവരുടെ ഭർത്താക്കന്മാർ കുശവന്മാർ അവർ ഏതു രൂപത്തിലാക്കുന്നുവോ, സ്ത്രീകൾ അങ്ങിനെയായിത്തീരും.

മാതംഗിനി:—''എന്നാൽ അങ്ങു് എന്റെ തലയേ തിന്നു് രണ്ടുരാത്രി കഴിച്ചേക്കണം.''

നാവിന്നു് രസം കൂടിയ ഊണു് ഇല്ലാത്തതിനാൽ രാജമോഹനന്നു് സുഖമാകയില്ല. ''ഇതെന്തൊരു ശനിയൻ! വാതിൽ തുറക്കൂ. അങ്ങാടിയിലേക്കു് ഓടിച്ചെന്നു് വാങ്ങിക്കൊണ്ടു് വന്നേക്കാം.'' (കുടയെടുത്തു് തോളിൽവെച്ചിട്ടു) ''ഈ ശനിപിടിച്ച നാട്ടിൽനിന്നു് ആവുന്നത്ര വേഗത്തിൽ മറെറങ്ങോട്ടെങ്കിലും പോയാൽ നന്നു്; ഈ മാതിരി എത്ര ദിവസമാണു് കഷ്ടപ്പെട്ടു കഴിയുക'' എന്നു് പിറുപിറുത്തുകൊണ്ടു് അവൻ പുറത്തേക്ക പോയി.

രാജമോഹനൻ പോയതോടുകൂടി മാതംഗിനിയുടെ വിചാരമെല്ലാം ഭൃഷസിംഗിനെക്കുറിച്ചായി. അയാളെ എങ്ങിനെ വിശ്വസിക്കാം? ഈ ലോകത്തെത്തന്നെയും എനിക്കു് വിശ്വാസമില്ലാതെയായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ഈ അവസ്ഥയിൽ അയാളെ വിശ്വസിക്കയേ ഗതിയുള്ളൂ. മാധവന്റെ ഭൃത്യനാണല്ലോ അയാൾ. അതുകൊണ്ടു്, നിഷ്കപടമായിട്ടേ അയാൾ പ്രവൃത്തിക്കയുള്ളൂ. കള്ളന്മാരിൽനിന്നു് മാധവനെ അയാൾ രക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതു

കൊണ്ടു് അയാളെ വിശ്വസിക്കാം. എന്താണു് അയാരം ഇനിയും വരാത്തതു്. നേരം വൈകുന്നുവല്ലോ. ഈ അവസരം അയാരം തെററിക്കുമോ?"

മാതംഗിനി ഇങ്ങിനെയോരോന്നു ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടു്, സമയം അതിക്രമിക്കുന്നതിൽ സംഭ്രമിക്കവെ, വാതിൽ ആരോ തട്ടുന്നതു കേട്ടു. തുടൎന്നുകൊണ്ടു് "കൊച്ചമ്മേ" എന്നു വിളിയുമുണ്ടായി.

രാജമോഹനൻ ഒസ്യത്തു് മറച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നതു് എവിടെയാണെന്നു് മാതംഗിനി കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. ഓടിച്ചെന്നു് അതു് കൈയിലെടുത്തു്, അവരം അകത്തു നിന്നുതന്നെ "ആരാണതു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

"കൊച്ചമ്മേ, മാധവബാബുവിൻെറ അടിമയാണു് ഞാൻ; ഭുപസിംഗ്" എന്നു് മറുപടിയുണ്ടായി.

മാതംഗിനിയുടെ മനസ്സിന്നു് തണുപ്പുണ്ടായി. അവരം വാതിൽ തുറന്നു് പുറത്തേക്കു കടന്നു.

ഭുപസിംഗ്:—"കൊച്ചമ്മേ, എല്ലാം അടിപെട്ടു പോയല്ലോ! ഒസ്യത്തു് കളവുപോയി! ഇനി ആ പാപി മധുരഘോഷിന്നു് മദോന്മത്തതതന്നെ! സ്വത്തൊക്കെയും ഇനി അയാരംക്കു ചേരും."

ഇതു കേട്ടു് മാതംഗിനി നിശ്ചേഷ്ടയായി നിന്നു.

ഭുപസിംഗ് തുടൎന്നു:—"കൊച്ചമ്മെ, ഇതു് ഇവിടെ അറിയിക്കുവാനാണു് ഞാൻ വന്നതു്. ഇനി ഞാൻ പോകട്ടെ. രാജമോഹനൻ വരാറായി. ഒസ്യത്തു് കളവുപോയതിൽ നാട്ടു് മുഴുവൻ ബഹളമയമായ്ത്തീൎന്നിരിക്കുന്നു. പോലീസുകാർ നാലു ദിക്കിലും അന്വേഷിച്ചുപായുന്നു."

നേരം വൈകിയാൽ കാൎയ്യം തെററുമെന്നു് മാതംഗിനി കണ്ടു. അവരം ആവേഗത്തോടെ:—"ഒസ്യത്തു്

നിന്നെ ഏല്പിച്ചാൽ നീ അതു് നേരെ കൊണ്ടുചെന്നു് മാധവൻെറ കൈവശം കൊടുക്കുമോ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ഭുപസിംഗ്:—"നിശ്ചയമായും എൻെറ പ്രാണൻ പോയാലും ഒസ്യത്തു് എൻെറ കൈയിൽനിന്നു് അകലുകയില്ല."

മാതംഗിനി:—"എന്നാൽ, ഇതാ, ഒസ്യത്തു്."

ഭുപസിംഗ്:—(അത്ഭുതത്താൽ രോമാഞ്ചത്തോടെ) "കൊച്ചമ്മേ ഇതു് എങ്ങിനെ ഇവിടെ കിട്ടി?"

മാതംഗിനി:—"നേരം വൈകുന്നു. ഇവിടെ നിന്നു് വേഗം ഓടണം. അദ്ദേഹം വരാറായി. സർവ്വേശ്വരൻ നിന്നെ തുണയ്ക്കട്ടെ. ഇനി നില്ക്കരുതു്! ഓടുക!"

ഒസ്യത്തു് ഭുപസിംഗിനെ ഏല്പിച്ചിട്ടു് മാതംഗിനി ഉടൻതന്നെ അകത്തേക്കു വന്നു് വാതിലടച്ചു.

അദ്ധ്യായം 27.

അടുത്ത നാൾ, രാജമോഹനൻ തൻെറ കട്ടിലിലെ ജന്നലിൽക്കൂടി നദിയിലേക്കു് ഉററുനോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണു്. ഒരു വലിയ വഞ്ചി, അതിലെ പായ്മരം കാററെററു ചാഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഹരിഗഞ്ജിലേ കടവിലേക്കു് പതുക്കെ വരുന്നു. അതു് മധുരഘോഷിൻെറ വഞ്ചിയാണെന്നു് രാജമോഹനൻ അറിഞ്ഞു. അപ്പോഴാണു് അവൻെറ സംഭ്രമങ്ങളെല്ലാം അടങ്ങിയതു്. തനിക്കുള്ള ആ വലിയ തുക ഈ വഞ്ചിയാണല്ലോ ചുമന്നുകൊണ്ടുവരു

ന്നതു്! അതു തരുന്നതിനു് രാജാ മധുരമോഹനൻ ഇതാ താൻതന്നെ ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നു! ഈ പണത്തെക്കൊണ്ടു് വേറെ എവിടെയെങ്കിലും ചെന്നു് മാതംഗിനിയോടൊന്നിച്ചു് സസുഖം വാഴാം.

മുൻകരുതലായി, അവിടെ നിന്നു് പോകുന്നതിനു് ഒരു ചെറിയ കേവഞ്ചിക്കു് രാജമോഹനൻ പറഞ്ഞേല്പിച്ചു. ആ വഞ്ചി അവൻ കാണേ, ആ വീട്ടിന്നെതിരേ കടവിൽ അണഞ്ഞു. വഞ്ചിക്കാരനൊഴികെ അതിൽ മറ്റാരുമില്ല. രാജമോഹനൻ അടുത്തു ചെന്നു് വാടക നിശ്ചയിച്ചു. വഞ്ചിയെ അവിടെ കെട്ടിയതിൽപ്പിന്നെ വഞ്ചിക്കാരൻ ഊണു കഴിച്ചുവരുവാൻ അവന്റെ വീട്ടിലേക്കു പോയി

അസ്തമിച്ചു ഇരുട്ടായപ്പോൾ വിശ്വനാഥൻ അവിടെ വന്നു് "മധുരബാബു വരുന്നതി" എന്ന ശുഭവർത്തമാനം രാജമോഹനനെ അറിയിച്ചു. ഏററവും വിശ്വാസത്തോടെ രാജമോഹനൻ വിശ്വനാഥനെ ആദരിച്ചു.

വിശ്വനാഥൻ:—"ഒസ്യത്തോടുകൂടി നിന്നെ കൂട്ടികൊണ്ടുവരുവാൻ അദ്ദേഹം എന്നെ അയച്ചിരിക്കയാണു്"

രാജമോഹനൻ:—"അതു് നടക്കയില്ല. വിശേഷിച്ചു്, അതു് എടുത്തുകൊണ്ടു് റോഡിൽക്കൂടി നടക്കുന്നതു് അപകടമാണു്."

വിശ്വനാഥൻ:—"ഞങ്ങളെ നീ വിശ്വസിക്കുന്നില്ലയോ? പണം തരാതെ നിന്നെ ഞങ്ങൾ ചതിക്കുമെന്നോ വിചാരിക്കുന്നതു്?",

രാജമോഹനൻ:—"അതെല്ലാം എന്തിനു പറയുന്നു? പണം ഈ കൈയിൽ വെയ്ക്കൂ; അതേ സമയത്തു് മറേറ കൈയിൽനിന്നു് ഒസ്യത്തു് എടുത്തുകൊള്ളുക!"

വിശ്വ:—"അതേ; ഞാൻ ഇതു് യജമാനനെ അറിയിക്കാം."

വിശ്വനാഥൻ പോയി. കുറച്ചുകഴിഞ്ഞു് അവൻ മടങ്ങിവന്നിട്ടു്, "ഉറുപ്പിക കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടു്; സ്യൂട്ടു് എടുക്കു" എന്നു പറഞ്ഞു.

രാജമോഹനൻ ഒന്നും മിണ്ടാതെ, ആരെങ്കിലും പതുങ്ങിനിന്നു കേൾക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു സംശയിച്ചു് ആ വീട്ടിന്റെ നാലു പുറവും ചുററിനോക്കി. കൃഷ്ണപക്ഷമാകയാൽ ചന്ദ്രൻ ഇനിയും ഉദിച്ചിട്ടില്ല. നക്ഷത്രപ്രകാശം ധാരാളമുള്ളതുകൊണ്ടു് ആ രാത്രി അധികം ഇരുണ്ടതായിരുന്നില്ല. ഇരുട്ടിനെ തുളച്ചുകൊണ്ടു് രാജമോഹനന്റെ കൂർമ്മ കൂടിയ ദൃഷ്ടികൾ അവയ്ക്കു് എത്താവുന്ന ദൂരത്തോളം കേറിച്ചെന്നു. ആപത്തായി യാതൊന്നുമില്ലെന്നു് അറിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ അവൻ വീണ്ടും വിശ്വനാഥന്റെ അടുക്കലേക്കു വന്നു.

"എത്ര ഉറുപ്പിക കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടു്?" എന്നു് രാജമോഹനൻ ചോദിച്ചു.

"രണ്ടായിരം ഉറുപ്പിക" എന്നു് മറുപടിയുണ്ടായി.

"എവിടെ നോക്കട്ടെ?"

വസ്ത്രത്താൽ പൊതിഞ്ഞിട്ടുള്ള രണ്ടുകെട്ടുനോട്ടുകൾ വിശ്വനാഥൻ രാജമോഹനനു് കാണിച്ചുകൊടുത്തു. തനിക്കതു് തുറന്നു കാണുകതന്നെ വേണമെന്നു് രാജമോഹനനു് നിർബ്ബന്ധമുണ്ടായി. അങ്ങിനെയും വിശ്വനാഥൻ ചെയ്തു. ഒരേ നോട്ടത്താൽത്തന്നെ ആ കെട്ടുകളിൽ എത്ര നോട്ടുകളുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കി രാജമോഹനൻ സംതൃപ്തനായി.

അവൻ ഉടനെ അറയിലേക്കു ചെന്നു് ഒസ്യത്തെടുക്കുവാൻ കിടക്കയുടെ കീഴിലേക്കു് കൈകടത്തി. ഒസ്യത്തു് അവിടെ കാണുന്നില്ല! അവന്റെ നെഞ്ഞു് ഭൂക്കെന്നു് കാളി. ഓർമ്മകേടാൽ വേറെ എവിടെയെങ്കിലും വെച്ചിരിക്കാമെന്നു തോന്നി അവൻ അവിടെ പലെടത്തും തിരഞ്ഞുനോക്കി. അതു് അവിടെ ഉണ്ടെങ്കിലല്ലേ കിട്ടുകയുള്ളു! പുരികങ്ങളെ വിരലാൽ കശക്കിക്കൊണ്ടു് അവൻ ആലോചനയിൽ മുങ്ങി. പെട്ടെന്നു് എന്തോ തോന്നിക്കൊണ്ടു് ഉഗ്രരോഷത്തോടെ അവൻ ഒരെ ഉരക്കിൽ അടുക്കളയിലേക്കു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ മാതംഗിനിയുടെ ശ്രദ്ധയെല്ലാം പാചകകർമ്മത്തിലാണു്. രാജമോഹനൻ അവിടെ വരുമെന്നു്, പക്ഷെ, അല്പം കരുതിയിരിക്കാം. ഭർത്താവിന്റെ രൌദ്രരൂപത്തെക്കണ്ടപ്പോൾ അവളുടെ ഹൃദയം ഉറക്കെ അടിച്ചു. "എടീ, മാതംഗിനീ!" എന്നു് രാജമോഹനൻ അലറി. അവൾ ഉദ്വേഗത്തോടെ അവനെ നോക്കി. "ഒസ്യത്തെവിടെ?" എന്നു് ഘോരസ്വരത്തിൽ അവൻ ചോദിച്ചു.

മാതംഗിനിയുടെ മുഖത്തുനിന്നു് ഒരു വാക്കും പുറപ്പെട്ടില്ല. പ്രാണവ്യാപാരമെല്ലാം അടങ്ങിയതുപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. "എടീ, ദ്രോഹീ! മാധവനെപ്പറ്റിയുള്ള വിചാരമൊന്നും നീ ഇപ്പൊഴും വിട്ടിട്ടില്ല, അല്ലേ?" എന്നു് രാജമോഹനൻ പല്ലിറുമ്മിക്കൊണ്ടു് പറഞ്ഞു.

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ മാതംഗിനിയുടെ ശരീരത്തിൽ രോമാഞ്ചമുണ്ടായി. തന്റെ ഹൃദയത്തിലെ മർമ്മസ്ഥാനത്തെ രാജമോഹനൻ കുത്തിക്കാണിക്കുമ്പോലെ അവൾക്കു തോന്നി.

"അദ്ദേഹത്തിൽ എനിക്കു് അനുരാഗമുണ്ടെങ്കിൽ ഇവിടെ എന്തിന്നാണു് ഞാൻ അങ്ങയോടുകൂടി വന്നതു്? ഇതു് അങ്ങു് ഓൎക്കുന്നില്ലല്ലോ!" എന്നു് അവളിൽ നിന്നു് സാഹസത്തോടെ മറുപടിയുണ്ടായി.

"എടീ, നിന്റെ ഈ ജാലമെല്ലാം അവിടെവെച്ചേക്കു! ഇതുപോലെ എത്രയോ കറി എന്റെ കണ്ണിൽ നീ പൊടിയിട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഇനി അതു് പററില്ല. നിന്റെ പ്രാണപ്രിയനായ ജാരന്നു വേണ്ടി, എന്നിൽനിന്നു് നീ ഒസ്യത്തു് മോഷ്ടിച്ചു് എങ്ങോ കടത്തിക്കളഞ്ഞു! നീ നല്ലവളായി തീൎന്നിട്ടുണ്ടെന്നു വിശ്വസിക്കയാൽ, എനിക്കു ചതിപററിയല്ലോ! ഹാ, എന്റെ പ്രാണനായ പണത്തെക്കാളും ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹിച്ചു. ഇന്നു് അതു രണ്ടും എനിക്കു് നഷ്ടമായി. പണവും നിന്നോടുള്ള സ്നേഹവും!"

മാതംഗിനി മുഖം മറച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു. "ഇന്നാണു് നിന്റെ ഒടുക്കത്തെ ദിവസം!" എന്നു് രാജമോഹനൻ ഗൎജ്ജിച്ചു.

"എനിക്കു് ഈ ജീവിതം വേണ്ടാ. ഒരു ലാഭവുമില്ലാതെ എന്നെക്കൊണ്ടു് അങ്ങു് കഷ്ടപ്പെടുന്നതെന്തിനു്? ഞാൻ ആത്മഹത്യ ചെയ്യുവാൻ ഉറച്ചു" എന്നു് മാതംഗിനി തലതാഴ്ത്തി നിന്നുകൊണ്ടു് പറഞ്ഞു.

രാജമോഹനൻ. പല്ലിറുമ്മിക്കൊണ്ടു് ഭയങ്കരമായൊന്നു ചിരിച്ചു വേണ്ടാ! എന്റെ കൈകൊണ്ടു തന്നെ നിന്നെ ഞാൻ കൊന്നാലെ എനിക്കു് സമാധാനമുണ്ടാകയുള്ളു. എടീ! നിന്നെ ഞാൻ സ്നേഹിച്ചതിന്നു് എന്റെ സൎവ്വസ്വത്തെയും നീ പാഴാക്കിയല്ലോ" എന്നു് മുറുമുറുത്തുകൊണ്ടു് അവൻ അവളെ അടുത്തു. എതിരെ നില്ക്കുന്ന അന്തകനെ കണ്ടപ്പോൾ മാതംഗിനിയുടെ

ധൈര്യമെല്ലാം പറന്നുപോയി. അവളെ അടിക്കുവാൻ രാജമോഹനൻ കാലോങ്ങി. അവളും തന്നെത്താൻ മറന്നു് ക്രുദ്ധിച്ചുതുടങ്ങി. അങ്ങിനെ അവൾ ഒതുങ്ങുകയാൽ രാജമോഹനന്റെ അടി അടുപ്പിന്മേൽ തിളച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചോറുകലത്തിന്മേൽ വീണു. അതിലെ തിളച്ച കഞ്ഞി മാതംഗിനിയുടെ കാലുകളിലേക്കു് ചരിഞ്ഞു. വീണ്ടും അവളെ അടിക്കുവാൻ അവൻ കൈയോങ്ങി. അപ്പോൾ അവളിൽനിന്നുണ്ടായ ദീനസ്വരത്താൽ മന്ത്രബലമേറ്റെന്നപോലെ അവൻ, കൈയോങ്ങിയ നിലയിൽത്തന്നെ, സ്തബ്ധനായി നിന്നു.

“എടോ, രാജമോഹനാ, വേഗം വരൂ” എന്നു് പുറത്തുനിന്നു് വിശ്വനാഥൻ വിളിച്ചു. പണത്തിന്റെ ചെലവിനെക്കുറിച്ചു് ഭാര്യയും ഭർത്താവും തമ്മിൽ വഴക്കടിക്കയാണെന്നാണു് അവൻ സംശയിച്ചതു്. രാജമോഹനനിൽനിന്നു് മറുപടിയൊന്നും കേട്ടില്ല. “നിങ്ങളുടെ ശണ്ഠയെല്ലാം പിന്നീടാവാം. ഇപ്പോൾ കാര്യം നടക്കട്ടെ. ഞാൻ എത്ര നേരം ഇവിടെ കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കും” എന്നു് അവൻ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു.

ഓങ്ങിയ കൈയു് രാജമോഹനൻ താഴ്ത്തി. പെട്ടെന്നൊരു വിചാരം അവനിൽ ഉദിച്ചു. അതേ നിമിഷം അവൻ അടുക്കളയിൽനിന്നു് പുറത്തേക്കു ചെന്നു.

വിശ്വനാഥൻ ഇരിക്കുന്നിടത്തു് ഒരു തകഴിവിളക്കു് മിന്നിമിന്നിക്കത്തുന്നുണ്ടു്. എണ്ണ വറ്റുകയാൽ അതു് കെടാറായിരിക്കുന്നു. ആ മങ്ങിയ വെളിച്ചത്തിൽ കുറച്ചൊരു പേടിയോടുകൂടിയാണു് വിശ്വനാഥൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നതു്. അപ്പോഴത്തെ കൂരിരുട്ടു് മൂർത്തിമത്തായ്ത്തീർന്നു്, പതുക്കെ അടുത്തു വന്നു് വിളക്കു കെടുത്തു്, തന്നെ കടിച്ചു വിഴുങ്ങിയേക്കുമോ എന്നു അവനു തോന്നി.

ആ തോന്നലിന്നിടയ്ക്കു് രാജമോഹനനെ പെട്ടെന്നുകണ്ടപ്പോൾ ഞെട്ടലോടെ കോൾമയിർക്കൊണ്ടു. ഉടനെ തന്നെത്താൻ ആശ്വസിച്ചു്, "രഹസ്യത്തു് വളരെ ആഴത്തിൽ മൂടി വെച്ചിരുന്നുവോ?" എന്നു് അവൻ ചോദിച്ചു.

രാജമോഹനൻ ഒന്നും മിണ്ടാതെ ഒരേ കുതിക്കു് വിശ്വനാഥനെ തള്ളി മലർത്തി, അവന്റെ കണ്ഠത്തെ ഞെക്കിക്കൊണ്ടു് മാറത്തട്ടിന്മേൽ അമർന്നു. വിശ്വനാഥന്റെ പ്രാണൻ തുടിച്ചു. പെരുമ്പാമ്പിന്റെ വായിൽ അകപ്പെട്ടിട്ടു് പിന്നെയുണ്ടോ ജീവിതം!

വിശ്വനാഥന്റെ ഉയിരററ ശരീരത്തെ കൈവിട്ടു് അവന്റെ വസ്ത്രത്തിൽനിന്നു് രാജമോഹനൻ നോട്ടുകെട്ടുകൾ എടുക്കുകയാണു്; അപ്പോൾ അവന്റെ തോളുകളിൽ രണ്ടു കൈകൾ പതിഞ്ഞു. മദം പൊട്ടിയ ആനയുടെ മുമ്പിൽ ഒരു ഇളംതളിരിനു എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയും! രാജമോഹനനു് തന്റെ ശരീരത്തെക്കുറിച്ചു് യാതൊരു ചിന്തയും അപ്പോഴില്ല. നോട്ടുകൾ എടുത്തു കഴിഞ്ഞിട്ടേ അവൻ എഴുന്നേററുള്ളു. അരികെ മാതംഗിനി നിൽക്കുന്നതു കണ്ടു് "നീ എന്തിന്നു് ഇവിടെ വന്നു?" എന്നു് അവൻ ചോദിച്ചു.

മാതംഗിനിയുടെ കൈയ് അവൻ മുറുകെ പിടിച്ചു. കൊലയാളിയുടെ കൈയ് അവളിൽ ഏററപ്പോൾ അവളുടെ ശരീരം നടുങ്ങി. ആ ഇരുട്ടിൽ, സ്ഥിരമായ വിളക്കുപോലെ അവൾ നിന്നു. അവളുടെ ദിവ്യതേജസ്സു കണ്ടു് ആ ഘാതകന്റെ ദൃഷ്ടികൾ മങ്ങി. ആ തേജസ്സ് അവന്റെ ദൃഷ്ടികളെ പിളർന്നുകൊണ്ടു് ഹൃദയത്തിലേക്കു പാഞ്ഞു. അവന്റെ കൈയ് മാതംഗിനിയെ വിട്ടു തനിയെ താണു.

അധ്യായം 28

രണ്ടുപേരും വഞ്ചിയിൽ കേറുമ്പോൾ, ആകാശത്തിൻെറ അധോഭാഗത്തുനിന്ന് ഇടങ്ങിയ കാർമുകിൽക്കൂട്ടം ഉയന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. വഞ്ചിക്കാരൻ അതു കണ്ട്—"ബാബൂ, ഇരുണ്ടുകൊണ്ടു പൊങ്ങുന്നുവല്ലോ!" എന്ന് കറച്ചൊരുൽകണ്ഠയോടെ പറഞ്ഞു.

"വെറും മൂടലുണ്ടായാൽ, എന്തെടാ? വഞ്ചി വേഗം വിടുക" എന്ന് രാജമോഹനൻ ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു.

വഞ്ചി ഇരുണ്ട നദീമദ്ധ്യത്തിലേക്ക് ചെല്ലുവാൻ ഇടങ്ങി. ആകാശത്തിൽ കരിങ്കാറുകൾ വിരവോടെ പരക്കുന്നു. "ബാബൂ, അപകടമായേയ്ക്കുമെന്ന് പേടിയാകുന്നുവല്ലോ! കോളിളകിയാൽ വഞ്ചിക്ക് നിലയില്ലാ" എന്ന് വഞ്ചിക്കാരൻ വീണ്ടും ശങ്കാകുലനായി.

രാജമോഹനൻ ഇതു കേട്ടതേയില്ലാ. വഞ്ചിയിലെ സഞ്ചാരികൾ രണ്ടുപേരും അവരവരുടെ മനഃക്ലേശങ്ങളിൽത്തന്നെ മുങ്ങിത്താണിരിക്കയാണു്. ഇങ്ങിനെ കുറച്ചു നേരം കഴിഞ്ഞു് വഞ്ചിയിലെ മൂടിക്കുള്ളിൽനിന്ന് മാതംഗിനി വെളിയിലേക്കു വന്നു.

"എന്തിനു് വെളിയിലേക്കു പോകുന്നു?" എന്ന് രാജമോഹനൻ ചോദിച്ചു. അവനെ ലക്ഷ്യമാക്കാതെ മാതംഗിനി വെളിയിൽ വന്ന് ആകാശത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ടെന്നപോലെ അവിടെ ഇരുന്നു. ഭർത്താവിൻെറ മുഖത്തെക്കാളും പ്രകൃതിയുടെ ആ ഇരുണ്ട മുഖമായിരിക്കാം അവൾക്ക് രുചിച്ചതു!

"വെളിയിൽ എന്താണു് കാര്യം? അകത്തേക്കു വരൂ" എന്ന് രാജമോഹനൻ വിളിച്ചു.

"ഞാൻ വരികയില്ല" എന്നു് മാതംഗിനി മറുത്തു. രാജമോഹനനും വെളിയിലേക്കു വന്നു. അവൾ, പക്ഷേ, ആത്മഹത്യ ചെയ്യുവാൻ തുനിഞ്ഞിരിക്കയാണോ എന്നു് അവനു സംശയമുണ്ടായി. മാതംഗിനി അവനിൽ നിന്നു് മുഖത്തെ തിരിച്ചു്, നദിയുടെ ഇരുണ്ട രൂപത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. തന്റെ കുറവുകളെപ്പറ്റി അവൾ നിശ്ശബ്ദം മധുമതിയോടു പറയുകയാണോ? ജീവിതം ദുഃഖമായി അവൾക്കു് ഓരോ നിമിഷത്തിലും തോന്നി. ഈ ഘാതകനെയോ ഭർത്താവായി ആദരിക്കേണ്ടതു്! പല പല സങ്കടങ്ങൾ അവളുടെ മനസ്സിൽ അല തല്ലി. അവ വീർപ്പുമുട്ടിച്ചുകൊണ്ടു് തന്നെ കൊല്ലുന്നതുപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. അവൾ ആകപ്പാടെ ഉന്മത്തയായി. രാജമോഹനൻ പേടിച്ചു് "മാതംഗിനീ!" എന്നു വിളിച്ചു. അവൾക്കു് രോമാഞ്ചമുണ്ടായി. അവൾ വഞ്ചിയുടെ വക്കിലേക്കു നീങ്ങി. വഞ്ചിക്കാരൻ അതു കണ്ടു പേടിച്ചു്,— "അമ്മേ, വഞ്ചി ചരിയുന്നു, നടുവിലേക്കു വരണം" എന്നു് അറിയിച്ചു. അവൾ അനങ്ങിയില്ല. രാജമോഹനൻ മാതംഗിനിയുടെ വസ്ത്രാഗ്രത്തെ മുറുകെ പിടിച്ചു. അതു് അവൾ അവന്റെ പിടിയിൽനിന്നു് വലിച്ചുതുടങ്ങി. രാജമോഹനൻ ഒന്നുകൂടിയും പിടി മുറുക്കി. അത്രയും ഊക്കോടെ മാതംഗിനി, ഇങ്ങോട്ടു വലിക്കയായി.

രാജമോഹനൻ—"ഞാൻ നിന്നെ വിടുകയില്ല. നീ ആത്മഹത്യ ചെയ്യരുതു്. മാതംഗിനീ, ഇനി എന്റെ ആയുഷ്കാലത്തിൽ ഞാൻ നിനക്കു് യാതൊരു തിന്മയും ചെയ്കയില്ല."

മാതംഗിനി:—"ഞാനും, അങ്ങയും തമ്മിൽ ഇനി ഒരുമിച്ചുകഴിയുകയെന്നതു് ഉണ്ടാകാത്തതാണു്."

രാജമോഹനന്നു് അല്പം കോപമുണ്ടായി. കുറച്ചു നേരം മൌനിയായിരുന്നിട്ടു്:—"മാതംഗിനീ നീ സുഖമായി വാഴേണമെന്നു കരുതീട്ടാണു് ഞാൻ ഈ പാതകങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തതു്. വേറെ എന്തിനാണു് ഞാൻ ഈ കൊലയിൽ ഏൎപ്പെട്ടതു്? അയ്യോ, മാതംഗിനീ!"

അവന്നു് തലചുറ്റലുണ്ടായി. അപരാധം നിറഞ്ഞ ഹൃദയം അവനെ വലയ്ക്കുന്നു.

മാതംഗിനി ഒന്നും മിണ്ടാതെ വഞ്ചിയുടെ വക്കിലേക്കു് കുറച്ചുകൂടിയും നീങ്ങി. "ഞാൻ നിന്നെ പോകുവാൻ വിടുകയില്ല. എന്റെ മാതംഗിനീ!" എന്നു് ദീനതയോടെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് രാജമോഹനൻ അവളുടെ തോളിൽ കൈ വെച്ചു.

പാമ്പിനെ തൊട്ടാലെന്നപോലെ അവളുടെ ഉടൽ കോരിത്തരിച്ചു. അവന്റെ സ്പൎശം അവൾക്കു് സൎപ്പവിഷാഗ്നിപോലെ തോന്നി.

രാജമോഹനൻ:—"മാതംഗിനീ, ഇതു കേൾക്കണെ! നിനക്കു് സൎവസുഖങ്ങളും ഉണ്ടാകേണമെന്നു കരുതിയാണു് ഞാൻ ഈ ദുഷ്കൎമ്മത്തിൽ ഇറങ്ങിയതു്."

മാതംഗിനി:—"അങ്ങയുടെ ആ ദുഷ്കൎമ്മത്തിൽ ഇടി വീഴട്ടെ! ഞാൻ മരിക്കയാണു നല്ലതു്"

രാജമോഹനൻ:—"അയ്യോ, അരുതെ! ഈശ്വരനോടു് കരഞ്ഞുകൊണ്ടു പ്രാൎത്ഥിച്ചാൽ എന്റെ പാപങ്ങളെല്ലാം പൊറുക്കും. നീ എന്നെ തിരിഞ്ഞുനോക്കുകില്ലയോ?"

ഉടനെ ഉസ്സെന്നു് കാറ്റടിച്ചു. കറുത്ത ശരീരത്തോടുകൂടിയ അസുരൻ കണ്ണുകളിൽനിന്നു് തീപ്പൊരിചിതറുമാറു,

ഭയങ്കരഗർജ്ജനത്തോടെ അന്ധാകാരത്തിൽനിന്ന് ഉയർന്നുവന്ന് അഴിഞ്ഞുചിതറിയ മുടിയോടുകൂടി ആകാശത്തെ കവിഞ്ഞു വളരുമ്പോലെയാണ് അപ്പോഴത്തെ പ്രകൃതിയുടെ ഘോരദർശനം. ഇതു കണ്ടു് രാജമോഹനൻ പേടിക്കുകയാൽ, ദയനീയസ്വരത്തിൽ വഞ്ചിക്കാരനെ വിളിച്ചു് വഞ്ചിയെ കരയണയ്ക്കുവാൻ അപേക്ഷിച്ചു. "യജമാനനെ കര കാണുന്നില്ലല്ലോ!" എന്നാണ് വഞ്ചിക്കാരന്റെ മറുപടി.

നദിയുടെ അലകളോടു് കാററിന്റെ അലകൾ മത്സരിച്ചു ഉതിർന്ന കരിയിലപോലെ, ആ ചെറിയ വഞ്ചി നദീവേഗത്താൽ അവശതയോടെ പൊങ്ങിത്താഴുകയായി: രാജമോഹനന്റെ സ്പർശത്താൽ മാതംഗിനിയുടെ ഹൃദയമെന്നപോലെ ആ വഞ്ചിയും വിറച്ചു. "എടോ, വഞ്ചിക്കാരാ, വഞ്ചിയെ കരയിലേക്കു് തിരിക്കുക" എന്നു് രാജമോഹനൻ നിർബന്ധിച്ചു.

വഞ്ചിക്കാരൻ:—"ഞാൻ അപ്പോഴേ പറഞ്ഞുവല്ലോ, കാററു പൊങ്ങുമെന്നു്. യജമാനൻ കേട്ടില്ല. ഇപ്പോൾ, കര-കര എന്നു് നിലവിളിച്ചാൽ? കര കാണേണ്ടയോ?"

പെട്ടെന്നു് ഒരു കൊടിയ മിന്നൽ ദിഗന്തരത്തോളം ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടു മിന്നി. ആ പ്രകാശത്തിൽ കര അരികെത്തന്നെയാണെന്നു് രാജമോഹനൻ കണ്ടു മുമ്പിൽ ഒരു വലിയ തോണി പതുക്കെ പരിക്കുന്നതെന്നുമറിഞ്ഞു. മാതംഗിനിക്കും അതു് ദൃഷ്ടിവിഷയമായി. ആ കാലത്തിൽ അസംഖ്യം ഇരുമ്പുണ്ടകൾ ഒന്നിച്ചു് ഉരുളുംപോലെ ഒരു ഘോരമായ ഇടി ഉറക്കെ മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടു പാഞ്ഞു. അപ്പോൾ കാററു് താനെ നിലതെറ്റുമെന്നു് വിചാ

ിച്ചിട്ടെന്നപോലെ ഭയങ്കരമായി ഹുങ്കാരംചെയ്തു. ആ ചെറിയ വഞ്ചി ഒരു ഇരുമ്പുപോലെ അലഞ്ഞു. "യജമാനനെ, സൂക്ഷിക്കണേ, വഞ്ചി മറിയുമെന്നു തോന്നുന്നു" എന്നു് വഞ്ചിക്കാരൻ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. ഉടനെ രാജമോഹനൻ മാതംഗിനിയെ വിട്ടു്, നോട്ടുകൾ അടുക്കിവെച്ചിട്ടുള്ള സഞ്ചിയെ എടുക്കുന്നതിന്നു് മൂടിയുടെ ഉള്ളിലേക്കു കടന്നു. അതേ സമയത്തു് ആ ചെറുവഞ്ചി ഊക്കോടേയൊന്നു പൊങ്ങിത്താണിട്ടു്, വെള്ളംകേറി മുങ്ങിത്താണു.

രാജമോഹനൻ പുഴയിൽ നീന്തിക്കൊണ്ടു് അങ്ങിനെയിങ്ങിനെ കരയിലേക്കു കേറി. അവിടെ നിന്നുകൊണ്ടു് വഞ്ചിമുങ്ങിയ ആ ഇടത്തിലേക്കു് അവൻ തീവ്രശോകത്തോടെ നോക്കി. പർവ്വതതുല്യങ്ങളായ തിരകൾ; രോഷത്തോടെ ഗർജ്ജിക്കുന്ന കാററു് ഇടയ്ക്കിടെ ഇടിമിന്നൽ! രാജമോഹനന്റെ കണ്ണും കരളും ആ ഇരുണ്ട നദിയിൽ തന്നെ ഊന്നി. അവന്റെ രണ്ടു് ഐശ്വൎയ്യങ്ങളും ഈ മധുമതിയിലല്ലയൊ മുങ്ങിപ്പോയതു്! അവൻ "മാതംഗിനീ" എന്നു വിളിച്ചു. അപ്പോഴത്തെ കാററു് "ഹീ" എന്നു് മറുപടികൊടുത്തു. "എന്തിന്നു് ഞാൻ ഈ പാപകർമ്മത്തിന്നു മനസ്സു ചെലുത്തി?" എന്നു് അവന്നു പശ്ചാത്താപമുണ്ടായി. നദീജലത്തിൽ പാറിപ്പാറി വരുന്ന അഗ്നിനുരകളെ കണ്ടു കണ്ടു് അവന്റെ കണ്ണുകൾ മട്ടുത്തു. ഈ അഖണ്ഡമായ അന്ധകാരത്തിൽ മാതംഗിനിയെ എവിടെയാണു തിരയുക! "ഛീ! എന്തിന്നു് നിരാശനാകുന്നു! അവൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടാവണം. അത്തരം ദിവ്യരൂപിണി ഇരുട്ടിൽ മറയുന്നതെങ്ങിനെ! നിശ്ചയമായും അവളെ എനിക്കു കിട്ടും" എന്നിങ്ങിനെയുള്ള വിചാരങ്ങൾ രാജമോഹനന്റെ മനസ്സിൽ ഇളകി.

അകലെയായി ഒരു വലിയ വഞ്ചിയുടെ കരിനിഴൽ നദിയിൽ പതുക്കെ ചരിച്ചുകൊണ്ടു മറഞ്ഞു. അതിന്റെ ഒരു മൂടിക്കുള്ളിൽനിന്നു് പുറപ്പെടുന്ന വെളിച്ചം നദീജലത്തിൽ പ്രതിബിംബിച്ചു.

അദ്ധ്യായം 29

അന്നു് ആകാശം ക്ഷോഭിക്കുകയാൽ, സായാഹ്നം ദുർദ്ദശമായി. തോരാതെ പെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വർഷധാരകളെ അലച്ചുകൊണ്ടു് ചെറിപിടിച്ചു് കാറ്റടിക്കുന്നു. ഭൂമണ്ഡലം നടുങ്ങുമാറു് നീണ്ടുനീണ്ടു മുഴങ്ങുന്ന മേഘനിർഘോഷം. മധുരഘോഷ് തന്റെ മാളികയിലെ പുറത്തെ അറയിൽ തനിയെ ചിന്താമഗ്നനായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പ്രകൃതിയുടെ താണ്ഡവനൃത്തം തന്റെ ചുറ്റും നടക്കുന്നതു് അയാൾ അറിയുന്നില്ല.

കാറു് അല്പമൊന്നു് അടങ്ങിയപ്പോൾ, താഴത്തുനിന്നു് ആരോ ഷൂക വിളിക്കുന്നതുകേട്ടു. അതു് രണ്ടുകുറി ഉണ്ടായി. അപ്പോഴേ അയാൾ ചിന്തയിൽനിന്നു്, ഉണർന്നുള്ളൂ. തനിക്കു് പരിചിതമായ ഈ സംജ്ഞയെ പത്തുടരുന്നതിനു് അയാൾക്കു് ആദ്യം പ്രിയമുണ്ടായില്ല. എന്നാൽ, വീണ്ടും ആ ശബ്ദം കേൾക്കാറുന്നപ്പോൾ, വല്ല ആപത്തും സംഭവിച്ചാൽ മാത്രമേ തന്നെ ഇപ്രകാരം വിളിക്കുകയുള്ളൂവെന്നു് ഓർത്തുകൊണ്ടു് അയാൾ എഴുന്നേറ്റു. കാറ്റിനെയും മഴയെയും പരിഗണിക്കാതെ, പല

പാപകൎമ്മങ്ങൾക്കും ക്ഷേത്രമായ്ത്തീൎന്നിട്ടുള്ള ആ ഇരുണ്ട കിടങ്ങിലേക്ക് അയാൾ ചെന്നു.

വൃക്ഷച്ഛായയിൽ തസ്കരനാഥനായ സൎദാർ പതുങ്ങിനില്ക്കുന്നതു് മധുരൻ കണ്ടു. "നിനക്കു് വീണ്ടും ഇവിടെ എന്താണു് കാൎയ്യം?"

യജമാനനെ, അങ്ങു് ദേഷ്യപ്പെടരുതു്. വിധി എതിൎത്തുനിൽക്കകയാൽ ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ആ കാൎയ്യം നിറവേറുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അത്രയുംകൊണ്ടു്, ഞങ്ങൾ മുമ്പു ചെയ്ത കാൎയ്യങ്ങളെയെല്ലാം അങ്ങു് മറന്നു കളയുന്നതു് ശരിയാണോ?" എന്നു് സൎദാർ ആരംഭിച്ചു.

മധുരൻ:—(പരുഷതയോടെ) "ഇനിമേൽ എനിക്കും നിനക്കും തമ്മിൽ യാതൊരു കാൎയ്യവുമില്ല. നീ ഇപ്പോൾ എന്തിനാണു് വന്നതു്?"

സൎദാർ:—(വിഷാദത്തോടെ) "യജമാനനെ ഇങ്ങിനെയുള്ള സമയത്തല്ലാതെ, എന്നെപ്പോലെയുള്ളവൎക്കു് ധൈൎയ്യത്തോടെ പുറത്തേക്കു വരുന്നതിന്നു കഴിയുമോ?"

മധുരൻ:—"നിനക്കു് രാധാഗഞ്ജിൽനിന്നു് അകന്നു പോകരുതോ?"

സൎദാർ:—"യജമാനനേ, അങ്ങു തന്നെ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞാൽ, പിന്നെ ഞങ്ങൾ ആരെ വിശ്വസിച്ചിട്ടാണു് ജീവിക്കുക? അങ്ങയുടെ ഉത്തരവുകൾ നടത്തുന്നതിന്നു് പല ദുഷ്കൎമ്മങ്ങളിലും ഞങ്ങൾ ഇറങ്ങീട്ടുണ്ടു്. ഇപ്പോൾ ഞങ്ങളെ അങ്ങു് വെറുക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ വിശ്വാസഘാതകികളല്ല. ഇതാ ഇപ്പോഴും അങ്ങേയ്ക്കു വേണ്ടിയാണു് കഷ്ടപ്പെടുന്നതു് ഇത്രയും പറഞ്ഞിട്ടു്.

വീണ്ടും സർദാർ (തീവ്രദുഃഖത്തോടെ) "ഞാൻ എന്തുചെയ്യട്ടെ! എന്റെ ഒരേ സ്നേഹിതനെ പോലീസ്സുകാർ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയിരിക്കുന്നു. ഉരുട്ടും പിരട്ടുമൊന്നും അറിയാത്ത ആ സാധു എന്തെല്ലാം പറഞ്ഞുവിട്ടുമോ, ആവോ!"

മധുരൻ:—(ഉദ്വേഗത്തോടെ):— "ബിക്രമോ! ; അവൻ പിടിപെട്ടുവോ?"

സർദാർ:— "അയ്യോ, അവൻ അകപ്പെട്ടു!"

"എന്നാൽ, സർവ്വനാശം!" എന്നു് മധുരൻ ഉൽക്രോശിച്ചു.

"യജമാനനേ, ഇതു് അറിയിക്കുവാനാണു് ഞാൻ ഇപ്പോൾ വന്നതു്. അങ്ങേക്കു് ഞാൻ മുന്നറിയിപ്പു് തരേണമല്ലോ. ഞാൻ ഇതാ; രാധാഗഞ്ജിൽനിന്നു് ഓടിപ്പോകയായി. ഈ സർദാരിനെ പിടിക്കുന്നതിനു് ഈ ലോകത്തിൽ ആരും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അങ്ങു് എന്നെ വെടിഞ്ഞു് രാജമോഹനനെ വിശ്വസിച്ചുവല്ലോ. അവൻ അങ്ങേക്കു് കുഴി............"

വാചകം പൂർത്തിയാക്കാതെ സർദാർ മറഞ്ഞു.

മധുരഘോഷ് കുറച്ചുനേരം സംഭ്രമിച്ചു നിന്നതിൽപ്പിന്നെ മാളികയിലേക്കു മടങ്ങി. ദ്രവ്യചിന്തയാകകൊണ്ടു അയാളുടെ മനസ്സിന്നു് ഉടനെ ധൈര്യമുണ്ടായി. പോലീസ്സുകാർ കൈക്കൂലി വാങ്ങുന്ന പുള്ളികളാണു്. അയാൾക്കു് അളവില്ലാത്ത ധനമുണ്ടു്. എന്നാലും, ഒരു വിഷമം! ഇപ്പോൾ വന്നിട്ടുള്ള ജില്ലാമജിസ്ത്രേട്ടു് ഒരു ഐറിഷ്‌കാരനാണു്. നിസ്സാരനായ ആളല്ല. ഈ പോലീസ്സുകാരുടെ പണികളെയെല്ലാം നല്ലവണ്ണം ചേറിക്കൊഴിച്ചു നോക്കുവാൻ മിടുക്കനാണു്. എങ്ങിനെയെ

ങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കോർട്ടിൽ വിചാരണയ്ക്കു ലെല്ലാംമവെ, വായയ്ക്കു് ഇര കൊടുത്തു വിട്ടാൽ, എല്ലാം ശരിയാകും—ഇങ്ങിനെയോരോ വിചാരങ്ങൾ മധുരന്റെ മനസ്സിൽ മുളച്ചുതുടങ്ങി.

മഴ നനഞ്ഞു്, ചേറണിവെള്ളം ശരീരത്തിൽനിന്നു് ഒലിക്കവെ, ഏതാണ്ടൊരാൾ മധുരന്റെ അറിയിലേക്കു് പരിഭ്രമത്തോടെ പാഞ്ഞു കേറി വന്നു. മധുരനു് വിശ്വാസ്യനായ ആജ്ഞാനുവർത്തിയാണു് അയാൾ. ഹരിഗഞ്ജിലെ ജില്ലാക്കോർട്ടിലാണു് അയാൾക്കു ജോലി.

അയാൾ:—"യജമാനനെ, ഈ സ്ഥലത്തുനിന്നു് ഉടനെ അകലണം. ക്ഷണനേരത്തേക്കുപോലും ഇനി ഇവിടെ താമസിക്കരുതു്."

മധുരൻ:—(ആവേഗത്തോടെ) "എന്താണു്; എന്താണു്?"

ആഗതൻ:—"മാധവഘോഷിന്റെ ആ ഒസ്യത്തു് വക്കീലിന്റെ വീട്ടിൽനിന്നു് കളവുപോയിരിക്കുന്നുവത്രേ. വക്കീലിന്റെ ഭൃത്യനായ നിമായിയേ മർദ്ദിച്ചു ചോദിച്ചപ്പോൾ, അവനും രാജമോഹനനും കൂടിയാണു് അതു ചെയ്തതു് എന്നു് സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു. ഉടനെ രാജമോഹനനെ ബന്ധിക്കുവാൻ പോലീസ്സുകാർ അവന്റെ വീട്ടിലേക്കു ചെന്നു. അവിടെ അങ്ങയുടെ ആളായ വിശ്വനാഥൻ കൊലപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നു. അവന്റെ കുപ്പായസഞ്ചിയെ പരിശോധിച്ചതിൽ, അങ്ങു് രാജമോഹനനു് എഴുതീട്ടുള്ള ഒരു കത്തു് പോലീസ്സുകാൎക്കു കിട്ടി. അങ്ങയെ ബന്ധിക്കുവാൻ അവർ നാളെ ഇവിടെ എത്തും. എല്ലാം സ്പഷ്ടമായി വെളിപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. ഇന്നലെ രാവിലെ, ബിക്കു എന്നൊരാൾ ആ ഐറിഷ്‌യമനോട്ടു് അങ്ങ

യെക്കുറിച്ചു് പല പഴയ കഥകളും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അതിൽനിന്നു് അങ്ങെയിൽ അധികാരികൾക്കു് അധിക സംശയം വളൎന്നിരിക്കുന്നു. ആ ഐറിഷ്കാരൻ നിൎദ്ദാക്ഷിണ്യം കാൎയ്യം നടത്തുന്നവനാണു്. അദ്ദേഹം ഒന്നുകൊണ്ടും മയങ്ങുകയില്ല. നല്ല കണക്കിനു് കാച്ചിവിട്ടേക്കും."

ഇതെല്ലാം കേട്ടപ്പോൾ, മധുരഘോഷിന്റെ മുഖം ശവത്തിന്റേതുപോലെ വിളൎത്തു. "അയ്യോ, ഞാൻ നശിച്ചു!" എന്ന മുറവിളി അയാളിൽനിന്നു് തന്നെത്താൻ ഉയൎന്നു.

ആഗതൻ:—"നാളെ പ്രഭാതത്തിൽ അദ്ദേഹം രാധാഗഞ്ജിൽ എത്തുമെന്നു് അവിടെ ഞാൻ കേട്ടു. വഞ്ചി അവിടെ തയ്യാറാക്കി നിൎത്തീട്ടുണ്ടു്."

"എന്നാൽ, നാളെക്കു് ഞാൻ എവിടെയെങ്കിലും മറയണം" എന്നു് തന്നെത്താൻ മറന്നുകൊണ്ടുള്ള നിലയിൽ ആൎത്തനായി മധുരൻ വിലപിച്ചു. ആഗതൻ മുന്നറിയിപ്പു കൊടുത്തതിൽപ്പിന്നെ അവിടെനിന്നു് അകലുകയും ചെയ്തു.

അടുത്തനാൾ പുലരുംമുമ്പെ, മജിസ്ട്രേട്ടിന്റെ വഞ്ചി രാധാഗഞ്ജിൽ അണഞ്ഞു. ആ ഐറിഷ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പോലീസകമ്പടിയോടുകൂടി നേരെ മധുരഘോഷിന്റെ മാളികയിലേക്കു കേറി. ഈ വൎത്തമാനം കണ്ണാകൎണ്ണികയാ പരന്നപ്പോൾ ചുററുമുള്ളവരും അയൽനാട്ടുകാരുമെല്ലാം അവിടെ തിങ്ങി. മധുരഘോഷ് എത്രയെത്രയോ കുടുംബങ്ങളെ നശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഘോരവൃത്തനാകയാൽ, അയാളുടെ അധഃപതനത്തിനു് ഹൃദയപൂൎവ്വം പ്രാൎത്ഥിക്കുന്നവരാണു് അധികംപേരും. വിശേഷിച്ചു്, പോലീസ്സുകാരുടെ

കള്ളപ്പുണികളെയെല്ലാം തകൎത്തുകൊണ്ടു് അവരെ നല്ല നല്ല പാഠങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്ന ആ പുതിയ മജിസ്രേട്ടിനെ കാണുന്നതിൽ അവൎക്കെല്ലാവൎക്കും കൌതുകമുണ്ടു്.

മധുരഘോഷിനെ വീട്ടിൽ കാണായ്കയാൽ മജിസ്രേട്ടു് അവിടെ, ഓരോ കെട്ടിടത്തിലും, ഓരോ അറയിലും നടന്നുചെന്നു് പരിശോധിച്ചു. ഒടുക്കം ആ ഭയങ്കരമായ കിടങ്ങിലേക്കു ചെന്നു. പല പാതകങ്ങൾക്കും വിളനിലമായ ആ ഗൂഢസ്ഥലത്തിൽ, മാധവനെ അടച്ചിരുന്ന അതേ അറയിൽ, നിരവധികമായ വിത്തസമ്പത്തു നേടിക്കൂട്ടിയ ആ വലിയ ജന്മി,—ബാബു മധുരമോഹനഘോഷ്, കുടിയാന്മാരുടെ ശാപങ്ങളൊക്കെയും, ഒരക്ഷരംപോലും വിടാതെ ഫലവത്തായവണ്ണം, പിണമായി പിറങ്ങലിച്ചിരിക്കുന്നതു കണ്ടു. ഉത്തരീയത്തിന്റെ ഒരഗ്രം വട്ടത്തിൽ ചുരുക്കിട്ടു്, മറേറ അഗ്രം കഴുത്തിൽ മുറുക്കി അയാൾ ചത്തു തൂങ്ങുന്നു. മിഴികൾ തുറിച്ചു്, ആ പിണം മേല്പോട്ടു നോക്കുന്നതു കണ്ടാൽ, തന്റെ പാപങ്ങളെയെല്ലാം ക്ഷമിക്കുന്നതിന്നു് ഈശ്വരനോടു് ഒടുക്കമായി അയാൾ പ്രാൎത്ഥിക്കയാണോ എന്നു തോന്നും.

അപ്പൊഴേക്കും, "അയ്യോ, അയ്യോ" എന്നു് ശോകത്തോടെ ദീനസ്വരത്തിൽ ആരോ മുറയിടുന്നതു് ആ അറയിൽ പ്രതിധ്വനിച്ചു. എല്ലാവൎക്കും സംഭ്രമമുണ്ടായി. ആ ആൎത്തനാദം സൎവ്വരുടെയും ഞരമ്പുകളെ ചലിപ്പിച്ചു.

മജിസ്രേട്ടിന്റെ നേത്രങ്ങൾ ദീപ്തങ്ങളായി. പല സംശയങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിൽ വളൎന്നു. എതിരെ ഒരു ചെറിയ വാതിൽ കാണുന്നുണ്ടെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിക്കു തോന്നി. തൽക്ഷണം അദ്ദേഹം അങ്ങോട്ടു ചാടി. മരംപോലെ നിശ്ചലം നിൽക്കുന്ന

പോലീസ്സുകാരും അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ പിൻതുടൎന്നു. യൂറോപ്യന്റെ ചവിട്ടു് താങ്ങുവാനാവാതെ ആ വാതിൽ വിറച്ചു. പോലീസ്സുകാർ സഹായിച്ചതോടുകൂടി ആ വാതിലിനു് നിലയില്ലാതെയായി; അതു് പൊളിഞ്ഞു.

അകത്തു് കൂരിരുട്ടു്. യാതൊന്നും കാണുന്നില്ലാ. ദീപപ്രകാശംപോലും ആ അന്ധകാരത്തിൽ മങ്ങുന്നു.

"അതാ, അതാ, കോണിപ്പടി!" എന്നു ചൂണ്ടിക്കൊണ്ടു് മജിസ്ട്രേട്ടു് ആ ഉള്ളറയിലെ ഒരു മൂലയിലേക്കു കുതിച്ചു. മീതെ ഒരു ചെളിമുറിയുണ്ടെന്നു് മനസ്സിലായി. അദ്ദേഹം ഉടനെ അതിലേക്കു കേറിച്ചെന്നു. അപ്പോൾ, ആരോ വീണ്ടും ദീനതയോടെ കേഴുന്നതു കേട്ടു. ആ ചെറിയ മുളിമുറി കണ്ടതോടുകൂടി മധുരഘോഷിന്റെ നിഗൂഢമായ ഘോരവൃത്തികളെല്ലാം കണ്ണിനുമുമ്പിൽ, നിരന്നു നിൽക്കുന്നതുപോലെ മജിസ്ട്രേട്ടിനു തോന്നി. ആ മുറിയിൽ ജന്നലുകളൊന്നുമില്ലാ. കാററു കടക്കുന്നതിനു് മേൽക്കൂട്ടിൽ ഒരു ചെറുദ്വാരം മാത്രമേയുള്ളു. എല്ലും തോലുമായി ഒരു സ്ത്രീ ആ മുറിയിൽ അവശതയോടെ കിടക്കുന്നതു് ദീപപ്രകാശത്തിൽ കണ്ടു. അവൾ ആരാണു്? മാതംഗിനി!

അദ്ധ്യായം 30

മാധവഘോഷ് ഈ വർത്തമാനം കേട്ടു്, മധുരഘോഷിന്റെ മാളികയിലേക്കു് ഉടനെ പാഞ്ഞു വന്നു. നഷ്ടപ്രജ്ഞയായ മാതംഗിനിയെ അധികാരികൾ ചുഴന്നു നില്ക്കുന്നതു കണ്ടു് "അയ്യോ, മാതംഗിനിയോ!" എന്നു് അവൻ ശോകാവേഗത്തോടെ വിളിച്ചുകൊണ്ടടുത്തു. മജിസ്ട്രേട്ടു് അവനെ സാന്ത്വനം ചെയ്തു. മധുരഘോഷ് ആത്മഹത്യ ചെയ്തതും മററുമെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു് അവൻ വിശദമായറിഞ്ഞു. മാതംഗിനിയെ അദ്ദേഹം അവനെ ഏല്പിക്കയും ചെയ്തു.

അവളെ മഞ്ചത്തിന്മേൽ പതുക്കെ കിടത്തി ആളുകളെക്കൊണ്ടു് എടുപ്പിച്ചു് മാധവൻ വീട്ടിലേക്കു കൊണ്ടുവന്നു. ശാരീരികമായും മാനസികമായും പലേ ക്ലേശങ്ങളും അനുഭവിക്കുകകൊണ്ടു്, സൂര്യോദയകാലത്തു് മാഞ്ഞുതുടങ്ങിയ അമ്പിളിത്തെല്ലുപോലെ അവൾ ആളറിയാത്തവണ്ണം ക്ഷയിച്ചിരിക്കുന്നു. അവളെ ചികിത്സിക്കുന്നതിനു് കൽക്കട്ടയിൽനിന്നു് വിദഗ്ദ്ധന്മാരായ ഡാക്ടർമാരെ വരുത്തി. ജീവനു് അപായമില്ലാ എന്നു് അവർ ധൈര്യപ്പെടുത്തി. അവളുടെ പിതൃജനവും, ഹേമാംഗിനിയും, മാധവനും മററൊരു ചിന്തയുമില്ലാതെ, അവളെ ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഏകാഗ്രതയോടെ പ്രവർത്തിച്ചു.

മുകളിൽ മാധവന്റെ അറയോടടുത്തു് മററൊരു മുറിയുണ്ടു്. പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ ചമച്ചതാണതു്. കാററും വെളിച്ചവും നല്ലവണ്ണം അകത്തേക്കു കടക്കും. അധികം

സാമാനങ്ങളൊന്നും അവിടെ വച്ചിട്ടില്ല. മൃദുവായ മെത്തയാൽ ആസ്തീർണ്ണമായ ഒരു കട്ടിൽ ചുമരിന്മേൽ ഒരു വലിയ ഘടികാരം. പ്രകൃതിവൈചിത്ര്യത്തെ കാണിക്കുന്ന ഒന്നു രണ്ടു ചിത്രങ്ങൾ. ഒരു മേശ. ഒരു അലമാരി. ഇവയ്ക്കു പുറമെ മററൊന്നുകൂടിയും ആ അറയെ സവിശേഷം അലങ്കരിച്ചിരുന്നു. ശുഭ്രമായ പത്തിമെത്തമേൽ ചാഞ്ഞുകിടക്കുന്ന മാതംഗിനിയുടെ അരവിന്ദസദൃശമായ കളേബരം.

മാതംഗിനിയുടെ തലയ്ക്കൽ മാധവനും, കാല്ക്കൽ ഹേമയും ഇരിക്കുന്നു. ദിവ്യസുന്ദരദൃഷ്ടികൾ രണ്ടെണ്ണം ഒരേ ഇടത്തിൽ പ്രശോഭിക്കുന്നതു് ദുർല്ലഭമാണ് തന്റെ പാടവത്തെ കാണിക്കുന്നതിന്നു് സ്രഷ്ടാവു് ഏററവുമധികം പണിപ്പെട്ടു് ഇങ്ങിനെ ഈ സഹോദരികളെ സൃഷ്ടിച്ചതാവാം. ഒരേ ശില്പിയാൽ നിർമ്മിതങ്ങളായ രണ്ടു അപ്സരോരൂപങ്ങളോ! ഒരേ കുളത്തിൽ വിരിഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന രണ്ടു് താമരപ്പൂവുകളോ! ഒന്നു് ഇതളുകൾ വിരിഞ്ഞു് പൂത്തു കഴിഞ്ഞു; മറേറതു് അപ്പോഴാണു് വിരിഞ്ഞുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നതു്. മൂത്തവളുടെ പൂർണ്ണയൌവനം നദീപ്രവാഹം; ഇളയവളുടെ സൌന്ദര്യം അരുവിയിൽനിന്നു് വഴിഞ്ഞൊഴുകുന്ന ചോല. മാതംഗിനി പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ; ഹേമാംഗിനി തിങ്കൾത്തെല്ലു്.

പൂർണ്ണചന്ദ്രനെ അഭിമുഖീകരിച്ചു് മാധവൻ കുനിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

അപ്പോൾ മാതംഗിനി "ഹേമേ," എന്നു വിളിച്ചു.

"എന്തു വേണം മാതേ?" എന്നു് മാധവൻ മൃദുസ്വരത്തിൽ ചോദിച്ചു.

മാതംഗിനിയുടെ വിളർത്ത മുഖം പെട്ടെന്നു് നാണത്താൽ ചുകന്നു. അവൾ കണ്ണുകളടച്ചു. മാധവൻെറ സ്വരം അവൾക്കു് ദിവ്യഗാനംപോലെ തോന്നി.

"മരുന്നു കൊടുക്കുവാൻ നേരമായോ, ഹേമേ?" എന്നു മാധവൻ അന്വേഷിച്ചു.

ഹേമാംഗിനി എഴുന്നേററു് മരുന്നെടുത്തു് മാതംഗിനിക്കു് കൊടുത്തു. കുറച്ചു നേരത്തേക്കു് ആരുമൊന്നും മിണ്ടിയില്ല. ആ മൌനത്തെ മാധവൻ മുറിച്ചു. "മാതംഗിനീ നീ എങ്ങിനെ ഈ ദുഷ്ടൻെറ കൈയിൽ അകപ്പെട്ടു?"

മാതംഗിനി അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും പതുക്കെയൊന്നു് ചരിഞ്ഞു്, ദീർഘമായി നിശ്വസിച്ചതിൽപ്പിന്നെ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:—

"അയ്യോ, വിധി എന്നെ അവനിലേക്കു വലിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. എൻെറ ഭർത്താവു് ആ കൊലയാളി എന്നെ ഹരിഗഞ്ജിലേക്കു് കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയതു് വല്ല ദുരുദ്ദേശത്തോടു കൂടിയുമാണെന്നു് എനിക്കു് അറികയില്ലായിരുന്നു. അവൻ അന്നു് ആ ഘോരകർമ്മം ചെയ്തതോടുകൂടി എനിക്കു് അവനോടുള്ള ബന്ധമെല്ലാം അററുപോയി. ഈ ലോകം തന്നെയും എനിക്കു പിടിക്കാതെയായി. രക്ഷപ്പെടുവാൻ വേണ്ടി ഞങ്ങൾ ആ കാളരാത്രിയിൽ വഞ്ചിയിൽ കേറി. പുഴയിലേക്കു ചാടി മുങ്ങിച്ചാകുവാനായി ഞാൻ വഞ്ചിയുടെ ഓരത്തേക്കു നീങ്ങിച്ചെന്നു. എന്നാൽ, എന്തുകൊണ്ടോ എൻെറ മനസ്സു് അതിനു ഇണങ്ങിയില്ല. ഇതാ ഇതെല്ലാം എനിക്കു അനുഭവിക്കുവാൻ ബാക്കിയുണ്ടല്ലോ! കോളിൽ വഞ്ചി നിലയില്ലാതെ

മറിഞ്ഞു. പെരുവെള്ളത്തിൽ ഞാൻ മുങ്ങിയും പൊങ്ങിയും കഴിഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്ക് എന്തെല്ലാമോ തോന്നി. ഞാൻ എന്തിനു ചാകുന്നു:—അങ്ങിനെയൊക്കെ......"

ഇത്ര പറഞ്ഞതോടുകൂടി, ആ ഭാഗ്യഹീനയുടെ വർണ്ണമിഴികളിൽനിന്ന് നീരൊഴുകി. അവളുടെ സ്വരം ബാഷ്പത്താൽ ഇടറി,

"മാതംഗിനീ, നീ കഷ്ടപ്പെടേണ്ടാ. പിന്നീട് പറഞ്ഞാൽ മതി. ഇപ്പോൾ തിടുക്കമൊന്നുമില്ലാ."

എന്നാൽ. മാതംഗിനി ആ പൂർവകഥാപ്രസംഗം അവിടെ നിർത്തിയില്ലാ. തന്റെ അനുഭവങ്ങളെ ഇഷ്ടജനത്തോട പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ, മനസ്സിന് സ്വസ്ഥതയും, രോഗത്തിന്ന് ശമനവുമുണ്ടാകുമെന്ന് അവൾ കരുതി.

"ആ നദീപ്രവാഹത്തിൽ എന്നെപ്പോലെയുള്ള ഒരബലയ്ക്കു് എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയും? ഈശ്വരനിയോഗമാണിതെന്ന ആ നിശ്ചയത്തിലേക്ക് ഞാൻ തിരിയുമ്പോൾ, ഒരു വലിയ തിര അടിച്ചുവന്ന് എന്നെ മുക്കി. അത്രത്തോളമേ ഞാൻ അറികയുള്ളൂ......"

ആ അനുഭവത്തെ സ്മരിക്കയാൽ അവൾക്ക് തലചുററലുണ്ടായി. പിന്നീട് പതുക്കെയാണ് അവൾ തുടന്നു്:—

"എനിക്ക് ബോധമുണ്ടായപ്പോൾ, ഒരു വലിയ വഞ്ചിയിൽ ഞാൻ ചെല്ലുന്നുവെന്ന് അറിഞ്ഞു. എന്റെ അടുത്തു് മധുരൻ കപടമായ മന്ദഹാസത്തോടെ ഇരിക്കുന്നു. അവനെ കണ്ടപ്പോൾ, "അയ്യോ, ദൈവമേ! ഈ ദുഷ്ടന്റെ കൈയിൽ അകപ്പെടുവാനോ എന്നെ രക്ഷിച്ചതു്! എന്നെ പുഴയിൽതന്നെ മുക്കിവിടാമായിരുന്നില്ലേ?" എന്ന് കഠിന ദുഃഖത്തോടെ ഞാൻ വിചാരിച്ചു. അത്രതന്നെ പിന്നെ എനിക്കു ബോധമില്ലാതെയായി........"

മാതംഗിനിക്കു് ക്ഷീണമുണ്ടായി. കുറച്ചു നേരം മിണ്ടാതെ കിടന്നിട്ടു്, അവൾ വീണ്ടും പറഞ്ഞുതുടങ്ങി.

പിന്നീടെനിക്കു് ബോധംതെളിഞ്ഞപ്പോൾ, ഏതോ ഒരു ഇരുണ്ട മുറിയിൽ ഞാൻ കിടക്കുകയാണെന്നറിഞ്ഞു. ആ കാമഭ്രാന്തൻ എന്റെ അരികെ ഇരുന്നു് എന്നെ കുടിലമായി നോക്കുന്നതു കണ്ടു് ഞാൻ വല്ലാതെ പേടിച്ചു. അവിടെ കടന്നുവന്നു് എന്നെ അപ്പോൾ രക്ഷിക്കുവാൻ ആരുണ്ടു്! അവൻ എന്നെ അണഞ്ഞു. "വല്ലവിധ്ധങ്ങളും വിചാരിച്ചു് നീ വെറുതെ പരിഭ്രമിക്കേണ്ട. എന്നോടു് ചേർന്നാൽ നിനക്കു എത്രയെത്രയോ സുഖങ്ങളുണ്ടാകും. എത്ര നാളായി ഞാൻ നിന്നെ കിട്ടുവാൻ കഷ്ടപ്പെടുന്നു! ഒരിക്കൽ നീ എന്റെ കൂട്ടിൽ വന്നുവെങ്കിലും ഉടനെ പറന്നു പോയി. ഇനി നിനക്കു എന്തു ചെയ്യുവാൻ കഴിയും?"—എന്നിങ്ങനെ അവൻ പറയുന്നതു കേട്ടപ്പോൾ എനിക്കു് കലശലായ ദേഷ്യമുണ്ടായി. ഞാൻ എഴുന്നേററു നിന്നു. ആ ദുഷ്ടൻ പേടിച്ചു പിന്മാറി. അധികമായുണ്ടായ മനഃക്ഷോഭത്താൽ മൂർച്ഛിതയായി ഞാൻ താഴെ വീണു. ആ കിടപ്പിൽ ഇടയ്ക്കിടെയുണ്ടായ ദുഃസ്വപ്നങ്ങളാൽ ഞാൻ, നിലവിളിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. പിന്നെയിതാ, അങ്ങയുടെ അടുക്കൽ യാതൊരാപത്തും കൂടാതെ സുഖമായി ഞാൻ വന്നുചേർന്നു.

ഇത്രയും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞതോടുകൂടി മാതംഗിനിയുടെ ദേഹം ആകമാനം വിയർത്തു അവളുടെ നെററിയിന്മേൽ അണിമുത്തുപോലെ നിറയെ പൊടിഞ്ഞ വിയർപ്പുതുള്ളികളെല്ലാം മാധവൻ തുടച്ചു. ഹേമാംഗിനി അവളെ വിശറിയാൽ വീശി. ഈ അവസ്ഥയിൽ മാതംഗിനി കുറച്ചുനേരം കണ്ണുകളടച്ചു കിടന്നു. തനിക്കു വേറെ ജോലി

കൾ തിട്ടക്കമായി ഉണ്ടായിരുന്നതു കൊണ്ടു് ആ ഇരു സഹോദരികളെയും തനിയെ വിട്ടു് മാധവൻ പുറത്തേക്ക പോയി.

ഹേമാംഗിനി തന്റെ ജ്യേഷ്ഠത്തിയെ നോക്കി "ചേച്ചി!" എന്നു വിളിച്ചു. മാതംഗിനി ഒന്നും മിണ്ടാതെ കണ്ണുകൾ തുറന്നുനോക്കി. ഹേമാംഗിനി തന്റെ മുഖത്തെ മാതംഗിനിയുടെ മുഖത്തോടെ പതുക്കെ അണച്ചു് ഓഘോലെ കണ്ണീർ വാൎത്തു. മാതംഗിനി അവളെ ആശ്ലേഷിച്ചു്,—"അമ്മൂ, എനിക്കിപ്പോൾ വിശേഷിച്ചൊന്നുമില്ലല്ലൊ. ഇതാ നാളേക്കു് ഞാൻ എഴുന്നേററു് ഈ വീട്ടിലെല്ലാം നടക്കും. ഇവിടെ വന്നതുകൊണ്ടു് 'ഇനി എനിക്കു് ഒരു ഭയവുമില്ലാ"—എന്നു പറഞ്ഞു് ആശ്വസിപ്പിച്ചു.

"ചേച്ചീ, നീ ഇനി എവിടേക്കും പോകയില്ലല്ലൊ? ഭൎത്താവു വന്നു് വിളിച്ചാൽപോലും?" എന്നു ഹേമ ചോദിച്ചു.

"വിഡ്ഢി, നിങ്ങളെ രണ്ടുപേരെയും വിട്ടു് ആ കൊലയാളിയുടെ കൂടെ ഞാൻ എവിടെ, എന്തിനു പോകുന്നു?" എന്നു മാതംഗിനിയിൽനിന്നു കേട്ടപ്പോൾ, കൊച്ചുകുട്ടിയെപ്പോലെ വിശ്വാസശീലയായ ഹേമാംഗിനിക്കു് മനഃസ്വാസ്ഥ്യമുണ്ടായി.

അദ്ധ്യായം 31

മാധവഘോഷിന്റെ മാളികയുടെ പിമ്പുറത്ത്, ഭംഗിയോടെ കൽപ്പടികൾ പടുത്തിട്ടുള്ള ഒരു കടവുണ്ട്. മധുമതി ഉല്ലാസത്തോടെ ഒഴുകുന്നു. വിവിധവർണ്ണങ്ങളാൽ പ്രശോഭിതമായ സൂര്യാസ്തമയത്തെ ഏകാഗ്രചിത്തയായി നോക്കിക്കൊണ്ട് മാതംഗിനി അവിടെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പശ്ചാകലതയുടെ യാതൊരു ചിഹ്നവുംഅവളുടെ മുഖത്ത് അപ്പോൾ ഇല്ല. ദിക്ചക്രവാളത്തിലെ വർണ്ണവിശേഷങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായി മറഞ്ഞു. വർണ്ണകാന്തിയെല്ലാം വെടിഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള മേഘപടലങ്ങൾ മാത്രം ബാക്കിയായി. അക്കരയിലെ വൃക്ഷജാലങ്ങൾ ഇരുട്ടാൽ പുതുക്കെ മങ്ങി. കുറച്ചുനേരത്തേക്ക് ആകാശത്തിൽ വിശേഷിച്ചൊന്നും കണ്ടില്ല. ഇരുട്ടുംതോറും, ഇവിടെയൊന്നും അവിടെയൊന്നുമായി ഓരോ നക്ഷത്രം വെളിപ്പെടുന്നതു നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കവെ, അംബരമെങ്ങും നക്ഷത്രരത്നങ്ങളാൽ പരിപൂർണ്ണമായി. ഝലഝലാരവത്തോടെ ഒഴുകിച്ചെല്ലുന്ന ആ നദിയെ മാതംഗിനി കൌതുകത്തോടെ നോക്കി. അവൾ കണ്ണടച്ചുകൊണ്ട് ആ മധുസ്വരത്തെ സാനന്ദം കേൾക്കയായി. മൃദുവായി വീശുന്ന ഇളംതെന്നൽ അവളുടെ ശരീരത്തിന്നും മനസ്സിന്നും കുളിർമ ചേർത്തു.

പിന്നിൽനിന്ന് പെട്ടെന്ന് "മാതംഗിനീ!" എന്നു വിളിക്കുന്നതു കേട്ടപ്പോഴെ അവൾ ഉണർന്നുള്ളൂ. സ്വരവിശേഷംകൊണ്ട് മാധവനാണു വിളിക്കുന്നതെന്ന് അവൾ അറിഞ്ഞു. എന്നാൽ, അവൾ തിരിഞ്ഞു നോക്കിയില്ല;

മറുപടിയായി ഒന്നും മിണ്ടിയതുമില്ലാ. മാധവൻ അവളുടെ അരികെ വന്നു് ഇരുളടഞ്ഞ ആകാശത്തെയും നദിയെയും നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു. ഒട്ടു സമയം അങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ,—"മാതേ, നീ എന്താണു ആലോചിക്കുന്നതു്?" എന്നു് ഏറ്റവും പ്രിയത്തോടെ ചോദിച്ചു.

മാതംഗിനി:—"ഒന്നുമില്ല. ഈ ഇളംകാററിൽ എനിക്കു് വളരെ ആഹ്ലാദം തോന്നുന്നുണ്ടു്."

മാധവൻ:—"പക്ഷെ, നിനക്കു് മനസ്സിൽ വല്ല സങ്കടവുമുണ്ടോ, എന്തോ എന്നു് ഞാൻ പേടിച്ചു. നീ ഇവിടെ ഇങ്ങിനെ തനിയെ ഇരിക്കുന്നതിൽ—എനിക്കു്........"

മാതംഗിനി:—"ഛീ! ഞാൻ എന്തിനു് ചാകുന്നു? എത്രയെന്നു പറയുവാൻ കഴിയാത്തതായ ആനന്ദം ഈ ജീവിതത്തിൽ എനിക്കുണ്ടല്ലോ. വിശേഷിച്ചു്, അങ്ങയുടെകൂടെ ഞാൻ വാഴുമ്പോൾ——"

മാധവൻ:—"അതുതന്നെയാണു് മാതംഗിനീ, എനിക്കു കേൾക്കേണ്ടതു്"

മാതംഗിനിയുടെ ശരീരം പുളകാഞ്ചിതമായി. അവൾ എഴുന്നേററു നിന്നു. മാധവൻ അവളുടെ മൃദുകരങ്ങളെ ഗ്രഹിച്ചു് അവിടെ ഇരുത്തി. ആ കരസ്പർശത്താൽ ലോകത്തെ മറന്നുകൊണ്ടു് മാതംഗിനി ആനന്ദമയമായ ചിന്തകളിൽ ലയിച്ചു. മാധവന്റെ ഹൃദയം അപൂർവമായ വികാരത്താൽ കുളിർത്തു. ഒരേ ഞെട്ടിലുള്ള രണ്ടു പുഷ്പങ്ങളിൽ ഒന്നു് ഇളകിയാൽ, മററതും ഇളകുമല്ലോ! കുറേനേരം ഇരുവരും തന്നെത്താൻ മറന്നുകൊണ്ടു് അവിടെ ഇരുന്നു.

അടുക്കെയുള്ള പൊന്തയുടെ അകത്തുനിന്നു് പെട്ടെന്നു് ഭയങ്കരമായ ഒരു പൊട്ടിച്ചിരി മുഴങ്ങി. ആ കാമിനീകാമുകന്മാർ അമ്പരന്നു. ഒരു സ്വരം മാതംഗിനിയെ നേരിട്ടു. ആകൃതികൊണ്ടു് അതു് രാജമോഹനനാണെന്നു അവർ സ്പഷ്ടമായറിഞ്ഞു.

“മാതംഗിനീ, ഞാൻ ചത്തുപോയിയെന്നു വിചാരിച്ചുവോ?” എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് രാജമോഹനൻ അമർഷത്തോടെ ചിരിച്ചു. നദിയും, വായുവും, വൃക്ഷങ്ങളും, ലതകളും, ദിക്കുവിദിക്കുകളും എല്ലാമൊരുമിച്ചു് ഹാസ്യമായി ഉറഞ്ഞു തുള്ളുമ്പോലെ മാതംഗിനിയുടെ കലങ്ങിയ മനസ്സിനു് തോന്നായ്യുന്നു.

പെട്ടെന്നിങ്ങിനെ രാജമോഹനൻ ചാടിവരുമെന്നു് മാധവൻ വിചാരിച്ചതല്ലാ. അതുകൊണ്ടു്, തൽക്ഷണം അവൻ സംഭ്രമിച്ചുനിന്നുപോയി! അപ്പോഴെക്കും, രാജമോഹനൻ ഒരേ കുതിക്കു് പാഞ്ഞുചെന്നു് ഊക്കോടെ മാധവനെ പിടിച്ചു് പുഴയിലേക്കു തള്ളി. തള്ളലിന്റെ ഊക്കുകൊണ്ടു് മാധവൻ വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങി. പിന്നെ, പൊങ്ങിയപ്പോഴെക്കും നദീപ്രവാഹം അവനെ വളരെ അകലെ തള്ളിയിരിക്കുന്നു.

രാജമോഹനൻ തന്റെ ഭാര്യയുടെ അരികെ വന്നു്, “മാതംഗിനീ, വരൂ, നമുക്കു് പോകാം” എന്നു് വിളിച്ചു് അവളെ പിടിച്ചുവലിച്ചു്, തന്നെയും അവളെയും ചേർത്തു കൊണ്ടു് ഉത്തരീയത്തിൽ കെട്ടിമുറുക്കി.

“എന്തിനു് പേടിക്കുന്നു? നമുക്കിരുവർക്കും ഒരുമിച്ചു് നാട്ടിലേക്കു പോകാം, വരൂ” എന്നു് അവൻ അവളോടു കൂടി നദിയിലേക്കു നടന്നു.

"അയ്യോ, എന്നെ വിടണെ! എനിക്ക് പേടിയാകുന്നു!" എന്ന് മാതംഗിനി മുറയിട്ടു.

"നേരം വൈകുന്നു; വരൂ, പോകാം" എന്ന് തിടുക്കിക്കൊണ്ട് രാജമോഹനൻ മാതംഗിനിയോടുകൂടി നദീപ്രവാഹത്തിലേക്ക് കുതിച്ചിറങ്ങി. അവർ കഴുത്തോളം വെള്ളത്തിൽ എത്തി. രണ്ടുപേരും ഒരുമിച്ചു മരിച്ചാൽ; അടുത്ത ജന്മത്തിൽ നമുക്ക് ഒരുമിച്ചു വാഴാം; എന്റെ മാതംഗിനീ, ഇഹത്തിലും, പരത്തിലും ഒരു നിമിഷം പോലും നിന്നെ വിട്ട് ഞാൻ അകലുകയില്ല" എന്ന് രാജമോഹനൻ പറഞ്ഞു.

ഒരു തിര മാതംഗിനിയുടെ ചോരിവായ്മലരിലേക്ക് എത്തിത്താണു.

മാധവനാകട്ടെ, നദീപ്രവാഹത്താൽ കുറേദൂരം ഒഴുകിച്ചെന്നതിൽപ്പിന്നെ കരയിലേക്ക് നീന്തിക്കേറി. അതേ ഊക്കിൽത്തന്നെ അവൻ കടലിലേക്ക പാഞ്ഞുവന്നു. കടവ് ശൂന്യമായിക്കിടക്കുന്നു. സംഭ്രമത്തോടെ പുഴയിലേക്ക നോക്കി രാജമോഹനൻ മാതംഗിനിയെ നദീമധ്യത്തിലേക്ക് വലിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതു കണ്ടു.

അവരിരുവരും മുങ്ങാറായി. "ഈ ജന്മത്തിൽ നിന്നെ പൂർണ്ണമായി പ്രാപിക്കുന്നതിന്ന് എനിക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല; ഇനി അതു് അന്യജന്മത്തിലെങ്കിലും സാധിച്ചുതീരൂ" എന്ന് രാജമോഹനൻ പറഞ്ഞു. അയ്യോ!" എന്ന് മാതംഗിനി നിലവിളിച്ചു. രാജമോഹനൻ അവളെ അധികമധികം മുറുകെ പിടിച്ച് ഈ പുണ്യനദിയാണെ, നിന്നെ ഞാൻ പ്രാപിക്കും" എന്ന് പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തു.